

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
พัทลุง
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๖

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยน้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตร รวมทั้ง การขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ เพื่อการพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุงได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่ได้จากการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในระดับพื้นที่ สอดคล้องกับทิศทาง นโยบายการพัฒนาระดับชาติ อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมทั้ง นโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตรที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจังหวัดพัทลุง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย “เกษตรกรมั่นคง เกษตรกรรมก้าวหน้า สินค้าเกษตรได้มาตรฐาน”

ดังนั้น แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จะทำให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วนในการกำหนดประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาด้านการเกษตรให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในโอกาสนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุงขอขอบพระคุณทุกภาคส่วนในความร่วมมือทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ไว้ ณ โอกาสนี้

สิงหาคม ๒๕๖๖

กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑ ที่มา

๒ ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง

๑ ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ

๒ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครุภัณฑ์เกษตรกรรมและแรงงานภาคการเกษตร

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

๒.๗ จำนวนประชาชนชาวบ้านของจังหวัด

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง	๑๐๐
๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย Mckinsey ๗-S Framework	๑๐๐
๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๑๐๒
๓ การจัดทำ TOW Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๑๐๕
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๑๑
๑ เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑๑๑
๒ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑๑๑
๓ ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑๑๑
๔ แผนที่แสดงความต้องการของแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ	๑๑๗
๕ สรุปรูปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐) จังหวัดพัทลุง	๑๒๑
ส่วนที่ ๕ สรุปรูปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด	๑๕๐

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ลักษณะดินจังหวัดพัทลุง	๓๔
ตารางที่ ๒ แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตก ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๖๕	๓๖
ตารางที่ ๓ แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔	๓๗
ตารางที่ ๔ แสดงปริมาณน้ำท่าในลุ่มน้ำย่อย ๔ ลุ่มน้ำของจังหวัดพัทลุง	๓๙
ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและพื้นที่แหล่งน้ำจืดในจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕	๔๐
ตารางที่ ๖ แสดงการจำแนกพื้นที่ป่าจังหวัดพัทลุง	๔๒
ตารางที่ ๗ แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่ป่าไม้จังหวัดพัทลุงในรอบ ๕ ปี	๔๒
ตารางที่ ๘ แสดงการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดพัทลุง	๔๕
ตารางที่ ๙ แสดงจำนวนประชากรของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕	๔๕
ตารางที่ ๑๐ แสดงระยะทางจากอำเภอถึงศาลากลางจังหวัดพัทลุง	๔๘
ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้แยกเป็นรายอำเภอของจังหวัดพัทลุง	๔๙
ตารางที่ ๑๒ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุง ณ ราคาประจำปี	๕๑
จำแนกตามสาขาการผลิต ปี พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๔p จังหวัดพัทลุง	
ตารางที่ ๑๓ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุงแบบปริมาณลูกโซ่	๕๒
จำแนกตามสาขาการผลิต ปี พ.ศ. ๒๕๕๙- ๒๕๖๔p จังหวัดพัทลุง	
ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง	๕๗
ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลแรงงานจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕	๕๗
ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนผู้นับถือศาสนา	๕๘
ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดพัทลุง	๖๐
ตารางที่ ๑๘ แสดงการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดพัทลุง	๖๑
ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕	๖๒
ตารางที่ ๒๐ แสดงรายชื่อโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ตั้งแต่อดีตจนถึงปี ๒๕๖๔	๖๓
ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลธนาคารน้ำใต้ดินจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕	๖๔
ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนและพื้นที่แหล่งน้ำจืดในจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕	๖๔
ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลการขุดสระน้ำขนาดเล็กในไร่นานอกเขตชลประทาน ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๕ จังหวัดพัทลุง	๖๗
ตารางที่ ๒๔ แสดงด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุง ปีการผลิต ๒๕๖๕	๖๗
ตารางที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่กรีด ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาและมูลค่ายางพารา	๖๘
ในจังหวัดพัทลุง ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)	
ตารางที่ ๒๖ แสดงต้นทุนการผลิตน้ำยางสด ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยภาคใต้	๖๘
ตารางที่ ๒๗ แสดงต้นทุนการผลิตยางพาราแผ่นดิบ ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค	๖๘
ตารางที่ ๒๘ แสดงต้นทุนการผลิตยางก้อน ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค	๖๙
ตารางที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกพื้นที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาข้าวนาปี	๖๙
ในจังหวัดพัทลุง ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๐/๖๑ – ๒๕๖๔/๖๕)	
ตารางที่ ๓๐ แสดงข้อมูลต้นทุนการผลิตข้าวนาปี ๒๕๖๒/๖๓-๒๕๖๔/๖๕	๖๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาข้าวนาปรัง ในจังหวัดพัทลุง ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)	๗๐
ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูก ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย และราคาปาล์มน้ำมัน ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๗๐
ตารางที่ ๓๓ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค	๗๑
ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาทุเรียน ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)	๗๑
ตารางที่ ๓๕ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค	๗๑
ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคามังคุด ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)	๗๒
ตารางที่ ๓๗ แสดงต้นทุนการผลิตมังคุด ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค	๗๒
ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาลองกอง ช่วง ๕ ปี ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	๗๓
ตารางที่ ๓๙ แสดงต้นทุนการผลิตลองกอง ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค	๗๓
ตารางที่ ๔๐ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาผลเงาะ ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)	๗๔
ตารางที่ ๔๑ แสดงต้นทุนการผลิตเงาะ ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค	๗๔
ตารางที่ ๔๒ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาผลสละ ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)	๗๔
ตารางที่ ๔๓ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาผลสับปะรด ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)	๗๕
ตารางที่ ๔๔ แสดงจำนวนโคเนื้อและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	๗๕
ตารางที่ ๔๕ แสดงจำนวนสุกรและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	๗๖
ตารางที่ ๔๖ แสดงจำนวนไก่เนื้อและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	๗๖
ตารางที่ ๔๗ แสดงจำนวนโคนมและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	๗๗
ตารางที่ ๔๘ แสดงจำนวนเกษตรกร พื้นที่เลี้ยง ผลผลิตรวม ราคาเฉลี่ย และมูลค่าปลานิลในจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	๗๗
ตารางที่ ๔๙ แสดงจำนวนเกษตรกร พื้นที่เลี้ยง ผลผลิตรวม ราคาเฉลี่ย และมูลค่าปลาชุก จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	๗๘
ตารางที่ ๕๐ แสดงจำนวนเกษตรกร พื้นที่เลี้ยง ผลผลิตรวม ราคาเฉลี่ย และมูลค่าปลากะพงขาว ในจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	๗๘
ตารางที่ ๕๑ แสดงจำนวนเกษตรกร พื้นที่เลี้ยง ผลผลิตรวม ราคาเฉลี่ย และมูลค่ากุ้งขาว ในจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	๗๙
ตารางที่ ๕๒ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๗๙
ตารางที่ ๕๓ แสดงข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	๗๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๕๔ กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้า OTOP ที่มียอดขายสูงสุด ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕	๘๐
ตารางที่ ๕๕ แสดงข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัดพัทลุง	๘๓
ตารางที่ ๕๖ แสดงประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๕	๘๕
ตารางที่ ๕๗ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕	๘๕
ตารางที่ ๕๘ แสดงข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) ตามสาขา	๘๖
ตารางที่ ๕๙ แสดงจำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ	๘๖
ตารางที่ ๖๐ แสดงข้อมูล Young Smart Farmer Smart Farmer ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	๘๗
ตารางที่ ๖๑ แสดงชื่อและที่อยู่ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)	๘๗
ตารางที่ ๖๒ แสดงตลาดชุมชน ตลาดท้องถิ่น และตลาดออนไลน์ จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๔	๘๙
ตารางที่ ๖๓ แสดงสถานประกอบการด้านอุตสาหกรรมในจังหวัดพัทลุงมีการลงทุนมากกว่า ๑๐๐ ล้านบาท	๙๗
ตารางที่ ๖๔ แสดงสถิติจำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม	๙๘
ตารางที่ ๖๕ แสดงข้อมูล ส.ป.ก.๔-๐๑ ปี ๒๕๐๐-๒๕๖๕ จังหวัดพัทลุง	๙๘
ตารางที่ ๖๖ แสดงข้อมูลพื้นที่ คทช. จังหวัดพัทลุง ที่หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เข้าไปดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ	๙๙
ตารางที่ ๖๗ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย Mckinsey ๗-S Framework	๑๐๐
ตารางที่ ๖๘ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๑๐๓
ตารางที่ ๖๙ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ	๑๐๕

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดพลังผลักดันไปสู่เป้าหมาย การแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติจะถ่ายทอดไปในรูปแบบแผนพัฒนาระดับจังหวัด ซึ่งเป็นหน้าที่รัฐที่จะต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ มีเป้าหมายเพื่อการปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม พัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน และการเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ และแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้วยการพัฒนา “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีเป้าหมายการพัฒนา “ประเทศชาตินั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

จังหวัดพิจิตรมีลักษณะพื้นที่ราบติดเทือกเขาบรรทัด มีการผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย อาทิ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง สวนยางพารา สวนผลไม้ ประมงน้ำจืด และปศุสัตว์ ทำให้เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางการเกษตร โดยมีโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรร้อยละ ๓๑.๘๗ มีรายได้ต่อหัวอยู่ที่ ๗๗,๕๑๖ ต่อคนต่อปี เป็นอันดับที่ ๑๒ ใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้ อย่างไรก็ตาม เป้าหมายที่สำคัญในการพัฒนาทางการเกษตร คือ การที่เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน โดยน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาด้านการเกษตรสามารถบรรลุตามเป้าหมายของการพัฒนา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพิจิตรในฐานะผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญต่างๆ จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพิจิตรให้สอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส ความต้องการของเกษตรกร และนโยบายที่สำคัญ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนงานเกษตรของจังหวัดพิจิตรให้มีประสิทธิภาพบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็น การเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสหกรณ์ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาภาคใต้ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย นโยบายของจังหวัดพัทลุง และแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีวิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” เพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่สนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง ได้แก่

๒.๑.๑ ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศ ให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติ ได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ๘ ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อน ไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

๒.๑.๒ ด้านการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน มีเป้าหมาย ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง โดยมีประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๑) การเกษตรสร้างมูลค่า โดยการส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูงเป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ รองรับความต้องการของตลาดยุคใหม่ การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์การส่งเสริมการสร้างแบรนด์สินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการสร้างความต้องการของสินค้าด้วยการสร้างเรื่องราวของสินค้าให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในคุณภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคให้ความสำคัญมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยของอาหาร การผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐาน

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑,ตุลาคม).ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

การจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน การให้ความรู้เกษตรกร ด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานเพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมี ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดสารเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ตลอดจนสนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย และระบบตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภูมิปัญญา การสร้างความแตกต่าง การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ส่งเสริมการสร้างแบรนด์และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อต่อยอดจากภาคเกษตรไทยและมุ่งสู่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงพลังงานชีวมวล ต่อยอดพัฒนาอุตสาหกรรมความมั่นคงด้านต่าง ๆ จากอุตสาหกรรมของประเทศที่มีความเข้มแข็งอยู่แล้ว เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ให้มีความสมดุลและเกิดความมั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองทางด้านพลังงาน

๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามฤดูกาลและตาม ศักยภาพของพื้นที่ ทั้งการท่องเที่ยววิถีชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีพุทธ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยววิถีพุทธของโลก

๔) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ระบบขนส่ง ระบบดิจิทัลเพื่อการติดต่อสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการขนส่งสินค้าการเกษตรและเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ กลาง เล็ก วิสาหกิจเริ่มต้น วิสาหกิจชุมชน หรือวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมทั้งเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจนให้มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการการผลิตและบริการ การจัดการ และการตลาด สามารถบริหารจัดการธุรกิจและบริการ ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของผู้ประกอบการ โดยการจัดหาแหล่งเงินทุนและสนับสนุนให้มีช่องทางทางการเงินที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ สนับสนุนผู้ประกอบการ ให้มีอัตลักษณ์และแบรนด์ที่เด่นชัด รวมทั้งพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าที่มีคุณภาพและมีความแตกต่าง สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และฐานข้อมูลขนาดใหญ่ผ่านระบบออนไลน์

๒.๑.๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยการพัฒนาเพิ่มศักยภาพให้ประชาชนทุกช่วงวัยบนฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้ง ยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล ตามความต้องการของตลาดแรงงาน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

๒.๑.๔ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม โดยการพัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร ฐานทรัพยากรและบริบทของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นระบบการจัดการตนเอง

ของเกษตรกร และการมีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เพิ่มช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงการค้าด้วยเครือข่ายพันธมิตรและวิสาหกิจเพื่อสังคม กำหนดนโยบายและกติกาเพื่อเพิ่มโอกาสของเกษตรกร พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐาน ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมการผลิตแปรรูปสินค้าให้มีเอกลักษณ์ และการจัดการในภาคบริการที่เชื่อมโยงกับฐานทรัพยากรของชุมชน สร้างการเรียนรู้ของชุมชน ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารและองค์ความรู้ของชุมชน ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๒.๑.๕ ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
มุ่งเน้นการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจให้เติบโตและมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพ สิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยเศรษฐกิจฐานชีวภาพ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มความเป็นธรรมทางสังคม สามารถลดความเสี่ยงของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและลดปัญหาความขาดแคลนทรัพยากร พัฒนาพื้นที่เมืองชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง มีข้อกำหนด รูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ตามศักยภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการพัฒนา “เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกที่คำนึงถึงการพัฒนาอย่างเหมาะสม

๒.๑.๖ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้ง มีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่งคั่ง และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนั้น กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็น การเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๒ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

- เป้าหมาย : ผลិតภัณฑ์มวลรวมใน ประเทศในสาขา เกษตรเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของ ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศสาขาเกษตร ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔.๕

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑,ตุลาคม).ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

- เป้าหมาย : ผลิตภาพการผลิต ของภาคเกษตร เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : อัตราผลิตภาพการผลิต ของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๐
โดยมีแผนย่อยการพัฒนา ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

- เป้าหมาย : สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐

มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ ตลาด สม่่าเสมอรวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างความแตกต่าง และโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมถึงการพัฒนาฐานข้อมูล เกษตรอัตลักษณ์ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และ ส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการ ส่งออกไปยังตลาดโลก

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

- เป้าหมาย : สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้รับการรับรอง ได้แก่

- (๑) สินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕.๐ และ (๒) สินค้าอินทรีย์ ขยายตัวไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕.๐

- เป้าหมาย : ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัย ของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพ ความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด : ดัชนีคุณภาพและความปลอดภัยภายใต้ดัชนีความมั่นคงทางอาหาร (อันดับของโลก ภายในปี ๒๕๗๐/๒๕๗๕/๒๕๘๐) ไม่เกิน ๗๐

มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ

เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลผลิตเกษตรปลอดภัย สถาบันเกษตรกรและเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้เข้าถึงแหล่งทุน และสามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสม พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าด้านเกษตรปลอดภัย รวมถึงการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้านเพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

- เป้าหมาย : สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕
- เป้าหมาย : วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : การจดทะเบียนดำเนินการของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวกับเกษตรชีวภาพ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕

มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงสู่ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์ และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องเนื่องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอางและผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตร ชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ด้านเกษตรชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

- เป้าหมาย : สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔

มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่างและเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าและขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

- เป้าหมาย : สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยี สมัยใหม่/อัจฉริยะ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : มูลค่าสินค้าที่มีการใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่/ อัจฉริยะ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕.๐

- เป้าหมาย : ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/ อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : ผลผลิตต่อหน่วยของ ฟาร์มหรือแปลงที่มีการ ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/ อัจฉริยะ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕

มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูล สารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำการระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่เข้าถึงได้ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

- เป้าหมาย : ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัด : ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕.๐
- เป้าหมาย : สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และ กลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัด : สัดส่วนของจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ได้แก่ (๑) สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ (๒) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดีไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ และ (๓) กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ต่อจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งหมด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕

มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตรเพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชนโดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชนเพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจรทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์ และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรมและข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า ภาวะเปียบ การค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้ง สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างความมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรอง

คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ บรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตรเพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่งลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

๒.๓.๑ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

๒.๓.๒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบ นิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๓.๓ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพ

^๓ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, ธันวาคม). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

ของเกษตรกร รายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

๒.๓.๔ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจ สีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่ม ผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับ สากล

๒.๓.๕ ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทาง การพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตร

๒.๔ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐^๖ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกแรงให้เกิพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนารายได้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกจุดภาคี ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้อง กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๒.๔.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์ เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) การพัฒนาลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
- ๒) การอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
- ๓) การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์ม เพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
- ๔) การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

๒.๔.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระดมจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิต สินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่ง พลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
- ๒) การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
- ๓) การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
 - ๔) การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
 - ๕) การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาการ เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
- ๖) การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
- ๗) การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี

๘) การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

๒.๔.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีชในโรงงานอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขา ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) สาขาการเกษตรและอาหาร

(๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วย การใช้ การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

(๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

(๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

(๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบ อัตโนมัติมาบริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

(๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

(๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์ วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

(๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ ทดสอบ ด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒) สาขาสุภาพและการแพทย์

(๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุใน การป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

(๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้ บริการ การแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

(๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบ
วิศวกรรมย้อนกลับ

(๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์
และ สุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

(๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox
การจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

(๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์
และสุขภาพ

๓) สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

(๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วย
กลไกการกำหนดราคาระบบ การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

(๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและ
มูลค่าเพิ่ม

(๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจ
นวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔) สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

(๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model
เพื่อกระจาย รายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

(๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสีเขียวตาม
แนวทาง Happy Model

(๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการใน
เมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความ
ปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

(๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ
One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมค่าใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัล
คอนเทนต์ที่น่าสนใจจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

(๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา
และ อีเว้นท์ (Event) ขนาดใหญ่

๕) เศรษฐกิจหมุนเวียน

(๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจ
เศรษฐกิจหมุนเวียน

(๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และ
บริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

(๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน อย่างเป็นระบบ

(๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

(๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากกรอบหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒.๔.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขึ้นแนวทางเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
- ๒) การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ๓) การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
- ๔) การพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นแนวทาง

๒.๕ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)^๔ ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนา “ทุกหมู่บ้านมีน้ำสะอาดอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการผลิตมั่นคง ความเสียหายจากอุทกภัยลดลง คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน บริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ภายใต้การพัฒนาอย่างสมดุลโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” โดยมีแผนแม่บท ๖ ด้าน ดังนี้

๒.๕.๑ ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำ โดยการจัดหาน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่ชุมชนครบทุกหมู่บ้านหรือทุกครัวเรือน ชุมชนเมือง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งการจัดทำแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาน้ำดื่มให้ได้มาตรฐานในราคาที่เหมาะสม และการประหยัดน้ำโดยลดการใช้น้ำในครัวเรือนภาคบริการและภาคราชการ

๒.๕.๒ ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต โดยการพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำและระบบส่งน้ำใหม่ให้เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการจัดหาน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อขยายโอกาสจากศักยภาพขนาดเล็กและลดความเสี่ยงในพื้นที่ไม่มีศักยภาพ ลดความเสี่ยงความเสียหายลง ร้อยละ ๕๐ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพและปรับโครงสร้างการใช้น้ำ

^๔ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ.(๒๕๖๒,กันยายน). แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

๒.๕.๓ ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ การจัดระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง การจัดการพื้นที่น้ำท่วมและพื้นที่ชะลอน้ำ รวมทั้งการบรรเทาอุทกภัยในเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบในระดับลุ่มน้ำและพื้นที่วิกฤต (Area based) ลุ่มน้ำขนาดใหญ่ ลุ่มน้ำสาขา/ลดความเสี่ยงและความรุนแรงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๒.๕.๔ ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ โดยการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ ป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียต้นทาง การควบคุมปริมาณการไหลของน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ พร้อมทั้งฟื้นฟูแม่น้ำลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความสำคัญทุกมิติ เพื่อการอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์ทั่วประเทศ

๒.๕.๕ ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน โดยการอนุรักษ์ พื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำและลาดชัน

๒.๕.๖ ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ โดยการปรับปรุงกฎหมาย ส่งเสริมความร่วมมือระดับประเทศ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การเชื่อมโยงตลาด พลังงาน การผลิต และของเสีย

๒.๖ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙^๕ ดังนี้

๒.๖.๑ สำรวจและผลิตน้ำต้นทุนเพื่อตอบสนองความต้องการน้ำด้านอุปโภค บริโภค เกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ โดยการพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ การบุกเบิกของน้ำเค็ม การกระจายน้ำบาดาลด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

๒.๖.๒ เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล โดยการสำรวจสภาพของบ่อน้ำบาดาลและประเมินการใช้น้ำบาดาล

๒.๖.๓ เสริมสร้างขบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับน้ำบาดาลทั้งระดับนโยบาย และปฏิบัติ กลุ่มผู้ใช้น้ำบาดาล เอกชน ภาคประชาชน NGO และระดับลุ่มน้ำ

๒.๖.๔ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมและการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำบาดาล

๒.๗ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสหกรณ์ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙^๖ ดังนี้

๒.๗.๑ การพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์

๒.๗.๒ การพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพด้านการสหกรณ์

๒.๗.๓ การสร้างภาพลักษณ์องค์กร

๒.๗.๔ การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของสหกรณ์

๒.๗.๕ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ และการกำกับดูแล

^๕ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙.

^๖ กรมส่งเสริมสหกรณ์. (๒๕๕๙, กันยายน). ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสหกรณ์ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙.

๒.๗.๖ สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนรักษาเสถียรภาพของสหกรณ์

๒.๗.๗ การพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานสากล

๒.๗.๘ การสร้างความยั่งยืนด้วยหลักธรรมาภิบาลและภูมิปัญญาสหกรณ์

๒.๘ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓^๗ มีเป้าหมายในการปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน และการเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ ประกอบด้วย ๑๓ หมายเหตุ ดังนี้

๒.๘.๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

๑) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมุ่งเป้า เพื่อให้เกิดการยกระดับกระบวนการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยการสนับสนุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและแปรรูปแบบมุ่งเป้า และส่งเสริมและขยายผลงานวิจัยจากหน่วยงานวิจัย มหาวิทยาลัยและสถาบัน อาชีวศึกษา ภาคเอกชน และองค์กรเกษตรกรที่มีส่วนในการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม

๒) การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง โดยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาและทำธุรกิจผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต กำหนดแผนที่น่าทางในการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตและใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ ที่ผลิตจากวัตถุดิบทางการเกษตร ของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตภาคเกษตร และผลพลอยได้อื่น ส่งเสริมให้เกษตรกรประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมกระบวนการผลิตที่หลากหลาย และคลังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รวมถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ธรรงค์ และส่งเสริมให้ผู้บริโภคมีการตระหนัก เลือกใช้ และบริโภคสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปที่ปลอดภัย มีคุณภาพสูง และได้มาตรฐาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ส่วนราชการมีการใช้สินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปที่ได้คุณภาพ

๓) การขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูงจากแบบอย่าง ความสำเร็จในประเทศ โดยการส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืนที่ตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่อาศัยธรรมชาติเป็นพื้นฐาน สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการขยายผลรูปแบบเกษตรกรรม เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูง จัดให้มีการบริหาร อนุรักษ์ เพาะพันธุ์ เพาะเลี้ยง พันธุ์พืช เฉพาะถิ่น สัตว์น้ำและปศุสัตว์ และขยายผลแบบอย่างความสำเร็จในการบริหารจัดการเพื่อผลิตสินค้าเกษตร ให้สอดคล้องกับทรัพยากรของชุมชนที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ

๔) การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งการใช้น้ำซ้ำ โดยการส่งเสริมและผลักดันการเพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำ/ป่าเศรษฐกิจที่สามารถสร้างรายได้ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืช เร่งพัฒนาและฟื้นฟูระบบชลประทานและการกระจายน้ำในพื้นที่เขต

^๗ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๕). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

ชลประทาน และพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน รวมถึงแหล่งน้ำชุมชน ตลอดจนการจัดการตะกอนที่เหมาะสม โดยความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้มีการจัดการตะกอนอย่างเหมาะสม และบริหารจัดการและวางแผนการใช้น้ำอย่างเป็นระบบและสมดุล ตลอดจนพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำที่มีประสิทธิภาพ

๕) การส่งเสริมให้เอกชนลงทุนพัฒนาตลาดกลางและตลาดออนไลน์สินค้าเกษตร รวมถึงสินค้ากลุ่มปศุสัตว์และประมง โดยการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนที่เอื้อและจูงใจให้เอกชนลงทุนและพัฒนาตลาดกลางภูมิภาค/ ตลาดในชุมชน ผลักดันให้มีการจัดเก็บข้อมูลราคาสินค้าเกษตรเปรียบเทียบระหว่างตลาดภูมิภาค และตลาดส่วนกลางอย่างเนื่อง และพัฒนาความรู้และทักษะให้เกษตรกรสามารถซื้อขายผลผลิตผ่านตลาดออนไลน์สินค้าเกษตร

๖) การสนับสนุนระบบประกันภัยและรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปที่เกษตรกรเข้าถึงได้ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบประกันภัยสินค้าเกษตรให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับรูปแบบการผลิตสินค้าเกษตร ดำเนินการให้มีการปรับลดต้นทุนการทำธุรกรรมของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการขอรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน สนับสนุนบทบาทของเอกชนในการเชื่อมโยงผลผลิตของเกษตรกรที่ได้มาตรฐาน เจรจาหรือทำข้อตกลงให้มาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ของไทย เป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ และเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ รวมถึงกระบวนการทดสอบคุณภาพที่จำเป็น

๗) การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการฟาร์มและกิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าผลผลิตของเกษตรกร โดยการสนับสนุนบทบาทสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/ วิสาหกิจชุมชน) ในฐานะหน่วยธุรกิจของเกษตรกร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการรวบรวมและขนส่งสินค้าเกษตร และพัฒนาให้มีการจัดเก็บข้อมูลความเสี่ยงในกระบวนการผลิตของภาคเกษตร เพื่อใช้เป็นฐานสำหรับการวัดในอนาคต

๘) การส่งเสริมให้เกษตรกรมีที่ทำกินและรักษาพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมไว้เป็นฐานการผลิตการเกษตร โดยการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดสรรที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรอย่างเป็นระบบ และคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกิน

๙) การพัฒนาฐานข้อมูลและคลังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รวมทั้งผลักดันให้มีการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการพัฒนาระบบคลังข้อมูลด้านเกษตรให้เชื่อมโยงกัน และเป็นข้อมูลเปิด พัฒนาแพลตฟอร์มและแอปพลิเคชันสำหรับการเข้าถึงคลังข้อมูลต่าง ๆ

๑๐) การพัฒนาให้เกิดระบบการบริหารจัดการเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร โดยการส่งเสริมให้ชุมชนสามารถเข้าถึงความมั่นคงอาหารทั้งด้านปริมาณและโภชนาการที่ครบถ้วน รวมถึงระบบสำรองอาหาร และเตรียมการบริหารจัดการการกระจายสินค้าเกษตรและอาหารในภาวะวิกฤต

๑๑) การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และทักษะในการบริหารจัดการฟาร์ม ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของเกษตรกร และการดำเนิน

ธุรกิจการเกษตรในยุคดิจิทัล ยกระดับความความเข้มแข็งและความสามารถในการดำเนินธุรกิจเพิ่มมูลค่าของ สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งสนับสนุนบทบาทภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา ทั้งระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในพื้นที่ และปรับปรุงกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการพัฒนาสหกรณ์ให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและเอื้อต่อการสร้างความเข้มแข็งของสหกรณ์

๑๒) การพัฒนากลไกเพื่อเชื่อมโยงภาคีต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ส่วนราชการ กลุ่มเกษตรกร และ นักวิชาการในพื้นที่ในการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในการพัฒนาภาคเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยการสนับสนุน บทบาทองค์กรหรือสภาเกษตรกรในกลไกความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการในแต่ละจังหวัด และ ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจกับสถาบันเกษตรกรและเกษตรกรในรูปแบบธุรกิจต่างๆ

๒.๘.๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยการส่งเสริมการพัฒนา กิจกรรม สินค้า และบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มสูง การพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ รองรับนักท่องเที่ยวทั่วไป การยกระดับบริการและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของ ตลาดสากล การพัฒนาทักษะและศักยภาพของบุคลากรในภาคการท่องเที่ยว การปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบ และขั้นตอนที่ล่าสมัยและเป็นอุปสรรคต่อการทำธุรกิจและการขอใบอนุญาตของผู้ประกอบการรายย่อย การพัฒนา ระบบข้อมูลการท่องเที่ยวให้เป็นระบบการท่องเที่ยวอัจฉริยะที่นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และภาครัฐ สามารถ เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ง่าย

๒.๘.๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

๒.๘.๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง โดยมีแนวทางที่สำคัญ พัฒนาฐานการผลิตและสนับสนุนการจัดตั้งโรงงานต้นแบบเภสัชชีวภัณฑ์ ยา สมุนไพร และวัคซีนที่มีคุณภาพและได้ มาตรฐานสากล โดยเฉพาะการผลิตวัคซีนสำหรับการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ เพื่อให้มีเพียงพอต่อความ ต้องการใช้ในประเทศ ลดการนำเข้า และสร้างความมั่นคงของระบบสาธารณสุขในระยะยาว

๒.๘.๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์สำคัญของภูมิภาค

๒.๘.๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน

๒.๘.๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยการพัฒนาระบบนิเวศให้เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจและการยกระดับความสามารถในการแข่งขัน ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การพัฒนาแพลตฟอร์มเชื่อมโยงฐานข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อมและส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบ การจัดให้มีกลไกทางการเงินที่เหมาะสมกับ ลักษณะเฉพาะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกกลุ่มสามารถ เข้าถึงแหล่งทุนได้อย่างทั่วถึง การส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นผู้ประกอบการในยุค ดิจิทัล การยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของภาครัฐ การพัฒนา ระบบนิเวศน์ให้เอื้อต่อการสร้างธุรกิจสตาร์ทอัพ และผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม รวมทั้งให้เข้าถึง แหล่งเงินทุนที่เหมาะสมและเชื่อมโยงเข้าสู่เครือข่ายระดับโลกและยกระดับสู่ตลาดต่างประเทศ การส่งเสริม วิสาหกิจเพื่อสังคมให้มีศักยภาพการดำเนินการในเชิงธุรกิจ

๒.๘.๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางที่สำคัญยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ชุมชนสามารถสร้างรายได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน สนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และกลุ่มเกษตรกรเสริมสร้างบทบาทของวิสาหกิจเพื่อสังคมในการพัฒนาพื้นที่และเมือง การพัฒนาธุรกิจใหม่ สร้างงานสร้างอาชีพรองรับความเสี่ยงทางธุรกิจและการเงินในช่วงเริ่มต้นพร้อมกับถ่ายทอดทักษะและองค์ความรู้ให้ชุมชนสามารถดำเนินการต่อไปด้วยตนเอง เช่น วิสาหกิจสุขภาพเพื่อสังคม ซึ่งมุ่งเน้นเกษตรในเมือง และช่วยสร้างเมืองให้เป็นเขตอาหารปลอดภัย ขยายเครือข่ายเชื่อมโยงธุรกิจเพื่อสังคมในพื้นที่และเมือง เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

๒.๘.๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

๒.๘.๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ พัฒนาระบบรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าและบริการ จัดทำมาตรฐาน กระบวนการผลิตสินค้าและบริการ ระบบรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการ และแนวทางการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ส่งเสริมให้ชุมชนนำขยะและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในชุมชนมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ ๆ ที่มีมูลค่า ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจากส่วนเหลือของกระบวนการผลิตให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลายปราศจากเศษเหลือและของเสียจากอุตสาหกรรมเกษตรกรรม และขยะอาหาร

๒.๘.๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๘.๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

๒.๘.๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

๒.๙ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม **มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี”** โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

^๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๔, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

๒.๙.๑ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

๒.๙.๒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๙.๓ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทาง การพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกร รายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

๒.๙.๔ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจ สีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตร ทั้งระบบให้เป็น ไปตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ ให้ทัดเทียมกับระดับสากล

๒.๙.๕ ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทาง การพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตร

๒.๑๐ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

^๙ แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒. (๒๕๖๒, ๒๕ กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๘๖ ง.

๒.๑๐.๑นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

๒.๑๐.๒นโยบายเร่งด่วน ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ ๕ ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไข ปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไข ปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการ ประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๒.๑๑ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๑๑.๑ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลัก ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

(๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

- **ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์** การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ

มาตรฐาน ความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (๔) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

- **ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย** โดยพัฒนาเกษตรกรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรที่ผลิต สินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุน การจัดการด้านโลจิสติกส์

- **การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด** โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่าย สินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนากลไกเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

- **พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)** เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

- **พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC)** เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตร อัจฉริยะ

- **พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร** ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

(๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร **"Security"** ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ **"Sustainability"** ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

- **Safety** เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

- **Security** เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (๒) Health Security ไทยมีมาตรการ ควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคที่เข้มงวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

- **Sustainability** ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร รู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีผนวกมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้มีความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

(๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

- **การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data** ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุม พื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตรนำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

- **สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร** การนำจุดแข็งหรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมาร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาด ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

(๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

๒) แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

(๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรม จับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้ โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

(๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกร มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตร ชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

(๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจ ให้บริการ ทางเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยี ในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกร แบบครบวงจร

(๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

(๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับ สู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

(๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และ ถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

(๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้ง พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

(๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดิน ได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri – Map

(๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

(๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

(๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

(๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

(๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

(๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

(๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒.๑.๑.๒ แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๑) **ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย**

- (๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- (๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- (๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- (๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- (๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- (๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- (๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- (๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- (๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- (๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒) **ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย**

- (๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙
- (๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- (๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- (๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๓) **วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal)**

ประกอบด้วย

- (๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- (๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- (๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- (๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- (๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- (๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- (๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- (๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- (๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๑๒ แผนพัฒนาภาคใต้ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)^{๑๐}

- เป้าหมาย : อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ขยายตัวเพิ่มขึ้น
- เป้าหมาย : สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้ลดลง โดยมีประเด็นการพัฒนาที่สนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง ดังนี้

๒.๑๒.๑ พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ และธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง โดยการพัฒนากิจกรรมและบริการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายและสร้างสรรค์ที่เน้น มาตรฐานและสนับสนุนการท่องเที่ยวสีเขียว อาทิ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงนิเวศน์ เชิงสุขภาพและ การแพทย์ เชิงธุรกิจและการประชุมสัมมนา การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเมืองเก่า และการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน เป็นต้น โดยใช้เรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ความโดดเด่นของแต่ละพื้นที่เป็น จุดขายเพื่อเพิ่มมูลค่าและดึงดูดนักท่องเที่ยว

๒.๑๒.๒ พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยมีแนวทางการพัฒนา

๑) การส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบครบวงจรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร และนครศรีธรรมราช เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ และสามารถสร้างมูลค่าให้กับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน

๒) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพในอุตสาหกรรมยางพาราและปาล์ม น้ำมัน เพื่อการแปรรูปขึ้นกลางและขึ้นปลายให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง อาทิ อุตสาหกรรมล้อยางและถุงมือ ยาง และอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ เป็นต้น

๓) สนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs และ Start Up ในการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อ พัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าอุตสาหกรรม

๒.๑๒.๓ พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค โดยมีแนวทางการพัฒนา

๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพผลผลิตโดยใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมทางการเกษตร ให้มีการผลิตผลผลิตขั้นต้นที่มีคุณภาพรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูป การเกษตร โดยเฉพาะ ยางพาราและปาล์มน้ำมัน รวมทั้ง ส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรม และเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ

๒) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของภาค เช่น ข้าว ไม้ผล กาแฟ พืช สมุนไพร ปศุสัตว์ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อเป็นสินค้ามีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีในกระบวนการผลิต และการแปรรูปเพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้า

^{๑๐} สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๕). แผนพัฒนาภาคใต้ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐).

๓) ต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณโดยรอบลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับสู่ Smart Modern Farm

๔) ส่งเสริมการทำการเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และความมั่นคงทางด้านอาหารและรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อย

๕) สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ SMEs และธุรกิจ Start up เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเป็นอัตลักษณ์และแข่งขันได้

๖) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนภาคการเกษตรให้เพียงพอ และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะระบบน้ำชลประทาน และการขนส่งสินค้าเกษตร

๗) พัฒนาระบบตลาดที่ทันสมัยและมีความหลากหลายให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร

๒.๑๒.๔ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

๒.๑๒.๕ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านชายแดนให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน

๒.๑๒.๖ พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และสามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และกลุ่มประเทศ BIMSTEC (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช)

๒.๑๓ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^{๑๑} โดยการพัฒนาสายพันธุ์พืชที่ให้ผลผลิตสูง พัฒนาสายพันธุ์สัตว์ที่ตรงกับความต้องการของตลาด ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการใช้ปุ๋ยการวิเคราะห์ดิน เพื่อให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยได้อย่างถูกต้อง สร้างและถ่ายทอดความรู้ในการผลิตสัตว์ พัฒนาดิน และบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ การปลูกพืชหรือปรับเปลี่ยนชนิดพืชเดิมที่เหมาะสมกับสภาพของดิน สนับสนุนการผลิตพืช อาหารสัตว์อาหารสัตว์ผสมครบ ส่วน (TMR) เพื่อลดต้นทุนการผลิต การจัดการแมลงศัตรูพืช หรือโรคพืช โรคระบาดสัตว์ การส่งเสริมการทำการเกษตรผสมผสาน สนับสนุนงานวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากผลผลิตทางการเกษตร สนับสนุนโครงการ/กิจกรรม การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ให้ความรู้เกษตรกร ผู้ประกอบการ บุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อให้เข้าใจถึงเทคโนโลยีที่ใช้ในการแปรรูปผลผลิต การพัฒนาส่งเสริมการทำห้องเย็นเพื่อการเก็บรักษาผลผลิตทางการเกษตร การสำรวจตลาด สรรวจกลุ่มเป้าหมาย และจัดตั้ง online market place ของผลผลิต และผลิตภัณฑ์ จากการแปรรูป จังหวัดละ ๑ กลุ่ม การร่วมมือพัฒนาการตลาดผลผลิตทางการเกษตรร่วมกับ market place ขนาดใหญ่ในปัจจุบัน จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใหม่และการสนับสนุนกลุ่ม เกษตรกรเดิม และการสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรเดิม สนับสนุนการขับเคลื่อนการขอรับมาตรฐานการผลิต หรือมาตรฐานการแปรรูป ของผลผลิต และผลิตภัณฑ์หลักของ กลุ่มจังหวัด เช่น มาตรฐานปาล์มน้ำมัน (RSPO) อาหารปลอดภัย (GMP GHP) มาตรฐานยาง (SSC) การปฏิบัติทางการเกษตร ที่ดี(GAP) ฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่ เหมาะสม (GFM) อบรมเกษตรกรเพื่อเข้าสู่การทำเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรปลอดภัย ขับเคลื่อน

^{๑๑} กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. (๒๕๖๔). พัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐.

การตลาดเกษตรอินทรีย์หรือเกษตร ปลอดภัยผ่าน Modern trade หรือ รูปแบบ online หรือช่องทางการตลาดอื่น อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการ และประโยชน์ที่ได้รับ จากการทำเกษตรแปลงใหญ่ให้แก่เกษตรกร สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ อุดหนุนการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่เดิม และกลุ่มที่ตั้งขึ้นใหม่ การอบรมการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจใหม่และแมลงเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มจำนวนเกษตรกร การสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ และแมลงเศรษฐกิจอย่างครบวงจร (การเลี้ยง แปรรูป และการตลาด) สนับสนุนการจัดการฟาร์มให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด การส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ ส่งเสริมการเพาะพันธุ์กล้าไม้เศรษฐกิจระดับชุมชน อบรมการปลูก และการตลาด พืชสมุนไพร สนับสนุนการจัดกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร อบรมการให้ความรู้ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะให้แก่เกษตรกร สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ทำเกษตรอัจฉริยะ พัฒนาพื้นที่เป็นศูนย์สาธิตการเกษตรอัจฉริยะรูปแบบ ต่าง ๆ เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะของภูมิภาค ส่งเสริมเกษตรกรจากผู้ผลิตไปสู่ผู้ประกอบการอย่างครบวงจร (ผลิต แปรรูป และผู้ขาย) การฝึกอบรมด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการเกษตรให้แก่บุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และการอบรมความรู้ทางการบริหารจัดการทั้งส่วนต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำของภาคการเกษตร

๒.๑๔ แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^{๑๒} วิสัยทัศน์ “เมืองแห่งความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” มุ่งปรับเปลี่ยนเป็นจังหวัดที่พัฒนาอย่างยั่งยืน มีนิเวศการเกษตรที่เข้มแข็ง และการท่องเที่ยวชุมชนที่โดดเด่นระดับประเทศและนานาชาติ เป็นเมืองน่าอยู่ น่าอาศัย มีความเป็นเลิศด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนาการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขที่เข้มแข็ง การส่งเสริมธรรมาภิบาลการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบประชาธิปไตย การบริหารจัดการภาครัฐที่โปร่งใสและเป็นธรรม มีประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นเมืองเศรษฐกิจทางการเกษตร ศูนย์กลางแห่งอาหารคุณภาพปลอดภัย และมีแหล่งอาหารของตนเองอย่างมั่นคงและยั่งยืน เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วิถีชีวิต เศรษฐกิจ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ วัฒนธรรมและเชิงสุขภาพเชื่อมโยงการท่องเที่ยวฝั่งอันดามัน อ่าวไทย และจังหวัดชายแดนใต้ เป็นเมืองคุณภาพสังคมปลอดภัยรองรับการพัฒนาและการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมอนาคต ต้นแบบที่ดีในการสร้างคุณค่าจากโมเดลเศรษฐกิจที่ให้ความสำคัญเรื่องของชีวภาพ การหมุนเวียนใช้ซ้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสิ่งแวดล้อม (BCG Model) ของประเทศ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ มีมาตรฐานเชื่อมโยงเป็นระบบรองรับการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การขยายตัวทางการเมือง สะดวก ปลอดภัย มีมาตรฐานการจัดการที่ยั่งยืน เป็นเมืองที่มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอุดมสมบูรณ์ และคุณภาพดี และเป็นเมืองแห่งสุขภาวะที่มั่นคงและความยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๒.๑๓.๑ พัฒนาระบบนิเวศการเกษตร เพื่อการพึ่งตนเอง และสร้างสรรค์คุณค่า ทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

๒.๑๓.๒ พัฒนาสู่การเกษตรสมัยใหม่ ผลผลิต ผลิตภัณฑ์เกษตรมูลค่าสูง และเป็นเมืองอาหารของภาคใต้ และเมืองเกษตรส่งออกที่แข่งขันได้

๒.๑๓.๓ เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารให้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพ ตั้งแต่ระดับครัวเรือน ชุมชน หมู่บ้าน ให้มีแหล่งอาหารของตนเอง พึ่งตนเองทางอาหารได้

^{๑๒} จังหวัดพัทลุง. (๒๕๖๔). แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐.

๒.๑๓.๔ พัฒนาระบบการบริหารจัดการดิน น้ำ และการจัดการความรู้ และโลจิสติกส์ในภาคการเกษตร
รองรับการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ความมั่นคง ทางภาคเกษตร

๒.๑๓.๕ สนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ ไวรัสโคโรนา และ
เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนจากฐานการผลิต การตลาด พึ่งตนเอง พึ่งกันเอง และเชื่อมโยงเครือข่าย

๒.๑๓.๖ สร้างโอกาสทางการค้า การลงทุน และการพัฒนาผู้ประกอบการของ จังหวัดให้แข่งขันได้

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่มีเนื้อที่มากเป็นอันดับที่ ๑๐ ของภาคใต้ และเป็นอันดับที่ ๕๘ ของประเทศ ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งตะวันออกของแหลมมาลายูหรือแหลมทอง (Golden Khersonese) ซึ่งตั้งอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทยหรือฝั่งตะวันตกของกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (Songkhla Lake Basin) โดยตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ ๗ องศา ๖ ลิปดาเหนือ ถึง ๗ องศา ๕๓ ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ ๙๙ องศา ๔๔ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๐๐ องศา ๒๖ ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางรถไฟสายใต้ ประมาณ ๘๔๖ กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑ ประมาณ ๘๕๖ กิโลเมตร หรือตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) ประมาณ ๑,๒๐๐ กิโลเมตรมีรูปร่างคล้ายลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยมีส่วนกว้างที่สุดตามแนวทิศตะวันออกถึงตะวันตก ประมาณ ๕๖ กิโลเมตร และส่วนยาวที่สุดตามแนวทิศเหนือถึงใต้ ประมาณ ๘๓ กิโลเมตรมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๓,๔๒๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๑๔๐,๒๙๖ ไร่ (พื้นที่ดิน ๑,๙๑๙,๔๔๖ ไร่ พื้นที่น้ำ ๒๒๐,๘๕๐ ไร่) (กรมแผนที่ทหาร, ๒๕๓๔; กรมการปกครอง, ๒๕๔๑)

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่ออำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
	และอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
ทิศใต้	ติดต่ออำเภอควนเนียง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา
	และอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล
ทิศตะวันออก	จดทะเลสาบสงขลา ติดต่อกับอำเภอระโนด อำเภอกระแสสินธุ์
	อำเภอสทิงพระ และอำเภอลี้หอนคร จังหวัดสงขลา
ทิศตะวันตก	จดเทือกเขาบรรทัด ติดต่อกับอำเภอห้วยยอด
	อำเภอเมือง อำเภอนาโยง อำเภอย่านตาขาว และอำเภอปะเหลียน
	จังหวัดตรัง

๓) สภาพพื้นที่

จังหวัดพัทลุงมีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาและที่ราบสูงทางด้านทิศตะวันตก ประกอบด้วยเทือกเขาบรรทัด ถัดมาทางทิศตะวันออกเป็นพื้นที่ราบสลับที่ดอนและเป็นที่ยราบลุ่มจดทะเลสาบสงขลา พื้นที่ทั้งหมด ประมาณ ๓,๔๒๔.๔๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๑๔๐,๒๙๖ ไร่ เป็นพื้นที่ดิน ๑,๙๑๙,๔๔๖ ไร่ พื้นน้ำ ๒๒๐,๘๕๐ ไร่ ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดพัทลุงสามารถจำแนกออกเป็น ๔ ลักษณะ ได้แก่ พื้นที่ภูเขา พื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน พื้นที่ราบ และพื้นที่เกาะ ดังนี้

(๑) **พื้นที่ภูเขา** มีลักษณะเป็นเทือกเขาที่มียอดสูงๆ ต่ำๆ มีความสูงเฉลี่ยประมาณ ๘๐๐ เมตร และลาดไปทางทิศตะวันออกลงสู่ทะเลสาบสงขลาในอัตราความลาดชัน ๒๕-๓๐ เปอร์เซ็นต์ เทือกเขานี้เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขานครศรีธรรมราช เรียกกันโดยทั่วไปในท้องถิ่นว่า เขาบรรทัด พื้นที่ภูเขา มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๘๓๕.๙๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๒๔.๔๑ ของพื้นที่ทั้งหมด อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอป่าบอน ตะโหมด กงหรา ศรีนครินทร์ ศรีบรรพต และป่าพะยอม

(๒) **พื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน** เป็นส่วนที่อยู่ถัดจากเทือกเขาบรรทัด หรือพื้นที่เชิงเขา ลักษณะภูมิประเทศเป็นเนินเตี้ยๆ ที่เรียกกันโดยทั่วไปในท้องถิ่นว่า ควน มีเนื้อที่ประมาณ ๕๓๙.๗๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๑๕.๗๖ ของพื้นที่ทั้งหมด อยู่ในเขตอำเภอป่าบอน ตะโหมด ศรีนครินทร์ กงหรา ศรีบรรพต และป่าพะยอม

(๓) **พื้นที่ราบ** มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๑,๔๘๕.๕๔ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๔๓.๓๘ ของพื้นที่ทั้งหมด ลักษณะพื้นที่ราบ พื้นที่ที่เหมาะสมแก่การกสิกรรม ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัด จึงนิยมตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้ ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอป่าพะยอม ควนขนุน เมืองพัทลุง เขาชัยสน บางแก้ว และปากพะยูน

(๔) **พื้นที่เกาะ** เป็นพื้นที่บริเวณทะเลสาบสงขลาในเขตจังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอปากพะยูน มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๒๑๙.๑๗ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๖.๔๐ ของพื้นที่ทั้งหมด

ส่วนใหญ่เป็นเขตพื้นที่ที่มีการตั้งถิ่นฐานของประชากร ได้แก่ เกาะราบ เกาะหมาก เกาะเสือ เกาะโคบ เกาะนางคำ เกาะแกงและเกาะยวน ส่วนพื้นที่เกาะเป็นถิ่นที่อยู่ของนกอีแอ่นกินรัง มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๗๐๐ ไร่ หรือ ๑.๑๒ ตารางกิโลเมตร อนึ่งพื้นที่น้ำในจังหวัดพัทลุงนั้นนับเป็นส่วนสำคัญของทะเลสาบสงขลา ประกอบด้วย ทะเลน้อยและทะเลหลวงหรือทะเลสาบสงขลาตอนใน ผืนน้ำข้างต้นนี้อยู่ในเขตอำเภอควนขนุน เมืองพัทลุง เขาชัยสน บางแก้ว และปากพะยูน คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ ๔๔.๑๖ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๑๐.๐๕ ของพื้นที่ทั้งหมด

๔) ลักษณะดิน

กรมพัฒนาที่ดินได้จำแนกดินในพื้นที่จังหวัดพัทลุงไว้ จำนวน ๖๒ กลุ่มชุดดิน ซึ่งลักษณะดินมีความสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศและวัตถุดินกำเนิด (ชนิดของหิน)

ตารางที่ ๑ แสดงลักษณะดินจังหวัดพัทลุง

ประเภทของดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่ จังหวัด
ดินเปรี้ยวจัด	๖๒,๔๓๐	๒.๙๒
ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับตื้น	๑๙,๗๑๑	๐.๙๒
ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับลึกปานกลาง	๓๙,๙๘๑	๑.๘๗
ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับลึกมาก	๒,๗๓๘	๐.๑๓
ดินอินทรีย์	๓,๔๓๕	๐.๑๖
ดินอินทรีย์	๓,๔๓๕	๐.๑๖
ดินเค็มชายทะเล	๖,๔๔๕	๐.๓๐
ดินเค็มชายทะเล	๖,๔๔๕	๐.๓๐
ดินทราย	๑๐,๙๒๘	๐.๕๑
ดินทรายในพื้นที่ลุ่ม	๑,๗๑๖	๐.๐๘
ดินทรายในพื้นที่ดอนที่ไม่มีชั้นดานอินทรีย์	๙,๒๑๒	๐.๔๓
ดินตื้น	๒๐๔,๗๔๐	๙.๕๗
ดินตื้นในพื้นที่ลุ่มถึงลูกวังหรือก่อนกรวด	๑๐,๙๕๕	๐.๕๑
ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงลูกวังก่อนกรวดหรือเศษหิน	๑๕๘,๕๙๑	๗.๔๑
ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นหินพื้น	๓๕,๑๙๔	๑.๖๔
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	๓๘๒,๒๙๖	๑๗.๘๖
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	๓๘๒,๒๙๖	๑๗.๘๖
ทรัพยากรดินอื่นๆ	๑,๑๐๕,๔๙๖	๕๑.๖๕
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ลุ่ม	๗๕๒,๗๒๕	๓๕.๑๗
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ดอน	๓๕๒,๒๑๘	๑๖.๕๖
ดินที่มีการรกร่อง	๕๕๓	๐.๐๓
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นด่างพบในที่ลุ่ม	๗๗,๐๕๐	๓.๖๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๘๗,๔๗๖	๑๓.๔๓
รวมพื้นที่ดิน	๒,๑๔๐,๒๙๖	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง

ความเหมาะสมของดิน

(๑) เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวเป็นพื้นที่ลุ่ม พื้นที่ราบเรียบ (ร้อยละ ๐-๒) การระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลวมีเนื้อที่รวม ๕๗๒,๐๓๒ ไร่ หรือร้อยละ ๒๖.๗๗ ของพื้นที่จังหวัด

(๒) เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกข้าวเป็นพื้นที่เป็นดินเปรี้ยว พื้นที่ราบเรียบ (ร้อยละ ๐-๒) มีการระบายน้ำเลว ถึงค่อนข้างเลวมีเนื้อที่รวม ๔๓,๑๙๔ ไร่หรือร้อยละ ๒.๐๒ ของพื้นที่จังหวัด

(๓) เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกข้าวดินตื้นถึงชั้นลูกรังและเป็นดินทรายพื้นที่ราบเรียบ (ร้อยละ ๐-๒) มีการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลวมีเนื้อที่รวม ๗,๐๒๓ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๓๓ ของพื้นที่จังหวัด

(๔) เหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น หญ้าเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนชัน (ร้อยละ ๐-๒๐) ดินมีการระบายน้ำดีหรือดีปานกลางมีเนื้อที่ ๔๒๒,๙๒๒ ไร่ หรือร้อยละ ๑๙.๗๕ ของพื้นที่จังหวัด

(๕) เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าวมะม่วงหิมพานต์พื้นที่ราบเรียบ (ร้อยละ ๐-๒) พวดินชายทะเลดินทรายการระบายน้ำดีมีเนื้อที่ ๗๔๐ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๓ ของพื้นที่จังหวัด

(๖) เหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น หญ้าเลี้ยงสัตว์ พวดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเป็นดินลิกปานกลางพบชั้นของเศษหินปะปนมากในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นลูกคลื่นลอนชัน (ร้อยละ ๒-๒๐) มีเนื้อที่ ๑๑๘,๘๕๓ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๕๓ ของพื้นที่จังหวัด

(๗) เหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่หรือไม้ใช้สอยโตเร็วพวดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเป็นดินตื้นดินมีการระบายน้ำดีพบชั้นหินพื้นภายใน ๕๐ เซนติเมตร พื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขา (ร้อยละ ๒-๓๕) มีเนื้อที่ ๗๖,๑๐๙ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๔๐ ของพื้นที่จังหวัด

(๘) ดินไม่เหมาะสมทางด้านการเกษตรควรปลูกป่าเพิ่มเติมในบริเวณที่ถูกถากถางพวดินตื้นมีหินพื้นโผล่พื้นที่ลูกคลื่นลอนชันมีเนื้อที่ ๑,๖๑๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๘ ของพื้นที่จังหวัด

(๙) ดินไม่เหมาะสมทางด้านการเกษตรควรอนุรักษ์ไว้เป็นป่าไม้หรือปลูกป่าเพิ่มเติมในบริเวณที่ราษฎรบุกรุก พวดินตื้นมีหินพื้นโผล่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ มีเนื้อที่ ๔๓๖,๔๕๗ ไร่ หรือร้อยละ ๒๐.๓๙ ของพื้นที่จังหวัด

(๑๐) ดินไม่เหมาะสมทางด้านการเกษตรควรอนุรักษ์ไว้เป็นป่าชายเลนมีเนื้อที่ ๒๙,๑๘๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๓๖ ของพื้นที่จังหวัด

(๑๑) ที่ดินเบ็ดเตล็ดเป็นที่ที่ได้แยกออกจากพื้นที่ดินที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์หรือบริเวณที่ไม่เป็นดินตามธรรมชาติได้แก่โรงเรือนเพาะเลี้ยงสัตว์ (AF) พื้นที่ป่าชายเลน (F) ที่ดินดัดแปลง (ML) พื้นที่ชุมชนหมู่บ้าน (U) พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ ๓๔๙,๖๗๐ ไร่ หรือร้อยละ ๑๖.๓๐ ของพื้นที่จังหวัด

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินได้แก่

(๑) ดินเปรี้ยวมีเนื้อที่ประมาณ ๔๓,๑๙๔ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๐๒ ของเนื้อที่ทั้งหมด

(๒) ดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังและเศษหินมีเนื้อที่ประมาณ ๗๖,๑๐๙ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๔๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด

(๓) ดินลิกปานกลางถึงชั้นหินพื้นก้อนหินหรือลูกรังมีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๗,๓๓๒ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๖๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด

(๔) พื้นที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓๖,๔๕๗ ไร่ หรือร้อยละ ๒๐.๓๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล

จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่ในเขตมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีสภาพอากาศแบบภาคใต้อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดปกคลุมประจำฤดูกาล ทำให้ในปีหนึ่งๆ จะมีเพียง ๒ ฤดูกาล คือ

(๑) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม - กลางเดือนกันยายน ในรอบ ๑๐ ปี (๒๕๕๖-๒๕๖๕) มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนสิงหาคม ๓๐.๓๔ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนธันวาคม ๒๗.๐๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี ๒๘.๓๘ องศาเซลเซียส

(๒) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกันยายน - กลางเดือนมีนาคม ในรอบ ๑๐ ปี (๒๕๕๖-๒๕๖๕) มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๑.๔๔ เปอร์เซ็นต์

๒) ปริมาณน้ำฝน ในรอบ ๑๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๕) จังหวัดพัทลุงมีปริมาณน้ำฝน โดยเฉลี่ยปีละ ๒,๓๘๒.๘๓ มิลลิเมตร หรือเฉลี่ยเดือนละ ๑๙๘.๕๗ มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตกเฉลี่ย ๑๗๑ วันต่อปี หรือเฉลี่ย ๑๕ วัน/เดือน ปริมาณน้ำฝนมากที่สุดในเดือนพฤศจิกายนเฉลี่ย ๕๗๗.๔๗ มิลลิเมตรต่อเดือน และน้อยที่สุดในเดือนมีนาคมเฉลี่ย ๓๗.๑๑ มิลลิเมตรต่อเดือน

ตารางที่ ๒ แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตก ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๕

๒๕๕๖	๒,๔๒๒.๐๐	๑๖๘
๒๕๕๗	๒,๑๔๒.๔๐	๑๖๔
๒๕๕๘	๒,๐๔๕.๒๐	๑๖๒
๒๕๕๙	๒,๑๕๖.๙๐	๑๔๗
๒๕๖๐	๓,๖๕๘.๕๐	๑๘๘
๒๕๖๑	๑,๙๙๓.๒๐	๑๖๘
๒๕๖๒	๑,๗๐๓.๙๐	๑๖๘
๒๕๖๓	๒,๒๕๖.๘๐	๑๘๐
๒๕๖๔	๒,๐๑๖.๔๐	๑๖๙
๒๕๖๕	๓,๔๓๔.๐๐	๒๐๖
รวม ๑๐ ปี	๒๓,๘๒๘.๓๐	๑,๗๑๒
เฉลี่ย	๒,๓๘๒.๘๓	๑๗๑

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพัทลุง

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๕)

อุณหภูมิเฉลี่ยรอบ ๑๐ ปี (๒๕๕๖-๒๕๖๕) อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๘.๔๔ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด ๓๔.๗๘ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๓.๔๑ องศาเซลเซียส สำหรับความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๐.๗๖% ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด ๙๗.๗๘% ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด ๕๖.๒๘%

ตารางที่ ๓ แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (ร้อยละ)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๖	๓๓.๘๙	๒๓.๙๒	๒๘.๓๔	๙๕.๙๗	๕๙.๕๒	๘๐.๖๓
๒๕๕๗	๓๕.๑๔	๒๒.๓๘	๒๘.๕๕	๙๖.๗๗	๕๖.๔๒	๗๙.๓๓
๒๕๕๘	๓๔.๘๐	๒๓.๑๔	๒๘.๔๓	๙๖.๗๗	๖๐.๔๘	๘๐.๗๘
๒๕๕๙	๓๖.๕๔	๒๔.๒๗	๒๙.๑๖	๙๖.๐๖	๕๔.๖๖	๗๙.๐๗
๒๕๖๐	๓๓.๘๗	๒๓.๘๐	๒๘.๓๕	๙๘.๑๐	๕๘.๖๗	๘๒.๐๓
๒๕๖๑	๓๕.๗๐	๒๓.๖๐	๒๘.๓๙	๙๙.๐๐	๕๑.๐๐	๘๐.๘๐
๒๕๖๒	๓๕.๒๒	๒๒.๕๐	๒๙.๒๐	๑๐๐.๐๐	๕๖.๓๕	๘๑.๗๔
๒๕๖๓	๓๓.๘๑	๒๓.๘๐	๒๘.๑๖	๙๙.๑๐	๕๗.๔๘	๘๑.๗๗
๒๕๖๔	๓๓.๙๑	๒๓.๑๙	๒๗.๔๕	๙๙.๙๐	๕๘.๒๓	๘๓.๕๗
๒๕๖๕	๓๓.๖๕	๒๓.๕๑	๒๗.๒๗	๙๙.๗๐	๖๒.๔๓	๘๕.๖๘
เฉลี่ย ๑๐ ปี	๓๔.๖๕	๒๓.๔๑	๒๘.๓๓	๙๘.๑๔	๕๗.๕๒	๘๑.๕๔

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพัทลุง

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑) กลุ่มน้ำ

จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่รับน้ำ (Watershed Area) ทั้งสิ้น ๕,๘๘๒.๒๒๗ ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลำน้ำส่วนใหญ่เป็นลำน้ำสายสั้นๆ มีความกว้างประมาณ ๑๐ - ๓๐ เมตร ยาวประมาณ ๓๐ - ๔๕ กิโลเมตร มีต้นน้ำจากเทือกเขาบรรทัดซึ่งแบ่งเขตระหว่างจังหวัดตรังกับจังหวัดพัทลุง ส่วนมากจะมีทิศทางการไหลของน้ำจากทิศตะวันตกไปยังทิศตะวันออก ซึ่งจะไหลไปรวมกันที่ทะเลสาบสงขลา ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี เท่ากับ ๒,๘๖๓.๐๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งสามารถนำไปใช้สำหรับการเกษตร จำนวน ๖๓๒.๘๘ ล้านลูกบาศก์เมตร การอุปโภค-บริโภค จำนวน ๑๘.๙๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และอุตสาหกรรม ๒.๒๘ ล้านลูกบาศก์เมตร รวม ๖๕๔.๐๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ดังนั้นจะมีปริมาณน้ำที่ไม่สามารถเก็บกักไว้ใช้ และไหลลงทะเลสาบสงขลาคิดเป็นปริมาณ ๒,๒๐๘.๙๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ดังนั้นจะมีปริมาณน้ำที่ไม่ได้เก็บกักไว้ใช้ และไหลลงทะเลสาบสงขลา คิดเป็นปริมาณ ๒,๒๐๘.๙๗ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยจำแนกได้ ๓ กลุ่มน้ำหลักและ ๔ กลุ่มน้ำย่อย ดังนี้

กลุ่มน้ำหลักในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มีดังนี้

๑. กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มีเขตพื้นที่ครอบคลุมในท้องที่อำเภอป่าพะยอม ในพื้นที่บางส่วนของตำบลเกาะเต่า และตำบลลานข่อย

๒. กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีเขตพื้นที่ครอบคลุมในท้องที่อำเภอ

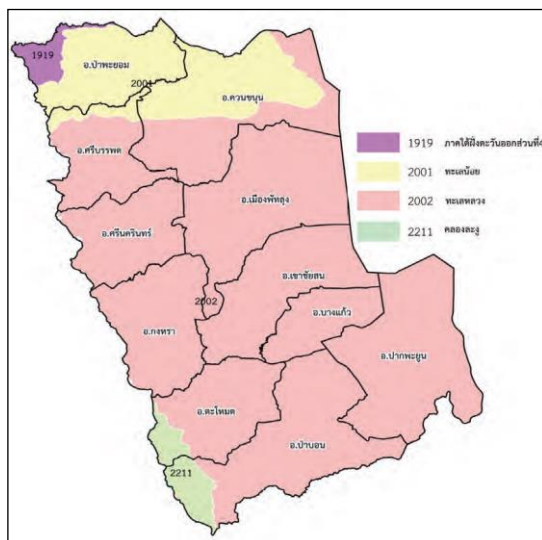
๒.๑ อำเภอกงหรา อำเภอเขาชัยสน อำเภอควนขนุน อำเภอบางแก้ว อำเภอปากพะยูน อำเภอเมืองพัทลุง อำเภอสรีนครินทร์ และอำเภอสรีบรรพต

๒.๒ อำเภอตะโหมด ในพื้นที่ตำบลแม่ขี และในพื้นที่บางส่วนของตำบลตะโหมด

๒.๓ อำเภอป่าบอน ในพื้นที่ตำบลโคกทราย ตำบลทุ่งนารี ตำบลป่าบอน และตำบลวังใหม่ และในพื้นที่บางส่วนของตำบลหนองธง

๒.๔ อำเภอป่าพะยอม ในพื้นที่ตำบลบ้านพร้าว และตำบลป่าพะยอมและในพื้นที่บางส่วนของตำบลเกาะเต่า และตำบลลานข่อย

๓. ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก มีเขตพื้นที่ครอบคลุมในท้องที่
 ๓.๑ อำเภอตะโหมด ในพื้นที่บางส่วนของตำบลตะโหมด
 ๓.๒ อำเภอป่าบอน ในพื้นที่บางส่วนของตำบลหนองธง

แผนที่แสดงขอบเขตลุ่มน้ำย่อยจังหวัดพัทลุง สำนักงานชลประทานที่ ๑๖

ลุ่มน้ำย่อยในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มี ๔ ลุ่มน้ำย่อย ดังนี้

๑. ลุ่มน้ำย่อยภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ ๔ มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๘๑.๐๑๗ ตาราง กิโลเมตร

๒. ลุ่มน้ำสาขาทะเลน้อย (๒๐๐๑) มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๕๕๕.๒๑๖ ตาราง กิโลเมตร ประกอบด้วย

- ลุ่มน้ำย่อยคลองป่าพะยอม มีคลองป่าพะยอมเป็นลำน้ำสายหลักความยาวประมาณ ๓๓ กิโลเมตร ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่านเขต อำเภอป่าพะยอม อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ปลายน้ำแยกออกเป็น ๒ สาย สายที่ ๑ ไหลลงสู่พุมควนเคร็ง จังหวัดพัทลุง และ จังหวัดนครศรีธรรมราช สายที่ ๒ ไหลรวมกับคลองท่าแนะ ที่บ้านประตูเรียง ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีแหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำป่าพะยอม ตั้งอยู่ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ฝายบ้านพร้าว ตั้งอยู่ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

๓. ลุ่มน้ำสาขาทะเลหลวง (๒๐๐๒) มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๔,๓๙๖.๘๔๙ ตาราง กิโลเมตร ประกอบด้วย

- ลุ่มน้ำย่อยคลองท่าแนะ มีคลองท่าแนะเป็นลำน้ำสายหลักความยาวประมาณ ๓๘ กิโลเมตร ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดไหลผ่านเขต อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ลงสู่ทะเลน้อยที่บ้านประเหนือ ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน มีแหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ ฝายท่าแนะ ตั้งอยู่ ท้องที่ตำบลเขาเย้า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง

- ลุ่มน้ำย่อยคลองนาท่อม มีคลองนาท่อมเป็นลำน้ำสายหลักความยาวประมาณ ๔๒ กิโลเมตร ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัดไหลผ่าน อำเภอเมืองจังหวัดพัทลุง ลงสู่ทะเลหลวงที่บ้านลำป่า ตำบลลำป่า อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง มีแหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ ฝายคลองนาท่อม ตั้งอยู่ที่ตำบลนาท่อม อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ฝายพญาไธสง ตั้งอยู่ที่ตำบลชะรัด อำเภอกงหราจังหวัดพัทลุง ฝายคลองหลักสามตั้งอยู่ที่พื้นที่ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหราจังหวัดพัทลุง

- กลุ่มน้ำย่อยคลองท่าเขียด มีคลองท่าเขียดเป็นลำน้ำสายหลักความยาวประมาณ ๔๒ กิโลเมตร ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัดไหล ผ่านเขต อำเภอตะโหมด และ อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ลงสู่ทะเลสาบที่บ้านปากพล ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน มีแหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองหัวช้าง (กำลังก่อสร้าง) ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง ฝ่ายควนภูฎตั้งอยู่ที่ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง มีโครงการขนาดใหญ่ คือ โครงการส่งและบำรุงรักษาท่าเขียด ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้วจังหวัดพัทลุง

- กลุ่มน้ำย่อยคลองป่าบอน มีคลองป่าบอนเป็นลำน้ำสายหลักความยาวประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัดไหลผ่านเขตอำเภอป่าบอน และอำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุงลงสู่ทะเลสาบที่บ้านพระเกิด ตำบลฝาละมี อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง มีแหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ อ่างเก็บน้ำป่าบอน ตั้งอยู่ที่ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ฝ่ายป่าบอน ตั้งอยู่ที่ตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง กลุ่มน้ำย่อยคลองพรุพ้อ มีคลองพรุพ้อเป็นลำน้ำสายหลักความยาวประมาณ ๓๖ กิโลเมตร ไหลออกจากพื้นที่ลงทะเลสาบสงขลาและอ่าวไทย

๔. คลองละงู (๒๒๑๑) มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๘๔๙.๑๔๕ ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ ๔ แสดงปริมาณน้ำท่าในกลุ่มน้ำย่อย ๔ กลุ่มน้ำของจังหวัดพัทลุง

ที่	กลุ่มน้ำย่อย	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม)	ปริมาณ น้ำท่าเฉลี่ย (ล้าน ลบ. ม./ปี)	ความต้องการใช้น้ำ (ล้านลบ.ม./ปี)				ปริมาณน้ำ เหลือ (ล้าน ลบ.ม./ปี)
				การเกษตร	อุปโภค บริโภค	อุตสาหกรรม	รวม	
๑	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันออกส่วนที่ ๔	๘๑.๐๑๗	๒๖.๑๓	๗.๐๕	๐.๑๓	๐.๑๘	๗.๓๖	๑๘.๗๗
๒	ทะเลน้อย	๕๕๕.๒๑๖	๖๙๐.๒๐	๑๕๕.๗๘	๓.๔๖	-	๑๕๙.๒๔	๕๓๐.๙๖
๓	ทะเลหลวง	๔,๓๙๖.๘๔๙	๒,๑๔๖.๗๐	๔๗๐.๐๕	๑๕.๓๑	๒.๑๐	๔๘๗.๔๖	๑,๖๕๙.๒๔
๔	คลองละงู	๘๔๙.๑๔๕	-	-	-	-	-	-
รวม		๕,๘๘๒.๒๒๗	๒,๘๖๓.๐๓	๖๓๒.๘๘	๑๘.๙๐	๒.๒๘	๖๕๔.๐๖	๒,๒๐๘.๙๗

ที่มา : สำนักงานชลประทานที่ ๑๖

๒) แหล่งน้ำจัด

จังหวัดพัทลุง มีแหล่งน้ำจัดในพื้นที่ ๑๑ อำเภอ ๖๖ ตำบล ๔๘๖ แห่ง พื้นที่ ๓๖,๙๗๔.๕๐ ไร่ แบ่งออกเป็นแหล่งน้ำสาธารณะ ๓๘๔ แห่ง ทำนบปลา กสช. ๗๘ แห่ง อ่างเก็บน้ำ ๒๔ แห่ง ตามรายละเอียดแสดงในตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและพื้นที่แหล่งน้ำจืดในจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕

ที่	อำเภอ	ตำบล	ประเภทแหล่งน้ำ (แห่ง)			พื้นที่ (ไร่)
			แหล่งน้ำ สาธารณะ	ทำนบปลา กสช.	อ่างเก็บน้ำ	
๑	เขาชัยสน	เขาชัยสน	๒	๓		๙๔
		โคกม่วง	๗	๒		๗๙
		ควนขนุน	๑๔	๒		๒๖๑
		จองถนน	๑	๑		๓๘
		ห่านโพธิ์	๓	๓		๑๔๙
๒	เมืองพัทลุง	ท่าแค			๑	๒๓
		ลำปำ			๑	๒,๕๐๐
		เขาเจียก	๕			๔๖
		โคกชะงาย	๙			๒๑๑
		ควนมะพร้าว	๙			๖๕
		ชัยบุรี	๙	๔		๑๕๖
		ตำนาค	๒			๓๔
		ท่ามิหรำ	๔			๒๒
		นาโหนด	๑๒	๑		๓๔๑
		นาท่อม	๙			๑๘๗
		ปรางหมุ่	๓	๒		๑๗๒
		พญาขัน	๘	๓		๒๐๐
		ร่มเมือง	๑	๑		๗๐
๓	กงหรา	กงหรา	๕	๑		๔๒
		คลองเฉลิม	๖			๗๐
		ชะรัด	๑	๑		๕๕
		คลองทรายขาว	๔			๑๒๖
		สมหวัง	๓			๑๐๐
๔	ศรีนครินทร์	ชุมพล	๑๙	๓		๒๘๕
		บ้านนา	๑๒			๑๙๖
		ลำสินธุ์	๑			๓๖
		อ่างทอง	๑๑			๒๔๑
๕	ควนขนุน	ทะเลน้อย			๑	๑๗,๕๐๐
		แพรกหา	๒	๒		๕๐
		แหลมโตนด	๒	๑		๑๐๑
		โตนดด้วน	๑๒	๒		๑๘๘
		ควนขนุน	๕	๒		๑๑๑
		ชะมวง	๑๓	๕		๑๘๐
		ดอนทราย	๖	๑		๕๓

ที่	อำเภอ	ตำบล	ประเภทแหล่งน้ำ (แห่ง)			พื้นที่ (ไร่)
			แหล่งน้ำ สาธารณะ	ทำนบปลา กษช.	อ่างเก็บน้ำ	
		ทะเลน้อย	๔			๖๐
		นาขยาด	๑๓			๒๗๒
		ปิ่นแต	๑๐	๔		๑๙๐.๕๐
		พนมวังก	๑๓			๒๒๕
		พนางตุง	๒	๑		๓๗
		มะกอกเหนือ	๗	๑		๖๖
๖	ตะโหมด	แม่ขรี	๑๑	๑		๘๑
		คลองใหญ่	๘	๒		๗๙
		ตะโหมด	๖			๘๑
๗	บางแก้ว	นาปะขอ			๕	๓๔
		โคกสัก	๗			๘๕
		ท่ามะเตี๋	๑๑			๒๓๓
		นาปะขอ	๗	๕		๑๓๙
๘	ปากพะยูน	เกาะนางคำ	๑		๒	๒๕๐
		เกาะหมาก			๓	๑๕๐
		ดอนทราย	๕		๑	๔๑
		ปากพะยูน		๑	๓	๖๑๐
		ฝาละมี	๓	๔		๓๗
		หารเทา	๖	๒		๘๙
		ดอนประดู่	๓	๓		๗๘
๙	ป่าบอน	ทุ่งนารี	๘	๕	๑	๑,๒๐๒
		ป่าบอน	๑๗	๑	๑	๑๕๙
		วังใหม่	๒		๒	๖๖
		โคกทราย		๑		๑๒
		หนองธง		๒		๓๒
๑๐	ป่าพะยอม	เกาะเต่า	๗	๑	๑	๓,๖๔๗
		ลานข่อย			๑	๔,๕๐๐
		บ้านพร้าว	๖			๑๓๕
		ป่าพะยอม	๖	๑		๙๙
๑๑	ศรีบรรพต	ตะแพน	๖	๑	๑	๘๙
		เขาปู่	๗			๓๒
		เขาย่า	๘	๒		๑๘๒
รวม ๑๑ อำเภอ ๖๖ ตำบล			๓๘๔	๗๘	๒๔	๓๖,๙๗๔.๕๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) พื้นที่ป่า

จังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ป่าไม้ที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ๓๑ ป่า เนื้อที่ตามกฎหมายกระทรวง ๗๕๖,๑๖๘.๗๕ ไร่ ส่งมอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จำนวน ๑๙ ป่า เนื้อที่ ๑๕๓,๖๗๔.๙๙ ไร่ ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๖ แห่ง เนื้อที่ ๘๘๙,๔๗๓.๘๑ ไร่ คงเหลือป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่ทับซ้อนกับป่าอนุรักษ์ เนื้อที่ ๔๙,๔๗๗.๖๖ ไร่ คงเหลือป่าที่สมบูรณ์ ๓๙๒,๕๙๔.๕๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๗ ของพื้นที่ทั้งหมด (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔) ซึ่งจำแนกประเภทได้ ดังนี้

ตารางที่ ๖ แสดงการจำแนกพื้นที่ป่าจังหวัดพัทลุง

พื้นที่ป่า	จำนวน	พื้นที่ (ไร่)
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่ทับซ้อนกับพื้นที่ป่าอนุรักษ์	๓๑ ป่า	๔๙,๔๗๗.๖๖
พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า	๑ แห่ง	๑๗๕,๗๙๒.๑๒
พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด	๑ แห่ง	๒๖๙,๔๘๑.๕๖
พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	๑ แห่ง	๙๔,๔๘๑.๕๖
พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลหลวง	๑ แห่ง	๒๑๑,๒๐๕.๑๐
พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา	๑ แห่ง	๑๓๖,๗๔๒.๘๙
พื้นที่วนอุทยานเมืองเก่าชยบุรี	๑ แห่ง	๑,๙๒๒.๑๔
พื้นที่ป่ามอบให้ ส.ป.ก	๑๙ ป่า	๑๕๓,๖๗๔.๙๙
ป่าชุมชนตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒	๗๒ หมู่บ้าน	๕,๒๓๔.๗๕
พื้นที่คงสภาพป่าสมบูรณ์ทั้งจังหวัด ณ ปี ๒๕๖๔		๓๙๒,๕๙๔.๕๖

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๗ แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่ป่าไม้จังหวัดพัทลุงในรอบ ๕ ปี

ปี พ.ศ.	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละของจังหวัด
๒๕๖๐	๖๑๖.๑๕	๓๘๕,๐๙๓.๔๑	๑๕.๙๖
๒๕๖๑	๖๒๑.๙๔	๓๘๘,๗๑๒.๑๖	๑๖.๑๑
๒๕๖๒	๖๒๘.๓๕	๓๙๒,๗๑๙.๘๑	๑๖.๒๗
๒๕๖๓	๖๒๗.๙๓	๓๙๒,๔๕๙.๔๗	๑๖.๒๖
๒๕๖๔	๖๒๘.๑๕	๓๙๒,๕๙๔.๕๖	๑๖.๒๗

หมายเหตุ : ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้จาก <http://forestinfo.forest.go.th/> และสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง

๒) ทรัพยากรสัตว์ป่า

จังหวัดพัทลุงพบสัตว์ป่าที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ ได้แก่ สมเสร็จ เก้งหม้อ เลียงผาหรือ กูร่า ค่างดำ นกเงือก เสือปลาหรือเสือไฟ หมู โดยพบเพียงจำนวนเล็กน้อยบริเวณเทือกเขาบรรทัด และโลมาอิรวดี พบบริเวณทะเลสาบสงขลา (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖, ๒๕๔๙)

๓) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จะแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) ป่าชายเลน แหล่งที่พบ บริเวณพื้นที่ทะเลน้อยและรอบทะเลสาบสงขลามีนเนื้อที่ ๘๗.๒๑ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖๐,๗๕๖.๒๕ ไร่

(๒) หย้าทะเล มีการกระจายตัวเป็นพื้นที่กว้าง อยู่ห่างจากพื้นที่ชายฝั่งประมาณ ๘๐ - ๑๐๐ เมตร และเป็นบริเวณที่ปลาชุกชุมมีการปักหอย และเลี้ยงปลาในกระชัง แหล่งที่พบ บริเวณเกาะยวน ตำบลเกาะนางคำ อำเภอปากพะยูน

๔) ความหลากหลายทางชีวภาพ

จังหวัดพัทลุง มีความหลากหลายทางชีวภาพมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยาป่าบกและความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยาป่าพรุและทะเลสาบ ที่มีส่วนสนับสนุนหรือก่อให้เกิดภูมิปัญญาชาวบ้าน และผลิตภัณฑ์ชุมชนของคนพัทลุง ได้แก่

(๑) อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ครอบคลุมพื้นที่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุง ในพื้นที่ ตำบลชุมพลลาสินธุ์ และตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ ตำบลตะแพนและตำบลเขาปู่ อำเภอสรีบรรพต ตำบลเกาะเต่าและตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม ตำบลกงหรา ตำบลชะรัดและตำบลคลองทรายขาว อำเภอกงหรา ห่างจากจังหวัดพัทลุง ๓๗ กิโลเมตร โดยได้ประกาศให้เป็นพื้นที่ “อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า” เมื่อปี ๒๕๒๕ นับเป็นอุทยานแห่งชาติ ลำดับที่ ๔๒ ของประเทศไทย

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ เป็นเทือกเขาสูงพื้นที่โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในบริเวณป่าเทือกเขาบรรทัดมีภูเขาสูงสลับซับซ้อนมากมายมี “เขาหินแท่น” เป็นยอดเขาสูงสุด มีความสูงประมาณ ๘๗๗ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลางเป็นจุดแบ่งเขต ระหว่างจังหวัดพัทลุงและตรัง สภาพธรณีประกอบไปด้วยเทือกเขาหินปูน จัดอยู่ในกลุ่มหินปูนทุ่งสงยุคคอร์โดเวียนถึงยุคไตรแอสซิกจูราสสิก อายุประมาณ ๑๕๐ - ๔๕๐ ล้านปีมาแล้ว

พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า เป็นต้นน้ำของแม่น้ำตรังและแม่น้ำปากพนัง โดย ในฝั่งจังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งกำเนิดคลองลาไม คลองไม้เสียบ และคลองน้ำใส ซึ่งจะไหลรวมเป็นคลองชะอวดและแม่น้ำปากพนัง ส่วนในฝั่งจังหวัดตรังเป็นต้นกำเนิดของคลองลำภูรา คลองละมอซึ่งเป็นต้นน้ำของแม่น้ำตรัง

สภาพพืชพรรณและสัตว์ป่าส่วนใหญ่เป็น ป่าดิบชื้น ประมาณ ๖๐% ของพื้นที่ มีพรรณไม้หลายชนิดขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น ได้แก่ ไม้ยาง ตะเคียน หลุมพอ กระบาก จำปาป่า พิกุล ไข่เขียว นาคบุตร และพญาไม้ เป็นต้น

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประมาณ ๖๐ ชนิด ได้แก่ เลียงผา เสือปลา พญากระรอกเหลือง พญากระรอกดำ เก้ง กวาง กระเจง หมูป่า ค่างแว่นถิ่นใต้ ชะนี อีเห็นลายพาด หมีคน หนูผีจิ๋ว ค้างคาวแม่ไก่ป่าฝน ค้างคาวปีกถุงเคราดำ ค้างคาวมงกุฎเล็ก เป็นต้น นกประมาณ ๒๘๖ ชนิด เช่น นกแขวสวรรณ นกยางเขนดง นกกินปลีสีเรียบ นกจับแมลงสีส้ม นกขุนแผนอกส้ม นกกระบังรอก นกเงือกหัวหงอก นกเขาเขียว เหยี่ยวรุ้ง นกโพระดก นกกระเด็นแดง และนกกกระจับกระหม่อมแดง เป็นต้น

สัตว์เลื้อยคลานประมาณ ๖๗ ชนิด เช่น งูดินมลายู เหาช้าง งูจงอาง กิ้งก่าบินหัวสีฟ้า ตุ๊กแกป่าไต่ ูงูใบ้ ตุ๊กตุ๋ ตะกวด และตะพาบน้ำ เป็นต้น

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก เช่น กบหนองมลายู กบเขาหลังตอง กบอ่อง จงโคร่ง อึ่งกรายมลายู กบชะง่อนหินเมืองใต้ กบตะนาวศรี กบว้าก อึ่งกรายลายจุดอึ่งกรายหัวแหลม คางคกแคระ และเขียดบัว เป็นต้น

แมลงประมาณ ๗๐ ชนิด เช่น ผีหลวง จักจั่น งวงมวนแดง ตัวงว้างห้าขา ผีเสื้อพอมด ผีเสื้อข้างร้อน ผีเสื้อหางติ่งอัสวร ผีเสื้อพระเสาร์ใหญ่ ผีเสื้อดาราไพโรบักซ์ไ้ และผีเสื้อเจ้าป่า เป็นต้น

สถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานเขาปู่-เขาย่า ได้แก่ น้ำตกเหียงทอง ถ้ำรินเทพนิมิต (ถ้ำตาปู่) และถ้ำมัจฉาปลาวน

(๒) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เป็นอุทยานนกน้ำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยได้มีการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ และได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ นับเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่งแรกของประเทศไทย อาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ บางส่วนของตำบลพนางตุง และตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ตำบลบ้านขาว ตำบลเครียะ อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ตำบลขนหาด ตำบลนางหลง ตำบลเสม็ด ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชมีเนื้อที่ประมาณ ๔๕๗ ตารางกิโลเมตรหรือ ๒๘๕,๖๒๕ ไร่ (พื้นดิน ๔๒๙ ตร.กม. ประมาณ ๒๖๘,๑๒๕ ไร่ และพื้นน้ำ ๒๘ ตร.กม. ประมาณ ๑๗,๕๐๐ ไร่) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ขึ้นชื่อว่าเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสมบูรณ์และสำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของไทย โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณพรุควนขันซึ่งเคยได้รับการจดทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำโลก หรือแรมซาร์ไซด์ แห่งแรกของประเทศไทย และเป็นลำดับที่ ๑๑๐ ของโลก เมื่อปี ๒๕๔๑ โดยทะเลน้อยเป็นแหล่งอาศัยของนกน้ำหลากหลายพันธุ์ประมาณ ๑๘๗ ชนิด และพืชไม้นานาพันธุ์มากมาย

(๓) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ตั้งอยู่ที่บ้านนาวง ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ติดกับถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข ๔) จากจังหวัดพัทลุง-จังหวัดตรัง ห่างจากตัวเมืองพัทลุง ประมาณ ๒๗ กิโลเมตรและห่างจากตัวเมืองตรัง ประมาณ ๓๑ กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นเทือกเขายาวประกอบด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อนเรียงกันเป็นแนวยอดเขาที่สำคัญ คือ เขาหลักสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๗๐๐ เมตร เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธารในพื้นที่ ๔ จังหวัด คือ พัทลุง ตรัง สตูล และสงขลา ชนิดป่าและพรรณไม้พื้นที่ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัดส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบชื้น ประมาณ ๘๐% ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ภูเขาที่มีลักษณะเป็นดินมากกว่าหิน พรรณไม้ที่มีค่าและสำคัญของพื้นที่ เช่น ไม้ตระกูลยาง หลุมพอ ตะเคียนต่าง ๆ ไข่เขียว และขนาง เป็นต้น นอกจากป่าดิบชื้นแล้วยังประกอบด้วยป่าดิบเขาซึ่งมีอยู่ประมาณ ๒๐% ของพื้นที่ พื้นที่ป่าของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด เป็นป่าดงดิบชื้นจึงมีสัตว์ป่าชุกชุมทั้งสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม และสัตว์เลื้อยคลาน

สถานที่ท่องเที่ยว คือ น้ำตกลานหม่อมจ้อยอยู่ในพื้นที่ของหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง น้ำตกไพรวัลย์อยู่ในพื้นที่ของหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านพุด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง น้ำตกโตนแพรทองอยู่ในพื้นที่ของหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านโตน อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

(๔) โลมาอิรวดี พบในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลหลวง สถานการณ์ความอยู่รอดของโลมาอิรวดีในประเทศไทยมีแนวโน้มจำนวนลดลง เนื่องจากลักษณะทางชีววิทยาหรือพฤติกรรมของโลมาอิรวดีมีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์สูง เช่น ความต้องการพื้นที่อาศัยที่มีลักษณะเฉพาะ หรือการตกถูกเพียงคราวละ ๑ ตัว

(๕) หมู่เกาะสี่ - เกาะห้า (เกาะรังนก) จังหวัดพัทลุงมีรังนกนางแอ่นที่ดีและมีคุณภาพบริเวณเกาะสี่ - เกาะห้า ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน มีการสัมปทานเพื่อนำรังนกไปจำหน่าย สภาพธรรมชาติของเกาะสี่ - เกาะห้า สวยงามมากแห่งหนึ่งของจังหวัด แนวโน้มอาจเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญของจังหวัดและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ “ตามรอยประพาสสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง”

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดพัทลุงแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๑ อำเภอ ๖๕ ตำบล ๖๗๐ หมู่บ้าน ๙๕ ชุมชน และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๗๔ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๔๙ แห่ง (เทศบาลเมือง ๑ แห่ง เทศบาลตำบล ๔๘ แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล ๒๔ แห่ง

ตารางที่ ๘ แสดงการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	จำนวน				
			ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	ชุมชน	อบต.
เมืองพัทลุง	๔๒๗.๔๑๒	๑๒.๔๘	๑๔	๑๔๔	๑๑	๔๕	๓
เขาชัยสน	๒๖๐.๑๑๕	๗.๖๐	๕	๕๘	๓	๕	๓
ควนขนุน	๔๕๓.๙๖๐	๑๓.๒๖	๑๒	๑๒๙	๑๑	๙	๓
ปากพะยูน	๔๓๓.๒๗๔	๑๒.๖๕	๗	๖๕	๖	๔	๒
กงหรา	๒๕๕.๘๕๖	๗.๔๗	๕	๔๕	๔	-	๑
ตะโหมด	๒๖๔.๒๖๐	๗.๗๒	๓	๓๓	๕	๑๘	-
ศรีบรรพต	๒๑๘.๕๐๔	๖.๓๘	๓	๓๐	-	-	๓
ป่าบอน	๓๘๐.๐๔๘	๑๑.๑๐	๕	๕๐	๑	๖	๕
ป่าพะยอม	๓๘๖.๔๐๔	๑๑.๒๘	๔	๓๙	๒	-	๒
บางแก้ว	๑๑๙.๐๐๐	๓.๔๗	๓	๓๔	๒	๘	๒
ศรีนครินทร์	๒๒๕.๖๓๑	๖.๕๙	๔	๔๓	๔	-	-
รวม	๓,๔๒๔.๔๗๓	๑๐๐.๐๐	๖๕	๖๗๐	๔๙	๙๕	๒๔

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพัทลุง

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ประชากรในปี ๒๕๖๕ ของจังหวัดพัทลุง จำนวน ๕๒๑,๖๑๙ คน แบ่งออกเป็นประชากรชาย ๒๕๓,๘๑๗ คน เพศหญิง ๒๖๗,๘๐๒ คน จำนวนครัวเรือน ๒๐๒,๓๖๗ ครัวเรือน คิดเป็นประชากรเฉลี่ย ๓ คนต่อครัวเรือน มีความหนาแน่นของประชากร ๑๕๒ คนต่อตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมือง จำนวน ๑๒๐,๔๑๐ คน ๕๑,๒๐๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๘ ของประชากรทั้งหมด และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอศรีบรรพต ๑๘,๐๘๒ คน ๗,๐๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๗ ของประชากรทั้งหมด

ตารางที่ ๙ แสดงจำนวนประชากรของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ครัวเรือน
เมืองพัทลุง	๕๖,๙๕๕	๖๓,๔๕๕	๑๒๐,๔๑๐	๑๒๐,๔๑๐
เขาชัยสน	๒๑,๙๐๒	๒๒,๙๖๓	๔๔,๘๖๕	๔๔,๘๖๕
ควนขนุน	๓๙,๗๖๙	๔๓,๒๓๗	๘๓,๐๐๖	๘๓,๐๐๖
ปากพะยูน	๒๔,๘๑๗	๒๕,๗๔๓	๕๐,๕๖๐	๕๐,๕๖๐
กงหรา	๑๘,๒๗๑	๑๘,๔๔๙	๓๖,๗๒๐	๓๖,๗๒๐
ตะโหมด	๑๕,๘๓๕	๑๖,๒๓๙	๓๒,๐๗๔	๓๒,๐๗๔
ศรีบรรพต	๙,๐๑๗	๙,๐๖๕	๑๘,๐๘๒	๙,๐๑๗
ป่าบอน	๒๓,๕๘๐	๒๔,๑๑๖	๔๗,๖๙๖	๒๓,๕๘๐
บางแก้ว	๑๒,๗๒๐	๑๓,๐๙๔	๒๕,๘๑๔	๑๒,๗๒๐
ป่าพะยอม	๑๗,๔๑๔	๑๘,๒๔๑	๓๕,๖๕๕	๑๗,๔๑๔
ศรีนครินทร์	๑๓,๕๓๗	๑๓,๒๐๐	๒๖,๗๓๗	๑๓,๕๓๗
รวม	๒๕๓,๘๑๗	๒๖๗,๘๐๒	๕๒๑,๖๑๙	๒๐๒,๓๖๗

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ (www.dopa.go.th)

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ การศึกษา

จังหวัดพัทลุงมีสถานศึกษาทั้งหมด ๕๙๓ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๕๗ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๓๙ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๗ แห่ง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง จำนวน ๘๓ แห่ง โดยมีห้องสมุดประจำอำเภอ ๑๑ แห่ง และห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติ ๑ แห่ง สังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจำนวน ๑ แห่ง สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๐๒ แห่ง สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๑ แห่ง และสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน ๑ แห่ง

๑.๓.๒ การศาสนา

จังหวัดพัทลุงมีศาสนาสถาน จำนวน ๔๐๒ แห่ง วัดในพระพุทธศาสนา ๒๔๙ วัด สำนักสงฆ์ ๔๘ แห่ง มัสยิด ๑๐๑ แห่ง โบสถ์คริสต์ ๔ แห่ง

๑.๓.๓ วัฒนธรรม

๑) ประเพณีวัฒนธรรม

ประชาชนในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตามกรอบจารีตประเพณี และปฏิบัติตามแนวทางที่ศาสนากำหนด ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นถูกถ่ายทอดโดยกิจกรรมทางศาสนาที่ประชาชนนับถือ โดยเป็นการถ่ายทอดจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษสู่คนรุ่นหลัง จึงทำให้ประเพณีและวัฒนธรรมของพี่น้องชาวพัทลุง มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่เกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนา ความเชื่อวัฒนธรรมดังนี้

(๑) พิธีกรรมด้านศาสนา เช่น ชักพระ (ลากพระ) สงกรานต์ (ทำบุญ, รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่) เข้าพรรษา ออกพรรษา และลอยกระทง

(๒) ความเชื่อเรื่อง ภูผ สวรรค์ นรก เทวดา ครุฑมอ ไสยศาสตร์ และฤกษ์ยาม

(๓) พิธีกรรมทำบุญขึ้นปีใหม่ พิธีจัดงานศพ งานบวช โนราโรงครู ไหว้เจ้าที่ ทำขวัญข้าว และสะเดาะเคราะห์

(๔) ประเพณีในท้องถิ่น ส่วนมากเกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้านศาสนา เช่น การแต่งกาย การแต่งงาน งานศพ สงกรานต์ (วันว่าง) และทำบุญเดือนสิบ (ชิงเปรต)

(๕) การละเล่นพื้นบ้าน

- การละเล่นของเด็ก เช่น เสือกินวัว วันตุสม การเล่นเสี่ยงทาย ไล่จับ ซ่อนหา เล่นตี และขี่ม้าส่งเมือง เป็นต้น

- การละเล่นของผู้ใหญ่ กีฬาพื้นบ้าน เช่น กีฬาชนไก่ ชนวัว แข่งโพน ชัดตัม แข่งว่าว เป็นต้น ดนตรีพื้นบ้าน เช่น โพน กาหลอ และกลองยาว เป็นต้น เพลงพื้นบ้าน เช่น เพลงกล่อมเด็ก (กล่อมให้เด็กนอน) เพลงปลอบเด็ก (ปลอบเด็กเมื่อเด็กไม่สบายหรือหิวนม) และเพลงบอก การแสดงพื้นบ้าน เช่น หนังตะลุง โนรา และลิเกป่า เป็นต้น

๒) ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

(๑) ประเพณีแข่งโพน - ลากพระ (วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑)

(๒) ประเพณีทำบุญเดือนสิบ (ชิงเปรต)

(๓) งานวันอนุรักษ์มรดกไทย (แข่งหนังตะลุง - มโนราห์)

(๔) สงกรานต์ (ทำบุญ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่)

๓) ด้านศิลปะ

โบราณวัตถุ

- (๑) ขวานหินขัด เครื่องปั้นดินเผา หม้อสามขา เครื่องมือหิน พระพุทธรูปโบราณ พบทั่วไป
- (๒) พระพิมพ์ดิน พระโพธิสัตว์ พบอำเภอเมืองพัทลุง

โบราณสถาน

- (๑) แหล่งโบราณสถานของจังหวัดพัทลุงที่ขึ้นทะเบียนแล้วมีจำนวน ๒๗ แห่ง อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง ๑๖ แห่ง อำเภอควนขนุน ๗ แห่ง อำเภอป่าพะยอม ๑ แห่ง อำเภอเขาชัยสน ๒ แห่ง และอำเภอปากพะยูน ๑ แห่ง
- (๒) แหล่งโบราณสถานของจังหวัดพัทลุงที่ยังไม่ประกาศขึ้นทะเบียนจำนวน ๕๓ แห่ง อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง ๑๙ แห่ง อำเภอศรีบรรพต ๔ แห่ง อำเภอศรีนครินทร์ ๒ แห่ง อำเภอควนขนุน ๘ แห่ง อำเภอเขาชัยสน ๑ แห่ง อำเภอบางแก้ว ๓ แห่ง อำเภอกงหรา ๗ แห่ง อำเภอดงระหวัด ๑ แห่ง อำเภอป่าบอน ๑ แห่ง และอำเภอปากพะยูน ๗ แห่ง

๔) แหล่งซากดึกดำบรรพ์

แหล่งซากดึกดำบรรพ์ ๒๕๐ ล้านปี วัตถุเขาทองตำบลมะกอกเหนือ อำเภอ

ควนขนุน

ซากดึกดำบรรพ์ *Thaisauruschonglakmanii* อิกธีโอซอร์ (Ichthyosaur) *Thaisaurus* หรือสัตว์เลื้อยคลานทะเล เป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ มีรูปร่างคล้ายปลา พบครั้งแรกในประเทศไทย ที่เขาทองวัดภูเขาทองตำบลมะกอกเหนือ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง โดย ดร.จงพันธ์ จงลักษณ์ณี อดีตนักธรณีวิทยา ได้พบกะโหลก กระดูกสันหลัง กระดูกซี่โครง และรยางค์ ในชั้นหินปูน หมวดหินชัยบุรี ยุคไทรแอสสิก (Triassic period) มีอายุประมาณ ๒๕๐ - ๒๓๐ ล้านปีมาแล้ว ก่อนมีมนุษย์ในภาคใต้ พร้อมๆ กับการก่อตัว ของผืนดิน และสัตว์ เกิดเทือกเขานครศรีธรรมราชกับเทือกเขาสันกาลาศิรี ซึ่งเป็นแกนของภาคใต้ สำหรับการตั้งชื่อ *Thaisauruschonglakmanii* (ไทซอรัส จงลักษณ์ณี) โดยชื่อสกุลตั้งตามสถานที่พบ คือประเทศไทย และชื่อชนิดตั้งตามนามสกุลของผู้ค้นพบเป็นครั้งแรก นอกจากนี้ยังพบแอมโมไนต์ สัตว์จำพวก (mollusk) มีลักษณะภายนอกเหมือนกับหอยกาบเดี่ยว (gastropod) เช่น หอยขม หอยโข่ง ภายในเปลือกของแอมโมไนต์ แบ่งออกเป็นห้องๆ ไม่กลวงตลอดเหมือนหอยกาบเดี่ยว

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดพัทลุง เป็นจังหวัดในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย ทิศเหนือติดกับจังหวัดนครศรีธรรมราช ติดตะวันตกติดกับจังหวัดตรัง และทิศใต้ติดกับจังหวัดสงขลา มุ่งหน้าไปสู่ชายแดนภาคใต้ โดยใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) มีการคมนาคมขนส่ง ๓ เส้นทางดังนี้

(๑) การคมนาคมขนส่งทางบก

การคมนาคมขนส่งทางบก แบ่งได้ ๒ ชนิด คือ การขนส่งทางบก และการขนส่งทางระบบราง เป็นการคมนาคมที่สามารถเดินทางติดต่อกันได้ทั้งภายในจังหวัดและต่างจังหวัด โดยใช้การเดินทางรถยนต์และรถไฟ

- การเดินทางโดยรถยนต์ มุ่งหน้ามายังจังหวัดพัทลุง ใช้เส้นทางทางหลวงแผ่นดินหมายเลขที่ ๔๑ (ถนนเอเชีย) ผ่านอำเภอป่าพะยอม อำเภอควนขนุน เชื่อมต่อกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) ผ่านอำเภอเมืองพัทลุง อำเภอเขาชัยสน อำเภอบางแก้ว อำเภอดงระหวัด อำเภอป่าบอน มุ่งหน้าไปยังจังหวัดสงขลา (ฝั่งอ่าวไทย) สูชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ไปยังเขตแดนไทย-มาเลเซีย

หรือมุ่งหน้าไปยังจังหวัดตรัง กระบี่ พังงา ภูเก็ต (ฝั่งอันดามัน) โดยผ่านอำเภอเมืองพัทลุงอำเภอศรีนครินทร์ โดยมีสถานีขนส่ง ๑ แห่ง คือสถานีขนส่งผู้โดยสารเฉลิมพระเกียรติอยู่ใกล้กับศูนย์ประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ตำบลเขาเจ็ยก อำเภอเมืองจังหวัดพัทลุง

- การเดินทางโดยรถไฟ มีรถไฟสายใต้ผ่านอำเภอกวนขน อำเภอเมือง อำเภอเขาชัยสน อำเภอบางแก้ว อำเภอปากพะยูน อำเภอป่าบอน มุ่งสู่จังหวัดสงขลา โดยมีสถานีรับ – ส่งผู้โดยสารและสินค้า ๙ สถานี คือ สถานีแหลมโตนด สถานีปากคลอง สถานีบ้านต้นโดน สถานีเขาชัยสน สถานีบางแก้ว สถานีควนเคี่ยม สถานีหารทา และสถานีโคกทราย

(๒) การขนส่งทางน้ำ ได้รับความนิยมน้อยลงและปัจจุบันได้หายไปเนื่องจากรัฐบาลสร้างสะพานเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ (เส้นทาง พท.๓๐๗๐) หรือที่เรียกว่าสะพานเอกชัยหรือสะพานไประโนด (ชื่อเดิมคือ “ถนนสายบ้านไสกลิ่ง-บ้านหัวป่า) โดยเริ่มจากตำบลพางตุง อำเภอกวนขน จังหวัดพัทลุง มุ่งไปสู่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา รวมระยะทาง ๑๔ กิโลเมตร จึงเป็นที่ได้รับความนิยมของประชาชนอย่างมาก ลดระยะทางการเดินทางให้น้อยลง สะดวก รวดเร็ว กว่าอดีตเป็นอย่างมาก จึงทำให้ท่าเทียบเรือเทศบาลปากพะยูน อำเภอปากพะยูน ซึ่งเป็นท่าเทียบเรือที่สำคัญไม่ค่อยได้รับความนิยม จึงเป็นเหตุให้การขนส่งทางน้ำในปัจจุบันมีบทบาทน้อยลง

(๓) การขนส่ง ทางอากาศจังหวัดพัทลุง ไม่มีท่าอากาศยานภายในจังหวัด ในการขนส่งทางอากาศจะต้องเดินทางไปยังท่าอากาศยานตรัง จังหวัดตรัง ซึ่งมีระยะทางประมาณ ๖๐ กิโลเมตร ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ระยะทางประมาณ ๙๕ กิโลเมตร หรือท่าอากาศยานนครศรีธรรมราช ระยะทางประมาณ ๑๑๐ กิโลเมตร อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาโครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างท่าอากาศยานพัทลุง จังหวัดพัทลุง ได้พิจารณาสถานที่ที่เหมาะสมที่สุดของตำแหน่งที่ตั้งท่าอากาศยานคือบริเวณตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง

การคมนาคมภายในอำเภอเมือง มีรถโดยสารประจำทาง ๔ ล้อเล็ก (ตุ๊กตุ๊ก) รถจักรยานยนต์สาธารณะ วิ่งให้บริการรอบเมือง พร้อมกับรถโดยสารประจำทาง (สองแถว) ให้บริการระหว่างอำเภอต่างๆ มายังอำเภอเมือง สำหรับการเดินทางไปยังจังหวัดใกล้เคียง สามารถเลือกใช้บริการได้ทั้งรถตู้ และรถโดยสารประจำทาง

ตารางที่ ๑๐ แสดงระยะทางจากอำเภอถึงศาลากลางจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	ระยะทาง (กิโลเมตร)	อำเภอ	ระยะทาง (กิโลเมตร)
เมืองพัทลุง	๐.๒	ปากพะยูน	๖๖
กงหรา	๔๐	ศรีบรรพต	๓๓
เขาชัยสน	๒๘	ป่าบอน	๕๐
ตะโหมด	๓๙	บางแก้ว	๓๘
ควนขนุน	๑๗	ป่าพะยอม	๓๘
ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดพัทลุง		ศรีนครินทร์	๑๗

๑.๔.๒ ไฟฟ้า

จังหวัดพัทลุงมีจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ ๑๙๖,๙๐๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๙๘ และครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ ๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๒ โดยครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้อยู่ในพื้นที่อำเภอศรีนครินทร์ ๔ ครัวเรือน

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้แยกเป็นรายอำเภอของจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	ร้อยละของครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้	ร้อยละของครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้
เมืองพัทลุง	๔๙,๖๙๒	๔๙,๖๙๒	๑๐๐.๐๐๐	๐	๐.๐๐๐
กงหรา	๑๑,๕๘๘	๑๑,๕๕๕	๑๐๐.๐๐๐	๐	๐.๐๐๐
เขาชัยสน	๑๖,๖๔๘	๑๖,๖๔๘	๑๐๐.๐๐๐	๐	๐.๐๐๐
ตะโหมด	๑๑,๗๖๓	๑๑,๗๖๓	๑๐๐.๐๐๐	๐	๐.๐๐๐
ควนขนุน	๓๑,๙๓๗	๓๑,๙๓๗	๑๐๐.๐๐๐	๐	๐.๐๐๐
ปากพะยูน	๑๗,๖๑๕	๑๗,๖๑๕	๑๐๐.๐๐๐	๐	๐.๐๐๐
ศรีบรรพต	๖,๘๖๒	๖,๘๖๒	๑๐๐.๐๐๐	๐	๐.๐๐๐
ป่าบอน	๑๗,๔๒๙	๑๗,๔๒๙	๑๐๐.๐๐๐	๐	๐.๐๐๐
บางแก้ว	๙,๕๘๓	๙,๕๘๓	๑๐๐.๐๐๐	๐	๐.๐๐๐
ป่าพะยอม	๑๓,๖๑๕	๑๓,๖๑๕	๑๐๐.๐๐๐	๐	๐.๐๐๐
ศรีนครินทร์	๑๐,๑๗๙	๑๐,๑๗๕	๙๙.๙๖๑	๔	๐.๐๓๙
รวม	๑๙๖,๙๑๑	๑๙๖,๙๐๗	๙๙.๙๙๘	๔	๐.๐๐๒

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพัทลุง

๑.๔.๓ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- การประปา

จังหวัดพัทลุงมีการใช้น้ำประปาครอบคลุมทั้ง ๑๑ อำเภอ ๗๔ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแยกเป็นการแบ่งให้บริการของประปาส่วนภูมิภาค และประปาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

พื้นที่การให้บริการน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค

จังหวัดพัทลุง มีการให้บริการน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๓ แห่ง

(๑) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาพัทลุง มีกำลังการผลิต ๒๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

(๒) หน่วยบริการพนางตุง-ทะเลน้อย รับน้ำจากหน่วยผลิตน้ำนาท่อม

(๓) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาเขาชัยสน มีกำลังการผลิต ๒,๓๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

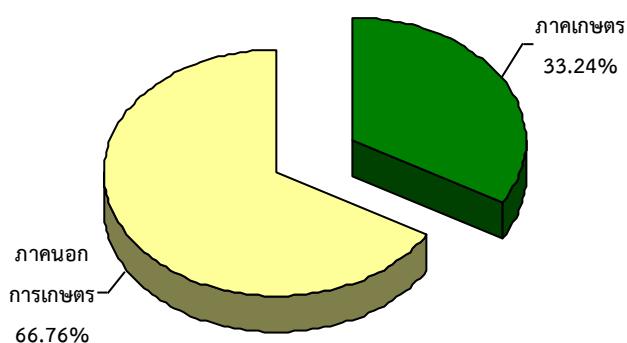
โดยมีครัวเรือนที่ใช้น้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค ทั้ง ๓ แห่ง จำนวน ๒๒,๙๐๑ ครัวเรือน

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี ๒๕๖๔ (GPP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๔ มีมูลค่า ๔๐,๐๘๓ ล้านบาท เศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุง โครงสร้างส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง เป็นหลัก รองลงมา สาขาการขนส่ง การขายปลีก และซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์และการผลิตอุตสาหกรรมตามลำดับ โดยมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ รายสาขาคิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๔ , ๑๒.๗๒ และ ๙.๙๒ ตามลำดับ รายได้หลักของจังหวัดพัทลุงมาจากภาคเกษตรคิดเป็นมูลค่า ๑๓,๓๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๔ และรายได้ภาคนอกการเกษตร มูลค่า ๒๖,๗๖๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗๖ โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวเท่ากับ ๘๑,๕๒๙ บาท เป็นลำดับที่ ๑๒ ของภาคใต้ และลำดับที่ ๖๐ ของประเทศ โดยการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุงเฉลี่ย ๕ ปี (๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ร้อยละ ๑.๙๖ ภาคการเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๔๒ ภาคนอกการเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑.๗๘ ซึ่งอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับภาคการเกษตร โดยเฉพาะผลผลิตยางพารา อย่างไรก็ตามราคายางพาราตกต่ำมีส่วนสำคัญที่ทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลง ตามรายละเอียดแสดงในตารางที่ ๑๒ - ๑๓

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุง ปี 2564

ตารางที่ ๑๒ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุง ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต
ปี พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔p จังหวัดพัทลุง

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)					
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒r	๒๕๖๓r	๒๕๖๔p
ภาคเกษตร	๑๑,๙๒๑	๑๒,๐๖๗	๑๑,๓๖๑	๑๑,๗๐๗	๑๑,๘๑๖	๑๓,๓๒๕
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๑๑,๙๒๑	๑๒,๐๖๗	๑๑,๓๖๑	๑๑,๗๐๗	๑๑,๘๑๖	๑๓,๓๒๕
ภาคนอกการเกษตร	๒๔,๕๑๔	๒๔,๔๖๒	๒๔,๘๗๘	๒๕,๑๔๗	๒๖,๐๔๐	๒๖,๗๖๘
อุตสาหกรรม	๔,๐๙๐	๔,๖๗๐	๔,๔๓๙	๔,๒๐๒	๔,๔๔๒	๕,๐๐๒
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๙๙	๒๑๓	๒๐๗	๒๑๖	๒๒๒	๒๘๔
การผลิตอุตสาหกรรม	๓,๙๑๕	๓,๘๖๐	๓,๖๗๔	๓,๙๘๖	๓,๕๑๗	๓,๙๗๘
การไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๔๙๓	๕๐๙	๕๖๔	๔๙๓	๕๒๓	๕๖๔
การประปาและการจัดการของเสีย	๘๒	๘๘	๙๔	๑๗๙	๑๘๐	๑๗๗
การบริการ	๒๐,๔๒๕	๑๙,๗๙๒	๒๐,๔๓๙	๒๐,๙๔๕	๒๑,๕๙๘	๒๑,๗๖๗
การก่อสร้าง	๑,๕๘๙	๑,๔๘๔	๑,๕๕๑	๑,๖๕๑	๒,๐๐๓	๒,๐๖๑
การขายส่ง การขายปลีก และซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	๔,๕๗๔	๔,๗๗๒	๔,๗๒๐	๔,๘๗๒	๕,๐๐๓	๕,๑๐๑
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๗๑๐	๘๑๓	๘๓๔	๙๑๓	๘๕๑	๙๖๗
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๑๑๕	๑๒๕	๑๔๑	๑๕๒	๑๑๖	๑๑๐
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๔๘๓	๕๕๗	๕๙๔	๖๔๖	๖๕๙	๗๓๑
การเงินและการประกันภัย	๓,๐๓๗	๓,๑๕๑	๓,๓๒๘	๓,๓๔๗	๓,๓๗๘	๒,๘๘๐
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	๒,๑๘๕	๑,๗๓๑	๑,๖๘๒	๑,๖๑๕	๑,๗๑๓	๑,๗๔๖
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และ กิจกรรมทางวิชาการ	๒๑	๒๐	๑๗	๒๕	๒๕	๒๑
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน อื่นๆ	๘๖	๙๘	๑๑๐	๑๑๔	๕๑	๓๖
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	๒,๒๒๙	๑,๘๒๓	๑,๙๘๘	๒,๐๗๐	๒,๑๔๓	๒,๑๘๘
การศึกษา	๓,๗๑๘	๓,๕๑๕	๓,๖๑๓	๓,๕๖๖	๓,๖๕๘	๓,๗๗๒
กิจกรรมด้านสุขภาพ และงานสังคม สงเคราะห์	๑,๓๘๕	๑,๓๙๖	๑,๕๒๗	๑,๖๒๓	๑,๖๗๖	๑,๗๘๖
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๕๓	๖๓	๗๓	๘๗	๗๘	๙๐
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	๒๔๑	๒๔๕	๒๕๙	๒๖๔	๒๔๕	๒๗๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด Gross Provincial Product (GPP)	๓๖,๔๓๕	๓๖,๕๒๙	๓๖,๒๓๙	๓๖,๘๕๕	๓๗,๘๕๖	๔๐,๐๙๓
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท) GPP Per Capita (Baht)	๗๔,๕๐๗	๗๔,๔๘๘	๗๓,๖๘๖	๗๔,๙๒๙	๗๖,๙๖๗	๘๑,๕๒๙
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๔๘๙	๔๙๐	๔๙๒	๔๙๒	๔๙๒	๔๙๒

หมายเหตุ : r (Revised) หมายถึง การปรับปรุงข้อมูลย้อนหลัง

p (Preliminary) หมายถึง ค่ารายปีที่ได้รับการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๑๓ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพิจิตรแบบปริมาณลูกโซ่ จำแนกตามสาขาการผลิต
ปี พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๔p จังหวัดพิจิตร

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)					
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒r	๒๕๖๓r	๒๕๖๔p
ภาคเกษตร	๕,๘๗๙	๕,๖๑๕	๖,๕๑๒	๖,๖๒๘	๖,๓๕๙	๖,๕๒๔
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๕,๘๗๙	๕,๖๑๕	๖,๕๑๒	๖,๖๒๘	๖,๓๕๙	๖,๕๒๔
ภาคนอกการเกษตร	๑๓,๘๒๖	๑๓,๔๙๔	๑๓,๖๓๙	๑๓,๕๑๕	๑๓,๘๔๓	๑๔,๑๖๙
อุตสาหกรรม	๑,๒๕๘	๑,๓๘๐	๑,๓๒๑	๑,๒๔๖	๑,๒๖๒	๑,๓๖๒
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๒๒	๑๒๘	๑๒๕	๑๒๕	๑๒๕	๑๕๕
การผลิตอุตสาหกรรม	๘๓๗	๙๓๐	๘๗๙	๗๙๒	๘๐๒	๘๗๑
การไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๔๖๕	๔๗๕	๔๘๖	๕๑๑	๕๑๕	๕๒๒
การประปาและการจัดการของเสีย	๔๕	๔๙	๕๓	๑๐๑	๑๐๗	๑๐๑
การบริการ	๑๒,๙๕๔	๑๒,๓๒๘	๑๒,๖๑๕	๑๒,๖๓๑	๑๒,๙๖๗	๑๓,๑๒๔
การก่อสร้าง	๑,๑๕๓	๑,๐๖๐	๑,๐๙๐	๑,๑๕๕	๑,๔๑๘	๑,๔๔๒
การขายส่ง การขายปลีก และซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	๒,๓๖๔	๒,๔๑๔	๒,๓๕๒	๒,๓๖๑	๒,๔๒๒	๒,๕๔๗
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๔๖๒	๕๓๒	๕๕๐	๕๗๘	๕๒๙	๖๑๓
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๘๗	๙๐	๙๘	๑๐๑	๘๐	๗๕
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๖๔๖	๗๐๙	๗๗๘	๘๕๓	๘๗๗	๙๘๒
การเงินและการประกันภัย	๒,๐๒๔	๒,๐๙๔	๒,๒๖๓	๒,๑๘๑	๒,๒๑๘	๑,๙๕๙
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	๒,๓๒๖	๑,๘๔๔	๑,๗๘๓	๑,๗๐๒	๑,๗๘๘	๑,๘๒๐
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	๒๐	๑๙	๑๗	๒๔	๒๔	๑๙
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	๕๕	๖๒	๖๙	๗๑	๓๒	๒๑
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	๑,๒๘๘	๑,๐๒๐	๑,๐๘๓	๑,๑๐๒	๑,๑๒๐	๑,๑๑๗
การศึกษา	๑,๘๙๔	๑,๗๔๖	๑,๗๕๕	๑,๖๙๙	๑,๗๑๖	๑,๗๓๗
กิจกรรมด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	๘๗๙	๘๕๙	๙๑๖	๙๕๓	๙๖๙	๑,๐๐๙
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๔๒	๕๐	๕๘	๖๙	๖๑	๗๐
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	๑๗๒	๑๗๔	๑๘๒	๑๘๓	๑๗๑	๑๙๒
Gross Provincial Product (CVMs)	๒๐,๐๕๕	๑๙,๔๓๕	๒๐,๖๐๑	๒๐,๕๘๘	๒๐,๖๖๓	๒๑,๑๖๕

หมายเหตุ : r (Revised) หมายถึง การปรับปรุงข้อมูลย้อนหลัง

p (Preliminary) หมายถึง ค่ารายปีที่ได้รับการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดพัทลุงมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวมากมาย ประกอบด้วย สถานที่ท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมเป็นแหล่งกำเนิดหนังตะลุง มโนราห์ และยังคงรักษาเอกลักษณ์ศิลปะการแสดงสืบทอดมาถึงปัจจุบัน

๑.๖.๑ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

๑) อุทยานนกน้ำทะเลน้อย เป็นอุทยานนกน้ำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ตั้งอยู่ที่ ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน มีเนื้อที่ประมาณ ๔๕๐ ตารางกิโลเมตร (พื้นดิน ๔๒๒ ตารางกิโลเมตร และพื้นน้ำ ๒๘ ตารางกิโลเมตร) เป็นที่อาศัยของนกน้ำหลากพันธุ์ ประมาณ ๑๘๗ ชนิด และมีพืชไม้นานาพันธุ์มากมาย ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๘ จากอำเภอเมืองพัทลุง อำเภอควนขนุน ระยะทาง ๓๒ กิโลเมตร

๒) อุทยานแห่งชาติเขาปู่ - เขาย่า มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓๓,๗๕๐ ไร่ หรือ ๖๙๔ ตารางกิโลเมตร มีสภาพเป็นป่าดงดิบชื้นพรรณไม้ที่สำคัญ เช่น หลุมพอ เคี่ยมตะเคียนทอง และมีสัตว์ป่าที่สำคัญ เช่น สมเสร็จ แรด ลิง ค่าง และนกต่างๆ เป็นต้น ใช้เส้นทางหมายเลข ๔๑ ไปอำเภอควนขนุน แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๔๑๖๔ สู่อำเภอศรีบรรพต เข้าไปประมาณ ๑๗ กิโลเมตร และแยกซ้ายเข้าอีก ๔ กิโลเมตร ถึงทำการอุทยาน

๓) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเทือกเขาบรรทัด มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖๗ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดตรัง สงขลา สตูล ภูมิประเทศเป็นเทือกเขา เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและพรรณไม้มีค่ามากมาย ที่ทำการตั้งอยู่ ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ ห่างจากตัวเมืองพัทลุงไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ ระยะทาง ๒๗ กิโลเมตร

๔) หาดแสนสุขลำปำ เป็นหาดทรายที่มีทิวสนร่มรื่น เป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย (ทะเลสาบสงขลา) กลางวงเวียนมีรูปปั้นปูนฝูงปลาลำปำซึ่งเป็นปลาท้องถิ่นที่อาศัยในบริเวณหาดแสนสุขลำปำ มีศาลากลางน้ำ ชื่อว่า “ศาลาลำปำที่รัก” สำหรับชมทิวทัศน์ทะเลสาบสงขลา และจากบริเวณชายหาดมีสะพานเชื่อมไปยังเกาะลอยซึ่งเป็นเกาะที่เกิดจากการทับถมของดินตะกอนปากน้ำลำปำเดินทางจากเมืองพัทลุงไปตามถนนทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๗ ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร

๕) แหลมจองถนน ตั้งอยู่ ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จากเมืองพัทลุงไปตามเส้นทางสายเพชรเกษม เลี้ยวซ้ายผ่านอำเภอเขาชัยสนไปอีกประมาณ ๑๒ กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านชาวประมงอยู่บนเนินดินและลาดชันลงไปยังทะเลสาบสงขลา สามารถมองเห็นทิวทัศน์เกาะแก่งต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

๖) เกาะสี่เกาะห้า ตั้งอยู่ในทะเลสาบสงขลา ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน เกาะแห่งนี้เป็นที่อยู่อาศัยของนกนางแอ่นทะเลเป็นจำนวนมาก จึงถูกเรียกว่าเกาะรังนก และมีสัมปทานเพื่อนำรังนกเหล่านี้ไปจำหน่าย สภาพธรรมชาติของเกาะมีความงดงามมากแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง การเดินทางสามารถเดินทางได้จากท่าเรือตำบลลำปำระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร หรือท่าเรือ อำเภอปากพะยูน ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร และที่สำคัญเกาะแห่งนี้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชการที่ ๕) เคยเสด็จประพาส และทรงจารึกพระปรมาภิไธยย่อไว้ ณ บริเวณหน้าผาถ้ำเทวดา และในบริเวณนี้ได้ก่อสร้างอนุสาวรีย์พระองค์ท่านประดิษฐานไว้ด้วย

๗) บ่อน้ำร้อน บ่อน้ำเย็น (ธารน้ำเย็น) ตั้งอยู่ ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน เชื่อกันว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้รักษาโรคบางอย่าง อยู่ห่างจากตัวจังหวัดพัทลุงไปทางทิศใต้ตามทางหลวงหมายเลข ๔ ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร แยกซ้าย (บ้านท่านางพรหม) เข้าทางหลวงหมายเลข ๔๐๘๑ ไปอำเภอเขาชัยสน ระยะทาง ๗ กิโลเมตร บริเวณถนนสุขาภิบาลซอย ๒ ติดที่ว่าการอำเภอเขาชัยสน จะมีถนนลาดยางแยกขวามือเข้าไปอีกประมาณ ๑ กิโลเมตร ถึงหน้าผาเชิงเขาชัยสน อันเป็นที่ตั้งของบ่อน้ำเย็นแต่เป็นสวนพักผ่อนเลยไปอีก ๓๐๐ เมตร เป็นบ่อน้ำร้อน ลักษณะเป็นแอ่งน้ำร้อน

๘) **น้ำตกไพรวัลย์** ตั้งอยู่ในหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านพุต เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา ใช้เส้นทางจากบ้านคลองหมวยไปตามถนนลำสินธุ์บ้านกงหรา (ทางหลวงหมายเลข ๔๑๒๒) ระยะทาง ๒๓ กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มีความงดงามตามธรรมชาติ เงียบสงบและร่มเย็นอุดมไปด้วยพรรณไม้นานาชนิด

๙) **น้ำตกหม่อมจ้อย** ตั้งอยู่ในบริเวณหน่วยพิทักษ์ป่าตะโหมด อยู่ห่างจากที่ทำการอำเภอตะโหมด ระยะทาง ๑๒ กิโลเมตร การเดินทางใช้เส้นทางหมายเลข ๔๑๒๑ และต่อด้วยเส้นทางหมายเลข ๔๑๓๗ (อยู่ทางตอนใต้ของเมืองพัทลุง) แยกทางหลวงหมายเลข ๔ เข้าไปจนถึงวัดตะโหมดระยะทางจากอำเภอตะโหมดถึงน้ำตกประมาณ ๕ กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่อยู่ท่ามกลางป่าที่ร่มรื่น ลักษณะของน้ำตกจะแบ่งเป็นชั้นๆ แต่ละชั้นมีชื่อต่างกัน มีแอ่งน้ำสามารถเล่นน้ำได้ มีลานกว้างเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ

๑๐) **ภูเขาอกทะลุ** จากวัดคูหาสวรรค์ มุ่งหน้าไปบนทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๗ จะพบภูเขาอกทะลุ ตั้งตระหง่านอยู่ทางทิศตะวันออกของสถานีรถไฟพัทลุง ภูเขาอกทะลุเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดพัทลุง มีความสูง ๒๕๐ เมตร มีบันไดขึ้นยอเขาเพื่อชมวิวกว้างทัศน์ของเมืองพัทลุงได้ ลักษณะพิเศษของภูเขา คือ มีโพรงทะลุมองเห็นอีกด้านหนึ่ง อยู่บริเวณเกือบตอนปลายของยอดเขา ซึ่งเป็นที่มาของชื่อภูเขา

๑๑) **ถ้ำสุมน** ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านนา อำเภอสรีนครินทร์ อยู่ห่างจากตัวเมืองพัทลุงไปตามถนนสายพัทลุง - ตรัง (ทางหลวงแผ่นดินสายเพชรเกษม หมายเลข ๔ ระยะทาง ๒๑ กิโลเมตร) เป็นถ้ำที่มีหินงอก หินย้อย และมีห้องโถงกว้างใหญ่โต และร่มเย็นสวยงามวิจิตรตระการตาตามธรรมชาติ ถ้ำมีสองชั้น คือ ชั้นแรกเสมอกับพื้นราบและชั้นใต้ดิน ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปปางต่างๆ หลายองค์นอกจากนั้นถ้ำสุมนยังเป็นสถานที่ที่วิปัสณาที่มีชื่อเสียงโด่งดังในกลุ่มของผู้ที่แสวงธรรม

๑๒) **ล่องแก่ง** จังหวัดพัทลุงมีกิจกรรมล่องแก่งสำหรับผู้ผจญภัยและชอบความตื่นเต้น ซึ่งปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม ห่างจากตัวเมืองพัทลุงไปตามถนนสายพัทลุง - นครศรีธรรมราช (ทางหลวงแผ่นดินสายเอเชีย หมายเลข ๔๑) ระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร

๑.๖.๒ แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานและโบราณวัตถุ

๑) **วัดวัง** ตั้งอยู่ ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง ห่างจากเมืองพัทลุงไปตามทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๗ ระยะทาง ๖ กิโลเมตร เป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง สร้างโดยพระยาพัทลุง (ทองขาว) ในสมัยรัชกาลที่ ๓ และอดีตเป็นสถานที่ทำพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาในสมัยรัตนโกสินทร์ ภายในพระอุโบสถมีภาพเขียนฝาผนัง เขียนด้วยสีฝุ่น เกี่ยวกับพุทธประวัติและเทพพระประธานเป็นพระพุทธรูปปูนปั้นสมัยเดียวกันในระเบียงคตโดยมีพระพุทธรูปปูนปั้น จำนวน ๑๐๘ องค์

๒) **วัดคูหาสวรรค์** ตั้งอยู่เชิงเขาคูหาสวรรค์ ใกล้กับตลาดสดเทศบาลเมืองพัทลุง สร้างสมัยอยุธยา และต่อมาได้ยกฐานะขึ้นเป็นอารามหลวงแห่งแรกของจังหวัดพัทลุง ภายในวัดนี้มีถ้ำพระพุทธรูปปางไสยาสน์องค์ใหญ่ และพระพุทธรูปนั่งประดิษฐานอยู่ตามผนังถ้ำ และบริเวณหน้าถ้ำมีจารึกพระปรมาภิไธยย่อของพระมหากษัตริย์และเชื้อพระวงศ์หลายพระองค์

๓) **พระพุทธรูปรัตนไตรยชัยวัฒน์จตุรทิศ** หรือที่เรียกกันว่าพระสี่มุมเมือง เป็นพระพุทธรูปประจำภาคใต้และปูชนียวัตถุคู่เมืองของจังหวัดพัทลุง ประดิษฐานอยู่ในศาลาจตุรมุขบริเวณด้านหน้าระหว่าง ศาลากลางจังหวัดพัทลุงกับศาลจังหวัดพัทลุง เป็นพระพุทธรูปหล่อสัมฤทธิ์ ปางสมาธิที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่๙) โปรดเกล้าพระราชทานไว้ที่จังหวัดพัทลุง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑

๔) **อนุสาวรีย์พระยาทุกขราษฎร์ (ช่วย)** ประดิษฐานอยู่ที่สามแยกท่ามิหรำ ตำบลท่ามิหรำ อำเภอเมืองพัทลุง ตามประวัติกล่าวว่าพระยาทุกขราษฎร์ (ช่วย) เดิม เป็นพระสงฆ์ชื่อพระมหาช่วย

จำพรรษาอยู่ที่วัดป่าลีโลยกีในสมัยรัชกาลที่ ๑ ซึ่งในขณะ นั้นเกิดสงคราม ๙ ทศ พระมหาช่วยได้ช่วยเหลือ พระยาพัทลุง นำชาวบ้านเข้าต่อต้าน กองทัพพม่าจนแตกพ่าย ต่อมาจึงลาสิกขาบทและได้รับโปรดเกล้าให้เป็น พระยาทุกขราษฎร์ (ช่วย) ทำราชการเมืองพัทลุง มีตำแหน่ง พระยาเทียบเท่าเจ้าเมือง

๕) **วัดเขียนบางแก้ว** ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน ตามเส้นทางหลวง หมายเลข ๔๐๘๑ ห่างจากที่ว่าการอำเภอเขาชัยสน ๗ กิโลเมตร วัดเขียนตั้งอยู่ที่ริม ทะเลสาบสงขลา เป็นวัดที่เก่าแก่มีพระธาตุบางแก้ว ซึ่งสร้างแบบเดียวกับพระมหาธาตุเจดีย์นครแต่มีขนาดเล็กกว่า เป็นปูชนียสถานที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุงเชื่อกันว่าสร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น สันนิษฐานว่าพื้นที่บริเวณวัดนี้เป็นที่ตั้งของเมืองพัทลุงมาก่อนเพราะได้พบซากปรักหักพังของศิลาแลงและพระพุทธรูปมากมาย

๖) **ศูนย์วัฒนธรรมบ้านตะโหมด** ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนประชาบำรุงจากวัดตะโหมด ไปศูนย์วัฒนธรรม ระยะทาง ๑ กิโลเมตร เป็นศูนย์รวบรวมวัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตพื้นบ้านของชุมชนบ้านตะโหมด นับเป็นสิ่งที่มีความค่าและคนรุ่นหลังจะได้สืบทอดความเป็นมาของชุมชนตะโหมด

๗) **หมู่บ้านหัตถกรรมรูปหนังตะลุง** ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลท่ามะเดื่อ ตามเส้นทางจากสามแยกทางหลวงหมายเลข ๔ ไปทางรถไฟ ระยะทาง ๙ กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านหัตถกรรมรูปหนังตะลุง และหนังใหญ่ส่งจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ

๘) **วังเจ้าเมืองพัทลุง หรือวังเก่า - วังใหม่** ตั้งอยู่ที่ ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง เดิมเป็นที่ว่าการและเป็นที่อยู่อาศัยของเจ้าเมืองพัทลุง ปัจจุบันคงเหลืออยู่ส่วนหนึ่ง คือ วังเก่า สร้างในสมัยพระยาพัทลุง (น้อย จันทรโรจนวงษ์) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ต่อมาวังได้ตกทอดมาจนถึงประไพ มุตามะระ บุตรีของหลวงศิวฉัตร ส่วนวังใหม่สร้าง เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๒ โดยพระยาอภัยบริรักษ์ จักราวชิตพิพิธภักดี (เนตร จันทรโรจนวงษ์) บุตรชายของพระยาพัทลุง ซึ่งเป็นเจ้าเมืองพัทลุง ปัจจุบันทายาทตระกูลจันทรโรจนวงษ์ ได้มอบวังนี้ให้เป็นสมบัติของชาติและกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖

๑.๖.๓ แหล่งท่องเที่ยวของชุมชน

๑) **ตลาดใต้โหนด** ตลาดพื้นบ้านของจังหวัดพัทลุงที่สามารถเที่ยวได้ทุกวัย ได้ทั้งการท่องเที่ยวเชิงศิลป์ ท่องโลกแห่งตัวหนังสือ จิบกาแฟรสเข้มข้น ชิมอาหารพื้นเมืองหลากหลาย พร้อมทั้งเลือกซื้อสินค้าแฮนด์เมดของคนท้องถิ่น “ตลาดใต้โหนด” หรือที่คนใต้เรียกกันว่า “ตลาดใต้โหนด” ตั้งอยู่ที่ บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เป็นตลาดนัดพื้นบ้านสีเขียวที่สร้างรายได้ให้กับชุมชนแห่งนี้มากกว่า ๓ ปี นอกจากเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและชาวบ้าน แต่ยังสร้างความสุขและมีมิตรภาพให้กลับคืนสู่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เปิดบริการทุกวันอาทิตย์ เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.

๒) **ป่าไผ่สร้างสุข** พื้นที่พัก กิน เรียน เล่น แห่งใหม่ของจังหวัดพัทลุง พร้อมกับตลาดกรีนร่วมสมัยของชุมชนผู้ผลิตรุ่นใหม่หัวใจสีเขียวและกิจกรรมเรียนรู้สู่สร้างสรรค์เที่ยว ได้ทุกเพศทุกวัยและทั้งครอบครัว ป่าไผ่สร้างสุขตั้งอยู่ภายในสวนไผ่ขวัญใจ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ห่างจากโรงพยาบาลควนขนุนประมาณ ๕๐๐ เมตร เป็นอีกหนึ่งพื้นที่คุณภาพของจังหวัดพัทลุงที่จะมาสร้างความสุขให้กันทั้งชุมชนและผู้มาเยือน เดินทางมาเที่ยวง่าย สามารถมานั่งเล่นปิกนิกได้ตลอดทั้งวัน เปิดบริการทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๘.๐๐ น.

๓) แหล่งท่องเที่ยวชุมชนภายในจังหวัด

- (๑) ท่องเที่ยวชุมชนบ้านลำโน อำเภอศรีนครินทร์
- (๒) ชัยบุรีเมืองเก่าพัทลุงโฮมสเตย์ อำเภอเมืองพัทลุง
- (๓) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ปลายตรอกร่วมใจ (โรงฟาง) อำเภอควนขนุน
- (๔) ท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน

- (๕) ห้องเที่ยวบ้านโหล๊ะจังกระ อำเภอกงหรา
- (๖) ห้องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านเกาะเสือ (เกาะเสือสกุสเตย์) อำเภอปากพะยูน
- (๗) ห้องเที่ยวโดยชุมชนบางแก้ว อำเภอบางแก้ว
- (๘) ชุมชนล่องแก่งลานข่อย อำเภอป่าพะยอม
- (๙) ห้องเที่ยวโดยชุมชนอำเภอตะโหมด (บ้านป่าพงค์) อำเภอตะโหมด
- (๑๐) ห้องเที่ยววิถีชุมชนคนเขาย่า อำเภอศรีบรรพต
- (๑๑) ห้องเที่ยวโดยชุมชนตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน
- (๑๒) ศูนย์สาธิตวิสาหกิจชุมชนทำช้างพื้นฟูเศรษฐกิจ อำเภอควนขนุน
- (๑๓) บ้านขามสายน้ำมีชีวิต อำเภอศรีนครินทร์
- (๑๔) ริมผาโฮมสเตย์ อำเภอกงหรา
- (๑๕) วิสาหกิจชุมชนบ้านต้นกระจุต อำเภอควนขนุน
- (๑๖) ชุมชนท่องเที่ยวไหมเหนือ เขาปู่ อำเภอศรีบรรพต
- (๑๗) ทอผ้าไหมลานข่อย อำเภอป่าพะยอม
- (๑๘) การท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านโหล๊ะหาร (สวนน้ำ) อำเภอป่าบอน
- (๑๙) กรวด หิน (รักษ์) ดิน เล อำเภอปากพะยูน
- (๒๐) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่าตอ อำเภอศรีบรรพต
- (๒๑) ชุมชนบ้านทอนตรน อำเภอกงหรา
- (๒๒) ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายสินธุ์แพรทอง อำเภอศรีนครินทร์
- (๒๓) วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมกระจูดวรรณ อำเภอควนขนุน
- (๒๔) ห้องเที่ยวโดยชุมชนเหมืองตะกั่ว อำเภอป่าบอน
- (๒๕) ชุมชนตนรอบเขา ตำบลเขาชัยสน
- (๒๖) วิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มรักษ์ถิ่นเกิด อำเภอปากพะยูน
- (๒๗) ชุมชนเวียงวังเขียนบางแก้ว อำเภอเขาชัยสน
- (๒๘) วิถีชุมชนคนเกษตร อำเภอศรีนครินทร์
- (๒๙) ห้องเที่ยวโฮมสเตย์ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์
- (๓๐) ห้องเที่ยวชุมชนบ้านท่ายูง อำเภอศรีบรรพต
- (๓๑) ห้องเที่ยวชุมชนโซนลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง
- (๓๒) หลาดใต้โหนด อำเภอควนขนุน
- (๓๓) หลาดชุมชนสวนไผ่ขวัญใจ อำเภอควนขนุน

๑.๖.๔ ข้อมูลสถิติการท่องเที่ยว

รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงส่วนใหญ่มาจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน อาทิ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวธรรมชาติ รายได้จากการท่องเที่ยวในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๖๑-๒๕๖๕) ปี ๒๕๖๒ มีรายได้มากที่สุด ๓,๖๑๒.๔๓ ล้านบาท และรายได้เริ่มลดลงลงในปี ๒๕๖๓ เนื่องมาจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-๑๙ มีรายได้ ๑,๓๕๙.๗๐ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๖๒.๓๖ และมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยว จำนวน ๗๓๗,๒๔๓ คน ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๕๖.๐๖ โดยมีอัตราการเข้าพักร้อยละ ๓๓.๓๑ สำหรับในปี ๒๕๖๕ จากสถานการณ์โควิดส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย คาดว่าการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงมีแนวโน้มที่ดีขึ้น โดยมีรายได้จากการท่องเที่ยว ๗๓๕.๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๕๕.๗๖ และจำนวน

นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีที่ ๒๕๖๔ จำนวน ๓๐๑,๕๐๔ คน โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ๖๑๙,๙๘๓ คน และชาวต่างชาติ ๒,๘๘๖ คน

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง

ข้อมูล	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓(p)	๒๕๖๔ (p)	๒๕๖๕ (p)	Growth (ร้อยละ)
รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทย (ล้านบาท)	๓,๔๒๕.๐๓	๓,๕๖๔.๒๙	๑,๓๕๔.๘๒	๔๗๑.๙๗	๗๓๓.๘๒	-๑๖.๙๐
รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ (ล้านบาท)	๔๕.๙๔	๔๘.๑๔	๔.๘๘	๐.๐๐	๑.๓๓	#DIV/๐!
รวม (ล้านบาท)	๓,๔๗๐.๙๗	๓,๖๑๒.๔๓	๑,๓๕๙.๗๐	๔๗๑.๙๗	๗๓๕.๑๕	-๑๖.๙๕
นักท่องเที่ยวชาวไทย (คน)	๑,๖๒๔,๑๒๐	๑,๖๕๙,๕๑๐	๗๓๕,๗๐๕	๓๒๑,๓๖๕	๖๑๙,๙๘๓	-๔.๒๒
นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ (คน)	๑๗,๗๒๑	๑๘,๔๒๘	๑,๕๓๘	๐.๐๐	๒,๘๘๖	#DIV/๐!
รวม (คน)	๑,๖๔๑,๘๔๑	๑,๖๗๗,๙๓๘	๗๓๗,๒๔๓	๓๒๑,๓๖๕	๖๒๒,๘๖๙	-๔.๑๑
อัตราการเข้าพัก (ร้อยละ)	๖๗.๐๒	๖๖.๔๗	๓๓.๓๑	๑๑.๗๑	๔๐.๑๓	๓๑.๗๙

หมายเหตุ : P หมายถึงข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (<https://mots.go.th>)

๑.๖.๕ ด้านแรงงาน

กำลังแรงงานของจังหวัดพัทลุงในปี ๒๕๖๕ มีผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ๒๙๗,๔๔๙ คน และผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ๑๐๘,๗๐๘ คน กำลังแรงงานเป็นผู้มีงานทำ ๒๙๓,๔๙๔ คน และผู้มีงานทำทำงานภาคเกษตร ๑๔๔,๒๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๑๕ ทำงานนอกภาคเกษตร ๑๔๙,๒๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๕

ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลแรงงานจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕

สถานภาพ	จำนวน (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
ผู้มีอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป	๑๙๓,๕๔๙	๒๑๒,๖๐๘	๔๐๖,๑๕๗
๑. ผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน	๑๕๔,๘๗๔	๑๔๒,๕๗๕	๒๙๗,๔๔๙
๑.๑ กำลังแรงงานปัจจุบัน	๑๕๔,๗๘๔	๑๔๒,๒๑๔	๒๙๖,๙๙๘
๑) ผู้มีงานทำ	๑๕๓,๕๙๕	๑๓๙,๘๙๙	๒๙๓,๔๙๔
๒) ผู้ว่างงาน	๑,๑๘๙	๒,๓๑๕	๓,๕๐๔
๑.๒ กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	๙๐	๓๖๑	๔๕๑
๒. ผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน	๓๘,๖๗๕	๗๐,๐๓๒	๑๐๘,๗๐๘
๒.๑ ทำงานบ้าน	๔๑๙	๒๒,๘๕๔	๒๓,๒๗๓
๒.๒ เรียนหนังสือ	๑๕,๘๓๑	๑๙,๔๐๗	๓๕,๒๓๘
๒.๓ เด็ก/คนชรา/คนพิการ	๕,๖๘๔	๖,๑๒๐	๑๑,๘๐๔
ไม่สามารถทำงานได้			
๒.๓ อื่น ๆ	๑๖,๗๔๒	๒๑,๖๔๒	๓๘,๓๘๓
ผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	๕๒,๒๑๓	๔๙,๙๖๗	๑๐๒,๑๘๐
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน	๐.๕๒	๐.๔๗	๐.๙๙
อัตราการว่างงาน	๐.๗๘	๐.๕๐	๑.๑๘

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดพัทลุง

๑.๖.๖ ด้านศาสนาและวัฒนธรรม

๑) ศาสนา

จังหวัดพัทลุงมีศาสนาสถาน จำนวน ๔๐๒ แห่ง วัดในพุทธศาสนา ๒๔๙ วัด สำนักสงฆ์ ๔๘ แห่ง มัสยิด ๑๐๑ แห่ง โบสถ์คริสต์ ๔ แห่ง โดยมีผู้นับถือศาสนาพุทธคิดเป็นร้อยละ ๘๗.๘๒ รองลงมานับถือศาสนาอิสลามคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๔ ศาสนาคริสต์และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๔

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนผู้นับถือศาสนา

ศาสนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พุทธ	๔๖๐,๙๑๑	๘๗.๘๒
อิสลาม	๖๓,๒๐๖	๑๒.๐๔
คริสต์	๖๙๕	๐.๑๓
อื่นๆ	๕๓	๐.๐๑
รวม	๕๒๔,๘๖๕	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง, สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพัทลุง

๒) ประเพณีวัฒนธรรม

ประชาชนในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตามกรอบจารีตประเพณี และปฏิบัติตามแนวทางที่ศาสนากำหนด ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นถูกถ่ายทอด โดยกิจกรรมทางศาสนาที่ประชาชนนับถือ โดยเป็นการถ่ายทอดจากภูมิปัญญาของ บรรพบุรุษสู่คนรุ่นหลัง จึงทำให้ประเพณีและวัฒนธรรมของพี่น้องชาวพัทลุง มีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่นที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมทางศาสนา ความเชื่อ ด้านวัฒนธรรมดังนี้

๒.๑) พิธีกรรมด้านศาสนา เช่น ชักพระ (ลากพระ) สงกรานต์ (ทาบุญ, รดน้ำดำหัว ผู้ใหญ่) เข้าพรรษา ออกพรรษา ลอยกระทง

๒.๒) ความเชื่อ มีความเชื่อเรื่องภพ สวรรค์ นรก เทวดา ครุฑอม ไสยศาสตร์ ฤกษ์ยาม

๒.๓) พิธีกรรมทำบุญขึ้นปีใหม่ พิธีจัดงานศพ งานบวช โนราโรงครู ไหว้เจ้าที่ ทำขวัญข้าว สะเดาะเคราะห์

๒.๔) ประเพณีในท้องถิ่น ส่วนมากเกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้านศาสนา เช่น การ แต่งกาย การแต่งงาน งานศพ สงกรานต์ (วันว่าง) ทำบุญเดือนสิบ (ชิงเปรต)

๒.๕) การละเล่นพื้นบ้าน

๒.๕.๑) การละเล่นของเด็ก เช่น เสือกินวัว วันตุสม การเล่นเสี่ยงทาย ไล่จับ ซ่อนหา เล่นตี ขี่ม้าส่งเมือง

๒.๕.๒) การละเล่นของผู้ใหญ่

- กีฬาพื้นบ้าน เช่น กีฬาชนไก่ ชนวัว แข่งโพน ชัดตัม แข่งว่าว
- ดนตรีพื้นบ้าน เช่น โพน, กาหลอ, กลองยาว
- เพลงพื้นบ้าน เช่น เพลงกล่อมเด็ก (กล่อมให้เด็กนอน)
- เพลงปลอบเด็ก (ปลอบเด็กเมื่อเด็กไม่สบายหรือหิวนม)
- เพลงบอก
- การแสดงพื้นบ้าน เช่น หนังตะลุง โนรา ลิเกป่า

ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

- ประเพณีแข่งโพน
- ลากพระ (วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑)
- ประเพณีทำบุญเดือนสิบ (ชิงเปรต)
- งานวันอนุรักษ์มรดกไทย (แข่งหนังตะลุง มโนราห์)
- สงกรานต์ (ทาบุญ, รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่)

ด้านศิลปะ

โบราณวัตถุ

๑. ขวานหินขัด เครื่องปั้นดินเผา หม้อสามขา เครื่องมือหิน พระพุทธรูปโบราณ พบทั่วไป
๒. พระพิมพ์ดิน พระโพธิสัตว์ พบในพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง

โบราณสถาน

- แหล่งโบราณสถานของจังหวัดพัทลุงที่ขึ้นทะเบียนแล้วมีจำนวน ๒๗ แห่ง โดยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง ๑๖ แห่ง อำเภอควนขนุน ๗ แห่ง อำเภอป่าพะยอม ๑ แห่ง อำเภอเขาชัยสน ๒ แห่ง และ อำเภอปากพะยูน ๑ แห่ง
- แหล่งโบราณสถานของจังหวัดพัทลุงที่ยังไม่ประกาศขึ้นทะเบียน จำนวน ๕๓ แห่ง โดยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง ๑๙ แห่ง อำเภอศรีบรรพต ๔ แห่ง อำเภอศรีนครินทร์ ๒ แห่ง อำเภอควนขนุน ๘ แห่ง อำเภอเขาชัยสน ๑ แห่ง อำเภอบางแก้ว ๓ แห่ง อำเภอกงหรา ๗ แห่ง อำเภอตะโหมด ๑ แห่ง อำเภอป่าบอน ๑ แห่ง และอำเภอปากพะยูน ๗ แห่ง

๑.๖.๗ ด้านการศึกษา

จังหวัดพัทลุงมีสถานศึกษาทั้งหมด ๕๙๓ แห่ง จำแนกตามสังกัด ดังนี้

๑) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) จำนวน ๓๘๘ แห่ง

๑.๑) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๕๙ แห่ง

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑ จำนวน ๑๑๖ แห่ง
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต ๒ จำนวน ๑๑๔ แห่ง
- สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำนวน ๒๗ แห่ง
- สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน ๒ แห่ง
- * โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พัทลุง
- * ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพัทลุง

๑.๒) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๓๙ แห่ง

๑.๓) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) จำนวน ๗ แห่ง

๑.๔) สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

พัทลุง จำนวน ๘๓ แห่ง

- กศน.อำเภอ จำนวน ๑๑ แห่ง
- กศน.ตำบล จำนวน ๖๕ แห่ง
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวน ๗ แห่ง

๒) สังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๑ แห่ง

- มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

- ๓) สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๐๒ แห่ง
- สถานศึกษา จำนวน ๒๐ แห่ง
 - ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ๑๘๒ แห่ง
- ๔) สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติจำนวน ๑ แห่ง
- โรงเรียน ตชด.บ้านควนตะแบก
- ๘) สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จำนวน ๑ แห่ง
- วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครุว์เรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

จังหวัดพัทลุงมีประชากรทั้งหมด ๕๒๑,๖๑๙ คน ๒๐๒,๓๖๗ ครุว์เรือน และมีแรงงานภาคเกษตร ๒๔๔,๙๓๐ คน ๙๐,๙๗๔ ครุว์เรือน หรือมีแรงงานภาคเกษตรคิดเป็นร้อยละ ๔๖.๙๖ ของประชากรทั้งหมด แรงงานเพื่อการเกษตรเฉลี่ย ๓ คนต่อครุว์เรือน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนครุว์เรือนเกษตรกรรมและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	ครุว์เรือนทั้งหมด ^๑ / (ครุว์เรือน)	ครุว์เรือน เกษตรกรรม ^๒ / (ครุว์เรือน)	ประชากร ทั้งหมด ^๑ / (คน)	แรงงานเพื่อ การเกษตร ^๒ / (คน)
เมืองพัทลุง	๕๑,๒๐๓	๑๗,๒๑๘	๑๒๐,๔๑๐	๓๔,๗๐๒
เขาชัยสน	๑๗,๑๐๖	๗,๙๘๕	๔๔,๘๖๕	๒๙,๗๓๕
ควนขนุน	๓๒,๗๑๑	๑๖,๑๐๕	๘๓,๐๐๖	๔๒,๔๐๙
ปากพะยูน	๑๗,๙๙๓	๗,๙๒๕	๕๐,๕๖๐	๒๖,๘๕๓
กงหรา	๑๑,๙๗๔	๖,๒๕๓	๓๖,๗๒๐	๑๙,๒๗๕
ตะโหมด	๑๒,๐๘๗	๔,๗๙๘	๓๒,๐๗๔	๘,๖๗๕
ศรีบรรพต	๗,๐๑๒	๔,๕๙๐	๑๘,๐๘๒	๑๐,๑๑๑
ป่าบอน	๑๗,๘๙๓	๑๐,๐๐๔	๔๗,๖๙๖	๓๓,๘๘๗
บางแก้ว	๙,๘๙๖	๔,๕๘๐	๒๕,๘๑๔	๙,๖๔๘
ป่าพะยอม	๑๔,๐๑๐	๖,๘๓๔	๓๕,๖๕๕	๑๕,๘๑๙
ศรีนครินทร์	๑๐,๔๘๒	๔,๖๘๒	๒๖,๗๓๗	๑๓,๘๑๖
รวม	๒๐๒,๓๖๗	๙๐,๙๗๔	๕๒๑,๖๑๙	๒๔๔,๙๓๐

ที่มา : ^๑ ข้อมูลที่ทำการปกครองจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕)

^๒ ข้อมูลสำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๖๖)

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่เกษตรกรรม ๑,๔๘๔,๙๗๑ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๙.๓๘ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด แบ่งออกเป็นพื้นที่ยางพารา ๙๗๖,๐๗๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๗๓ นาข้าว ๑๓๗,๒๕๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๔ ไม้ผล ๓๒,๘๙๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๒ ไม้ยืนต้น ๑๑๖,๐๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๑ พืชผัก ๕,๒๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๕ พืชไร่ ๕,๒๒๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๕ สมุนไพร ๑,๐๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๗ พื้นที่เกษตรอื่นๆ (ประมง และปศุสัตว์) ๒๓,๖๗๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๙ และพื้นที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ๑๘๗,๕๐๐ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๓

ตารางที่ ๑๘ แสดงการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร																		รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ยางพารา		ไม้ผล		ไม้ยืนต้น		พืชผัก		พืชไร่		สมุนไพร		เกษตรอื่นๆ (ประมง ปศุสัตว์)		เนื้อที่ถือครอง ไม่ใช้ประโยชน์			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด
เมืองพัทลุง	๒๒๗,๑๓๘	๕๕,๑๐๗	๓.๗๑	๕๕,๒๙๗	๓.๗๒	๒,๐๓๐	๐.๑๔	๑๕,๔๐๘	๑.๐๔	๕๕๙	๐.๐๔	๗๔	๐.๐๐	๘๖๘	๐.๐๖	๖,๖๕๐	๐.๔๕	๓๔,๘๕๐	๒.๓๕	๑๗๐,๘๔๑	๑๑.๕๐
เขาชัยสน	๑๖๒,๕๗๒	๗,๔๐๔	๐.๕๐	๑๐๐,๔๑๐	๖.๗๖	๑,๖๔๑	๐.๑๑	๑๗,๓๙๘	๑.๑๗	๒๑๑	๐.๐๑	๖๗	๐.๐๐	๒๘	๐.๐๐	๗๒๗	๐.๐๕	๖,๗๒๕	๐.๔๕	๑๓๔,๖๑๐	๙.๐๖
ควนขนุน	๒๘๓,๗๒๕	๔๕,๐๑๘	๓.๐๓	๑๐๒,๘๐๑	๖.๙๒	๒,๖๗๗	๐.๑๘	๑๙,๗๓๕	๑.๓๓	๒,๑๖๒	๐.๑๕	๑๓๐	๐.๐๑	๑๙	๐.๐๐	๒,๖๔๑	๐.๑๘	๔๖,๙๘๙	๓.๑๖	๒๒๒,๑๗๑	๑๔.๙๖
ปากพะยูน	๒๗๐,๗๙๖	๑๐,๘๔๔	๐.๗๓	๘๒,๕๔๔	๕.๕๖	๔๒๗	๐.๐๓	๒๓,๐๐๗	๑.๕๕	๒๖	๐.๐๐	๑๑๘	๐.๐๑	-	-	๑,๘๖๖	๐.๑๓	๗,๓๕๕	๐.๕๐	๑๒๖,๑๘๗	๘.๕๐
กงหรา	๑๕๙,๙๑๐	๓,๕๔๒	๐.๒๔	๗๒,๙๖๒	๔.๙๑	๕,๒๑๗	๐.๓๕	๓,๒๒๐	๐.๒๒	๒๙๓	๐.๐๒	๒๕๗	๐.๐๒	๙๕	๐.๐๑	๑,๐๗๓	๐.๐๗	๑๕,๐๕๕	๑.๐๑	๑๐๑,๗๑๔	๖.๘๕
ตะโหมด	๑๖๕,๑๖๓	๑,๑๑๐	๐.๐๗	๗๔,๑๘๕	๕.๐๐	๓,๓๗๒	๐.๒๓	๒,๑๗๖	๐.๑๕	๑๖๘	๐.๐๑	๗๖๘	๐.๐๕	-	-	๑,๑๗๐	๐.๐๘	๑,๓๔๙	๐.๐๙	๘๔,๒๙๘	๕.๖๘
ศรีบรรพต	๑๓๖,๕๖๕	๑,๑๐๔	๐.๐๗	๘๙,๖๖๗	๖.๐๔	๓,๔๕๒	๐.๒๓	๓,๓๗๓	๐.๒๓	๑๕๐	๐.๐๑	๗๐	๐.๐๐	๑๗	๐.๐๐	๗๔๙	๐.๐๕	๗,๑๓๕	๐.๔๘	๑๐๕,๗๑๖	๗.๑๒
ป่าบอน	๒๓๗,๕๓๐	๖,๓๘๕	๐.๔๓	๑๖๕,๔๖๔	๑๑.๑๔	๓,๔๙๙	๐.๒๔	๑๓,๖๒๕	๐.๙๒	๗๐๓	๐.๐๕	๓,๔๔๓	๐.๒๓	๒๖	๐.๐๐	๔,๑๓๔	๐.๒๘	๒,๗๙๑	๐.๑๙	๒๐๐,๐๖๙	๑๓.๔๗
บางแก้ว	๗๔,๓๗๕	๑,๘๔๒	๐.๑๒	๔๖,๗๖๔	๓.๑๕	๑,๑๒๖	๐.๐๘	๘,๖๕๙	๐.๕๘	๑๕๙	๐.๐๑	๑๓๙	๐.๐๑	๑๑	๐.๐๐	๑,๙๒๐	๐.๑๓	๒,๘๑๙	๐.๑๙	๖๓,๔๓๙	๔.๒๗
ป่าพะยอม	๒๔๑,๕๐๓	๔,๑๘๙	๐.๒๘	๑๑๐,๗๕๑	๗.๔๖	๔,๒๒๖	๐.๒๘	๖,๓๗๒	๐.๔๓	๓๕๐	๐.๐๒	๓๑	๐.๐๐	๖	๐.๐๐	๑,๖๕๑	๐.๑๑	๒๔,๘๖๐	๑.๖๗	๑๕๒,๔๓๖	๑๐.๒๗
ศรีนครินทร์	๑๔๑,๐๑๙	๗๐๙	๐.๐๕	๗๕,๒๓๓	๕.๐๗	๕,๒๒๘	๐.๓๕	๓,๐๓๘	๐.๒๐	๔๙๑	๐.๐๓	๑๒๗	๐.๐๑	-	-	๑,๐๙๑	๐.๐๗	๓๗,๕๗๓	๒.๕๓	๑๒๓,๔๙๐	๘.๓๒
รวม	๒,๑๔๐,๒๙๖	๑๓๗,๒๕๔	๙.๒๔	๙๗๖,๐๗๘	๖๕.๗๓	๓๒,๘๙๓	๒.๒๒	๑๑๖,๐๑๐	๗.๘๑	๕,๒๗๑	๐.๓๕	๕,๒๒๓	๐.๓๕	๑,๐๗๐	๐.๐๗	๒๓,๖๗๒	๑.๕๙	๑๘๗,๕๐๐	๑๒.๖๓	๑,๔๘๔,๙๗๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ : พืชไร่และพืชผักนับซ้ำในพื้นที่ปลูกพืชอื่น
ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๖๖)

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑) แหล่งน้ำชลประทาน

พื้นที่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดพัทลุงติดต่อกับเทือกเขาบรรทัด ซึ่งเป็นแหล่งน้ำกำเนิดของต้นน้ำลำธารสายสั้น ๆ ไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลาหลายสายทำให้สามารถใช้แหล่งน้ำธรรมชาติเหล่านี้มาพัฒนาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น จังหวัดพัทลุงมีการก่อสร้างแหล่งน้ำชลประทานเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ดังนี้

- ๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๑ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๑๐๑,๔๓๘ ไร่
- ๒) โครงการขนาดกลาง ๑๖ แห่ง ปริมาณน้ำกักเก็บ ๔๑.๖๒๐ ล้าน.ลบ.ม. พื้นที่ชลประทาน ๒๗๒,๓๔๘ ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ ๘๕,๓๕๓ ไร่
- ๓) โครงการขนาดเล็ก โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า โครงการแก้มลิง ๑๑๖ แห่ง ปริมาณน้ำกักเก็บ ๑.๑๕๖ ล้าน.ลบ.ม. พื้นที่ชลประทาน ๑๐๗,๔๘๑ ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ ๓๐๐,๒๑๘ ไร่

ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ตั้งแต่อดีตจนถึงปี ๒๕๖๕

ที่	โครงการชลประทาน	จำนวนโครงการ (แห่ง)	ปริมาณน้ำ กักเก็บ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่ รับประโยชน์ (ไร่)
๑	โครงการชลประทานขนาดใหญ่	๑	๓๐.๐๐๐	๑๐๑,๔๓๘	-
๒	โครงการชลประทานขนาดกลาง	๑๖	๔๑.๖๒๐	๒๗๒,๓๔๘	๘๕,๓๕๓
๓	โครงการชลประทานขนาดเล็ก/ โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า/โครงการ แก้มลิง	๑๑๖	๑.๑๕๖	๑๐๗,๔๘๑	๓๐๐,๒๑๘
	รวม	๑๓๓	๗๒.๗๗๖	๔๘๑,๒๖๗	๓๘๕,๕๗๑

ที่มา : โครงการชลประทานพัทลุง

ตารางที่ ๒๐ แสดงรายชื่อโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ตั้งแต่อดีตจนถึงปี ๒๕๖๕

ที่	ชื่อโครงการ	ตำบล	อำเภอ	ขนาดโครงการ	ปริมาตรน้ำเก็บกัก (ล้านลบม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	ครัวเรือนรับประโยชน์	ระยะเวลาก่อสร้าง
๑	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด	โคกลัก	บางแก้ว	ขนาดใหญ่	๓๐.๐๐๐	๒๔๔,๗๑๕	๑๐๑,๔๓๘	-	๘๑๓	๒๕๐๙-๒๕๑๕
	- อ่างเก็บน้ำคลองห้วยช้าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ตะโหมด	ตะโหมด			๑๒๑,๑๘๘	-	-	๘๑๓	๒๕๔๘-๒๕๕๕
	- ฝายท่าเขียด	โคกลัก	บางแก้ว			๑๒๓,๑๘๘	๑๐๑,๔๓๘	-	-	๒๕๑๐-๒๕๒๑
๒	ฝายนาท่อม	นาท่อม	เมืองพัทลุง	ขนาดกลาง	-	๗๖,๙๓๘	๖๒,๖๘๘	-	-	๒๕๐๙-๒๕๑๕
๓	ปตร.ท่าแนะ	เขาย่า	ศรีบรรพต	ขนาดกลาง	-	๓๗,๓๖๔	๓๒,๐๒๘	-	-	๒๕๓๐-๒๕๓๙
๔	ฝายบ้านพร้าว	บ้านพร้าว	ป่าพะยอม	ขนาดกลาง	-	๕๐,๖๖๒	๔๐,๘๓๙	-	-	๒๕๑๒-๒๕๒๒
๕	อ่างเก็บน้ำป่าพะยอม*	เกาะเต่า	ป่าพะยอม	ขนาดกลาง	๒๐.๕๐๐	๓๘,๐๐๐	-	๓๕,๗๐๐	๑,๒๐๐	๒๕๓๑-๒๕๓๕
๖	ฝายป่าบอน	ทุ่งนารี	ป่าบอน	ขนาดกลาง		๘,๗๘๒	๖,๗๙๙			๒๕๑๒-๒๕๑๔
๗	อ่างเก็บน้ำป่าบอน*	ทุ่งนารี	ป่าบอน	ขนาดกลาง	๒๐.๐๐๐	๘,๖๐๐	-	๗,๐๐๐	๙๕๐	๒๕๓๗-๒๕๔๓
๘	ปตร.ป่าบอน	ทุ่งนารี	ป่าบอน	ขนาดกลาง	-	๓๕,๒๑๑	๒๙,๗๗๔	-	-	๒๕๔๗-๒๕๕๑
๙	ฝายควนกุฎี	ควนขนุน	เขาชัยสน	ขนาดกลาง	-	๕๒,๔๔๗	๔๖,๑๙๓	-	-	๒๕๑๒-๒๕๑๕
๑๐	ฝายพญาไธสง	ชะรัด	กงหรา	ขนาดกลาง	-	๒๕,๑๐๓	๒๒,๗๓๒	-	-	๒๕๐๘-๒๕๑๑
๑๑	ฝายหลักสาม	คลองเฉลิม	กงหรา	ขนาดกลาง	-	๓๓,๙๐๗	๓๑,๒๙๕	-	-	๒๕๒๖-๒๕๒๘
๑๒	พัฒนาลุ่มน้ำย่อยคลองพรุพ้อ	โคกทราย, หาดเขา	ป่าบอน, ปากพะยูน	ขนาดกลาง	-	๕๓,๔๕๓	-	๓๗,๔๕๓	๑,๕๐๐	๒๕๕๓-๒๕๕๕
	ขุดลอกคลองเกิดและปรับปรุงคลองป่าบอน*	ฝาละมี	ปากพะยูน			๕๓,๔๕๓		๓๗,๔๕๓	๑,๕๐๐	๒๕๖๐
๑๓	ประตูระบายน้ำห้วยงานพร้อมอาคารประกอบโครงการประตูระบายน้ำคลองนาท่อม	อ่างทอง	ศรีนครินทร์	ขนาดกลาง	-	๒,๒๒๕		๒,๒๐๐	๓๕๐	๒๕๖๑-๒๕๖๒
๑๔	ปรับปรุงถนนลาดยางคันคลองลำเบ็ด ระยะทาง ๒๙.๑๐๐ กม.	ลำปำ	เมืองพัทลุง, ศรีนครินทร์	ขนาดกลาง	-	๒๙	-	-	๑,๕๐๐	๒๕๖๒-๒๕๖๒
๑๕	คันกันน้ำคลองนาท่อมพร้อมอาคารประกอบ	อ่างทอง	ศรีนครินทร์	ขนาดกลาง	-	-	-	-	๑๐๐	๒๕๖๒-๒๕๖๒
๑๖	ประตูระบายน้ำห้วยงานและอาคารประกอบคลองลำเบ็ด	ท่าแค	เมืองพัทลุง	ขนาดกลาง	-	๑,๕๐๓	-	๑,๕๐๐	๑๐๐	๒๕๖๓-๒๕๖๓
๑๗	แก้มลิงพร้อมอาคารประกอบโครงการแก้มลิงทะเลพระ ความจุ ๑.๑๒ ล้าน ลบ.ม.	ควนขนุน	เขาชัยสน	ขนาดกลาง	๑.๑๒๐	๑,๕๐๐	-	๑,๕๐๐	๓๕๐	๒๕๖๓-๒๕๖๔
รวม ๑๗ แห่ง					๗๑.๖๒	๖๗๐,๔๓๙	๓๗๓,๗๘๖	๘๕,๓๕๓	๖,๘๖๓	

หมายเหตุ : *โครงการพระราชดำริ

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศโครงการชลประทาน กรมชลประทาน

๒.๓.๒) แหล่งน้ำอื่นๆ

- ธนาคารน้ำใต้ดิน

สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง ได้รับงบประมาณจังหวัดประจำปี ๒๕๖๔ เพื่อดำเนินการก่อสร้างธนาคารน้ำใต้ดิน ๑,๐๐๐ จุด ดำเนินการในพื้นที่ ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอป่าพะยอม ๑๐๕ จุด อำเภอศรีบรรพต ๑๕๐ จุด อำเภอศรีนครินทร์ ๒๕๕ จุด อำเภอกงหรา ๒๔๐ จุด อำเภอดงระหวง ๗๐ จุด และอำเภอป่าบอน ๑๘๐ จุด

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลธนาคารน้ำใต้ดินจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕

ที่	อำเภอ	ตำบล	จำนวนจุด
๑	ป่าพะยอม	เกาะเต่า	๑๐๕
๒	ศรีบรรพต	เขาปู่	๗๐
		เขาย่า	๘๐
๓	ศรีนครินทร์	บ้านนา	๘๕
		ชุมพล	๘๕
		ลำสินธุ์	๘๕
๔	กงหรา	กงหรา	๘๐
		คลองเฉลิม	๘๐
		คลองทรายขาว	๘๐
๕	ดงระหวง	ดงระหวง	๗๐
๖	ป่าบอน	ทุ่งนารี	๘๐
		หนองธง	๑๐๐
๖ อำเภอ		๑๒ ตำบล	๑,๐๐๐

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง

- แหล่งน้ำจืด

จังหวัดพัทลุง มีแหล่งน้ำจืดในพื้นที่ ๑๑ อำเภอ ๖๖ ตำบล ๔๘๖ แห่ง พื้นที่ ๓๖,๙๗๔.๕๐ ไร่ แบ่งออกเป็นแหล่งน้ำสาธารณะ ๓๘๔ แห่ง ทำนบปลา กสช. ๗๘ แห่ง อ่างเก็บน้ำ ๒๔ แห่ง

ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนและพื้นที่แหล่งน้ำจืดในจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕

ที่	อำเภอ	ตำบล	ประเภทแหล่งน้ำ (แห่ง)			พื้นที่ (ไร่)
			แหล่งน้ำสาธารณะ	ทำนบปลา กสช.	อ่างเก็บน้ำ	
๑	เขาชัยสน	เขาชัยสน	๒	๓		๙๔
		โคกม่วง	๗	๒		๗๙
		ควนขนุน	๑๔	๒		๒๖๑
		จองถนน	๑	๑		๓๘
		หวนโพธิ์	๓	๓		๑๔๙
๒	เมืองพัทลุง	ท่าแค			๑	๒๓
		ลำปำ			๑	๒,๕๐๐

ที่	อำเภอ	ตำบล	ประเภทแหล่งน้ำ (แห่ง)			พื้นที่ (ไร่)
			แหล่งน้ำ สาธารณะ	ทำนบปลา กสช.	อ่างเก็บน้ำ	
		เขาเจ็ยก	๕			๔๖
		โคกชะงาย	๙			๒๑๑
		ควนมะพร้าว	๙			๖๕
		ชัยบุรี	๙	๔		๑๕๖
		ตำนान	๒			๓๔
		ท่ามิหรำ	๔			๒๒
		นาโหนด	๑๒	๑		๓๔๑
		นาท่อม	๙			๑๘๗
		ปรางหมู่	๓	๒		๑๗๒
		พญาขัน	๘	๓		๒๐๐
		ร่มเมือง	๑	๑		๗๐
๓	กงหรา	กงหรา	๕	๑		๔๒
		คลองเฉลิม	๖			๗๐
		ชะรัด	๑	๑		๕๕
		คลองทรายขาว	๔			๑๒๖
		สมหวัง	๓			๑๐๐
๔	ศรีนครินทร์	ชุมพล	๑๙	๓		๒๘๕
		บ้านนา	๑๒			๑๙๖
		ลำสินธุ์	๑			๓๖
		อ่างทอง	๑๑			๒๔๑
๕	ควนขนุน	ทะเลน้อย			๑	๑๗,๕๐๐
		แพรกหา	๒	๒		๕๐
		แหลมไตนด	๒	๑		๑๐๑
		ไตนดด้วน	๑๒	๒		๑๘๘
		ควนขนุน	๕	๒		๑๑๑
		ชะมวง	๑๓	๕		๑๘๐
		ดอนทราย	๖	๑		๕๓
		ทะเลน้อย	๔			๖๐
		นาขยาด	๑๓			๒๗๒
		ปิ่นแต	๑๐	๔		๑๙๐.๕๐
		พนมวังค์	๑๓			๒๒๕
		พนางตุง	๒	๑		๓๗
		มะกอกเหนือ	๗	๑		๖๖
๖	ตะโหมด	แม่ขรี	๑๑	๑		๘๑
		คลองใหญ่	๘	๒		๗๙
		ตะโหมด	๖			๘๑

ที่	อำเภอ	ตำบล	ประเภทแหล่งน้ำ (แห่ง)			พื้นที่ (ไร่)
			แหล่งน้ำ สาธารณะ	ทำนบปลา กสช.	อ่างเก็บน้ำ	
๗	บางแก้ว	นาปะขอ			๕	๓๔
		โคกสัก	๗			๘๕
		ท่ามะเดื่อ	๑๑			๒๓๓
		นาปะขอ	๗	๕		๑๓๙
๘	ปากพะยูน	เกาะนางค้ำ	๑		๒	๒๕๐
		เกาะหมาก			๓	๑๕๐
		ดอนทราย	๕		๑	๔๑
		ปากพะยูน		๑	๓	๖๑๐
		ฝาละมี	๓	๔		๓๗
		หารเทา	๖	๒		๘๙
		ดอนประตู	๓	๓		๗๘
๙	ป่าบอน	ทุ่งนารี	๘	๕	๑	๑,๒๐๒
		ป่าบอน	๑๗	๑	๑	๑๕๙
		วังใหม่	๒		๒	๖๖
		โคกทราย		๑		๑๒
		หนองธง		๒		๓๒
๑๐	ป่าพะยอม	เกาะเต่า	๗	๑	๑	๓,๖๔๗
		ลานข่อย			๑	๔,๕๐๐
		บ้านพร้าว	๖			๑๓๕
		ป่าพะยอม	๖	๑		๙๙
๑๑	ศรีบรรพต	ตะแพน	๖	๑	๑	๘๙
		เขาปู่	๗			๓๒
		เขาย่า	๘	๒		๑๘๒
รวม ๑๑ อำเภอ ๖๖ ตำบล			๓๘๔	๗๘	๒๔	๓๖,๙๗๔.๕๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง

- สระน้ำขนาดเล็กในไร่นา

จังหวัดพัทลุง มีการขุดสระน้ำขนาดเล็กในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานเพื่อใช้ในการทำการเกษตร ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ – ๒๕๖๕ ในพื้นที่ ๑๑ อำเภอ จำนวน ๔๑๒ ราย ๔๓๔ บ่อ

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลการขุดสระน้ำขนาดเล็กในไร่นานอกเขตชลประทาน ปี ๒๕๔๙-๒๕๖๕ จังหวัดพัทลุง

ปี พ.ศ.	จำนวน (ราย)	จำนวน (บ่อ)	รวมขนาด (ลบ.ม.)	พื้นที่ขุด จำนวน (บ่อ)											รวม
				กงหรา	เขาชัยสน	ควนขนุน	ตะโหมด	บางแก้ว	ปากพะยูน	ป่าบอน	ป่าพะยอม	เมืองพัทลุง	ศรีนครินทร์	ศรีบรรพต	
๒๕๔๙	๔๘	๖๐	๗๕,๖๐๐	๒	๔	๑๖	๑	๒	๗	๓	๖	๑๕	๑	๓	๖๐
๒๕๕๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๑	๑๕	๒๐	๒๕,๒๐๐	-	๒	-	-	-	-	-	-	๑๘	-	-	๒๐
๒๕๕๒	๑๘	๒๐	๒๕,๒๐๐	-	๒	๓	-	-	๕	๖	-	๔	-	-	๒๐
๒๕๕๓	๓๗	๔๐	๕๐,๔๐๐	๓	๒	๖	-	๑	๘	๓	๓	๖	๑	๗	๔๐
๒๕๕๔	๑๐	๑๐	๑๒,๖๐๐	-	-	๑	-	-	-	๓	๑	๕	-	-	๑๐
๒๕๕๕	๑๕	๑๕	๑๘,๙๐๐	-	๒	๔	-	-	๑	๓	-	๓	๑	๑	๑๕
๒๕๕๖	๒๕	๒๕	๓๑,๕๐๐	-	๓	๘	๑	-	-	๕	๓	๔	๑	-	๒๕
๒๕๕๗	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๙	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	๒๔	๒๔	๓๐,๒๔๐	-	-	๑๒	๒	-	๑	๑	๔	๓	๑	-	๒๔
๒๕๖๒	๔๘	๔๘	๖๐,๔๘๐	๑	๒	๕	๓	-	๑๓	๑๓	๕	-	๒	๔	๔๘
๒๕๖๓	๘๗	๘๗	๑๐๙,๖๒๐	๗	๓	๑๘	๔	๑	๑๓	๒๗	๕	๓	๑	๕	๘๗
๒๕๖๔	๔๕	๔๕	๕๖,๗๐๐	-	๔	๕	๒	๑	๗	๑๔	๗	๓	๑	๑	๔๕
๒๕๖๕	๔๐	๔๐	๕๐,๔๐๐	-	๒	๒	๕	-	๑๗	๔	๓	๔	-	๓	๔๐
รวม	๔๑๒	๔๓๔	๔๙๖,๔๔๐	๑๓	๒๖	๘๐	๑๘	๕	๗๒	๘๒	๓๗	๖๘	๙	๒๔	๔๓๔

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๕

ตารางที่ ๒๔ แสดงด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุง ปีการผลิต ๒๕๖๕

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย/เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม/ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (ตัน)	ราคาที่ได้เฉลี่ย เกษตรกรขาย ได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)	มูลค่า ผลผลิต (ล้านบาท)
ยางพารา	๗๒,๙๐๗	๙๗๖,๐๗๘	๘๘๘,๑๔๗	๒๒๔	๑๙๘,๖๖๓.๑๓	๔๔.๑๓	๘,๗๖๗.๙๑
ข้าวนาปี	๑๗,๒๗๘	๑๓๗,๒๕๔	๑๓๕,๘๒๖	๔๔๓	๖๐,๒๓๗.๐๐	๘.๓๓	๕๐๑.๕๓
ข้าวนาปรัง	๔,๘๙๐	๒๗,๔๙๗	๒๗,๔๔๓	๕๒๒	๑๔,๓๑๔.๐๐	๗.๗๐	๑๑๐.๒๔
ปาล์ม น้ำมัน	๑๓,๘๓๔	๑๐๖,๘๒๕	๙๔,๗๑๙	๒,๖๕๑	๒๕๑,๑๓๕.๙๓	๗.๑๓	๑,๗๙๑.๑๙
ทุเรียน	๓,๑๒๑	๖,๘๙๑	๔,๐๗๘	๑๕	๖๖.๗๙	๑๐๗.๗๖	๗.๒๐
เงาะ	๒,๐๖๓	๒,๓๗๑	๑,๐๘๙	๑๘	๓๙.๐๐	๒๗.๓๑	๑.๐๗
มังคุด	๕,๕๐๖	๙,๑๙๒	๑,๕๒๖	๑	๗.๙๓	๓๘.๖๕	๐.๓๑
ลองกอง	๓,๔๒๕	๕,๓๗๖	๕,๓๗๒	-	-	-	-
สละ	๙๖๙	๓,๕๑๔	๒,๗๓๕	๑,๕๕๙	๔,๒๖๑.๗๕	๕๐.๕๘	๒๑๕.๕๗
สับปะรด	๕๑๙	๓,๙๕๖	๒,๙๘๐	๔,๔๒๔	๑๓,๑๘๕.๐๐	๑๐.๗๕	๑๔๑.๖๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๖๖)

๑) ยางพารา

พื้นที่ปลูกยางในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๖๕ เนื่องจากเกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกพืชชนิดอื่นทดแทนที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า สำหรับผลผลิตหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๕๙ เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นทำให้เกษตรกรมีการบำรุงดูแลรักษาลดลง รวมถึงเกิดโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา ทำให้ต้นทุนยางพาราไม่สมบูรณ์ส่งผลต่อปริมาณผลผลิตลดลง สำหรับราคาคัดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑.๙๗ ซึ่งไปเป็นไปตามกลไกของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

ตารางที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่กรีด ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาและมูลค่ายางพารา
ในจังหวัดพัทลุง ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่กรีด (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๖๑,๕๙๔	๑,๐๐๑,๙๐๔	๘๐๙,๗๓๓	๒๐๓,๗๓๘	๒๕๒	๔๑.๐๐	๘,๓๐๑.๔๘
๒๕๖๒	๖๖,๘๙๒	๑,๐๐๑,๙๗๘	๘๔๒,๔๖๓	๒๑๑,๗๙๖	๒๕๑	๓๘.๗๑	๘,๑๙๙.๒๐
๒๕๖๓	๖๔,๙๘๑	๙๙๓,๔๕๕	๘๙๕,๒๙๖	๒๐๔,๐๗๔	๒๒๘	๔๐.๗๔	๘,๓๐๓.๕๙
๒๕๖๔	๗๒,๙๐๗	๙๘๕,๗๑๐	๘๘๘,๖๐๐	๒๐๓,๒๘๗	๒๒๙	๔๓.๕๗	๘,๘๕๖.๒๘
๒๕๖๕	๗๒,๙๐๗	๙๗๖,๐๗๘	๘๘๘,๑๔๗	๑๙๘,๖๖๓	๒๒๔	๔๔.๑๓	๘,๗๖๗.๙๑
% Δ	๔.๔๙	-๐.๖๕	๒.๓๘	-๐.๕๙	-๒.๘๓	๑.๙๗	๑.๔๒

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่เก็บเกี่ยว

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๒๖ แสดงต้นทุนการผลิตน้ำยางสด ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยภาคใต้

หน่วย : บาท/ไร่

รายการ	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
๑.ต้นทุนผันแปร	๘,๔๐๑.๙๖	๘,๔๐๑.๗๒	๘,๗๖๙.๒๗
๒.ต้นทุนคงที่	๔,๓๘๒.๑๒	๔,๔๑๐.๕๐	๔,๖๓๒.๔๕
๓.ต้นทุนรวมต่อไร่	๑๒,๗๘๔.๐๘	๑๒,๘๑๒.๒๒	๑๓,๔๐๑.๗๒
๔.ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	๕๗.๘๕	๕๗.๙๗	๖๑.๗๖

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ต้นทุน ณ ไร่นา ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๒๗ แสดงต้นทุนการผลิตยางพาราแผ่นดิบ ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค

หน่วย : บาท/ไร่

รายการ	ประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
๑.ต้นทุนผันแปร	๙,๑๓๕.๓๐	๘,๔๕๕.๕๘	๙,๓๒๗.๔๘	๘,๙๔๒.๘๖	๙,๓๒๔.๘๓
๒.ต้นทุนคงที่	๔,๖๑๙.๘๙	๔,๗๔๙.๓๕	๔,๓๙๖.๖๔	๔,๕๐๓.๓๔	๔,๖๕๓.๔๕
๓.ต้นทุนรวมต่อไร่	๑๓,๗๕๕.๑๙	๑๓,๒๐๔.๙๓	๑๓,๗๒๔.๑๒	๑๓,๔๔๖.๒๐	๑๓,๙๗๘.๒๘
๔.ต้นทุนรวมต่อ กิโลกรัม	๖๒.๕๒	๗๐.๒๔	๖๑.๕๔	๗๒.๒๙	๖๑.๓๑

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ต้นทุน ณ ไร่นา ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๒๘ แสดงต้นทุนการผลิตยางก้อน ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค

หน่วย : บาท/ไร่

รายการ	ประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
๑.ต้นทุนผันแปร	๖,๕๐๑.๘๐	๕,๖๖๖.๓๐	๖,๓๙๘.๔๐	๖,๙๐๓.๗๒	๕,๕๖๕.๖๓
๒.ต้นทุนคงที่	๔,๒๗๙.๖๙	๓,๗๘๕.๙๙	๓,๘๔๕.๒๔	๓,๘๖๘.๐๔	๔,๘๖๖.๘๓
๓.ต้นทุนรวมต่อไร่	๑๐,๗๘๑.๔๙	๙,๔๕๒.๒๙	๑๐,๒๔๓.๖๔	๑๐,๗๗๑.๗๖	๑๐,๔๓๒.๔๖
๔.ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	๒๔.๕๐	๒๕.๑๔	๒๒.๙๗	๒๘.๙๖	๒๒.๗๕

หมายเหตุ : ยางแผ่นดิบ : ยางก้อน เท่ากับ ๑ : ๒

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ต้นทุน ณ ไร่นา ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕)

๒) ข้าวนาปี

พื้นที่ปลูกข้าวนาปีในช่วงปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑-๒๕๖๔/๖๕ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑๘ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนปลูกข้าวนาปี รวมถึงจังหวัดพัทลุงมีการส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรเพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าว และอนุรักษ์พันธุ์ข้าวพื้นเมืองของจังหวัดพัทลุงสำหรับผลผลิตขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๖๒ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพื้นที่เก็บเกี่ยวที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๕๕ รวมถึงส่วนราชการได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์ดีมีคุณภาพในการปลูกส่งผลให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น สำหรับราคาหัดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๙๒ ซึ่งไปเป็นไปตามกลไกของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

ตารางที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาข้าวนาปี
ในจังหวัดพัทลุง ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๐/๖๑ - ๒๕๖๔/๖๕)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๐/๖๑	๑๘,๕๙๗	๑๓๑,๗๕๙	๑๑๙,๖๔๗	๕๓,๐๓๑	๔๔๓	๘,๖๙๐	๔๖๐.๙๙
๒๕๖๑/๖๒	๑๗,๙๐๘	๑๓๖,๓๙๒	๑๓๖,๓๙๒	๖๐,๗๓๓	๔๔๕	๙,๓๐๐	๕๖๔.๙๘
๒๕๖๒/๖๓	๑๘,๖๘๙	๑๔๘,๐๑๓	๑๔๘,๐๐๐	๖๖,๖๔๗	๔๕๐	๘,๖๒๐	๕๗๔.๓๐
๒๕๖๓/๖๔	๑๘,๕๗๗	๑๔๗,๒๓๒	๑๔๕,๘๙๒	๖๕,๓๔๗	๔๔๘	๘,๔๔๐	๕๕๑.๒๘
๒๕๖๔/๖๕	๑๗,๒๗๘	๑๓๗,๒๕๔	๑๓๕,๘๒๖	๖๐,๒๓๗	๔๔๓	๘,๓๓๐	๕๐๑.๕๓
% Δ	-๑.๗๓	๑.๑๘	๓.๕๕	๓.๖๒	๐.๐๐	-๐.๙๒	๒.๗๙

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่เก็บเกี่ยว

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๓๐ แสดงข้อมูลต้นทุนการผลิตข้าวนาปี ปี ๒๕๖๒/๖๓-๒๕๖๔/๖๕

หน่วย : บาท/ไร่

รายการ	ปี ๒๕๖๒/๖๓	ปี ๒๕๖๓/๖๔	ปี ๒๕๖๔/๖๕
ต้นทุนผันแปร	๓,๑๕๓.๐๓	๓,๒๐๒.๗๘	๓,๗๕๖.๖๑
ต้นทุนคงที่	๗๑๗.๖๒	๗๑๗.๒๖	๗๑๘.๐๓
ต้นทุนรวมต่อไร่	๓,๘๖๑.๙๕	๓,๙๒๐.๐๔	๔,๔๗๔.๖๔
ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	๘.๖๙	๘.๖๕	๙.๔๔

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๙

๓) ข้าวนาปรัง

พื้นที่ปลูกข้าวนาปรังในช่วงปีการผลิต ๒๕๖๑-๒๕๖๕ หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๖.๙๓ เนื่องจากรัฐบาลไม่มีนโยบายให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนปลูกข้าวนาปรัง รวมถึงต้นทุนการผลิตที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้เกษตรกรลดพื้นที่ปลูกข้าวนาปรัง สำหรับผลผลิตหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕๔ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพื้นที่เก็บเกี่ยวหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๖.๖๖ สำหรับราคาหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๐๗ ซึ่งไปเป็นไปตามกลไกของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาข้าวนาปรัง ในจังหวัดพัทลุง ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๕,๖๒๘	๓๘,๑๔๘	๓๗,๖๑๖	๒๐,๔๑๓	๕๔๓	๘,๐๐๐	๑๖๕.๐๕
๒๕๖๒	๔,๘๗๐	๓๔,๓๔๔	๓๔,๓๔๔	๑๗,๗๓๗	๕๑๖	๗,๘๘๐	๑๓๙.๗๕
๒๕๖๓	๔,๕๑๒	๒๕,๕๒๖	๒๕,๕๒๖	๑๓,๑๐๑	๕๑๓	๗,๕๖๐	๙๙.๐๙
๒๕๖๔	๕,๐๗๘	๒๘,๐๔๙	๒๘,๐๔๙	๑๓,๙๒๔	๔๙๖	๙,๑๗๐	๑๒๗.๗๒
๒๕๖๕	๔,๘๘๐	๒๗,๔๙๗	๒๗,๔๔๓	๑๔,๓๑๔	๕๒๒	๗,๗๐๐	๑๑๐.๒๔
% Δ	-๒.๙๙	-๖.๙๓	-๖.๖๖	-๗.๕๔	-๐.๙๑	-๐.๐๗	-๗.๓๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

๔) ปาล์มน้ำมัน

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๑๓ เนื่องจากราคาที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ตามความต้องการของตลาดทำให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่นาข้าวเป็นปลูกปาล์มน้ำมันแทน สำหรับผลผลิตขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๔๗ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพื้นที่ให้ผลที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๓.๕๐ สำหรับราคาขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒๕.๙๗ ซึ่งไปเป็นไปตามกลไกของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูก ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย และราคาปาล์มน้ำมัน ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/ กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๑๐,๗๓๒	๗๒,๔๔๙	๕๗,๙๙๗	๑๔๘,๙๙๕	๒,๕๖๙	๓.๐๐	๔๐๒.๓๓
๒๕๖๒	๑๓,๐๗๘	๙๙,๔๒๔	๗๖,๒๘๙	๑๘๘,๙๙๒	๒,๔๗๗	๓.๐๓	๕๗๓.๓๑
๒๕๖๓	๑๓,๕๖๔	๑๐๐,๖๔๔	๘๒,๕๘๕	๒๐๖,๙๓๕	๒,๕๖๘	๔.๒๔	๘๗๘.๓๐
๒๕๖๔	๑๓,๖๓๗	๑๐๒,๓๔๐	๘๙,๒๙๗	๒๕๓,๒๔๐	๒,๘๓๖	๖.๔๙	๑,๖๔๓.๖๑
๒๕๖๕	๑๓,๘๓๔	๑๐๖,๘๒๕	๙๔,๗๑๙	๒๕๑,๑๓๖	๒,๖๕๑	๗.๑๓	๑,๗๙๑.๑๙
% Δ	๖.๘๙	๑๑.๑๓	๑๓.๕๐	๑๔.๔๗	๑.๐๐	๒๕.๙๗	๔๗.๙๕

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่เก็บเกี่ยว

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๓๓ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค

หน่วย : บาท/ไร่

รายการ	ประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
๑.ต้นทุนผันแปร	๙,๐๕๓.๔๓	๒,๙๕๓.๐๗	๓,๖๒๘.๗๐	๗,๒๒๑.๑๕	๙,๖๒๒.๘๕
๒.ต้นทุนคงที่	๑,๙๗๐.๕๓	๑,๘๑๑.๑๒	๑,๗๔๓.๗๐	๒,๐๐๐.๔๔	๑,๙๘๑.๙๔
๓.ต้นทุนรวมต่อไร่	๑๑,๐๒๓.๙๖	๔,๗๖๔.๑๙	๕,๓๗๒.๔๐	๙,๒๒๑.๕๙	๑๑,๖๐๔.๗๙
๔.ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	๓.๖๘	๓.๙	๓.๖๖	๓.๗๒	๓.๖๙

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ต้นทุน ณ ไร่ นา ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕)

๕) ทูเรียน

พื้นที่ปลูกทุเรียนในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๒.๐๐ เนื่องจากราคาที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ตามความต้องการของตลาดทำให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกยางพารา ไม้ผล (เงาะ มังคุด ลองกอง) เป็นปลูกทุเรียนแทน สำหรับผลผลิตหัตถ์เฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๗๘ ซึ่งเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกับพื้นที่ให้ผลที่มีการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓๕ เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่มีความเปลี่ยนแปลงผันตลกในช่วงที่ทุเรียนผลิดอกออกผลซึ่งส่งผลให้การติดผลของทุเรียนลดลง สำหรับราคาขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๙.๙๑ ซึ่งไปเป็นไปตามกลไกของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาทุเรียน ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	พื้นที่ ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/ กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๖,๔๑๑	๔,๓๙๘	๓,๔๕๗	๑,๑๗๑	๓๓๙	๗๖.๐๐	๘๙.๐๖
๒๕๖๒	๒,๕๙๐	๔,๙๙๓	๓,๓๔๖	๑,๔๘๙	๔๔๕	๗๓.๙๘	๑๑๐.๑๗
๒๕๖๓	๒,๙๒๒	๕,๙๒๗	๓,๔๙๓	๑,๖๕๑	๔๗๓	๗๙.๙๘	๑๓๒.๐๓
๒๕๖๔	๓,๑๐๘	๖,๕๙๑	๓,๖๕๑	๑,๘๓๖	๕๐๓	๘๑.๓๔	๑๔๙.๓๓
๒๕๖๕	๓,๑๒๑	๖,๘๙๑	๔,๐๗๘	๖๗	๑๕	๑๐๗.๗๖	๗.๒๐
% Δ	-๑๐.๐๐	๑๒.๐๐	๔.๓๕	-๑๑.๗๘	-๑๓.๒๘	๙.๙๑	-๙.๖๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่เก็บเกี่ยว

ตารางที่ ๓๕ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค

หน่วย : บาท/ไร่

รายการ	ประเทศ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้
๑.ต้นทุนผันแปร	๓๑,๘๖๕.๐๙	๔๖,๕๔๔.๙๙	๒๒,๑๙๘.๓๔
๒.ต้นทุนคงที่	๕,๖๒๕.๑๘	๘,๔๗๒.๒๙	๓,๗๕๐.๓๖
๓.ต้นทุนรวมต่อไร่	๓๗,๔๙๐.๒๗	๕๕,๐๑๗.๒๘	๒๕,๙๔๘.๗๐
๔.ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	๒๘.๔๐	๒๕.๑๙	๓๐.๐๗

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ต้นทุน ณ ไร่ นา ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕)

๖) มังคุด

พื้นที่ปลูกมังคุดในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๙.๕๙ เนื่องจากราคาที่เกษตรกรขายได้ไม่คุ้มกับการลงทุนทำให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชอื่นทดแทนที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า สำหรับผลผลิตหัตถ์เฉลี่ยร้อยละ ๒๗.๙๔ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพื้นที่ให้ผลที่หัตถ์เฉลี่ยร้อยละ ๓๐.๖๕ รวมถึงสภาพภูมิอากาศที่มีความเปลี่ยนแปลง ฝนตกในช่วงที่มังคุดผลิติดอกออกผลซึ่งส่งผลให้การติดผลของมังคุดลดลง และเกษตรกรขาดการดูแลบำรุงรักษาเนื่องจากราคาที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องไม่คุ้มกับราคาที่เกษตรกรขายได้ สำหรับราคาขายหัตถ์เฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๙๐ ซึ่งไปเป็นไปตามกลไกของตลาด

ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคามังคุด ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	พื้นที่ ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/ กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๖,๔๑๑	๑๔,๒๒๘	๑๒,๘๗๑	๕,๗๘๗	๔๕๐	๒๗.๐๐	๑๕๕.๐๘
๒๕๖๒	๕,๗๔๙	๑๑,๙๔๔	๑๑,๓๕๑	๕,๙๒๑	๕๒๒	๓๐.๐๐	๑๗๗.๕๙
๒๕๖๓	๖,๑๓๙	๑๒,๕๘๖	๑๑,๓๕๔	๓,๓๗๖	๒๙๗	๓๒.๓๙	๑๐๙.๓๕
๒๕๖๔	๕,๙๙๘	๙,๒๐๗	๗,๙๔๕	๔,๓๔๖	๕๔๗	๒๖.๑๕	๑๑๓.๖๕
๒๕๖๕	๕,๕๐๖	๙,๑๒๙	๑,๕๒๖	๗.๙๓	๑	๓๘.๖๕	๐.๓๑
% Δ	-๓.๕๑	-๙.๕๙	-๓๐.๖๕	-๒๗.๙๔	-๑๐.๖๙	๑๑.๙๐	-๒๙.๙๓

หมายเหตุ : * คือ เนื้อที่เคยให้ผลผลิตแล้ว แต่ไม่มีผลผลิตในปี ๒๕๖๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๓๗ แสดงต้นทุนการผลิตมังคุด ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค

หน่วย : บาท/ไร่

รายการ	ประเทศ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
๑.ต้นทุนผันแปร	๙,๑๔๔.๗๐	๑๕,๖๙๙.๔๒	๔,๕๖๑.๘๑
๒.ต้นทุนคงที่	๓,๐๑๕.๑๕	๓,๓๓๘.๒๕	๒,๓๓๕.๙๔
๓.ต้นทุนรวมต่อไร่	๑๒,๑๕๙.๘๕	๑๙,๐๓๗.๖๗	๖,๘๙๗.๗๕
๔.ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	๒๐.๒๐	๑๕.๘๓	๕๖.๕๔

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ต้นทุน ณ ไร่ นา ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕)

๗) ลองกอง

พื้นที่ปลูกลองกองในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๗.๑๗ เนื่องจากราคาที่เกษตรกรขายได้ไม่คุ้มกับการลงทุนทำให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชอื่นทดแทนที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า สำหรับผลผลิตหัตถ์เฉลี่ยร้อยละ ๑๐.๘๗ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพื้นที่ให้ผลที่หัตถ์เฉลี่ยร้อยละ ๑๕.๑๗ รวมถึงสภาพภูมิอากาศที่มีความเปลี่ยนแปลง ฝนตกในช่วงที่มั่งคุดผลิดออกผลซึ่งส่งผลให้การติดผลของมั่งคุดลดลง และเกษตรกรขาดการดูแลบำรุงรักษาเนื่องราคาปุ๋ยที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องไม่คุ้มกับราคาที่เกษตรกรขายได้ สำหรับราคาหัตถ์เฉลี่ยร้อยละ ๒๑.๐๕ ซึ่งไปเป็นไปตามกลไกของตลาด

ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาลองกอง ช่วง ๕ ปี
ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๖,๗๔๓	๑๒,๐๑๒	๑๐,๘๓๒	๑,๕๘๔	๑๔๖	๑๖.๐๐	๒๕.๑๕
๒๕๖๒	๖,๒๐๓	๘,๘๗๘	๘,๘๖๕	๓,๔๘๐	๓๙๓	๑๓.๘๐	๔๘.๐๔
๒๕๖๓	๕,๘๘๘	๘,๔๐๖	๘,๔๐๐	๑,๙๐๗	๒๒๗	๑๙.๘๕	๓๗.๘๖
๒๕๖๔	๔,๕๑๗	๕,๕๗๖	๕,๕๗๒	๑,๕๖๔	๒๘๑	๑๗.๐๑	๒๖.๖๐
๒๕๖๕	๓,๔๒๕	๕,๓๗๖	๕,๓๗๒*	-	-	-	-
% Δ	-๑๕.๑๔	-๑๗.๑๗	-๑๕.๑๗	-๑๐.๘๗	๑๒.๖๘	-๒๑.๐๕	-๑๔.๙๘

หมายเหตุ : * คือ เนื้อที่เคยให้ผลผลิตแล้ว แต่ไม่มีผลผลิตในปี ๒๕๖๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๓๙ แสดงต้นทุนการผลิตลองกอง ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค

หน่วย : บาท/ไร่

รายการ	ประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
๑.ต้นทุนผันแปร	๖,๒๖๓.๔๐	๖,๓๔๘.๓๑	๘,๔๔๖.๐๔	๕,๕๖๑.๖๐
๒.ต้นทุนคงที่	๓,๖๖๕.๕๑	๓,๔๒๘.๔๑	๓,๖๔๙.๘๒	๓,๖๘๓.๔๙
๓.ต้นทุนรวมต่อไร่	๙,๙๒๘.๙๑	๙,๗๗๖.๗๒	๑๒,๐๙๕.๘๖	๙,๒๔๕.๐๙
๔.ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	๔๕.๕๕	๑๗.๖๕	๒๐.๓๐	๔๓.๘๓

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ต้นทุน ณ ไร่ นา ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕)

๘) เงาะ

พื้นที่ปลูกเงาะในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๖.๐๙ เนื่องจากเกษตรกรปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชอื่นทดแทนที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า สำหรับผลผลิตหัตถ์ร้อยละ ๓๓.๙๒ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพื้นที่ให้ผลที่หัตถ์เฉลี่ยร้อยละ ๒๙.๔๑ รวมถึงสภาพภูมิอากาศที่มีความเปลี่ยนแปลง ฝนตกในช่วงที่มั่งคุดผลิดออกผลซึ่งส่งผลให้การติดผลของมั่งคุดลดลง และเกษตรกรขาดการดูแลบำรุงรักษาเนื่องราคาปุ๋ยที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องไม่คุ้มกับราคาที่เกษตรกรขายได้ สำหรับราคาหัตถ์เฉลี่ยร้อยละ ๘.๖๕ ซึ่งไปเป็นไปตามกลไกของตลาด

ตารางที่ ๔๐ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาผลเงาะ ช่วง ๕ ปี
(๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/ กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๓,๓๐๓	๕,๐๒๐	๔,๙๑๕	๑,๘๐๑	๓๖๖	๒๒.๐๐	๓๙.๗๑
๒๕๖๒	๒,๗๙๘	๓,๔๓๖	๓,๔๓๔	๑,๙๑๖	๕๕๘	๒๕.๗๗	๔๙.๓๙
๒๕๖๓	๒,๗๗๐	๓,๓๐๙	๓,๒๙๔	๑,๙๗๓	๕๙๙	๒๔.๕๓	๔๘.๔๐
๒๕๖๔	๒,๑๙๒	๒,๔๔๓	๒,๒๓๒	๑,๐๐๘	๔๕๒	๑๘.๗๐	๑๘.๘๕
๒๕๖๕	๒,๐๖๓	๒,๓๗๑	๑,๐๘๙	๓๙	๑๘	๒๗.๓๑	๑.๐๗
% Δ	-๑๐.๗๖	-๑๖.๐๙	-๒๙.๔๑	-๓๓.๙๒	-๑๕.๑๙	๘.๖๕	-๓๓.๒๕

หมายเหตุ : * คือ เนื้อที่เคยให้ผลผลิตแล้ว แต่ไม่มีผลผลิตในปี ๒๕๖๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๔๑ แสดงต้นทุนการผลิตเงาะ ปี ๒๕๖๕ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกรายภาค

หน่วย : บาท/ไร่

รายการ	ประเทศ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
๑.ต้นทุนผันแปร	๑๓,๑๑๘.๓๖	๑๗,๒๙๒.๙๗	๖,๘๔๙.๗๑
๒.ต้นทุนคงที่	๒,๑๘๔.๓๒	๒,๓๔๔.๐๓	๑,๙๘๒.๑๗
๓.ต้นทุนรวมต่อไร่	๑๕,๓๐๒.๖๘	๑๙,๖๓๗.๐๐	๘,๘๓๑.๘๘
๔.ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	๑๑.๙๔	๙.๑๐	๑๔.๖๐

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ต้นทุน ณ ไร่ นา ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕)

๙) สลະ

พื้นที่ปลูกสลະในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๖.๑๙ เนื่องจากผลผลิตสลະเป็นที่ต้องการของตลาด สำหรับผลผลิตขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๖.๖๐ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพื้นที่ให้ผลที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๖.๗๔ สำหรับราคาขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑.๔๔ ซึ่งไปเป็นไปตามกลไกของตลาด

ตารางที่ ๔๒ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาผลสลະ ช่วง ๕ ปี
(๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๗๗๑	๒,๗๙๔	๒,๒๐๙	๓,๗๐๘	๑,๖๗๙	๕๐	๑๘๕.๐๐
๒๕๖๒	๗๐๕	๒,๙๓๙	๒,๖๘๓	๕,๑๗๙	๑,๙๓๐	๕๗	๒๙๗.๒๑
๒๕๖๓	๗๓๓	๓,๑๔๐	๒,๘๐๘	๔,๘๗๗	๑,๗๓๗	๕๘	๒๘๕.๐๗
๒๕๖๔	๘๖๐	๒,๙๙๔	๒,๒๙๘	๓,๕๗๑	๑,๕๕๔	๔๕	๑๖๐.๖๒
๒๕๖๕	๙๖๙	๓,๕๑๔	๒,๗๓๕	๔,๒๖๒	๑,๕๕๙	๕๑	๒๑๕.๕๗
% Δ	๖.๓๕	๖.๑๙	๖.๗๔	๖.๖๐	-๑.๓๒	๑.๔๔	๑๑.๗๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

๑๐) สับปะรด

พื้นที่ปลูกสับปะรดในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๖๘ เนื่องจากการปลูกสับปะรดของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพัทลุงจะปลูกในพื้นที่ร่วมกับยางพาราขนาดเล็ก (ยางพาราอายุ ๑-๓ ปี) และในช่วงปี๒๕๖๑-๒๕๖๖ พื้นที่ปลูกยางหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๖๕ สำหรับผลผลิตขยายตัวร้อยละ ๙.๕๐ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพื้นที่ให้ผลที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒๘ สำหรับราคาขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๖๔ ซึ่งไปเป็นไปตามกลไกของตลาด

ตารางที่ ๔๓ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาผลสับปะรด ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๘๐๑	๕,๐๕๒	๓,๒๐๓	๑๐,๖๔๙	๓,๓๒๕	๑๑	๑๑๕.๙๗
๒๕๖๒	๗๐๗	๔,๓๕๐	๔,๐๕๐	๑๕,๗๒๒	๓,๘๘๓	๑๐	๑๕๗.๙๐
๒๕๖๓	๖๕๘	๓,๒๓๖	๓,๒๓๖	๑๐,๗๔๐	๓,๓๑๙	๑๒	๑๒๖.๘๗
๒๕๖๔	๖๒๘	๔,๒๘๘	๓,๖๘๗	๑๒,๖๘๘	๓,๔๔๒	๑๑	๑๓๖.๗๐
๒๕๖๕	๕๑๙	๓,๙๕๖	๒,๙๘๐	๑๓,๑๘๕	๔,๔๒๔	๑๑	๑๔๑.๖๗
% Δ	-๑๐.๑๕	-๓.๖๘	๐.๒๘	๙.๕๐	๘.๖๒	๐.๖๔	๖.๙๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๕

๑) โคเนื้อ

ในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๗.๑๐ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับปริมาณโคเนื้อที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๗.๓๑ เนื่องมาจากโคเนื้อเป็นที่ต้องการของตลาด และจังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่ได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อเพื่อเสริมรายได้จากการทำสวน รวมถึงมีพื้นที่สำหรับปลูกหญ้าอาหารสัตว์

ตารางที่ ๔๔ แสดงจำนวนโคเนื้อและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนโคเนื้อ (ตัว)
๒๕๖๑	๒๓,๕๕๐	๑๒๒,๙๔๕
๒๕๖๒	๒๖,๖๔๓	๑๓๓,๙๘๐
๒๕๖๓	๓๐,๖๒๘	๑๕๖,๗๗๔
๒๕๖๔	๓๑,๔๑๔	๑๖๒,๔๔๓
๒๕๖๕	๓๐,๗๐๑	๑๖๑,๘๗๐
% Δ	๗.๑๐	๗.๓๑

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง

๒) สุก

จังหวัดพัทลุงมีจำนวนสุกมากเป็นอันดับที่ ๑ ของภาคใต้ อันดับ ๔ ของประเทศ การเลี้ยงสุกของจังหวัดพัทลุงมีทั้งฟาร์มรายย่อย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ ขนาดใหญ่ สำหรับฟาร์มขนาดกลางและขนาดใหญ่กว่า ๙๐% เป็นลักษณะเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) ซึ่งต้องใช้ทุนสูง และในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๑๘ ส่วนปริมาณสุกขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๖๕ เนื่องจากปัจจุบันต้นทุนในการเลี้ยงสุกมีแนวโน้มสูงขึ้นเนื่องจากต้นทุนอาหารที่สูงขึ้นทำให้เกษตรกรรายย่อยชะลอและเลิกเลี้ยงสุก

ตารางที่ ๔๕ แสดงจำนวนสุกและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสุก (ตัว)
๒๕๖๑	๔,๙๖๓	๓๘๐,๖๗๕
๒๕๖๒	๕,๐๙๕	๔๐๘,๗๙๑
๒๕๖๓	๕,๓๖๓	๔๘๑,๘๒๔
๒๕๖๔	๕,๖๓๘	๕๐๐,๘๑๒
๒๕๖๕	๓,๙๖๐	๔๔๗,๖๗๔
% Δ	-๔.๑๘	๔.๖๕

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง

๓) ไก่เนื้อ

ในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐๖ ส่วนปริมาณการเลี้ยงไก่เนื้อขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕.๕๘ เนื่องจากมีบริษัทเอกชนรายใหญ่ ได้แก่ บริษัทเบทาโกรภาคใต้ จำกัด บริษัทซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) มาลงทุนที่จังหวัดพัทลุงเพื่อการส่งออก ซึ่งมีกำลังการผลิตสูงถึงวันละ 90,000 ตัว ทำให้เกษตรกรเร่งสร้างโรงเรือนเพื่อให้มีผลผลิตเพียงพอต่อการส่งโรงงาน

ตารางที่ ๔๖ แสดงจำนวนไก่เนื้อและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนไก่เนื้อ (ตัว)
๒๕๖๑	๘๐๓	๕,๘๑๗,๗๒๑
๒๕๖๒	๘๐๔	๗,๘๘๙,๒๓๘
๒๕๖๓	๘๗๔	๖,๕๔๒,๔๑๗
๒๕๖๔	๘๖๘	๖,๓๓๗,๕๓๓
๒๕๖๕	๘๓๔	๖,๗๗๔,๖๔๙
% Δ	๑.๐๖	๕.๕๘

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง

๔) ไคโนม

จังหวัดพัทลุง มีสหกรณ์ไคโนมพัทลุง จำกัด เป็นผู้รวบรวมผลผลิตไคโนมจากเกษตรกร ปัจจุบันไคโนมดิบที่นำมาใช้ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของสหกรณ์ไคโนมพัทลุงนั้นมีปริมาณไคโนมดิบรวมทั้งหมด 40 ตัน/วัน โดยมีแหล่งผลิตหลักๆอยู่ 3 แห่ง คือ 1) จากสมาชิกสหกรณ์หรือผู้เลี้ยงไคโนมในจังหวัดพัทลุง 13 ตัน/วัน 2) จากสหกรณ์ไคโนมบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 17 ตัน/วัน และ 3) จากสหกรณ์ไคโนมเนินดินแดง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 10 ตัน/วัน ผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์ไคโนมพัทลุง จำกัด ได้แก่ นมยูเอชที นมถุงพาสเจอร์ไรส์ นมขวดพาสเจอร์ไรส์ นมพาสเจอร์ไรส์เกลลอน เครื่องดื่มนมสด ไอศกรีมนมสด นมอัดเม็ด

สำหรับสถานการณ์การผลิตในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงไคโนมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๓๖ และปริมาณการเลี้ยงไคโนมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๗๓ แนวโน้มจำนวนเกษตรกรและปริมาณการเลี้ยงไคโนมลดลง เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ รวมถึงวัตถุดิบพืชอาหารสัตว์มีต้นทุนสูง และพื้นที่ปลูกอาหารสัตว์ไม่เพียงพอกับความต้องการ

ตารางที่ ๔๗ แสดงจำนวนไคโนมและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนไคโนม (ตัว)
๒๕๖๑	๑๔๒	๒,๙๙๔
๒๕๖๒	๑๒๙	๓,๖๘๙
๒๕๖๓	๑๖๘	๔,๗๑๘
๒๕๖๔	๑๕๗	๔,๕๖๔
๒๕๖๕	๑๔๙	๔,๕๒๒
% Δ	๒.๓๖	๑๑.๗๓

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๕

๑) ปลานิล

พื้นที่เลี้ยงปลานิลในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๙๗ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับปริมาณผลผลิตที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๔๗ เนื่องจากมีความต้องการของตลาดทั้งชายฝั่งและแปรรูป และราคาเนื้อสัตว์ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นทำให้ผู้บริโภคหันมาบริโภคปลาเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๔๘ แสดงจำนวนเกษตรกร พื้นที่เลี้ยง ผลผลิตรวม ราคาเฉลี่ย และมูลค่าปลานิลในจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๓,๑๗๓	๒,๔๗๘.๕๓	๑,๗๓๘	๖๕.๐๐	๑๑๒.๙๗
๒๕๖๒	๔,๑๘๐	๓,๑๓๙.๐๐	๒,๘๒๐	๗๐.๐๐	๑๙๗.๔๐
๒๕๖๓	๓,๕๕๕	๒,๒๙๓.๐๐	๒,๙๙๔	๖๕.๐๐	๑๙๔.๖๑
๒๕๖๔	๔,๖๕๒	๒,๘๓๗.๐๐	๑,๗๑๕	๖๕.๐๐	๑๑๑.๔๘
๒๕๖๕	๔,๕๖๔	๒,๖๒๓.๔๔	๑,๕๘๑	๗๐.๐๐	๑๑๐.๖๘
% Δ	๑๑.๔๔	๓.๙๗	๔.๔๗	๒.๐๖	๑๒.๔๖

๒) ปลาตุ๊กลูกผสม

พื้นที่เลี้ยงปลาตุ๊กลูกผสมในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๔๒.๘๕ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับปริมาณผลผลิตที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๗.๕๖ เนื่องจากปลาตุ๊กเป็นที่ต้องการของตลาด ทั้งชายสดและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ปลาตุ๊กร้า ปลาตุ๊กสวรรค์ ปลาตุ๊กเส้น ปลาแดดเดียว น้ำพริก ปลาตุ๊กร้า (เคยเจียนปลาตุ๊ก) มีการส่งออกไปขายยังต่างจังหวัด และปลาตุ๊กร้าเป็นเมนูแนะนำในร้านอาหารของจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๔๙ แสดงจำนวนเกษตรกร พื้นที่เลี้ยง ผลผลิตรวม ราคาเฉลี่ย และมูลค่าปลาตุ๊ก จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๓,๓๔๗	๑,๗๘๙.๙๘	๒,๐๑๗.๐๐	๔๘.๐๐	๙๖.๘๒
๒๕๖๒	๔,๒๗๗	๑,๙๒๐.๐๐	๔,๓๑๑.๐๐	๕๐.๐๐	๒๑๕.๕๕
๒๕๖๓	๔,๗๕๓	๒,๔๔๓.๐๐	๓,๙๑๗.๐๐	๔๘.๐๐	๑๘๘.๐๒
๒๕๖๔	๔,๕๖๔	๒,๑๕๘.๐๐	๒,๖๐๖.๐๐	๔๘.๐๐	๑๒๕.๐๙
๒๕๖๕	๔,๖๓๑	๒,๓๓๒.๗๓	๒,๕๔๒.๕๐	๔๙.๐๐	๑๒๔.๕๘
% Δ	๙๓.๖๙	๑๔๒.๘๕	๑๗.๕๖	๐.๐๔	๑๘.๘๘

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง

๓) ปลากะพงขาว

พื้นที่เลี้ยงปลากะพงขาวในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ มีการขยายตัวอย่างมากเฉลี่ยร้อยละ ๘๑๐.๘๖ เป็นไปในทิศทางเดียวกับปริมาณผลผลิตที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๑๕ เนื่องจากมีความต้องการของตลาด และราคาเนื้อสัตว์ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นทำให้ผู้ประกอบการหันมาบริโภคปลาเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๕๐ แสดงจำนวนเกษตรกร พื้นที่เลี้ยง ผลผลิตรวม ราคาเฉลี่ย และมูลค่าปลากะพงขาว ในจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ กิโลกรัม)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๑๑๔	๙๔.๐๐	๓๓.๓๐	๑๖๐.๐๐	๕.๓๓
๒๕๖๒	๖๐	๒.๘๐	๒๓.๑๐	๑๖๕.๐๐	๓.๘๑
๒๕๖๓	๑๓๗	๙๙.๐๐	๕๓.๐๐	๑๒๙.๐๐	๖.๘๔
๒๕๖๔	๑๓๗	๙๙.๐๐	๒๗.๐๐	๑๓๐.๐๐	๓.๕๑
๒๕๖๕	๑๓๗	๔.๖๘	๑๘.๐๕	๑๕๓.๐๐	๒.๗๖
% Δ	๒๐.๒๔	๘๑๐.๘๖	๔.๑๕	-๐.๐๖	- ๔.๗๖

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง

๔) กุ้งขาว

พื้นที่เลี้ยงกุ้งขาวในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๖.๗๒ เป็นไปในทิศทางเดียวกับปริมาณผลผลิตที่หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๘.๔๒ เนื่องจากต้นทุนด้านอาหารที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ราคาดัชนีน้ำไม่ก่อให้เกิดกำไรซึ่งไม่สร้างแรงจูงใจให้กับเกษตรกร บวกกับสภาวะฝนตกชุกตลอดทั้งปี ประกอบกับน้ำทะเลจืดเป็นเวลานานทำให้เกษตรกรชะลอการเลี้ยง และความผันผวนของตลาด เนื่องจากกุ้งขาวเป็นสินค้าที่มีการส่งออกไปยังต่างประเทศ

ตารางที่ ๕๑ แสดงจำนวนเกษตรกร พื้นที่เลี้ยง ผลผลิตรวม ราคาเฉลี่ย และมูลค่ากุ้งขาว ในจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
๒๕๖๑	๑๒๘	๑,๓๙๖.๙๕	๑,๒๙๔.๔๐	๑๒๖.๐๐	๑๖๓.๐๙
๒๕๖๒	๖๘	๙๗๗	๑,๒๐๘.๓๐	๑๒๕.๐๐	๑๕๑.๐๓
๒๕๖๓	๑๔๓	๑,๔๕๐	๑,๔๔๘.๐๐	๑๔๑.๐๐	๒๐๔.๑๗
๒๕๖๔	๑๔๓	๑,๔๕๐	๘๓๒.๙๙	๑๓๐.๐๐	๑๐๘.๒๙
๒๕๖๕	๑๖๙	๗๙๔.๑๐	๗๙๖.๓๐	๑๔๒.๐๐	๑๑๓.๐๗
% Δ	๒๐.๔๐	-๖.๗๒	-๘.๔๒	๓.๓๖	-๓.๖๙

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๕๒ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
<u>ด้านพืช</u>		
ข้าวสังข์หยด	กลุ่ม/ราย/ไร่	๕ กลุ่ม ๑๐๒ ราย ๖๓๒.๒๐ ไร่
<u>ด้านประมง</u>		
ปลาตุกร้าทะเลน้อยพัทลุง	ก.ก.	ไม่มีเกษตรกรผ่านการรับรอง GI

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๕๓ แสดงข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
<u>GAP</u>		
- ข้าว	ราย/ไร่	๓๑๘/๒,๑๒๕
- GAP Seed	ราย/ไร่	๑๔๒/๑,๐๒๔
- พืช	ราย/ไร่	๑,๒๔๓/๓,๒๒๔.๘๓
<u>ปศุสัตว์</u>		
- สุกร	ฟาร์ม	๒๘๒
- ไก่เนื้อ	ฟาร์ม	๓๑๗

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
- โคนม	ฟาร์ม	๗๑
- ไก่ไข่	ฟาร์ม	๑๗
ประมง		
- ปลานิล	ฟาร์ม	๕
- ปลาดุก	ฟาร์ม	๕๓
- กุ้งขาวแวนนาไม	ฟาร์ม	๗๖
เกษตรอินทรีย์		
- ข้าว	ราย/ไร่	๓๑๘/๒,๑๒๕
- พืช	ราย/ไร่	๑๗/๑๘๐
- ประมง	ราย/ไร่	๑๓/๑๕.๓๕
Organic Thailand		
- ข้าว	ราย/ไร่	๑๗๘/๙๒๕
GFM		
- โคเนื้อ	ฟาร์ม	๑๓๖
- สุกร	ฟาร์ม	๕๐๐
GMP		
- สุกร	ฟาร์ม	๒๕๑

ที่มา : หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดพัทลุง

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

จังหวัดพัทลุงมีข้อมูลการลงทะเบียน OTOP ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ – ๒๕๖๕ (ระบบฐานข้อมูล <https://otop.cdd.go.th> ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖) ดังนี้

(๑) ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน ๑,๐๘๗ ราย แบ่งออกเป็น

- ประเภทผู้ประกอบการรายเดียว จำนวน ๕๒๗ ราย
- ประเภทกลุ่มผู้ผลิตชุมชน จำนวน ๕๓๑ ราย
- ประเภทผู้ผลิตวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) จำนวน ๒๖ ราย
- ไม่ระบุประเภท จำนวน ๓ ราย

(๒) ผลิตภัณฑ์ OTOP จำนวน ๒,๘๒๐ ผลิตภัณฑ์

- ประเภทอาหาร จำนวน ๑,๖๙๖ ผลิตภัณฑ์
- ประเภทเครื่องดื่ม จำนวน ๑๑๔ ผลิตภัณฑ์
- ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย จำนวน ๑๔๘ ผลิตภัณฑ์
- ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก จำนวน ๓๘๙ ผลิตภัณฑ์
- ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน ๔๗๓ ผลิตภัณฑ์

(๓) ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย จำนวน ๒๖๐

ผลิตภัณฑ์

- ๕ ดาว จำนวน ๗๐ ผลิตภัณฑ์
- ๔ ดาว จำนวน ๑๑๖ ผลิตภัณฑ์
- ๓ ดาว จำนวน ๖๐ ผลิตภัณฑ์

- ๒ ดาว จำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์
- ๑ ดาว จำนวน ๒ ผลิตภัณฑ์

ตารางที่ ๕๔ กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้า OTOP ที่มียอดขายสูงสุด ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดพัทลุง
ปี ๒๕๖๕

กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	สินค้า	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตรและ
วิสาหกิจชุมชน บ้านเขากลาง (ต.ปันแต อ.ควนขนุน)	ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงชนิด กล้อง/หอมมือ 500 กรัม ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงชนิด กล้อง/หอมมือ 1 กก. จมูกข้าว สังข์หยด	จากสมาชิกและ เกษตรกรในพื้นที่	1) ส่งเสริมการผลิตข้าวสังข์ หยดให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน 2) ส่งเสริมสนับสนุนการ สร้างความเข้มแข็งให้กับ
วิสาหกิจชุมชนท่าช้าง พื้นฟูเศรษฐกิจ (ต.พนาสูง อ.ควน ขนุน)	ข้าวหอมมือสังข์หยดอินทรีย์ ข้าวกล้องสังข์หยดอินทรีย์ ขนมคุกข้าวสังข์หยดอินทรีย์ ปลายท่อนจมูกข้าวสังข์หยด อินทรีย์ ข้าวกล้องหอมปทุมอินทรีย์	จากสมาชิกและ เกษตรกรในพื้นที่	1) ส่งเสริมการผลิตข้าวสังข์ หยดให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน 2) ส่งเสริมสนับสนุนการ สร้างความเข้มแข็งให้กับ กลุ่มสหกรณ์
ร้านกึ่งแก้วสอโลหะ (ต.ปากพะยูน อ.ปาก พะยูน)	ปลาลูกเบร ปลาบูตรี ปลาแมว กึ่งแก้วปรุงรสสอโลหะ แกงไตปลาสอโลหะ น้ำพริกกึ่งแก้วสอโลหะ มันกึ่งสอโลหะ กุ้งหวานสอโลหะ กุ้งแห้งสอโลหะ กึ่งแก้วสอโลหะ	จากสมาชิกและ เกษตรกรในพื้นที่ อำเภอปากพะยูน	1) ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ วัตถุดิบจากเกษตรกรที่ผ่าน การรับรองมาตรฐานการผลิต ในพื้นที่ 2) ส่งเสริมสนับสนุนการ สร้างความเข้มแข็งให้กับ กลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนบุขร (ต.นาปะขอ อ.บาง แก้ว)	หนังปลาตุกทอดกรอบปรุงรส ปลาสวรรค์สมุนไพร ชูดปลาตุก ฟู ลูกชิ้นปลาตุก ปลาตุกร้า ปลาตุกร้าอบขานอ้อย	จากสมาชิกและ เกษตรกรในพื้นที่ อำเภอบางแก้ว	1) ส่งเสริมการผลิตข้าวสังข์ หยดให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน 2) ส่งเสริมสนับสนุนการ สร้างความเข้มแข็งให้กับ กลุ่มสหกรณ์
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ปลูกสับปะรด (ต.ทุ่งนารี อ.ป่าบอน)	สับปะรดผลสด	จากสมาชิกกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนปลูก สับปะรด และ เกษตรกรในพื้นที่	1) ส่งเสริมการผลิต สับปะรดเพื่อให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน 2) ส่งเสริมสนับสนุนการ สร้างความเข้มแข็งให้กับ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	สินค้า	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
สหกรณ์การเกษตร บ้านแพรกหาจำกัด (ต.แพรกหา อ.ควน	ผ้ารองละหมาดยงพารา ผ้ารองอาสนะพระยงพารา ที่นอนยงพารา หมอน	จากสมาชิกสหกรณ์ และเกษตรกรใน พื้นที่	ส่งเสริมสนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม สหกรณ์
วิสาหกิจชุมชนธารน้ำ ใส (ต.ลำสินธุ์ อ.ศรี นครินทร์)	เครื่องแกงกะทิ เครื่องแกงตำมือ แกงส้ม เครื่องแกงแกงพริก น้ำแกงส้ม เผือก้วยลำสินธุ์ ไตปลาแห้ง	จากสมาชิกและ เกษตรกร ใน พื้นที่ตำบลลำสินธุ์	1) ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ วัตถุดิบจากเกษตรกรที่ ผ่าน การรับรองมาตรฐานการ ผลิต ในพื้นที่ 2) ส่งเสริมสนับสนุนการ สร้างความเข้มแข็งให้กับ กลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม แม่บ้านเกษตรกรบ้าน ทุ่งยาวพัฒนา (ต.โคกม่วง อ.เขาชัย สน)	เครื่องแกงส้ม เครื่องแกงกะทิ กล้วยไข่กรอบแก้วรสหวาน แกงไตปลาแห้ง กล้วยไข่กรอบแก้ว รสเค็ม เครื่องแกงเผ็ด	จากสมาชิกและ เกษตรกร ใน พื้นที่	1) ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ วัตถุดิบจากเกษตรกรที่ ผ่าน การรับรองมาตรฐานการ ผลิต ในพื้นที่ 2) ส่งเสริมสนับสนุนการ สร้างความเข้มแข็งให้กับ กลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนแปรรูป อาหารบ้านหนองปรัง (ต.นาท่อม อ.เมือง พัทลุง)	ข้าวแต่น้ำแดงโม ชาชิงดำ (ชนิดผง) ข้าวแต่น้ำแดงโมผสมข้าวไรซ์ เบอร์รี่ เครื่องดื่มสามชิ่ง (ชนิดก้อน) ชาชิงดำ ข้าวแต่น้ำแดงโมผสม ข้าวสังข์หยด ข้าวมอดสังข์หยด (ขนมขมดาว) เครื่องดื่มสามชิ่ง (ชนิดผง) ข้าวพองอบกรอบ (Rice ball Cracker) ข้าวพอง อบกรอบ รสเผือกคำ	จากสมาชิกใน และ เกษตรกรในพื้นที่	1) ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ วัตถุดิบจากเกษตรกรที่ผ่าน การรับรองมาตรฐานการผลิต ในพื้นที่ 2) ส่งเสริมสนับสนุนการ สร้างความเข้มแข็งให้กับ กลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนป่าเขียว (ต.ลำสินธุ์ อ.ศรี นครินทร์)	เฟรนฟรายข้าวเกรียบ กลัวยรส หยา พวงหรีด ลูกหยีสามรส เคลือบไม่มีเมล็ด กลัวยกวน กล้วยไข่กรอบแก้วเค็ม กล้วยไข่ กรอบแก้วหวาน ครองแครงข้าว สังข์หยด กล้วยไข่กรอบแก้ว รสหวาน	จากสมาชิกและ เกษตรกร ในพื้นที่	1) ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ วัตถุดิบจากเกษตรกรที่ผ่าน การรับรองมาตรฐานการผลิต ในพื้นที่ 2) ส่งเสริมสนับสนุนการ สร้างความเข้มแข็งให้กับ กลุ่ม

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๕												ปี ๒๕๖๖													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ผลองกอง																										
ช่วงเพาะปลูก																										
ช่วงให้ผลผลิต (%)								๒๒.๘๖	๔๙.๐๙	๒๘.๐๕																
๙.สละ																										
เพาะปลูก																										
ให้ผลผลิต (%)	๗.๒๑	๖.๖๑	๕.๔๖	๖.๓๑	๙.๔๖	๑๓.๑๒	๑๒.๘๐	๑๐.๗๓	๘.๑๓	๗.๖๓	๖.๕๗	๕.๙๖														
๑๐.สับปะรด																										
เพาะปลูก																										
ให้ผลผลิต (%)	๖.๖๑	๖.๒๔	๖.๕๕	๘.๖๕	๑๐.๕๐	๑๓.๙๑	๑๑.๗๓	๑๐.๑๑	๗.๒๗	๖.๒๙	๖.๑๗	๖.๐๐														

ที่มา : การจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดเพื่อการบริหารจัดการด้านความมั่นคงอาหารและโภชนาการ ปี ๒๕๖๕

๒.๕สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๕๖ แสดงประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๕

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๖๐	๙๓,๕๗๑
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๑๘	๒๖,๓๑๖
รวม	๗๘	๑๑๙,๘๘๗

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๖)

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๕๗ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร ^๑		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ^๒		กลุ่มยุวเกษตรกร ^๒		กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ^๒ /เครือข่าย	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองพัทลุง	๕	๑,๑๙๖	๑๗	๑,๐๘๖	๗	๒๑๘	๘	๑๑๓	๘๔/๑	๑,๑๐๓/๙
เขาชัยสน	๖	๑,๓๐๑	๑๑	๔๑๓	๕	๑๓๖	๕	๒๓๔	๕๐/๓	๑,๕๐๓/๒๒
ควนขนุน	๙	๑,๑๕๐	๑๓	๒๙๗	๘	๑๘๙	๓๒	๑,๑๕๖	๑๒๑/๒	๒,๕๑๕/๑๗๕
ปากพะยูน	๑	๖๕	๒๒	๗๗๕	๒	๙๓	๒๔	๕๔๗	๔๕/๑	๑,๐๒๘/๒๕
กงหรา	๑	๘๑	๑๕	๓๖๖	๔	๑๒๒	๓	๗๕	๔๖	๖๖๐
ตะโหมด	๑	๑,๘๙๐	๕	๒๔๖	๒	๓๕	๔	๑๘๘	๕๒	๑,๑๐๘
ศรีบรรพต	๒	๑๓๓	๑๔	๑๗๐	๓	๘๕	๓	๘๐	๓๑	๔๔๑
ป่าบอน	๑	๔๒๑	๔๕	๕,๘๖๒	๖	๑๗๘	๕	๑๖๑	๕๙	๑,๖๔๓
บางแก้ว	๒	๑๐๖	๒๓	๔๙๐	๓	๕๔	๑๔	๒๑๐	๖๓/๑	๙๒๑/๗
ป่าพะยอม	๓	๒๕๔	๘	๑๕๙	๔	๒๐๒	๘	๑๗๕	๗๐/๑	๑,๑๒๖/๑๑
ศรีนครินทร์	๓	๓๖๔	๑๗	๔๗๗	๕	๙๐	๑๕	๓๗๒	๕๐/๑	๙๕๐/๒๙
รวม	๓๔	๖,๙๖๑	๑๙๐	๑๐,๓๔๑	๔๙	๑,๔๐๒	๑๒๑	๓,๓๑๑	๖๗๑/๑๐	๒๕,๙๙๖/๒๗๘

ที่มา : ๑ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๖)

๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด
ตารางที่ ๕๘ แสดงข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) ตามสาขา

อำเภอ	ครู บัญชี	หมอ ดิน อาสา	ประมง อาสา	เศรษฐกิจ อาสา	ครูช่าง	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน เพื่อ เกษตรกรรม	อาสา ปศุ สัตว์	อาสา ฝน หลวง	อาสา สมัคร สหกร ณ์	อาสา สมัคร ชล ประ พาน	ชาวนา อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สารวัตร เกษตร อาสา	Q อาสา	รวมสาขา (นับซ้ำ)	รวม บุคคล (ไม่นับ ซ้ำ)
เมืองพัทลุง	๕	๑๐๒	๑๒	๒	๑๑	๒	๖๓	๕	๖	๒๑	-	๒๔๓	๓๘	๗	๕๑๗	๔๓๔
กงหรา	๖	๔๐	๔	๑	๒๖	-	๒๘	๔	๕	๓	-	๔๕	๒	๖	๑๗๐	๑๓๕
เขาชัยสน	๔	๕๑	๑๕	๑	๓๔	๔	๔๐	๔	๙	๑๑	-	๗๘	๔	๓	๒๕๘	๒๐๒
ตะโหมด	๗	๒๙	๕	๑	๑๖	-	๓๕	๕	๒	-	-	๓๔	๑	๒	๑๓๗	๑๑๓
ควนขนุน	๖	๙๑	๙	๒	๑๔	๙	๑๔๓	๕	๘	๒	๑	๑๔๐	๗	๖	๔๔๓	๓๕๙
ป่าพะยอม	๓	๕๘	๑๙	๑	๒๔	-	๔๐	๔	๓	๒	-	๖๕	๕	๖	๒๓๐	๑๘๓
ศรีบรรพต	๓	๒๗	๖	๑	๗	-	๕๕	๓	๓	๓	-	๓๐	๓	๒	๑๔๓	๑๒๐
ป่าบอน	๓	๔๔	๑๑	๑	๒๑	๗	๕๗	๒	๔	๘	-	๕๐	๒	๓	๒๑๓	๑๘๓
บางแก้ว	๔	๒๙	๑๑	๑	๑๐	-	๒๙	๖	๔	๒๓	-	๓๐		๑	๑๔๘	๑๑๕
ป่าพะยอม	๙	๓๕	๑๔	๑	๙	๗	๒๗	๓	๒	๑๗	-	๓๙	๓	๓	๑๖๙	๑๓๐
ศรีนครินทร์	๓	๓๘	๓	๑	๒๑	๑	๒๘	๔	-	-	-	๔๓	๖	๒	๑๕๐	๑๒๗
รวม	๕๓	๕๔๔	๑๐๙	๑๓	๑๙๓	๓๐	๕๔๕	๔๕	๔๖	๙๐	๑	๗๙๗	๗๑	๔๑	๒,๕๗๘	๒,๑๐๑

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร (<https://asa-center.doae.go.th>) ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๕๙ แสดงจำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ที่ตั้งศูนย์
เมืองพัทลุง	นายสุพัฒน์ มุลเมฆ	ประธานศูนย์เรียนรู้และพัฒนา เกษตรกรชัยบุรี	ม.๘ ต.ชัยบุรี อ.เมืองพัทลุง จ.พัทลุง โทร ๐๘ ๑๗๓๘ ๔๐๖๗
ควนขนุน	นายสุชุม ทองขุนดำ	หัวหน้าศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน บ้านโงกน้ำ	ม.๘ ต.นาขยาด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง โทร ๐๘ ๙๒๙๗ ๐๘๕๙
ป่าบอน	นายนัน ชูเอียด	หัวหน้าศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านในกอย	ม.๙ ต.หนองธง อ.ป่าบอน จ.พัทลุง โทรศัพท์ ๐๘ ๗๘๓๗ ๗๐๔๒
ป่าพะยอม	นายจับ เย็นทั่ว	หัวหน้าศูนย์การเรียนรู้ร้อยหวัน พันธุ์ป่า	ม.๓ ต.เกาะเต่า อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง โทรศัพท์ ๐๘ ๙๒๙๙ ๓๓๕๑
ศรีนครินทร์	นายอุทัย บุญดำ	ประธานศูนย์เครือข่ายสินธุ์แพรทอง	ม.๙ ต.ลำสินธุ์ อ.ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง โทรศัพท์ ๐๘ ๑๗๙๘ ๑๐๘๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๘.๑ เกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer)

ตารางที่ ๖๐ แสดงข้อมูล Young Smart Farmer Smart Farmer ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

อำเภอ	Young Smart Farmer (ราย)	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน		ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	
		(กลุ่ม)	(ราย)	(กลุ่ม)	(กลุ่ม)
เมืองพัทลุง	๒๔	๔	๑๒๐	๓	๘๖
เขาชัยสน	๒๘	๒	๖๐	๒	๕๒
ควนขนุน	๑๗	๓	๙๐	๒	๗๐
ปากพะยูน	๑๘	๒	๖๕	๒	๕๐
กงหรา	๒๗	๒	๖๓	๓	๑๑๐
ตะโหมด	๑๔	๒	๔๐	๒	๔๐
ศรีบรรพต	๓	๒	๖๐	๒	๕๐
ป่าบอน	๑๕	๓	๗๕	๓	๗๕
บางแก้ว	๑๑	๓	๙๐	๓	๗๑
ป่าพะยอม	๑๒	๔	๑๒๐	๒	๕๒
ศรีนครินทร์	๘	๒	๖๐	๒	๖๓
รวม	๑๗๗	๒๙	๘๔๓	๒๖	๗๑๙

หมายเหตุ : Young Smart Farmer ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ณ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

๒.๘.๒ ร้านอาหารที่เข้าร่วมโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)

ตารางที่ ๖๑ แสดงชื่อและที่อยู่ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)

ที่	ชื่อร้าน	เลขที่	ถนน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	โทรศัพท์
๑	เดอะควนดินสอ	๒๘๘		๑๐	ชุมพล	ศรีนครินทร์	๐๙๕-๒๔๙-๙๔๖๖
๒	สวนยางคาเพ็ @ห่านโพธิ์	๓๙๗		๓	ห่านโพธิ์	เขาชัยสน	๐๙๑-๘๔๗-๒๓๖๖
๓	ตำนานไฮเวย์	๑๐๑	มโนราห์	๑๑	ตำนาน	เมืองพัทลุง	๐๘๐-๐๓๕-๐๒๕๔
๔	เบิ้มคลุซิ่น	๑๙๐		๔	ปรางหมู่	เมืองพัทลุง	๐๙๕-๙๔๑-๙๙๓๕
๕	ขนมป่า By เจ็เกษ	๒๒๐	ถ.พัทลุง-ควนขนุน	๗	ต.โดนดด้วน	ควนขนุน	๐๘๑-๙๙๐-๑๙๓๒
๖	แบบไทย	๑๘๙		๘	ท่ามิหรำ	เมืองพัทลุง	๐๗๔-๖๑๐๙๘๖, ๐๘๙-๘๗๖-๒๒๓๓
๗	ห้อยขาเมี่ยงปลาเผา	๕๐		๓	บ้านนา	ศรีนครินทร์	๐๙๕-๐๓๑-๗๕๔๔
๘	Roof ๖/๖	๖/๕-๖	ประชาบำรุง		คูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	๐๘๑-๓๖๘-๗๓๓๓
๙	ซี.ซี. สเต็ก ครีวคุณล้านสาขา พนมวังค์	๑๒๒	เพชรเกษม	๖	พนมวังค์	ควนขนุน	๐๗๔-๖๘๒๒๒๒
๑๐	ซี.ซี. สเต็ก ครีวคุณล้านสาขา ในเมือง	๘๒/๑๒	ประชาบำรุง		คูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	๐๗๔-๖๑๗๗๕๕
๑๑	ร้านไอคูล (I Cool)	๔๔๐	อภัยบริรักษ์			เมืองพัทลุง	๐๘๑-๘๙๖๓๑๔๔

ที่	ชื่อร้าน	เลขที่	ถนน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	โทรศัพท์
๑๒	มีสัดัด	๔๑/๑๒	ไชยบุรี		คูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	๐๘๙-๗๓๙-๔๙๓๑
๑๓	เคียงทะเล	๕๙	หน้าค่ายลูกเสือ	๔	ลำปำ	เมืองพัทลุง	๐๘๘-๗๕๒-๙๕๓๒
๑๔	บ้านเพิงคอฟฟี่ แอนด์ เบค	๒๖๙	มโนราห์		ควนมะพร้าว	เมืองพัทลุง	๐๙๙-๔๒๕-๑๘๙๘
๑๕	ดอลลาร์ สเต็ก	๓๖๗/๙		๑	แม่ขรี	ตะโหมด	๐๙๐-๔๑๙-๕๕๕๗
๑๖	Route ๔๑ Farm	๒๙๘		๓	พนมวังก	ควนขนุน	๐๘๐-๕๔๔-๗๙๒๒
๑๗	Water Side Café	๑๙๙		๔	พญาขัน	เมืองพัทลุง	๐๙๕-๒๖๙-๐๖๐๕
๑๘	หลานตาซู สเต็ก เฮ้าส์ สาขา ควนขนุน	๒๒๑		๙	โตนดด้วน	ควนขนุน	๐๗๔-๖๘๑๖๕๘
๑๙	เจ้าจันทร์ Food & Coffee	๒๓๕	มโนราห์	๘	ควนมะพร้าว	เมืองพัทลุง	๐๙๕-๐๓๖-๙๒๐๑
๒๐	ครัวเงินูช	๒๙๙	แสนดี	๑	ท่ามะเดื่อ	บางแก้ว	๐๗๔-๖๙๗๒๑๑
๒๑	บ้านตรึม	๖๖๙	ตรอกสุทธิเพชร	๑	แม่ขรี	ตะโหมด	๐๘๘-๙๕๖-๕๒๙๒
๒๒	สวนเลอชู	๓๔๙		๑๐	โคกสีก	บางแก้ว	๐๙๒-๖๕๓-๒๖๙๒
๒๓	วิวยอ ศรีปากประะ รีสอร์ท	๒๒		๔	พนางตุง	ควนขนุน	๐๙๕-๓๓๐-๐๘๙๑
๒๔	สวีทไอส์แลนด์ (Sweet Island)	๑๖๐		๑๑	เขาเจียก	เมืองพัทลุง	๐๘๑-๙๙๔-๓๓๘๒
๒๕	บึงนา คาเฟ่	๒๐๖	มโนราห์	๖	ควนมะพร้าว	เมืองพัทลุง	๐๘๑-๐๙๒-๖๒๑๖
๒๖	สามก๊กทะเลน้อย	๒๘๑		๑๒	พนางตุง	ควนขนุน	๐๘๙-๖๕๓-๕๙๕๒
๒๗	ส้มตำบายพาส	๒๖๒	มโนราห์		ท่ามิหรำ	เมืองพัทลุง	๐๘๗-๒๙๗-๘๙๗๔
๒๘	ไร่ปองคุณ	๗๑		๑๑	ลำปำ	เมืองพัทลุง	๐๖๑-๒๔๙-๒๖๖๒
๒๙	ร้านบ้านฝน Coffee & Steak	๓๓๐		๑	บ้านพร้าว	ป่าพะยอม	๐๘๘-๗๙๐-๐๘๒๘
๓๐	ร้านจุด ๓ จุด@พัทลุง	๓๗๘	มโนราห์	๑๑	ตำนาน	เมืองพัทลุง	๐๘๑-๘๙๖-๔๐๘๓

๒.๘.๓ ตลาดชุมชน ตลาดท้องถิ่น และตลาดออนไลน์ จังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๖๒ แสดงตลาดชุมชน ตลาดท้องถิ่น และตลาดออนไลน์ จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๕

ที่	ชื่อตลาด	สถานที่ตั้ง	อำเภอ	ลักษณะตลาด	หน่วยงาน ที่กำกับดูแล	วัน/เวลาเปิดจำหน่าย	เกษตรกรหรือ ผู้ผลิตจำหน่าย สินค้าประเภท	ผลิตภัณฑ์ที่ร่วม กิจกรรม	จำนวน ผู้ผลิตหรือ ผู้แปรรูป (ราย)
๑	Fisheries Shop	เว็บไซต์ Fisheries Shop	ตลาดออนไลน์	ตลาดออนไลน์	กรมประมง กระทรวงเกษตรฯ	๒๔ ชั่วโมง	ตลาดออนไลน์	สินค้าสัตว์น้ำ และ อาหารทะเล	๓
๒	ตลาดเกษตรจังหวัด พัทลุง	ทางเท้าในพื้นที่ทางเท้าหน้า สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด พัทลุง ตำบลคูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	ไม่มีโครงสร้างถาวร	กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์	เวลา ๐๖.๐๐ - ๐๙.๐๐ น. ของทุกวันจันทร์และวัน ศุกร์	สมาชิกตลาดที่ เป็นเกษตรกร	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรอินทรีย์	๕๗
๓	ตลาดใต้โหนด	๑๒๗ ม.๔ ต.ดอนทราย	ควนขนุน	มีโครงสร้างถาวร	กระทรวงพาณิชย์	ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.	เกษตรกร ผู้ผลิต ผู้แปรรูป	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรอินทรีย์	๑๔๖
๔	ตลาดป่าไผ่สมสร้างสุข	๒๖ ม.๘ ต.โตนดด้วน	ควนขนุน	มีโครงสร้างถาวร	กระทรวงพาณิชย์	ทุกวันเสาร์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.	เกษตรกร ผู้ผลิต ผู้แปรรูป	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรอินทรีย์	๗๕
๕	ตลาดนัดต้นไม้ชายคลอง	๑๕๐/๑ ม.๒ ต.บ้านพร้าว	ป่าพะยอม	มีโครงสร้างถาวร	กระทรวงพาณิชย์	วันเสาร์ - วันอาทิตย์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	เกษตรกร ผู้ผลิต ผู้แปรรูป	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรอินทรีย์	๑๐
๖	ตลาดว่าวหรือทอนตรน	ตำบลคลองทรายขาว	กงหรา	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	ทุกวัน เวลา ๑๐.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๑๐
๗	ตลาดสุขภาพประชาชน	ม. ๙ ตำบลลำสินธุ์	ศรีนครินทร์	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๐๕.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๘

ที่	ชื่อตลาด	สถานที่ตั้ง	อำเภอ	ลักษณะตลาด	หน่วยงาน ที่กำกับดูแล	วัน/เวลาเปิดจำหน่าย	เกษตรกรหรือ ผู้ผลิตจำหน่าย สินค้าประเภท	ผลิตภัณฑ์ที่ร่วม กิจกรรม	จำนวน ผู้ผลิตหรือ ผู้แปรรูป (ราย)
๘	ตลาดนัดหน้าอำเภอศรีนครินทร์	ตำบลชุมพล	ศรีนครินทร์	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	ทุกวัน เวลา ๑๓.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๗
๙	ตลาดนัดชุมชนคลองหมวย	ม.๑ ตำบลลำสินธุ์	ศรีนครินทร์	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	ทุกวัน เวลา ๑๓.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๑๐
๑๐	ตลาดนัดเขาย่า	ม.๒ ตำบลเขาย่า	ศรีบรรพต	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	ทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๓๓
๑๑	ตลาดนัดเขาปู่	ม.๑๑ ตำบลเขาปู่	ศรีบรรพต	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	ทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๒๓
๑๒	ตลาดวันจันทร์	ม.๓ ตำบลลานข่อย	ป่าพะยอม	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	เวลา ๐๕.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๑๕
๑๓	ตลาดวันอาทิตย์	ม.๑ ตำบลบ้านพร้าว	ป่าพะยอม	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	เวลา ๐๕.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๒๕
๑๔	ตลาดวันเสาร์	ม.๑ ตำบลลานข่อย	ป่าพะยอม	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	เวลา ๐๖.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๒๐
๑๕	ตลาดไสยวน	ม.๓ ตำบลพนมวังค์	ควนขนุน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	เวลา ๑๓.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๒๓๗
๑๖	ตลาดท่าใหญ่	ม.๑ ตำบลปากพะยูน	ปากพะยูน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	เวลา ๑๓.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๕

ที่	ชื่อตลาด	สถานที่ตั้ง	อำเภอ	ลักษณะตลาด	หน่วยงาน ที่กำกับดูแล	วัน/เวลาเปิดจำหน่าย	เกษตรกรหรือ ผู้ผลิตจำหน่าย สินค้าประเภท	ผลิตภัณฑ์ที่ร่วม กิจกรรม	จำนวน ผู้ผลิตหรือ ผู้แปรรูป (ราย)
๑๗	ตลาดหารเทา	ม.๒ ตำบลหารเทา	ปากพะยูน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	เวลา ๐๗.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อื่นทรีย์	๖
๑๘	ตลาดท่าลาด	ม.๓ ตำบลควนขนุน	เขาชัยสน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	เวลา ๑๓.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อื่นทรีย์	๓๒
๑๙	ตลาดหนองธง	ตำบลหนองธง	ป่าบอน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	ทุกวัน เวลา ๑๐.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อื่นทรีย์	๗๐
๒๐	ตลาดนัดเกษตร	ตำบลคูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	เวลา ๐๖.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อื่นทรีย์	๕๕
๒๑	ตลาดนายบ้าน	ม.๑๑ ตำบลตำนาน	เมืองพัทลุง	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	เวลา ๐๖.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อื่นทรีย์	๑๐๕
๒๒	ตลาดน้ำลำปำ	ตำบลคูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	เวลา ๑๐.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อื่นทรีย์	๓๑
๒๓	ตลาดนัดบ้านประดู่	ม.๖ ตำบลเขาเจ็ยก	เมืองพัทลุง	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด	ทุกวัน เวลา ๐๖.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อื่นทรีย์	๒๐
๒๔	ตลาดนัดบ้านคู	ตำบลคลองเฉลิม	กงหรา	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด CMO	เวลา ๑๐.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อื่นทรีย์	๓๐
๒๕	ตลาดนาทุ่งโพธิ์	ตำบลคลองเฉลิม	กงหรา	ไม่มีโครงสร้างถาวร	คณะกรรมการตลาด CMO	เวลา ๑๐.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อื่นทรีย์	๒๕

ที่	ชื่อตลาด	สถานที่ตั้ง	อำเภอ	ลักษณะตลาด	หน่วยงาน ที่กำกับดูแล	วัน/เวลาเปิดจำหน่าย	เกษตรกรหรือ ผู้ผลิตจำหน่าย สินค้าประเภท	ผลิตภัณฑ์ที่ร่วม กิจกรรม	จำนวน ผู้ผลิตหรือ ผู้แปรรูป (ราย)
๒๖	ตลาดพาณิชย์@พัทลุง	ตลาดพาณิชย์@พัทลุง	ตลาดออนไลน์	ตลาดออนไลน์	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดพัทลุง	ตลอดเวลา	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๓๒๑๕
๒๗	ตลาดพาเจริญ	ตำบลป่าบอน	ป่าบอน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	ทุกวันจันทร์ และวันศุกร์	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๙
๒๘	ตลาดริมราง	ม.๗ ตำบลหารเทา	ปากพะยูน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	วันพุธ เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	การซื้อขาย สินค้า	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๑๑๕
๒๙	ตลาดเทศบาลตำบลนา ขยาด	ตำบลนาขยาด	ควนขนุน	มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	วันพฤหัสบดี วันเสาร์ เวลา กลางวัน	มีชาวสวน เกษตรกรนำผลิต มาขาย	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๐
๓๐	ตลาดสดเทศบาลตำบล ปากพะยูน	ตำบลปากพะยูน	ปากพะยูน	มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	ทุกวัน ๐๔.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.	พ่อค้าคนกลาง รอรับสินค้า	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๒๐๐
๓๑	ตลาดวันศุกร์ทุ่งนารี ตลาดโหล๊ะเหียง	ตำบลทุ่งนารี	ป่าบอน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	ทุกวันศุกร์บ่าย และวัน พฤหัสบดี	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๐
๓๒	Otop เทศบาลตำบล บ้านสวน	ม. ๖ ตำบลทะกอกเหนือ	ควนขนุน	มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	ทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่าง	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๕๐
๓๓	ตลาดสดเทศบาลตำบล ควนขนุน	ม.๙ ตำบลควนขนุน	ควนขนุน	มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	ทุกวัน เวลา ๐๑.๐๐ - ๒๑.๐๐ น.	เกษตรกร ผู้ผลิต ผู้แปรรูป นำ สินค้ามาขาย	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๔๔๖
๓๔	ตลาดสดเทศบาลตำบล เขาชัยสน	ม.๑๐ ตำบลเขาชัยสน	เขาชัยสน	มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	เปิดจำหน่ายทุกวัน	ตลาดเปิดท้าย ทุกวันพุธ	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๑๒๐

ที่	ชื่อตลาด	สถานที่ตั้ง	อำเภอ	ลักษณะตลาด	หน่วยงาน ที่กำกับดูแล	วัน/เวลาเปิดจำหน่าย	เกษตรกรหรือ ผู้ผลิตจำหน่าย สินค้าประเภท	ผลิตภัณฑ์ที่ร่วม กิจกรรม	จำนวน ผู้ผลิตหรือ ผู้แปรรูป (ราย)
๓๕	ตลาดนัดเขาปู่	ม. ๑ ตำบลเขาปู่	ป่าพะยอม	ไม่มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	วันพุธ และวันอาทิตย์ ตลอดวัน	สินค้าเกษตร ผัก ผลไม้	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๔
๓๖	ตลาดรถไฟ เทศบาล ตำบลท่ามะเดื่อ	หน้าสถานีรถไฟบางแก้ว	บางแก้ว	ไม่มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	วันพฤหัสบดี วันอาทิตย์	สินค้าเกษตร ผัก ผลไม้	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๗๐
๓๗	ตลาดสดเทศบาล	ม. ๑๐ ตำบลเขาชัยสน	เขาชัยสน	มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	ทุกวัน ตั้งแต่ ๐๕.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น.	ผู้ผลิตนำสินค้า มาจำหน่าย	สินค้าเกษตร สินค้า เกษตรผลไม้อินทรีย์	๐
๓๘	ตลาดสดเทศบาลตำบล ตะโหมด	ม. ๔ ตำบลตะโหมด	ตะโหมด	ไม่มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	วันพฤหัสบดี เวลา ๐๖.๐๐ - ๐๙.๐๐ น	นำสินค้า การเกษตรในพื้นที่ ที่มาจำหน่าย	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๒๐
๓๙	ตลาดไต้รุ่งแม่ขรี	ม. ๑ ตำบลแม่ขรี	ตะโหมด	ไม่มีโครงสร้างถาวร	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	ทุกวันเวลา ๑๓.๐๐ น. - ๐๑.๐๐ น.	ชาวสวนนำผลไม้ ออกมาจำหน่าย	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๑๐
๔๐	นาโปแก	ม. ๖ ตำบลมะกอกเหนือ	ควนขนุน	มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	ทุกวัน	กิจกรรมแหล่ง เรียนรู้ชุมชน	สินค้า OTOP ผลิต ภัณฑ์ชุมชน	๒๐
๔๑	ตลาดนัดเหมืองตะกั่ว	ม. ๑ ตำบลหนองธง	ป่าบอน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	พฤหัสบดี เวลา ๐๗.๐๐ น.	ตลาดขายของ สด	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๑๔
๔๒	ตลาดเมืองใหม่ป่าพะยอม	ม. ๑ ตำบลป่าพะยอม	ป่าพะยอม	มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	จันทร์ - อาทิตย์ เวลา ๐๓.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.	ผักผลไม้ตาม ฤดูกาล	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๓
๔๓	ตลาดนัดต้นตอ	ม. ๘ ตำบลแม่ขรี	ตะโหมด	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	เวลา ๑๓.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.	ชาวสวนนำผลไม้ ออกมาจำหน่าย	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๑๐

ที่	ชื่อตลาด	สถานที่ตั้ง	อำเภอ	ลักษณะตลาด	หน่วยงาน ที่กำกับดูแล	วัน/เวลาเปิดจำหน่าย	เกษตรกรหรือ ผู้ผลิตจำหน่าย สินค้าประเภท	ผลิตภัณฑ์ที่ร่วม กิจกรรม	จำนวน ผู้ผลิตหรือ ผู้แปรรูป (ราย)
๔๔	ตลาดนัดวัดบางสวน	ม.๑๒ ตำบลควนมะพร้าว	เมืองพัทลุง	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	วันอังคาร	ตลาดนัดชุมชน	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๔๐
๔๕	ตลาดนัดท่าเขียด	ม.๑๐ ตำบลคลองใหญ่	ตะโหมด	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	ทุกวันพุธ	ชาวสวนนำผลไม้ ออกมาจำหน่าย	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๓๐
๔๖	ตลาดสมพร	ม.๑ ตำบลแม่ขรี	ตะโหมด	มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	ทุกวัน เวลา ๐๒.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.	เจ้าของกระชัง ปลาจับปลามา ขาย	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๑๐
๔๗	ตลาดนัดตันไทร	ม.๕ ตำบลบ้านนา	เมืองพัทลุง	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	วันพุธ เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.	ชาวสวนนำผลไม้ ออกมาจำหน่าย	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๖๐
๔๘	ตลาดนัดเกาะยวน	ม. ๒ ตำบลเกาะนางคำ	ปากพะยูน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	ทุกวันศุกร์ เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	นำผลไม้ พืชผัก ต่างๆ มาขายใน พื้นที่	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๔๐
๔๙	ตลาดนัดบ้านหาดไข่เต่า	ม.๑ ตำบลนาปะขอ	บางแก้ว	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	วันอังคาร วันอาทิตย์ เวลา ๑๓.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๑๕
๕๐	ตลาดวัดขัน	ม.๒ ตำบลอ่างทอง	ศรีนครินทร์	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	วันพุธ และวันอาทิตย์ ตลอดวัน	เกษตรกรนำ สินค้ามาขาย	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๒
๕๑	สี่แยกบ้านครูแปลก	ม. ๒ ตำบลป่าพะยอม	ป่าพะยอม	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	วันจันทร์ วันพฤหัสบดี วัน ศุกร์	ผู้ผลิตพบผู้ซื้อ	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๒๐

ที่	ชื่อตลาด	สถานที่ตั้ง	อำเภอ	ลักษณะตลาด	หน่วยงาน ที่กำกับดูแล	วัน/เวลาเปิดจำหน่าย	เกษตรกรหรือ ผู้ผลิตจำหน่าย สินค้าประเภท	ผลิตภัณฑ์ที่ร่วม กิจกรรม	จำนวน ผู้ผลิตหรือ ผู้แปรรูป (ราย)
๕๒	ตลาดสดนัดทุ่งนา	ตำบลหนองธง	ป่าบอน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	วันศุกร์ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.	ขายของสด	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๑๖
๕๓	ตลาดเกาะนางทอง	ม.๘ เกาะนางคำ	ปากพะยูน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	ทุกวันพฤหัสบดี ๐๖.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	เกษตรกรนำผัก ผลไม้มาจำหน่าย	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๓๐
๕๔	ตลาดนัดบ้านห้วยยาง	ม.๖ ตำบลเขาเจ็ยก	เมืองพัทลุง	มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	ทุกวัน (ตอนเย็น)	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๔๐
๕๕	ตลาดนัดสามแยกวัดขัน	ม. ๓ ตำบลอ่างทอง	ศรีนครินทร์	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	วันศุกร์ตลอดวัด	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๒
๕๖	ตลาดวันศุกร์เขาปู่	ม.๑๑ ตำบลเขาปู่	ป่าพะยอม	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	วันศุกร์ ตลอดวัน	สินค้าเกษตร ผัก ผลไม้	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๔
๕๗	ตลาดพงษ์ทรัพย์	ม.๑ ตำบลบางแก้ว	บางแก้ว	มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	วันจันทร์ วันอาทิตย์	เกษตรกรนำผัก ผลไม้มาจำหน่าย	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๒๐
๕๘	ตลาดเปิดท้ายบ้านบ่อทราย	ม.๔ ตำบลบ้านพร้าว	ป่าพะยอม	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	วันพุธ วันเสาร์ เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	ผักผลไม้ตาม ฤดูกาล	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๓
๕๙	ตลาดนัด ม. ๘	ม. ๘ ตำบลลำสินธุ์	ศรีนครินทร์	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	ทุกวันพุธ และวันศุกร์	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๒

ที่	ชื่อตลาด	สถานที่ตั้ง	อำเภอ	ลักษณะตลาด	หน่วยงาน ที่กำกับดูแล	วัน/เวลาเปิดจำหน่าย	เกษตรกรหรือ ผู้ผลิตจำหน่าย สินค้าประเภท	ผลิตภัณฑ์ที่ร่วม กิจกรรม	จำนวน ผู้ผลิตหรือ ผู้แปรรูป (ราย)
๖๐	ตลาดนัดชุมชนใต้ไค	ม.๑ ตำบลบ้านพร้าว	ป่าพะยอม	มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	วันอังคาร - พุธ และวันเสาร์ เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๒๐
๖๑	ตลาดบ่อนไก่	ม.๑ ตำบลปากพะยูน	ปากพะยูน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	ทุกเย็นวันศุกร์	จำหน่ายสินค้า ต่างๆ	สินค้าเกษตร เนื้อสัตว์ อาหารสด มาจำหน่าย	๓
๖๒	ตลาดสวนป่าไผ่ ขวัญใจ	ม.๘ ตำบลโตนดด้วน	ควนขนุน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	เสาร์ อาทิตย์ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๗.๐๐ น.	เกษตรกรนำ ผลผลิตมา จำหน่าย	สินค้าเกษตร อาหาร อาหารสด มา จำหน่าย	๒๐๐
๖๓	ควนขนุนสยาม	ม. ๑๑ ตำบลโตนดด้วน	ควนขนุน	ไม่มีโครงสร้างถาวร	เอกชน	วันเสาร์ เวลา ๑๓.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.	เกษตรกรนำ ผลผลิตมา จำหน่าย	สินค้าเกษตร อาหาร อาหารสด มา จำหน่าย	๑๕๐

๒.๘.๔ อุตสาหกรรม

ตารางที่ ๖๓ แสดงสถานประกอบการด้านอุตสาหกรรมในจังหวัดพัทลุงที่มีการลงทุนมากกว่า ๑๐๐ ล้านบาท

สถานประกอบการ	ประกอบกิจการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
๑. บริษัท พัทลุงกรีน โฮลดิ้ง จำกัด (ยังไม่แจ้งประกอบกิจการ)	ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิง ชีวมวล กำลังการผลิต ๙.๙ MW	๙๔๐.๐๐	๔๔
๒. บริษัท ยูนิวานิชน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	สกัดน้ำมันจากผลปาล์ม	๗๐๒.๗๕	๙๘
๓. บริษัท พัทลุง กรีน เพาเวอร์ จำกัด	ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ขนาดกำลังผลิต ๙.๙ MW ทำ การจำหน่าย ๙.๒ MW	๗๐๐.๐๐	๔๘
๔. บริษัทเบทาโกรเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด	แปรรูปไก่และผลิตเนื้อไก่แช่แข็ง	๕๑๐.๗๖	๓๐๕
๕. บริษัท เฉิน อี เป่า (ไทยแลนด์) จำกัด (ยังไม่แจ้งประกอบกิจการ)	ผลิตถุงมือ และ ลูกโป่ง จาก ยางพารา	๔๓๒.๔๔	๑๗๕
๖. บริษัท เซาท์แลนด์ลาเท็กซ์ (พัทลุง) จำกัด	ผลิตน้ำยางข้น และทำยางสกีม เครฟ	๓๘๒.๐๐	๑๐๒
๗. สหกรณ์โคนมพัทลุง จำกัด	แปรรูปนมสด และทำผลิตภัณฑ์ นมสดชนิดต่าง ๆ	๒๘๓.๓๐	๓๕
๘. บริษัทเบทาโกรเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด	การฆ่าสัตว์ (สุกร) และแปรรูป เนื้อสัตว์	๑๗๓.๕๓	๒๔๓
๙. บริษัท พัทลุง แอโกร เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตยางอัดก้อน ผลิตยางแผ่น รมควัน	๑๖๐.๐๐	๓๕
๑๐. บริษัท สยามอินโด รีบเบอร์ จำกัด (หยุดประกอบกิจการชั่วคราว)	ผลิตยางแท่ง เอส.ที.อาร์	๑๑๔.๐๐	๓๘๐
๑๑. บริษัท พรพารา พาราวั๊ด จำกัด	โรงงานผลิตไม้ประสานชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์	๑๐๕.๐๐	๙๐

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๖๔ แสดงสถิติจำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม

รายการ	จำนวน (โรง)	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน			แรงงาน
			ชาย	หญิง	รวม	
อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช	๒๔	๓๙๖.๙๕	๙๑	๓๗	๑๒๘	๖,๒๕๓.๕๖
อุตสาหกรรมอาหาร	๒๙	๒,๐๘๕.๗๑	๕๑๐	๔๘๖	๙๙๖	๓๓,๑๘๖.๕๖
อุตสาหกรรมแปรรูปไม้และ ผลิตภัณฑ์จากไม้	๒๙	๓๕๐.๒๖	๕๙๓	๓๖๕	๙๕๘	๑๓,๑๖๕.๙๔
อุตสาหกรรมเครื่องเรือนหรือตบ แต่งในอาคารจากไม้	๔	๑๒๔.๓๑	๑๘๖	๕๐	๒๓๖	๔๗๐.๙๗
อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และ ผลิตภัณฑ์เคมี	๓	๒๘.๑๖	๑๒	๖	๑๘	๖๕๑.๒๐
อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จาก ปิโตรเลียม	๕	๑๑๙.๔๙	๗๘	๗	๘๕	๑๒,๑๙๔.๒๙
อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ ยาง	๖๐	๑,๔๓๖.๓๒	๕๓๔	๓๔๗	๘๘๑	๑๘,๐๑๒.๙๓
อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก	๑	๖.๓๔	๒๒	-	๒๒	๔๕๒.๙๐
อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	๒๘	๓๐๘.๘๓	๑๘๔	๔๘	๒๓๒	๓,๗๔๒.๙๕
อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	๕	๓๔.๑๙	๒๐	๔	๒๔	๓๖๖.๐๘
อุตสาหกรรมยานพาหนะและ อุปกรณ์รวมทั้งการซ่อมแซม พาหนะและอุปกรณ์	๘	๗๕.๔๑	๑๕๗	๗๘	๒๓๕	๖๓๗.๖๗
อุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆ(ทั่วไป)	๑๓๖	๒,๓๑๓.๖๘	๕๘๕	๒๘	๖๑๓	๑๒๔,๕๖๖.๒๑
รวม	๓๓๒	๗,๒๗๙.๖๖	๒,๙๗๒	๑,๔๕๖	๔,๔๒๘	๒๑๓,๗๐๑.๒๖

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๒.๘.๕ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑) ปี ๒๕๐๐-๒๕๖๕ จังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๖๕ แสดงข้อมูล ส.ป.ก.๔-๐๑ ปี ๒๕๐๐-๒๕๖๕ จังหวัดพัทลุง

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่	มอบ สปก ๔-๐๑		
				ราย	แปลง	ไร่
๑	เมืองพัทลุง	๑	๑	๒๘๗	๔๓๙	๑,๓๓๗
๒	เขาชัยสน	๔	๒๔	๓,๙๙๑	๖,๑๘๙	๒๘,๓๑๙
๓	ควนขนุน	๕	๒๙	๔,๘๒๙	๖,๘๕๕	๓๐,๐๒๘
๔	ปากพะยูน	๔	๑๑	๑,๔๐๙	๑,๗๗๑	๑๒,๒๙๕
๕	กงหรา	๓	๑๓	๗๕๓	๙๙๓	๔,๕๒๗
๖	ตะโหมด	๓	๑๐	๗๒๒	๙๐๔	๕,๑๗๒
๗	ศรีบรรพต	๓	๒๐	๒,๗๙๑	๔,๐๙๗	๑๖,๗๘๔
๘	ป่าบอน	๕	๓๒	๖,๖๖๒	๙,๗๒๓	๖๒,๑๔๒
๙	บางแก้ว	๓	๑๑	๑,๙๐๒	๒,๕๒๗	๑๑,๖๓๘
๑๐	ป่าพะยอม	๓	๑๕	๓,๗๒๑	๕,๓๘๕	๒๙,๙๗๐
๑๑	ศรีนครินทร์	๔	๑๒	๙๕๐	๑,๓๗๕	๖,๓๐๕
รวม		๓๘	๑๗๘	๒๘,๐๑๗	๔๐,๒๕๘	๒๐๘,๕๑๗

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๖๖)

๒.๘.๖ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๖๖ แสดงข้อมูลพื้นที่ คทช. จังหวัดพัทลุง ที่หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เข้าไปดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

ที่	ประเภทที่ดิน	ชื่อ	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนพื้นที่ (ไร่-งาน-ตรว.)	จำนวน (แปลง)	ราษฎรผู้ได้รับ สิทธิทำกิน (ราย)
๑	ป่าสงวนแห่งชาติ	๑.ป่าสงวนแห่งชาติ "ป่าเขาหัวช้าง ป่าเขา หลักไก่อ ป่าเขาตีนป่า และป่าเขาพระ"	ตะโหมด	พัทลุง	๑,๑๑๘-๓-๐๘	๒๐๑	๑๕๒
		๒.ป่าสงวนแห่งชาติ "ป่าควนเสาธง ป่า ควนนายสุก และป่า ควนนายหวัด"	ตะโหมด ป่าบอน	พัทลุง	๖๖๙-๐-๓๓	๑๗๒	๑๕๗
		๓.ป่าสงวนแห่งชาติ "ป่าควนโคกยา ป่า ควนโต๊ะตน และป่า ควนนุ้ย"	เขาชัยสน	พัทลุง	๑๓๕-๐-๕๗	๓๔	๓๓
		๔.ป่าสงวนแห่งชาติ "ป่าควน ป่ายาง และ ป่าควนดินสอ"	ศรีนครินทร์	พัทลุง	๒๔-๓-๗๑	๖	๖
		๕.ป่าสงวนแห่งชาติ "ป่าเกาะเต่าคลอง เรียน"	ป่าพะยอม	พัทลุง	๒๕-๐-๓๗	๘	๘
๒	ป่าตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ ๒๔๘๔	-	-	-	-	-	-
๓	ป่าชายเลน	-	-	-	-	-	-
๔	ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน	-	-	-	-	-	-
๕	ที่ดินสาธารณประโยชน์	-	-	-	-	-	-
๖	ที่ราชพัสดุ	-	-	-	-	-	-
๗	ที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคม ในนิคมสร้างตนเอง	พื้นที่นิคมสร้างตนเอง ควนขนุน	ควนขนุน	พัทลุง	๓๑-๓-๓๗	๑๖	๑๖
รวม ๖ แห่ง					๒,๐๐๔-๓-๔๓	๒๑๗	๓๗๒

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (ณ มีนาคม ๒๕๖๖)

หมายเหตุ ป่าสงวนแห่งชาติ ลำดับที่ ๓-๕ ยังไม่มีการส่งเสริมอาชีพ เนื่องจากเพิ่งได้รับข้อมูลจาก คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนา
อาชีพและการตลาด (กรมส่งเสริมสหกรณ์)

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อนอย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

- ๑.๑ กลยุทธ์ (Strategy)
- ๑.๒ โครงสร้างขององค์กร (Structure)
- ๑.๓ ระบบการปฏิบัติงาน (System)
- ๑.๔ บุคลากร (Staff)
- ๑.๕ ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
- ๑.๖ รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
- ๑.๗ ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๒๗ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	๑. จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และความหลากหลายทางชีวภาพเหมาะสมต่อการทำการเกษตร ๒. การเกษตรเป็นกิจกรรมหลักที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด ๓. จังหวัดพัทลุงมีนโยบายในการขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย เพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง ๔. ทะเลสาบสงขลาฝั่งจังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำจิตหลักของภาคใต้ และเป็นแหล่งกำเนิดของอารยธรรมและวิถีท้องถิ่นที่โดดเด่น	๑. ผลตอบแทนภาคการเกษตรน้อยไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน จึงไม่เป็นแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่หันมาทำการเกษตร
โครงสร้างองค์กร (Structure)	๕. คราวเรือนส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๔.๙๕ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๖. จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้ เชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้า	๒. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน การบริหารจัดการน้ำจึงไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตร

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
		๓. พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นแปลงขนาดเล็ก ยากต่อการบริหารจัดการ
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	๗. มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่หลากหลาย	๔. ยังมีการใช้สารเคมีในการผลิตภาคการเกษตร ๕. การทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้มีความเสี่ยงทางด้านราคาของผลผลิต ๖. สินค้าอัตลักษณ์ประจำถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย
บุคลากร (Staff)	๘. มีสถาบันเกษตรกร (จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน ทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรในด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด	๗. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ ทำให้มีข้อจำกัดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดทั้งช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร ๘. การรวมกลุ่มของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งและมีเครือข่ายการเชื่อมโยงระหว่างกันน้อยส่งผลให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลน้อย ๙. เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่เข้าถึงแหล่งเงินทุนค่อนข้างยาก เนื่องจากภาวะหนี้สินเดิม จึงเป็นข้อจำกัดการเข้าถึงแหล่งเงินทุนใหม่
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	๙. เกษตรกรมีความรู้และภูมิปัญญาด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๑๐. มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด	๑๐. การนำภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย ๑๑. เกษตรกรส่วนใหญ่มีทักษะด้านการตลาดรูปแบบใหม่น้อย

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๑๑. ผู้นำเกษตรกรหรือเครือข่ายภาคการเกษตร มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาตั้งแต่ระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย	๑๒. การนำข้อมูลสารสนเทศไปสนับสนุนในการวางแผนการผลิตด้านต่างๆ ยังมีประสิทธิภาพน้อย ๑๓. การลงทุนด้านพลังงานทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย ๑๔. เกษตรกรให้ความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานน้อย เนื่องจากไม่มีความแตกต่างเรื่องราคา ๑๕. แหล่งรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรมีน้อย ๑๖. อุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคการเกษตรยังมีน้อย
ค่านิยม (Shared Values)	๑๒. มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๑๗. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ปลูกฝังให้ลูกหลานทำงานด้านการเกษตร ๑๘. เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ค่อนข้างน้อย

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

- ๒.๑ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
- ๒.๒ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ
- ๒.๓ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค
- ๒.๔ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๒.๕ ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
- ๒.๖ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๖๘ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<u>ด้านการเมือง</u> ๑. รัฐบาลทุกยุคสมัยให้ความสำคัญและกำหนดให้นโยบายด้านการเกษตรเป็นนโยบายสำคัญ ๒. นโยบายส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชนและภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบเครือข่าย ประชาชน ๓. รัฐบาลกำหนดให้ BCG Model เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการเกษตรให้มีความมั่นคงและยั่งยืน	-
<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> ๔. การประกาศพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจของภาคใต้ เป็นโอกาสในการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยของจังหวัดพัทลุง ๕. นักท่องเที่ยวมีความสนใจและเข้ามาเที่ยวในจังหวัดพัทลุงเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรอง ๖. Modern Trade ในจังหวัดพัทลุงให้ความสำคัญในการรับซื้อสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์อย่างต่อเนื่อง ๗. ประเทศไทยมีการทำเขตการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) เป็นการเพิ่มโอกาสการส่งออกได้ ตลาดใหม่ และขยายตลาดเดิม	๑. ประเทศที่เป็นเป้าหมายการส่งออกมีการตั้งมาตรฐานผลผลิต ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร รวมถึงขั้นตอนการผลิต การแปรรูป ทำให้การส่งออกสินค้าเกษตรยากมากขึ้น ๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่เสถียรภาพ เนื่องจากกลไกของตลาดโลก
<u>ด้านสังคม</u> ๘. แนวโน้มประชากรโลกเพิ่มขึ้น จึงต้องการอาหาร / พลังงาน และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ๙. ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัว เป็นโอกาสในการพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตรเพื่อการบริการด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ เช่น ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมจากข้าวสังข์หยด และ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ๑๐. กระแสความนิยมในการดูแลสุขภาพ เป็นโอกาสในการพัฒนาธุรกิจบริการด้านสุขภาพ เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ รวมทั้ง การเชื่อมโยงการ	๓. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้คนรุ่นใหม่ขาดแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ท่องเที่ยว อาทิ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์	
<u>ด้านเทคโนโลยี</u> ๑๑. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม ด้านการค้า และด้านการบริการ การท่องเที่ยว	-
<u>ด้านกฎหมาย</u> ๑๒. มีกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติที่ส่งผลดีต่อการพัฒนาด้านการเกษตร เช่น พรบ.ส่งเสริมวิสาหกิจ ชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘ พรบ. ส่งเสริมและพัฒนา ระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ.๒๕๖๐ พรบ.โรค ระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๘ พรบ.ปุ๋ย พ.ศ.๒๕๑๘ และ พรก.การประมง พ.ศ.๒๕๕๘ เป็นต้น	๔. ระเบียบ กฎหมาย นโยบายที่เกี่ยวข้อง หรือ หลักเกณฑ์การปฏิบัติของภาครัฐบางอย่างเป็น อุปสรรคต่อกระบวนการพัฒนาระบบการผลิตทาง การเกษตร อาทิ การประกาศกฎหมายผังเมืองของ จังหวัด
<u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u> ๑๓. การให้ความสำคัญต่อการผลิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) การลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๑๔. พื้นที่แหล่งน้ำทะเลน้อยได้รับการขึ้นทะเบียน เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำโลก (Ramsar site) เป็นพื้นที่ที่มี ความหลากหลายทางระบบนิเวศ เป็นที่หากิน และการเลี้ยงควายน้ำ และเป็นแหล่งประมงน้ำ จืดที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง ๑๕. FAO ได้ประกาศให้การเลี้ยงควายน้ำและระบบ นิเวศในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อยเป็นพื้นที่มรดกทาง การเกษตรโลก	๕. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและ ภัยธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการผลิตสินค้าเกษตร ๖. การแพร่ระบาดของโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ ทั้งในมนุษย์ พืช ปศุสัตว์ และประมง ที่เพิ่มขึ้นและ ทวีความรุนแรงมากขึ้น

ตารางที่ ๖๙ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

	ปัจจัยภายใน	S – จุดแข็ง	W – จุดอ่อน
ปัจจัยภายนอก		๑. จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และความหลากหลายทางชีวภาพเหมาะสมต่อการทำการเกษตร ๒. การเกษตรเป็นกิจกรรมหลักที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด ๓. จังหวัดพัทลุงมีนโยบายในการขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย เพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง ๔. ทะเลสาบสงขลาฝั่งจังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำจัดหลักของภาคใต้และเป็นแหล่งกำเนิดของอารยธรรมและวิถีท้องถิ่นที่โดดเด่น ๕. คริวเรือนส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๔.๙๕ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๖. จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้เชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้า ๗. มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่หลากหลาย ๘. มีสถาบันเกษตรกร จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน) ทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรในด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด ๙. เกษตรกรมีความรู้และภูมิปัญญาด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๑๐. มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด ๑๑. ผู้นำเกษตรกรหรือเครือข่ายภาคการเกษตร มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาดังแต่ระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย ๑๒. มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๑. ผลตอบแทนภาคการเกษตรน้อยไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน จึงไม่เป็นแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่หันมาทำการเกษตร ๒. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทานการบริหารจัดการน้ำจึงไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำ การเกษตร ๓. พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นแปลงขนาดเล็ก ยากต่อการบริหารจัดการ ๔. ยังมีการใช้สารเคมีในการผลิตภาคการเกษตร ๕. การทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้มีความเสี่ยงทางด้านราคาของผลผลิต ๖. สินค้าอัตลักษณ์ประจำถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย ๗. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ ทำให้มีข้อจำกัดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดทั้งช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร ๘. การรวมกลุ่มของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งและมีเครือข่ายการเชื่อมโยงระหว่างกันน้อยส่งผลให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลน้อย ๙. เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่เข้าถึงแหล่งเงินทุนค่อนข้างยาก เนื่องจากภาวะหนี้สินเดิม จึงเป็นข้อจำกัดการเข้าถึงแหล่งเงินทุนใหม่ ๑๐. การนำภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย ๑๑. เกษตรกรส่วนใหญ่มีทักษะด้านการตลาดรูปแบบใหม่น้อย ๑๒. การนำข้อมูลสารสนเทศไปสนับสนุนในการวางแผนการผลิตด้านต่างๆ ยังมีประสิทธิภาพน้อย ๑๓. การลงทุนด้านพลังงานทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย ๑๔. เกษตรกรให้ความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานน้อย เนื่องจากไม่มีความแตกต่างเรื่องราคา ๑๕. แหล่งรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรมีน้อย ๑๖. อุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคการเกษตรยังมีน้อย ๑๗. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ปลูกฝังให้ลูกหลานทำงานด้านการเกษตร ๑๘. เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ค่อนข้างน้อย
○ – โอกาส	๑. รัฐบาลทุกยุคสมัยให้ความสำคัญและกำหนดเห็นนโยบายด้านการเกษตรเป็นนโยบายสำคัญ ๒. นโยบายส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชนและภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบเครือข่ายประชารัฐ ๓. รัฐบาลกำหนดให้ BCG Model เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการเกษตรให้มีความมั่นคงและยั่งยืน ๔. การประกาศพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจของภาคใต้ เป็นโอกาสในการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยของจังหวัดพัทลุง ๕. นักท่องเที่ยวมีความสนใจและเข้ามาเที่ยวในจังหวัดพัทลุงเพิ่มขึ้น เนื่องจาก	S๑,๕,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง S๙,๑๐,๑๑๑ สนับสนุนทายาทเกษตรกรและเยาวชนรุ่นใหม่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพต่อเนื่องจากการเกษตร S๑,๗,๘,๑๑,๑๒,๑๔,๖,๘,๑๒ สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร S๑๑,๑๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบกลุ่มการผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน S๓,๑๑ การขับเคลื่อนพัทลุงตามแนวทางศาสตร์พระราชา S๑,๓,๗,๑๑,๑๒,๘ การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร S๓,๑๒,๑๓,๔,๙,๑๐,๑๒,๑๓,๑๔,๑๕ สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน	W๕,๙,๑๐,๑๑,๑๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง W๑,๑๗,๑๘,๑๑,๑๒ สนับสนุนทายาทเกษตรกรและเยาวชนรุ่นใหม่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพต่อเนื่องจากการเกษตร W๓,๕,๘,๑๑๑ สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร W๓,๘,๑๒,๑๕,๑๒,๑๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบกลุ่มการผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน W๑๐,๑๘,๑๑,๘ การขับเคลื่อนพัทลุงตามแนวทางศาสตร์พระราชา W๖,๘,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓,๑๔,๑๕,๙,๑๐,๑๑ การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๖๙ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

		S – จุดแข็ง	W – จุดอ่อน
ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก	๑. จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และความหลากหลายทางชีวภาพเหมาะต่อการทำการเกษตร	๑. ผลตอบแทนภาคการเกษตรน้อยไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน จึงไม่เป็นแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่หันมาทำการเกษตร
		๒. การเกษตรเป็นกิจกรรมหลักที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด	๒. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทานการบริหารจัดการน้ำจึงไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำ การเกษตร
	๓. จังหวัดพัทลุงมีนโยบายในการขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย เพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง	๓. พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นแปลงขนาดเล็ก ยากต่อการบริหารจัดการ	
	๔. ทะเลสาบสงขลาฝั่งจังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำจัดหลักของภาคใต้และเป็นแหล่งกำเนิดของอารยธรรมและวิถีท้องถิ่นที่โดดเด่น	๔. ยังมีการใช้สารเคมีในการผลิตภาคการเกษตร	
	๕. คริวเรือส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๔.๙๕ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๕. การทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้มีความเสี่ยงทางด้านราคาของผลผลิต	
	๖. จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้เชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้า	๖. สินค้าอัตลักษณ์ประจำถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย	
	๗. มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่หลากหลาย	๗. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ ทำให้มีข้อจำกัดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดทั้งช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร	
	๘. มีสถาบันเกษตรกร จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน) ทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรในด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด	๘. การรวมกลุ่มของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งและมีเครือข่ายการเชื่อมโยงระหว่างกันน้อยส่งผลให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลน้อย	
	๙. เกษตรกรมีความรู้และภูมิปัญญาด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๙. เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่เข้าถึงแหล่งเงินทุนค่อนข้างยาก เนื่องจากภาวะหนี้สินเดิม จึงเป็นข้อจำกัดการเข้าถึงแหล่งเงินทุนใหม่	
	๑๐. มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด	๑๐. การนำภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย	
	๑๑. ผู้นำเกษตรกรหรือเครือข่ายภาคการเกษตร มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาดังแต่ระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย	๑๑. เกษตรกรส่วนใหญ่มีทักษะด้านการตลาดรูปแบบใหม่น้อย	
	๑๒. มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๑๒. การนำข้อมูลสารสนเทศไปสนับสนุนในการวางแผนการผลิตด้านต่างๆ ยังมีประสิทธิภาพน้อย	
			๑๓. การลงทุนด้านพลังงานทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย
			๑๔. เกษตรกรให้ความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานน้อย เนื่องจากไม่มีความแตกต่างเรื่องราคา
			๑๕. แหล่งรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรมีน้อย
			๑๖. อุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคการเกษตรยังมีน้อย
			๑๗. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ปลูกฝังให้ลูกหลานทำงานด้านการเกษตร
			๑๘. เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ค่อนข้างน้อย
		๖. Modern Trade ในจังหวัดพัทลุงให้ความสำคัญในการรับซื้อสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์อย่างต่อเนื่อง	
		๗. ประเทศไทยมีการทำเขตการค้าเสรี)Free Trade Area : FTAเป็นการเพิ่ม (โอกาสการส่งออกได้ตลาดใหม่ และขยายตลาดเดิม	
		๘. แนวโน้มประชากรโลกเพิ่มขึ้น จึงต้องการอาหาร /พลังงาน และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพิ่มขึ้น	
		๙. ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัว เป็นโอกาสในการพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตรเพื่อการบริหารด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ เช่น	
เป็นจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรอง		S๓,๗O๓,๔,๖,๗ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วย BCG Model	W๒,๔O๑,๓,๔,๖,๙,๑๐ สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน
		S๒,๗O๔,๑๐,๑๔,๑๕ ส่งเสริมการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว	W๔O๓,๔,๗เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วย BCG Model
		S๓O๒,๘,๑๑ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร	W๑O๔,๙,๑๐,๑๓ ส่งเสริมการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว
		S๑,๓O๑๓ การบริหารจัดการทรัพยากรดินให้มีคุณภาพเหมาะสมแก่การทำ การเกษตร	W๑๐,๑๓O๒,๑๑ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร
		S๑,๖O๑๓,๑๔ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอ	W๔,๕O๑๓ การบริหารจัดการทรัพยากรดินให้มีคุณภาพเหมาะสมแก่การทำ การเกษตร
		S๔,๖O๑๓,๑๔,๑๕ การบริการจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน	W๒O๑๓,๑๔ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอ
		S๖,๗,๘O๑๒,๖,๙,๑๐,๑๑ การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร	W๔O๑๓,๑๔ การบริการจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน
		S๖O๒,๑๑ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตร	W๘,๑๐,๑๒,๑๔,๑๘O๒,๔,๗,๙,๑๐,๑๑ การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๖๙ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

		S – จุดแข็ง	W – จุดอ่อน
ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก	๑. จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และความหลากหลายทางชีวภาพเหมาะต่อการทำการเกษตร	๑. ผลตอบแทนภาคการเกษตรน้อยไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน จึงไม่เป็นที่ดึงดูดใจให้คนรุ่นใหม่หันมาทำการเกษตร
		๒. การเกษตรเป็นกิจกรรมหลักที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด	๒. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทานการบริหารจัดการน้ำจึงไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำ การเกษตร
	๓. จังหวัดพัทลุงมีนโยบายในการขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย เพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง	๓. พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นแปลงขนาดเล็ก ยากต่อการบริหารจัดการ	
	๔. ทะเลสาบสงขลาฝั่งจังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำจัดหลักของภาคใต้และเป็นแหล่งกำเนิดของอารยธรรมและวิถีท้องถิ่นที่โดดเด่น	๔. ยังมีการใช้สารเคมีในการผลิตภาคการเกษตร	
	๕. ครุเรือ้นส่วนใหญ่อ้อยละ ๔๔.๙๕ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๕. การทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้มีความเสี่ยงทางด้านราคาของผลผลิต	
	๖. จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้เชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้า	๖. สินค้าอัตลักษณ์ประจำถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย	
	๗. มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่หลากหลาย	๗. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ ทำให้มีข้อจำกัดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดทั้งช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร	
	๘. มีสถาบันเกษตรกร จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน) ทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรในด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด	๘. การรวมกลุ่มของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งและมีเครือข่ายการเชื่อมโยงระหว่างกันน้อยส่งผลให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลน้อย	
	๙. เกษตรกรมีความรู้และภูมิปัญญาด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๙. เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่เข้าถึงแหล่งเงินทุนค่อนข้างยาก เนื่องจากภาวะหนี้สินเดิม จึงเป็นข้อจำกัดการเข้าถึงแหล่งเงินทุนใหม่	
	๑๐. มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด	๑๐. การนำภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย	
	๑๑. ผู้นำเกษตรกรหรือเครือข่ายภาคการเกษตร มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาดั้งแต่ระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย	๑๑. เกษตรกรส่วนใหญ่มีทักษะด้านการตลาดรูปแบบใหม่น้อย	
	๑๒. มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๑๒. การนำข้อมูลสารสนเทศไปสนับสนุนในการวางแผนการผลิตด้านต่างๆ ยังมีประสิทธิภาพน้อย	
	๑๓. การลงทุนด้านพลังงานทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย	๑๓. เกษตรกรให้ความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานน้อย เนื่องจากไม่มีความแตกต่างเรื่องราคา	
	๑๔. เกษตรกรให้ความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานน้อย เนื่องจากไม่มีความแตกต่างเรื่องราคา	๑๔. แหล่งรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรมีน้อย	
๑๕. อุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคการเกษตรยังมีน้อย	๑๕. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ปลูกฝังให้ลูกหลานทำงานด้านการเกษตร		
๑๖. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ปลูกฝังให้ลูกหลานทำงานด้านการเกษตร	๑๖. เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ค่อนข้างน้อย		
๑๗. เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ค่อนข้างน้อย			
ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมจากข้าวสังข์หยด และผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ		W๘,๑๔O๔,๕,๑๑ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตร	
๑๐. กระแสความนิยมในการดูแลสุขภาพ เป็นโอกาสในการพัฒนาธุรกิจบริการด้านสุขภาพ เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ รวมทั้ง การเชื่อมโยงการท่องเที่ยว อาทิ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์			
๑๑. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม ด้านการค้า และด้านการบริการการท่องเที่ยว			
๑๒. มีกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมต่อการพัฒนาด้านการเกษตร เช่น พรบ.ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘ พรบ. ส่งเสริมและพัฒนาาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ.๒๕๖๐ พรบ.โรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๘ พรบ.ปยุ			

ตารางที่ ๖๙ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

		S – จุดแข็ง	W – จุดอ่อน
ปัจจัยภายใน		๑. จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และความหลากหลายทางชีวภาพเหมาะต่อการทำการเกษตร ๒. การเกษตรเป็นกิจกรรมหลักที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด ๓. จังหวัดพัทลุงมีนโยบายในการขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย เพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง ๔. ทะเลสาบสงขลาฝั่งจังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำจัดหลักของภาคใต้และเป็นแหล่งกำเนิดของอารยธรรมและวิถีท้องถิ่นที่โดดเด่น ๕. คริวเรือนส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๔.๙๕ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๖. จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้เชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้า ๗. มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่หลากหลาย ๘. มีสถาบันเกษตรกร จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน) ทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรในด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด ๙. เกษตรกรมีความรู้และภูมิปัญญาด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๑๐. มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด ๑๑. ผู้นำเกษตรกรหรือเครือข่ายภาคการเกษตร มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาดังแต่ระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย ๑๒. มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๑. ผลตอบแทนภาคการเกษตรน้อยไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน จึงไม่เป็นที่ดึงดูดใจให้คนรุ่นใหม่หันมาทำการเกษตร ๒. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทานการบริหารจัดการน้ำจึงไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำ การเกษตร ๓. พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นแปลงขนาดเล็ก ยากต่อการบริหารจัดการ ๔. ยังมีการใช้สารเคมีในการผลิตภาคการเกษตร ๕. การทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้มีความเสี่ยงทางด้านราคาของผลผลิต ๖. สินค้าอัตลักษณ์ประจำถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย ๗. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ ทำให้มีข้อจำกัดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดทั้งช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร ๘. การรวมกลุ่มของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งและมีเครือข่ายการเชื่อมโยงระหว่างกันน้อยส่งผลให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลน้อย ๙. เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่เข้าถึงแหล่งเงินทุนค่อนข้างยาก เนื่องจากภาวะหนี้สินเดิม จึงเป็นข้อจำกัดการเข้าถึงแหล่งเงินทุนใหม่ ๑๐. การนำภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย ๑๑. เกษตรกรส่วนใหญ่มีทักษะด้านการตลาดรูปแบบใหม่น้อย ๑๒. การนำข้อมูลสารสนเทศไปสนับสนุนในการวางแผนการผลิตด้านต่างๆ ยังมีประสิทธิภาพน้อย ๑๓. การลงทุนด้านพลังงานทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย ๑๔. เกษตรกรให้ความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานน้อย เนื่องจากไม่มีความแตกต่างเรื่องราคา ๑๕. แหล่งรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรมีน้อย ๑๖. อุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคการเกษตรยังมีน้อย ๑๗. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ปลูกฝังให้ลูกหลานทำงานด้านการเกษตร ๑๘. เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ค่อนข้างน้อย
ปัจจัยภายนอก			
	พ.ศ.๒๕๖๘ และ พรก.การประมง พ.ศ.๒๕๕๘ เป็นต้น		
	๑๓. การให้ความสำคัญต่อการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) การลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก		
	๑๔. พื้นที่แหล่งน้ำทะเลน้อยได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำโลก (Ramsar site) เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางระบบนิเวศ เป็นที่หากินและการเลี้ยงควายน้ำ และเป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง		
	๑๕. FAO ได้ประกาศให้การเลี้ยงควายปลักและระบบนิเวศในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อยเป็นพื้นที่มรดกทาง		
	๑๖. การเกษตรโลก		

ตารางที่ ๖๙ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

ปัจจัยภายนอก	ปัจจัยภายใน	S – จุดแข็ง	W – จุดอ่อน
		๑. จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และความหลากหลายทางชีวภาพเหมาะสมต่อการทำการเกษตร ๒. การเกษตรเป็นกิจกรรมหลักที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด ๓. จังหวัดพัทลุงมีนโยบายในการขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย เพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง ๔. ทะเลสาบสงขลาฝั่งจังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำจืดหลักของภาคใต้และเป็นแหล่งกำเนิดของอารยธรรมและวิถีท้องถิ่นที่โดดเด่น ๕. คริวเรือส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๔.๙๕ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๖. จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้เชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้า ๗. มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่หลากหลาย ๘. มีสถาบันเกษตรกร จัดทะเบียนและไม่จดทะเบียน) ทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรในด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด ๙. เกษตรกรมีความรู้และภูมิปัญญาด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๑๐. มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด ๑๑. ผู้นำเกษตรกรหรือเครือข่ายภาคการเกษตร มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาดังระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย ๑๒. มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๑. ผลตอบแทนภาคการเกษตรน้อยไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน จึงไม่เป็นแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่หันมาทำการเกษตร ๒. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทานการบริหารจัดการน้ำจึงไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำ การเกษตร ๓. พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นแปลงขนาดเล็ก ยากต่อการบริหารจัดการ ๔. ยังมีการใช้สารเคมีในการผลิตภาคการเกษตร ๕. การทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้มีความเสี่ยงทางด้านราคาของผลผลิต ๖. สินค้าอัตลักษณ์ประจำถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย ๗. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ ทำให้มีข้อจำกัดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดทั้งช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร ๘. การรวมกลุ่มของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งและมีเครือข่ายการเชื่อมโยงระหว่างกันน้อยส่งผลให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลน้อย ๙. เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่เข้าถึงแหล่งเงินทุนค่อนข้างยาก เนื่องจากภาวะหนี้สินเดิม จึงเป็นข้อจำกัดการเข้าถึงแหล่งเงินทุนใหม่ ๑๐. การนำภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย ๑๑. เกษตรกรส่วนใหญ่มีทักษะด้านการตลาดรูปแบบใหม่น้อย ๑๒. การนำข้อมูลสารสนเทศไปสนับสนุนในการวางแผนการผลิตด้านต่างๆ ยังมีประสิทธิภาพน้อย ๑๓. การลงทุนด้านพลังงานทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย ๑๔. เกษตรกรให้ความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานน้อย เนื่องจากไม่มีความแตกต่างเรื่องราคา ๑๕. แหล่งรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรมีน้อย ๑๖. อุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคการเกษตรยังมีน้อย ๑๗. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ปลูกฝังให้ลูกหลานทำงานด้านการเกษตร ๑๘. เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ค่อนข้างน้อย
T – ภัยคุกคาม	๑. ประเทศที่เป็นเป้าหมายการส่งออกมีการตั้งมาตรฐานผลผลิต ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร รวมถึงขั้นตอนการผลิต การแปรรูป ทำให้การส่งออกสินค้าเกษตรยากมากขึ้น ๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่เสถียรภาพ เนื่องจากกลไกของตลาดโลก ๓. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้คนรุ่นใหม่ขาดแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๔. ระเบียบ กฎหมาย นโยบายที่เกี่ยวข้อง หรือหลักเกณฑ์การปฏิบัติของภาครัฐ บางอย่างเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการพัฒนาระบบการผลิตทางการเกษตร	S๒,๕,๘,๙,๑๐,๑๑T๓,๖ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง S๙,๑๐T๓ สนับสนุนทายาทเกษตรกรและเยาวชนรุ่นใหม่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพต่อเนื่องจากการเกษตร S๒,๗,๘,๑๑T๑,๒ สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร S๑๑T๑,๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบกลุ่ม การผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน S๓,T๑,๒ การขับเคลื่อนพัทลุงตามแนวทางศาสตร์พระราชา S๑,๓,๗,๑๐T๑,๒ การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร S๓,๔,๑๒T๑,๕,๖ สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน	W๕,๙,๑๐T๓,๕,๖ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง W๗,๑๗,๑๘T๓ สนับสนุนทายาทเกษตรกรและเยาวชนรุ่นใหม่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพต่อเนื่องจากการเกษตร W๓,๕,๘T๒ สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร W๓,๘,๑๒T๑,๒,๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบกลุ่มการผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน W๑๐,๑๘T๒,๕ การขับเคลื่อนพัทลุงตามแนวทางศาสตร์พระราชา W๘,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓,๑๔T๑,๒ การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๖๙ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

	ปัจจัยภายใน	S – จุดแข็ง	W – จุดอ่อน
ปัจจัยภายนอก		๑. จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และความหลากหลายทางชีวภาพเหมาะสมต่อการทำการเกษตร ๒. การเกษตรเป็นกิจกรรมหลักที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด ๓. จังหวัดพัทลุงมีนโยบายในการขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย เพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง ๔. ทะเลสาบสงขลาฝั่งจังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำจัดหลักของภาคใต้และเป็นแหล่งกำเนิดของอารยธรรมและวิถีท้องถิ่นที่โดดเด่น ๕. ครุฑเรือส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๔.๙๕ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๖. จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้เชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้า ๗. มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่หลากหลาย ๘. มีสถาบันเกษตรกร จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน) ทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรในด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด ๙. เกษตรกรมีความรู้และภูมิปัญญาด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๑๐. มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด ๑๑. ผู้นำเกษตรกรหรือเครือข่ายภาคการเกษตร มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาดังแต่ระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย ๑๒. มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๑. ผลตอบแทนภาคการเกษตรน้อยไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน จึงไม่เป็นที่น่าพอใจให้คนรุ่นใหม่หันมาทำการเกษตร ๒. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทานการบริหารจัดการน้ำจึงไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำ การเกษตร ๓. พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นแปลงขนาดเล็ก ยากต่อการบริหารจัดการ ๔. ยังมีการใช้สารเคมีในการผลิตภาคการเกษตร ๕. การทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้มีความเสี่ยงทางด้านราคาของผลผลิต ๖. สินค้าอัตลักษณ์ประจำถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย ๗. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ ทำให้มีข้อจำกัดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดทั้งช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร ๘. การรวมกลุ่มของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งและมีเครือข่ายการเชื่อมโยงระหว่างกันน้อยส่งผลให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลน้อย ๙. เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่เข้าถึงแหล่งเงินทุนค่อนข้างยาก เนื่องจากภาพหนี้สินเดิม จึงเป็นข้อจำกัดการเข้าถึงแหล่งเงินทุนใหม่ ๑๐. การนำภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย ๑๑. เกษตรกรส่วนใหญ่มีทักษะด้านการตลาดรูปแบบใหม่น้อย ๑๒. การนำข้อมูลสารสนเทศไปสนับสนุนในการวางแผนการผลิตด้านต่างๆ ยังมีประสิทธิภาพน้อย ๑๓. การลงทุนด้านพลังงานทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย ๑๔. เกษตรกรให้ความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานน้อย เนื่องจากไม่มีความแตกต่างเรื่องราคา ๑๕. แหล่งรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรมีน้อย ๑๖. อุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคการเกษตรยังมีน้อย ๑๗. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ปลูกฝังให้ลูกหลานทำงานด้านการเกษตร ๑๘. เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ค่อนข้างน้อย
	อาทิ การประกาศกฎหมายผังเมืองของจังหวัด ๕. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้นส่งผลกระทบต่อผลผลิตสินค้าเกษตร ๖. การแพร่ระบาดของโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ทั้งในมนุษย์ พืช ปศุสัตว์ และประมง ที่เพิ่มขึ้นและทวีความรุนแรงมากขึ้น	S๓T๒,๕ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร S๖,๗,๘T๑,๒ การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร S๖T๔ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตร	W๒,๔T๕ สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน W๑๐,๑๓T๕ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร W๘,๑๐,๑๒,๑๔,๑๕,๑๖T๑,๒ การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร W๘,๑๔T๔ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตร

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“เกษตรกรรมมั่นคง เกษตรกรรมก้าวหน้า สินค้าเกษตรได้มาตรฐาน”

คำนิยาม

เกษตรกรรมมั่นคง หมายถึง เกษตรกรมีความมั่นคงทางด้านอาหารและรายได้อย่างยั่งยืน

เกษตรกรรมก้าวหน้า หมายถึง เกษตรกรมั่งคั่ง ลดผลกระทบจากความเสี่ยงทางด้านราคาและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ การวางแผนการผลิตตามความต้องการของตลาด รวมทั้ง การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำการเกษตร

สินค้าเกษตรได้มาตรฐาน หมายถึง การทำเกษตรที่ได้มาตรฐาน GAP/PGS และมาตรฐานอินทรีย์ สินค้าเกษตรได้มาตรฐาน GMP มาตรฐาน HACCP มาตรฐาน GFM และมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศและสากล อาทิ มาตรฐาน Halal และมาตรฐานอื่นๆ

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๒.๑ กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๖
- ๒.๒ สหกรณ์มีความเข้มแข็ง ระดับ ๑ และระดับ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕
- ๒.๓ จำนวนวิสาหกิจชุมชน ระดับดี ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๓๐
- ๒.๔ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐
- ๒.๕ พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนสะสม ไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ไร่
- ๒.๖ พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำสะสม ไม่น้อยกว่า ๖๔๐, ๐๐๐ ไร่
- ๒.๗ จำนวนการปล่อยสัตว์น้ำลงสู่แหล่งน้ำ ไม่น้อยกว่า ๖๐ ครั้ง
- ๒.๘ รายได้ภาคการเกษตรต่อคนต่อเดือนเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๙,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน
- ๒.๙ ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) มีรายชื่อนวัตกรรมสะสม ไม่น้อยกว่า ๔๕ เรื่อง

๓. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

- ๓.๑ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย : เกษตรกรมีศักยภาพ สถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง โดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ ๑ กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๖

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ ๒ สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และระดับ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ ๓ จำนวนวิสาหกิจชุมชน ระดับดี ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๓๐

แนวทางพัฒนา

๓.๑.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง โดยการพัฒนาเพิ่มทักษะให้กับเกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านการผลิต การบริหารจัดการ การแปรรูป และการตลาดด้วยการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรม สนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ การเกษตรอย่างมืออาชีพ รวมทั้งการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและช่องทางการตลาด

๓.๑.๒ สนับสนุนทายาทเกษตรกรและเยาวชนรุ่นใหม่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและ อาชีพต่อเนื่องจากการเกษตร โดยการปรับทัศนคติในระดับครอบครัว โรงเรียน การร่วมมือกับ สถาบันการศึกษาในการสนับสนุนทุนศึกษาสำหรับเยาวชนเพื่อการศึกษาต่อทางด้านการเกษตร สร้างต้นแบบ เกษตรกรรุ่นใหม่ทำการเกษตรประสบความสำเร็จและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คนรุ่นใหม่ได้รับรู้ และจัดตั้ง ศูนย์ป่มเพาะทายาทเกษตรกรและเยาวชนเป็น Young Smart Farmer รวมทั้งการปรับเปลี่ยนรูปแบบทาง การเกษตรด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมเพื่อการลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และลดเวลาการ ทำงาน

๓.๑.๓ สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยการสนับสนุนการ รวมกลุ่มเกษตรกร การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร เชื่อมโยงเครือข่ายระดับชุมชนสู่การเชื่อมโยง ระดับประเทศ และขยายผลการดำเนินงาน พัฒนาเครือข่ายเกษตรกร สถาบันเกษตรกรผ่านระบบสารสนเทศ สนับสนุนการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของกลุ่มเกษตรกรและ เครือข่ายเกษตรกร

๓.๑.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบกลุ่มการผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน โดยการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างเกษตรกรรายใหญ่กับเกษตรกรรายย่อยให้เกิดการพัฒนาการผลิต และเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรผ่านการส่งเสริมในรูปแบบเครือข่ายวิสาหกิจ รวมทั้ง สนับสนุนการทำธุรกิจ การเกษตรเพื่อสังคม (Social Business)

โครงการสำคัญ

- ๑) เพิ่มศักยภาพเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยี
- ๒) สืบสานทายาทเกษตรและเยาวชนรุ่นใหม่
- ๓) พัฒนาทักษะและเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตร

๓.๒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อสร้างความสามารถทางการ แข่งขัน

เป้าหมาย : ยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมทั้งการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด พัทลุง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ ๑ : อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

สาขาเกษตรกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ ๒ : พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ไร่

แนวทางพัฒนา

๓.๒.๑ การขับเคลื่อนพัทลุงตามแนวทางศาสตร์พระราชา ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง โดยการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในการทำเกษตรกรรม ขยายผลและประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้เกิดการพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเอง และพึ่งพากันเองได้อย่างยั่งยืน

๓.๒.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร โดยการบริหารจัดการทรัพยากรหมุนเวียนภายในฟาร์มให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่งเสริมการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน สนับสนุนการพัฒนาพันธุ์ดี และกระจายพันธุ์ดีอย่างเพียงพอและทั่วถึง การสนับสนุนการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมเพื่อทดแทนแรงงาน และการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ ส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมในสวนยางพารา สวนปาล์มน้ำมัน และสวนผลไม้ในรูปแบบสวนสมรม อาทิ ปลูกพืชสมุนไพรและไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ การเลี้ยงผึ้งและชันโรง การเพาะเห็ด และการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สนับสนุนการทำเกษตรสร้างสรรค์หรือเกษตรประณีต การให้ความสำคัญในการรักษาคุณภาพผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว การตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับและติดตามแหล่งที่มาของสินค้า (Traceability) และส่งเสริมการทำเกษตรพันธสัญญาที่เป็นธรรม

๓.๒.๓ สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ได้แก่ เกษตรธรรมชาติ วนเกษตร เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และเกษตรอินทรีย์ โดยการสร้างการรับรู้และปลูกจิตสำนึกให้กับเกษตรกรและประชาชนได้ตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากการใช้สารเคมีไปสู่การ ลด ละ เลิกใช้สารเคมีอย่างถาวร สนับสนุนชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่มีธาตุอาหารครบสูตร N,P,K การพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานผลผลิตและตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา สนับสนุนการผลิตเพื่อการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม การประชาสัมพันธ์ถึงความแตกต่างของสินค้าเกษตรที่ผลิตตามมาตรฐานกับสินค้าเกษตรทั่วไป การสนับสนุนให้ผู้บริโภคเลือกบริโภคสินค้าที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัย รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างตลาดและขยายเครือข่ายในระดับจังหวัดและระดับประเทศ

๓.๒.๔ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วย BCG Model ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และ เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) โดยสนับสนุนการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย หยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ (Zero Waste) การใช้ผลผลิต ของเหลือ หรือผลพลอยได้ทางการเกษตรมาใช้เป็นพลังงานทดแทน พลังงานชีวภาพ/ชีวมวล เพื่อใช้ในระดับครัวเรือน/ชุมชน รวมถึงนำมาใช้เป็นวัตถุดิบตั้งต้นในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพ อุตสาหกรรมแปรรูปวัสดุทางการเกษตร เป็นต้น และยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ

๓.๒.๕ ส่งเสริมการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาพื้นที่การเกษตรให้มีศักยภาพเป็นศูนย์การเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตรด้วยการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม สร้างเรื่องราว (Story) จากภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่โดดเด่นของจังหวัดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและอาหารปลอดภัย (Farm Stay)

๓.๒.๖ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานชีวมวล การนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรกลับมาแปรรูปเป็นพลังงานทดแทนและพลังงานชีวภาพ การถ่ายทอดโมเดล ๕ โรง ได้แก่ โรงอาหารและยา โรงปุ๋ย โรงน้ำ โรงพลังงาน และโรงเรียน เพื่อใช้ในระดับครัวเรือนและชุมชน

โครงการสำคัญ

- ๑) ยกระดับสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยรูปแบบ BCG Model
- ๒) เสริมสร้างอาชีพ และพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าประมงสู่ผลิตภัณฑ์แปรรูปมูลค่าสูงแบบครบวงจร
- ๓) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อสร้างความสามารถทางการแข่งขัน
- ๔) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร
- ๕) ส่งเสริมการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๖) พัฒนาเมืองเกษตรปลอดภัย
- ๗) การประยุกต์ใช้ชุดเทคโนโลยีของกรมการข้าวในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมูลค่าข้าวไร้จังหวัดพัทลุง ภายใต้ BCG Model
- ๘) ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการทำนาข้าวริมเลสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- ๙) ยกระดับไม้ผลเศรษฐกิจที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน
- ๑๐) ขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๓.๓ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดิน น้ำ และประมงอย่างเป็นระบบครบวงจร

เป้าหมาย : ทรัพยากรดิน น้ำ และประมงมีความเหมาะสมต่อการทำการเกษตรทั่วทั้งจังหวัด

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ ๑ : พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ ๒ : จำนวนการปล่อยสัตว์น้ำลงสู่แหล่งน้ำ

แนวทางการพัฒนา

๓.๓.๑ การบริหารจัดการทรัพยากรดินให้มีคุณภาพเหมาะสมแก่การทำการเกษตร โดยการเพิ่มศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้ด้านการฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดินที่ง่ายต่อการปฏิบัติ จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พัฒนาและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพทดแทนสารเคมี สนับสนุนการปลูกพืชสลับการปลูกพืชหมุนเวียนและการใช้ระบบ Zoning by Agri-Map เพื่อการเกษตร

๓.๓.๒ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอ โดยการขยายพื้นที่ชลประทานให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด จัดทำแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำและระบบส่งน้ำ ซะลอการไหลของน้ำลงสู่ทะเลสาบสงขลาและลดการขุดลอกคลองธรรมชาติเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ การกำจัดขยะและพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียจากชุมชน ครีวเรือน ภาคการเกษตรและภาคธุรกิจ ก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ พัฒนาระบบการกักเก็บน้ำไว้ในฟาร์มของเกษตรกร สร้างความสมดุลของการไหลเวียนน้ำเค็มและน้ำจืดในทะเลสาบสงขลา รวมทั้งจัดทำแผนรองรับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ จัดทำระบบเตือนภัยการใช้น้ำทางการเกษตรและระบบเตือนภัยล้นน้ำ

๓.๓.๓ การบริการจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน โดยการอนุรักษ์ฟื้นฟูระบบนิเวศแหล่งน้ำธรรมชาติโดยเฉพาะทะเลสาบสงขลาทั้งในส่วนของทะเลหลวงและทะเลน้อยให้เกิดความสมดุลและเกื้อกูลซึ่งกันและกันของสิ่งมีชีวิต เช่น ควายน้ำ นกน้ำ ปลาน้ำจืด และหญ้าทะเล เป็นต้น การเพิ่มปริมาณปลาดุก GI ในพื้นที่ทะเลน้อย ส่งเสริมการประกอบอาชีพประมงโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การป้องกันและปราบปรามการทำประมงที่ผิดกฎหมาย และไม่สนับสนุนสินค้าประมงที่เกิดจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย

โครงการสำคัญ

- ๑) ส่งเสริมกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ควายปลักทะเลน้อย GIAHS ให้มีความมั่นคงและยั่งยืน
- ๒) ส่งเสริมพัฒนาพันธุ์ อนุรักษ์ พื้นที่มรดกทางการเกษตรโลก “การเลี้ยงควายปลักและระบบนิเวศในพื้นที่ชุ่มน้ำโลก”
- ๓) พันธุ์ทรัพยากรสัตว์น้ำคินสู่พัทลุง
- ๔) สร้างความเข้มแข็งชุมชนประมงและเสริมสร้างเครือข่ายอาสาสมัครประมงในการเฝ้าระวังการทำประมงลดผลกระทบต่อโลมาอิรวดี

๓.๔ ประเด็นการพัฒนาด้านที่ ๔ การสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร

เป้าหมาย : สินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มและเกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ ๑ : รายได้ภาคการเกษตรต่อคนต่อเดือนเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๙,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ ๒ : ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) มีรายชิตนนวัตกรรมสะสมเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๔๕ เรื่อง

แนวทางพัฒนา

๓.๔.๑ การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร โดยการสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น สมุนไพรแปรรูป อาหารทางการแพทย์ และอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น สร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ มีมาตรฐานและระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค การพัฒนาธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายสาธารณะ การออกแบบผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ตามความต้องการของตลาด พัฒนาธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะ การสร้างและประชาสัมพันธ์ตราสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์สามารถแข่งขันได้ การเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย ๕ร ได้แก่ โรงแรม โรงเรียน โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร ขยายช่องทางตลาดด้วยระบบสารสนเทศ เช่น ตลาดออนไลน์ Modern Trade เกษตรพันธสัญญา การจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อพบผู้ขาย และโมเดลเกษตร - พาณิชย์ทันสมัย เป็นต้น รวมทั้งพัฒนาจังหวัดพัทลุงเป็นศูนย์กลางด้านเกษตรและอาหารปลอดภัยของภาคใต้ และการสร้างแบรนด์สินค้าจาก Story สู่แบรนด์ของจังหวัดพัทลุง

๓.๔.๒ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตร โดยการพัฒนาและปรับปรุงระบบฐานข้อมูลทางเกษตร พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) การส่งเสริมศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) การคัดเกรดคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ก่อนป้อนเข้าสู่ระบบตลาด สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการลดค่าขนส่งให้กับเกษตรกรที่ขายสินค้าเองในครัวเรือน พัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อการลดต้นทุนการขนส่งและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและป้องกันการเสียหาย รวมทั้งการปรับปรุงถนนและสะพานเพื่อขนส่งสินค้าทางการเกษตรจากพื้นที่ตอนในเชื่อมต่อกับเส้นทางสายหลักของภาค

โครงการสำคัญ

- ๑) ส่งเสริมการตลาด สร้างภาพลักษณ์สินค้าอาหารทะเล และของดีจังหวัดพัทลุง
- ๒) พัฒนาการรูปแบบผลผลิตสัตว์น้ำและช่องทางตลาดสินค้าประมงให้เกิดความยั่งยืน
- ๓) เปิดโลกเมืองลุงสู่ "โลกแห่งนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล"
- ๔) การพัฒนาศักยภาพการตลาดเศรษฐกิจดิจิทัล
- ๕) “ยกระดับผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ท้องถิ่น ด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์ (Value Creation and Innovation) สู่ตลาดสากล”
- ๖) ปรับรูปแบบการตลาดโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

๔. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ

แผนระดับ ๑	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน		
	- เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น - ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า - ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ		
↓↑			
แผนระดับ ๒ (ให้กรอกเฉพาะแผนที่สอดคล้อง แต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร - เป้าหมาย : ผลผลิตทั้งหมดรวมใน ประเทศในสาขา เกษตรเพิ่มขึ้น - เป้าหมาย : ผลิตรายการการผลิต ของภาคเกษตร เพิ่มขึ้น - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น แผนย่อยเกษตรปลอดภัย แผนย่อยเกษตรชีวภาพ แผนย่อยเกษตรแปรรูป แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ และแผนย่อยการพัฒนากระบวนการเกษตร	แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป เรื่อง ความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม ประเด็นการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ - หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง - เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น - แนวทางการพัฒนา การยกระดับขีดความสามารถ ของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร - หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน - หมวดหมู่ที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง - หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

แผนระดับ ๓ (ให้กรอกเฉพาะแผนที่สอดคล้อง แต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนกระทรวง ๕ ปี และแผน BCG)	แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ “เมืองแห่งความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ” ประเด็นการพัฒนา การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่ยั่งยืนจากฐานการเกษตร อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร และผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น แนวทางการพัฒนา เกษตรมูลค่าสูง เกษตรสมัยใหม่ เกษตรปลอดภัย จัดการดิน น้ำ และโลจิสติกส์ในภาคการเกษตร พัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชุมชน และการสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุน	แผนพัฒนาภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ “พัฒนาการท่องเที่ยว การเกษตร อุตสาหกรรมชีวภาพ สู่ผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพ และมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน” ประเด็นการพัฒนา การพัฒนาการเกษตร (ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ สมุนไพร และไม้เศรษฐกิจ)	แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) “เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” ยกระดับคุณภาพสินค้าหลักของจังหวัดพัทลุงให้ได้การรับรองมาตรฐาน	แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม” การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	แผนพัฒนาภาคใต้ พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ - เป้าหมาย : อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ขยายตัวเพิ่มขึ้น - เป้าหมาย : สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้ลดลง ประเด็นการพัฒนา พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี การแปรรูป ยกระดับสินค้าอัตลักษณ์ เกษตรกรรมยั่งยืน สร้างความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกร และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ภาคเกษตร
--	---	---	--	--	---

สาระสำคัญ แผนพัฒนา การเกษตร และสหกรณ์ ของจังหวัด	เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด “เกษตรกรรมมั่นคง เกษตรกรร่ำนก้าวหน้า สินค้าเกษตรได้มาตรฐาน” ๑. เกษตรกรมีศักยภาพ สถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง โดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒. ยกระดับผลผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมทั้งการพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนให้ครอบคลุมทั้งจังหวัดพัทลุง ๓. ทรัพยากรดิน น้ำ และประมงมีความเหมาะสมต่อการทำการเกษตรทั่วทั้งจังหวัด ๔. สินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มและเกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ๑. กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ๒. สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และระดับ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๖ ๓. อัตราการขยายตัวของ GPP สาขาเกษตรกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐ ๔. พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนสะสม ไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๕. พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำสะสม ไม่น้อยกว่า ๖๐๐,๐๐๐ ไร่ ๖. จำนวนการปล่อยสัตว์น้ำลงสู่แหล่งน้ำ ไม่น้อยกว่า ๖๐ ครั้ง ๗. รายได้ภาคการเกษตรต่อคนต่อเดือนเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๙,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน ๘. ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) มีรายชื่อนวัตกรรมสะสม ไม่น้อยกว่า ๔๕ เรื่อง
---	---	--

ประเด็นการ พัฒนาด้าน การเกษตร และสหกรณ์ ของจังหวัด	๑. เพิ่มศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ๑.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ๑.๒ สนับสนุนทายาทเกษตรกรและเยาวชนรุ่นใหม่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพต่อเนื่องจากการเกษตร ๑.๓ สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๑.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบกลุ่มการผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อสร้างความสามารถทางการแข่งขัน ๒.๑ การขับเคลื่อนพัทลุงตามแนวทางศาสตร์พระราชา ๒.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร ๒.๓ สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ๒.๔ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วย BCG Model ๒.๕ ส่งเสริมการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว ๒.๖ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร	๓. บริหารจัดการทรัพยากรดิน น้ำ และประมงอย่างเป็นระบบครบวงจร ๓.๑ การบริหารจัดการทรัพยากรดินให้มีคุณภาพเหมาะสมแก่การทำเกษตร ๓.๒ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอ ๓.๓ การบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน	๔. การสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร ๔.๑ การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร ๔.๒ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตร
---	--	--	---	---

โครงการ สำคัญ	- เพิ่มศักยภาพเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยี - สืบสานทายาทเกษตรกรและเยาวชนรุ่นใหม่ - พัฒนาทักษะและเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตรกร	- ยกระดับสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยรูปแบบ BCG Model - เสริมสร้างอาชีพ และพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าประมงสู่ผลิตภัณฑ์แปรรูปมูลค่าสูงแบบครบวงจร - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อสร้างความสามารถทางการแข่งขัน - ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร - ส่งเสริมการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - พัฒนาเมืองเกษตรปลอดภัย - การประยุกต์ใช้ชุดเทคโนโลยีของกรมการข้าวในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมูลค่าข้าวไร่จังหวัดพัทลุง ภายใต้ BCG Model - ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการทำนาข้าวริมเลสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร - ยกระดับไม้ผลเศรษฐกิจที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน - ขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	- ส่งเสริมกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ควายปลั๊กเฮลน้อย GIAHS ให้มีความมั่นคงและยั่งยืน - ส่งเสริมพัฒนาพันธุ์ อนุรักษ์ พื้นที่มรดกทางการเกษตรโลก “การเลี้ยงควายปลั๊กและระบบนิเวศในพื้นที่ชุ่มน้ำโลก” - พัฒนาทรัพยากรสัตว์น้ำคืนสู่พัทลุง - สร้างความเข้มแข็งชุมชนประมงและเสริมสร้างเครือข่ายอาสาสมัครประมงในการเฝ้าระวังการทำประมงลดผลกระทบต่อโลมาอิรวดี	- ส่งเสริมการตลาด สร้างภาพลักษณ์สินค้าอาหารทะเล และของดีจังหวัดพัทลุง - พัฒนาการรูปแบบผลผลิตสัตว์น้ำและช่องทางตลาดสินค้าประมงให้เกิดความยั่งยืน - เปิดโลกเมืองลุงสู่ "โลกแห่งนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล" - การพัฒนาศักยภาพ การตลาดเศรษฐกิจดิจิทัล - “ยกระดับผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ท้องถิ่นด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์ (Value Creation and Innovation) สู่ตลาดสากล” - แปรรูปสับปะรดโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
--------------------------	--	--	--	---

๕. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐) จังหวัดพัทลุง

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : “เกษตรกรรมมั่นคง เกษตรกรรมก้าวหน้า สินค้าเกษตรได้มาตรฐาน”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย						แนวทางพัฒนา
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
เพิ่มศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้สามารถ พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน	กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง (ข้อมูลปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๓๒)	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๒	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๓	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๔	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๕	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๖	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๖	๓.๑.๑ – ๓.๑.๔
	สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และระดับ ๒ (ข้อมูลปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๕๐.๕๐)	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๑	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๒	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๓	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๔	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๕	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๕	๓.๑.๑ – ๓.๑.๔
	จำนวนวิสาหกิจชุมชน ระดับดี ตามเกณฑ์การจัดระดับความ เข้มแข็งเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ ๒๕.๕ (ข้อมูลการประเมิน ศักยภาพ วสช. ปี ๒๕๖๕)	อย่างน้อย ร้อยละ ๒๖.๐๐	อย่างน้อย ร้อยละ ๒๗.๐๐	อย่างน้อย ร้อยละ ๒๘.๐๐	อย่างน้อย ร้อยละ ๒๙.๐๐	อย่างน้อย ร้อยละ ๓๐.๐๐	อย่างน้อย ร้อยละ ๓๐.๐๐	๓.๑.๑ – ๓.๑.๔
เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรเพื่อสร้าง ความสามารถทางการแข่งขัน	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขา เกษตรกรรม ข้อมูลอัตราการขยายตัวเฉลี่ย ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ ร้อยละ ๓.๐๖ (ที่มา : สศช.)	ขยายตัว ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓.๐	ขยายตัว ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓.๐	ขยายตัว ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓.๐	ขยายตัว ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓.๐	ขยายตัว ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓.๐	ขยายตัว ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓.๐	๓.๒.๑ – ๓.๒.๖
	พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนสะสม (ข้อมูลปี ๒๕๖๒ จำนวน ๘๙,๓๙๕ ไร่)	ไม่น้อยกว่า ๘๐,๐๐๐ ไร่	ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ไร่	ไม่น้อยกว่า ๑๒๐,๐๐๐ ไร่	ไม่น้อยกว่า ๑๕๐,๐๐๐ ไร่	ไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ไร่	ไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ไร่	๓.๒.๓ - ๓.๒.๕

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย						แนวทางพัฒนา
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
บริหารจัดการทรัพยากรดิน น้ำ และประมงอย่างเป็นระบบครบวงจร	พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ สะสม (ข้อมูลปี ๒๕๖๔ พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการชลประทาน ๔๒๕,๔๗๑ ไร่ การจัดการดิน ๑๖๐,๖๙๘.๕๐ ไร่ รวม ๕๘๖,๑๖๙.๙๕ ไร่)	ไม่น้อยกว่า ๖๐๐,๐๐๐ ไร่	ไม่น้อยกว่า ๖๑๐,๐๐๐ ไร่	ไม่น้อยกว่า ๖๒๐,๐๐๐ ไร่	ไม่น้อยกว่า ๖๓๐,๐๐๐ ไร่	ไม่น้อยกว่า ๖๔๐,๐๐๐ ไร่	ไม่น้อยกว่า ๖๔๐,๐๐๐ ไร่	๓.๓.๑ – ๓.๓.๒
	จำนวนการปล่อยสัตว์น้ำลงสู่แหล่งน้ำ	ไม่น้อยกว่า ๑๒ ครั้งต่อปี	ไม่น้อยกว่า ๑๒ ครั้งต่อปี	ไม่น้อยกว่า ๑๒ ครั้งต่อปี	ไม่น้อยกว่า ๑๒ ครั้งต่อปี	ไม่น้อยกว่า ๑๒ ครั้งต่อปี	ไม่น้อยกว่า ๖๐ ครั้ง	๓.๓.๓
การสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร	รายได้ภาคการเกษตรต่อคนต่อเดือนเพิ่มขึ้น (ข้อมูลปี ๒๕๖๓ จำนวน ๔,๑๓๔ บาทต่อคนต่อเดือน (ที่มา: สศช.))	ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน	ไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน	ไม่น้อยกว่า ๗,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน	ไม่น้อยกว่า ๘,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน	ไม่น้อยกว่า ๙,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน	ไม่น้อยกว่า ๙,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน	๓.๔.๑ – ๓.๔.๒
	ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) มีรายชื่อนวัตกรรมสะสม (ฐานปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๙ เรื่อง)	ไม่น้อยกว่า ๒๕ เรื่อง	ไม่น้อยกว่า ๓๐ เรื่อง	ไม่น้อยกว่า ๓๕ เรื่อง	ไม่น้อยกว่า ๔๐ เรื่อง	ไม่น้อยกว่า ๔๕ เรื่อง	ไม่น้อยกว่า ๔๕ เรื่อง	๓.๔.๒

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๑.๑	๑. เพิ่มศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยี	จังหวัด			๑๓,๓๙๑,๖๐๐	๑๓,๓๙๑,๖๐๐	๑๓,๓๙๑,๖๐๐	๔๐,๑๗๔,๘๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดพัทลุง/สนง.ประมงจังหวัดพัทลุง/สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง	สนง.พลังงานจังหวัดพัทลุง/ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพัทลุง
๓.๑.๑	๒. พัฒนาทักษะและเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตร	จังหวัด			๖๕๒,๕๐๐	๖๕๒,๕๐๐	๖๕๒,๕๐๐	๑,๙๕๗,๕๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓.๑.๑	๓. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	กระทรวง	๒๕๐,๒๖๐					๒๕๐,๒๖๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง สนง.ประมงจังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๔. การพัฒนาเกษตรกร	กระทรวง	๗๐,๙๐๐					๗๐,๙๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๕. การยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อมีส่วนร่วมและต่อยอดศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	กระทรวง	๗๐,๐๐๐	๔๒๐,๐๐๐	๔๒๐,๐๐๐	๔๒๐,๐๐๐	๔๒๐,๐๐๐	๑,๗๕๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๑.๑	๖. พัฒนาสถาบันเกษตรกร	กยท.	๓,๗๓๕,๑๒๐					๓,๗๓๕,๑๒๐	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๗. ศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่	กระทรวง	๑๖๒,๐๐๐					๑๖๒,๐๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๘. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ	กระทรวง	๒,๔๘๒,๖๐๐					๒,๔๘๒,๖๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๑.๑	๙. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	กระทรวง	๑๔,๖๐๐					๑๔,๖๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๑๐. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	กระทรวง	๖๓,๖๐๐					๖๓,๖๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๑๑. พัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน	กระทรวง	๓๔,๒๐๐					๓๔,๒๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๑๒. ช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	กระทรวง	๑,๒๓๘,๗๖๕					๑,๒๓๘,๗๖๕	สนง.สหกรณ์จังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๑๓. แก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์	กระทรวง	๒๖,๔๐๐					๒๖,๔๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๑๔. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพภายใต้โครงการจัดที่ดินตามนโยบายรัฐบาล	กระทรวง	๕๐,๙๐๐					๕๐,๙๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๑๕. พัฒนาผู้แทนเกษตรกร	กระทรวง	๒๕,๐๐๐					๒๕,๐๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๑๖. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	กระทรวง	๖๙,๙๐๐					๖๙,๙๐๐	สนง.ประมงจังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๑๗. สร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	กระทรวง	๑๑๖,๐๐๐					๑๑๖,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๑.๑	๑๘. เสริมสร้างการจัดทำ บัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน	กระทรวง	๘๕,๖๐๐					๘๕,๖๐๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ พัทลุง	
๓.๑.๑	๑๙. สร้างอาชีพเสริมเพิ่ม รายได้แม่บ้านเกษตรกร - ปลุกผักกาดแคร์ - ปลุกพืชแซม	จังหวัด		๑,๕๔๐,๐๐๐		๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๔,๕๔๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๑	๒๐. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้า เกษตรอัตลักษณ์ พื้นถิ่น	กระทรวง	๑๔๕,๐๐๐					๑๔๕,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรพัทลุง	
๓.๑.๑	๒๑. การประเมินความเสี่ยง ด้านความยั่งยืนของยาง ธรรมชาติในประเทศไทย	กยท.	๑๑๙,๕๔๐					๑๑๙,๕๔๐	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๒	๒๒. สืบสานทายาทและ เยาวชนรุ่นใหม่	จังหวัด			๔๔,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๑๓๒,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด พัทลุง	
๓.๑.๒	๒๓. พัฒนาความรู้ด้าน ยางพาราทั้งระบบเพื่อ ส่งเสริมการประกอบอาชีพสวน ยางและก้าวไปสู่ Smart Farmer	กยท.	๗๕๗,๕๐๐					๗๕๗,๕๐๐	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๒	๒๔. ส่งเสริมเคหกิจเกษตร ในครัวเรือนเกษตรสูงวัย	กระทรวง	๔๔,๐๐๐					๔๔,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๒	๒๕. พัฒนาเกษตรกร ปราชญ์ (Smart Farmer)	กระทรวง จังหวัด	๒๖๑,๙๖๐					๒๖๑,๙๖๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง สนง.การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพัทลุง ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๑.๔	๒๖. ส่งเสริมและพัฒนา วิสาหกิจชุมชน	กระทรวง	๒๒๐,๑๕๐					๒๒๐,๑๕๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๔	๒๗. พัฒนาธุรกิจชุมชนในเขต ปฏิรูปที่ดิน	กระทรวง	๙๒,๗๖๐					๙๒,๗๖๐	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๔	๒๘. พัฒนาการผลิตสินค้า ให้ได้อย่างยั่งยืน - พัฒนาองค์ความรู้แก่สมาชิก - พัฒนาศักยภาพการผลิต และแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า	จังหวัด		๑,๔๕๙,๔๐๐		๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๔,๔๕๙,๔๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๑.๔	๒๙. พัฒนาศักยภาพ เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน เครื่องแกงพัทลุง - พัฒนาองค์ความรู้แก่สมาชิก - พัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่า	จังหวัด		๑,๒๐๕,๐๐๐		๑,๒๐๐,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	๓,๖๐๕,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๑	๓๐. ส่งเสริมการเกษตรตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	จังหวัด			๙๗๑,๕๓๐	๙๗๑,๕๓๐	๙๗๑,๕๓๐	๒,๙๑๔,๕๙๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๑	๓๑. คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ใน พระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระ บรม โอรสาธิราชฯ	กระทรวง	๓๙,๘๕๐					๓๙,๘๕๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด พัทลุง สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ พัทลุง	
๓.๒.๑	๓๒. พัฒนาแนวทาง พระราชดำริ	กระทรวง	๓๒,๐๐๐					๓๒,๐๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๑	๓๓. ส่งเสริมการดำเนินงาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กระทรวง	๖๙๖,๗๒๐					๖๙๖,๗๒๐	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง สนง.สหกรณ์จังหวัด พัทลุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรพัทลุง สนง.ประมงจังหวัด พัทลุง	
๓.๒.๑	๓๔. ปรับปรุงซ่อมแซมอาคาร ศูนย์ศิลปาชีพบ้านหัวป่าเขียว	จังหวัด	๗,๓๕๐,๐๐๐					๗,๓๕๐,๐๐๐	สนง.โยธาธิการและผัง เมืองจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๑	๓๕. ส่งเสริมการเกษตรตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง - พัฒนาองค์ความรู้แก่ เกษตรกร - ส่งเสริมกิจกรรมการผลิตพืช เลี้ยงสัตว์ และเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำ	กระทรวง		๕,๕๒๘,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๕๒๘,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	สนง.ประมงจังหวัด พัทลุง
๓.๒.๑	๓๖. เกษตรเพื่ออาหาร กลางวัน - ส่งเสริมการจัดทำแปลง เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน จำนวน ๑๐ โรงเรียน - ยกระดับแปลงเกษตรเพื่อ อาหารกลางวัน โรงเรียน ตชด.บ้านควนตะแบก - ติดตามการดำเนินงาน โครงการเกษตรเพื่ออาหาร กลางวัน	จังหวัด		๑,๘๐๐,๐๐๐		๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๕,๔๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๒	๓๗. เสริมสร้างอาชีพและพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าประมงสู่ผลิตภัณฑ์แปรรูปมูลค่าสูงแบบครบวงจร	จังหวัด			๑,๗๓๔,๐๐๐	๑,๗๓๔,๐๐๐	๑,๗๓๔,๐๐๐	๕,๒๐๒,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๓๘. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อสร้างความสามารถทางการแข่งขัน	จังหวัด			๑,๖๖๗,๐๐๐	๑,๖๖๗,๐๐๐	๑,๖๖๗,๐๐๐	๕,๐๐๑,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๓๙. การประยุกต์ใช้ชุดเทคโนโลยีของกรมการข้าวในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมูลค่าข้าวไร่จังหวัดพัทลุง ภายใต้ BCG Model	จังหวัด			๑,๑๗๑,๒๐๐	๑,๑๗๑,๒๐๐	๑,๑๗๑,๒๐๐	๓,๕๑๓,๖๐๐	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง	
๓.๒.๒	๔๐. ยกระดับไม้ผลเศรษฐกิจที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อสร้างความสามารถทางการแข่งขัน	จังหวัด			๑,๗๖๘,๑๔๕	๑,๗๖๘,๑๔๕	๑,๗๖๘,๑๔๕	๕,๓๐๔,๔๓๕	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๔๑. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในฟาร์มเกษตรกร	กระทรวง	๑,๐๒๔,๑๐๐					๑,๐๒๔,๑๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์พัทลุง	
๓.๒.๒	๔๒. ผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว	กระทรวง	๑๓๙,๕๐๐					๑๓๙,๕๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	
๓.๒.๒	๔๓. หนึ่งอำเภอ ๑ แปลงเกษตรอัจฉริยะ	กระทรวง	๑๐,๐๐๐					๑๐,๐๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	
๓.๒.๒	๔๔. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	กระทรวง	๖๐๐,๘๗๐					๖๐๐,๘๗๐	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง สนง.ประมงจังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๒	๔๕. ระบบส่งเสริมการเกษตร แบบแปลงใหญ่	กระทรวง เกษตร.	๓,๔๐๕,๓๓๐					๓,๔๐๕,๓๓๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ พัทลุง สนง.การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพัทลุง สนง.ประมงจังหวัด พัทลุง ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรพัทลุง สนง.ปศุสัตว์จังหวัด พัทลุง สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง สนง.สหกรณ์จังหวัด พัทลุง การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๔๖. เสริมสร้างศักยภาพการ ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนของ ศูนย์ข้าวชุมชน	กระทรวง	๒๗๖,๐๐๐					๒๗๖,๐๐๐	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง	
๓.๒.๒	๔๗. เกษตรเพื่ออาหาร กลางวัน	จังหวัด		๒๑๐,๐๐๐				๒๑๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๔๘. งานเงินทุนหมุนเวียนใน การผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่นๆ	กระทรวง	๘๒๐,๙๖๐					๘๒๐,๙๖๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงน้ำจืดพัทลุง	
๓.๒.๒	๔๙. ปรับปรุงพันธุ์และ อนุรักษ์ความหลากหลายทาง ชีวภาพพืชอาหารสัตว์	กระทรวง	๒๒,๕๐๐					๒๒,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารสัตว์พัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๒	๕๐. ปลุกแพนด้วยยางพันธุ์ดี และพืชเศรษฐกิจอื่น	กยท.	๑,๒๕๖,๗๐๐					๑,๒๕๖,๗๐๐	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๕๑. พัฒนาคุณภาพสินค้า ประมงสู่มาตรฐาน	กระทรวง	๔๖๗,๑๐๐					๔๖๗,๑๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงน้ำจืดพัทลุง	
๓.๒.๒	๕๒. พัฒนาอาหารสัตว์	กระทรวง	๑,๕๖๙,๓๐๐					๑,๕๖๙,๓๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารสัตว์พัทลุง	
๓.๒.๒	๕๓. เพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารจัดการด้านการเกษตร	กระทรวง	๓๙,๙๕๐					๓๙,๙๕๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๕๔. ส่งเสริมการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต สับปะรด	กระทรวง	๒๖,๕๐๐					๒๖,๕๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๕๕. ส่งเสริมการใช้ เครื่องจักรกลทางการเกษตร	กระทรวง	๑๔,๘๕๐					๑๔,๘๕๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๕๖. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้า เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	กระทรวง	๓๓๙,๕๐๐					๓๓๙,๕๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๕๗. ส่งเสริมการอารักขาพืช เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร	กระทรวง	๑๓๕,๐๐๐					๑๓๕,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๕๘. สนับสนุนการขับเคลื่อน งานด้านการเกษตรในระดับ พื้นที่	กระทรวง	๓๙,๑๔๐					๓๙,๑๔๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๕๙. สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร	กระทรวง	๑๐๐,๔๐๐					๑๐๐,๔๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๖๐. ส่งเสริมและพัฒนา วิสาหกิจชุมชน	กระทรวง	๒๒๐,๑๕๐					๒๒๐,๑๕๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๒	๖๑. หนึ่งอำเภอหนึ่งแปลง เกษตรอัจฉริยะ	กระทรวง	๒๑๐,๐๐๐					๒๑๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง	
๓.๒.๒	๖๒. ผลิตและกระจายเมล็ด พันธุ์ข้าว (ชั้นพันธุ์คัด/เมล็ด พันธุ์หลัก)	กระทรวง	๓,๖๓๔,๕๐๐					๓,๖๓๔,๕๐๐	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง	
๓.๒.๒	๖๓. ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรง และชันโรง	จังหวัด	๑๓๙,๗๐๐					๑๓๙,๗๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๖๔. เพิ่มศักยภาพการผลิตไม้ ผลเศรษฐกิจที่มีคุณภาพและ ปลอดภัย	จังหวัด	๑,๕๕๑,๕๐๐					๑,๕๕๑,๕๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๖๕. พัฒนาศักยภาพด้านการ ผลิตกล้วยหอมทองคุณภาพ	จังหวัด	๘๗๕,๖๐๐					๘๗๕,๖๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๖๖. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพ การเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ อย่างยั่งยืน - ส่งเสริมการเลี้ยงปลากดเหลือง - ส่งเสริมการเลี้ยงปลาสร้อย - ส่งเสริมต้นแบบประมง โรงเรียนประจำอำเภอ - ส่งเสริมต้นแบบการเลี้ยงกุ้ง ก้ามกรามเพิ่มทางเลือกประกอบ อาชีพ - ส่งเสริมการผลิตอาหารสัตว์น้ำ ลดต้นทุน - พัฒนาศักยภาพศูนย์ เรียนรู้เพิ่มและประสิทธิภาพ การเกษตรทางด้านประมง - ส่งเสริมการเลี้ยงหอยขม	จังหวัด		๓,๗๐๑,๐๐๐		๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๗๐๑,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด พัทลุง	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาประมงน้ำ จืดพัทลุง

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๒	๖๗. เลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่มี มูลค่าสร้างรายได้ให้ครัวเรือน - ส่งเสริมต้นแบบการเลี้ยง ปลาตะกรับ - ส่งเสริมการเลี้ยงปลานิล ในบ่อบัว - ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยง ปลาดุกและปลาหมอในบ่อดิน - ส่งเสริมการเลี้ยงปลาข้าง เรือน - ส่งเสริมเลี้ยงกบในนาข้าว - เสริมสร้างประสิทธิภาพ การเลี้ยงปลากะพงขาวใน กระชัง - วังมัจฉาเขตอภัยทาน	จังหวัด		๒,๓๕๔,๔๐๐		๒,๓๕๔,๔๐๐	๒,๓๕๔,๔๐๐	๗,๐๖๓,๒๐๐	สนง.ประมงจังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๒	๖๘. ยกระดับการผลิตไม้ผลที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน - เพิ่มศักยภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจที่มีคุณภาพและปลอดภัย - ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกกล้วยหอมทองคุณภาพเพื่อการส่งออก - เพิ่มศักยภาพการแปรรูปไม้ผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม - ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงไทยและชันโรง เพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพไม้ผล	จังหวัด		๓,๘๖๖,๙๐๐		๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๑๑,๘๖๖,๙๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๖๙. การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันครบวงจร - การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน	จังหวัด		๑,๖๑๘,๒๐๐		๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๔,๘๑๘,๒๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๒	๗๐ ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร - ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร	จังหวัด		๑,๒๑๐,๐๐๐		๑,๒๐๐,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	๓,๖๑๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๒	๗๑. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	กระทรวง	๑๔๕,๐๐๐					๑๔๕,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง	
๓.๒.๒	๗๒. เพิ่มศักยภาพการผลิตและการตลาดสินค้าปศุสัตว์ปลอดภัย	จังหวัด	๗,๓๙๕,๙๐๐					๗,๓๙๕,๙๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๓	๗๓. พัทลุงเมืองเกษตรปลอดภัย	จังหวัด		๒,๘๗๖,๙๐๐	๗๔๙,๔๐๐	๗๔๙,๔๐๐	๗๔๙,๔๐๐	๕,๑๒๕,๑๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๓	๗๔. ขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	จังหวัด			๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓.๒.๓	๗๕. ขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	กระทรวง	๕๘,๖๐๐					๕๘,๖๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓.๒.๓	๗๖. ส่งเสริมการสร้างรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา - การพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรต้นแบบด้านการทำสวนยางพารา - การจัดทำแปลงต้นแบบการทำเกษตรผสมผสานในสวนยางพารา	จังหวัด		๑,๒๕๘,๐๐๐		๑,๒๐๐,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	๓,๖๕๘,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัด
๓.๒.๓	๗๗. พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	กระทรวง	๓๔๑,๑๕๑					๓๔๑,๑๕๑	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์พัทลุง สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๓	๗๘. ส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง	กระทรวง	๘๐,๐๐๐					๘๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๓	๗๙. สร้างศูนย์ต้นแบบฟาร์มปศุสัตว์อินทรีย์	กระทรวง	๒๑,๕๐๐					๒๑,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์พัทลุง	
๓.๒.๓	๘๐. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่	กระทรวง	๗๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๓๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๒.๓	๘๑. ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q-restaurant)	กระทรวง	๒๙,๐๐๐					๒๙,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๓	๘๒. ส่งเสริมการบริโภคและการใช้วัตถุดิบสินค้า Q	กระทรวง	๙,๓๐๐					๙,๓๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๓	๘๓. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP	กระทรวง	๔๑๑,๑๘๐					๔๑๑,๑๘๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๓	๘๔. ส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กระทรวง	๑๓๕,๐๐๐					๑๓๕,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๓	๘๕. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนต้นแบบในการพัฒนาสินค้าและบริการฐานชีวภาพ	กระทรวง	๒๐,๐๐๐					๒๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๓	๘๖. บริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (zoning)	กระทรวง	๑๓๙,๐๐๐					๑๓๙,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๓	๘๗. ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ใน เขตปฏิรูปที่ดิน	กระทรวง	๓๖๗,๔๐๐					๓๖๗,๔๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๓	๘๘. ส่งเสริมระบบวนเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดิน	กระทรวง	๒๖๓,๗๗๓					๒๖๓,๗๗๓	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๓	๘๙. ยกระดับศูนย์เรียนรู้การ เลี้ยงสัตว์แบบผสมผสาน แนวทางเกษตรธรรมชาติตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	จังหวัด	๗,๑๗๐,๒๐๐					๗,๑๗๐,๒๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด พัทลุง	
๓.๒.๓	๙๐. พัฒนาศักยภาพศูนย์ จัดการศัตรูพืชชุมชน - พัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการ ศัตรูพืชชุมชน	จังหวัด		๖๐๘,๔๐๐		๖๐๘,๔๐๐	๖๐๘,๔๐๐	๑,๘๒๕,๒๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๓	๙๑. พัทลุงเมืองเกษตร ปลอดภัย - พัทลุงเมืองเกษตรปลอดภัย	จังหวัด		๒,๗๑๕,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๒๑๕,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	สนง.พัฒนาชุมชน จังหวัด
๓.๒.๓	๙๒. ยกระดับการผลิตเกษตร อินทรีย์แบบมีส่วนร่วมจังหวัด พัทลุง - ยกระดับการผลิตเกษตร อินทรีย์แบบมีส่วนร่วมจังหวัด พัทลุง	จังหวัด		๒,๒๐๘,๔๐๐		๒,๒๐๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๖,๖๐๘,๔๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๓	๙๓. ยกระดับศูนย์รวบรวม สินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมี ส่วนร่วม - ยกระดับศูนย์รวบรวมสินค้า เกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม	จังหวัด		๓,๓๐๑,๗๐๐		๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๙,๓๐๑,๗๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๓	๙๔. การผลิตข้าวสังข์หยดอินทรีย์เพื่อสืบสานวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นวิถีชาวนา - จัดซื้อเมล็ดข้าวสังข์หยด (เมล็ดพันธุ์หลัก) - จัดอบรมเกษตรกรผลิตข้าวที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย เตรียมพร้อมเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ - จัดงานสืบสานวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นวิถีชาวนา	จังหวัด		๒๘๐,๑๙๐		๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๘๔๐,๑๙๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	สนง.เกษตรอำเภอตะโหมด
๓.๒.๓	๙๕. พัทลุงเมืองสมุนไพร - พัฒนาการผลิตพืชสมุนไพร - พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ OTOP เพื่อแปรรูปสมุนไพรคุณภาพ - พัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ - การส่งเสริมและพัฒนาตลาดสมุนไพร	จังหวัด		๔,๖๗๔,๓๙๐		๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๔,๖๗๔,๓๙๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง สนง.พาณิชย์จังหวัดพัทลุง สนง.สาธารณสุขจังหวัดพัทลุง	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๓	๙๖. เพิ่มศักยภาพการผลิตและการตลาดสินค้าปศุสัตว์ - ยกระดับศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสาน แนวทางเกษตรธรรมชาติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - พัฒนาด้านการตลาด	จังหวัด		๑๑,๘๒๖,๑๐๐		๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๑,๘๒๖,๑๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง สนง.พาณิชย์จังหวัดพัทลุง
๓.๒.๔	๙๗. ยกระดับสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยรูปแบบ BCG Model	จังหวัด		๒,๒๙๔,๐๐๐	๖๐๖,๑๓๐	๖๐๖,๑๓๐	๖๐๖,๑๓๐	๔,๑๑๒,๓๙๐	สนง.ประมงจังหวัดพัทลุง/สนง.ปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๔	๙๘. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่โครงการ ๑ ตำบล ๒ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่	กระทรวง	๗๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๓๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๒.๔	๙๙. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กระทรวง	๖๓๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๗๙๐,๐๐๐	๗,๒๒๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๒.๔	๑๐๐. ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ทางการเกษตร	กระทรวง	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๔	๑๐๑. ยกระดับสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วย รูปแบบ BCG Model - ยกระดับมูลค่าและคุณค่า สินค้าข้าว - พัฒนาศักยภาพการผลิต และการแปรรูปลาดูก - ส่งเสริมการผลิตไม้ผลอัต ลักษณ์ (สะละ) - สร้างอาหารปลอดภัยและ สร้างรายได้ด้วยสุกรชีวภาพ (หมูหลุม)	กระทรวง		๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดพัทลุง สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง สนง.ปศุสัตว์จังหวัด พัทลุง สนง.ประมงจังหวัด พัทลุง ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง	
๓.๒.๕	๑๐๒. ส่งเสริมการเพิ่ม ประสิทธิภาพการทำนาข้าว ริมเลสู่การท่องเที่ยวเชิง เกษตร	จังหวัด			๒๖๑,๐๐๐	๒๖๑,๐๐๐	๒๖๑,๐๐๐	๗๘๓,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๕	๑๐๓. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร (ศพก.)	กระทรวง	๑,๓๐๖,๕๘๐					๑,๓๐๖,๕๘๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง สนง.ประมงจังหวัด พัทลุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรพัทลุง สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ พัทลุง	
๓.๒.๕	๑๐๔. ส่งเสริมและพัฒนา แหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร	กระทรวง	๑๑,๑๐๐					๑๑,๑๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๒.๕	๑๐๕. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร เพื่อการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตร - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทางการเกษตร เพื่อการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จังหวัด		๓๐๐,๐๐๐		๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๒.๖	๑๐๖. ส่งเสริมการใช้พลังงาน ทดแทนในภาคการเกษตร	จังหวัด			๑,๓๗๐,๖๐๐	๑,๓๗๐,๖๐๐	๑,๓๗๐,๖๐๐	๔,๑๑๑,๘๐๐	สนง.พลังงานจังหวัด พัทลุง	
๓.๒.๖	๑๐๗. ส่งเสริมการใช้พลังงาน แสงอาทิตย์ เพื่ออุตสาหกรรม การเกษตร - พัฒนาศักยภาพกลุ่ม เกษตรกร - เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	จังหวัด	๑,๒๒๓,๔๐๐	๘๙๑,๗๕๐	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๓,๕๙๑,๗๕๐	สนง.พลังงานจังหวัด พัทลุง	
๓.๓.๑	๑๐๘. พัฒนาที่ดินเพื่อ สนับสนุนการปรับเปลี่ยนการ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri Map	กระทรวง	๒๖๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๓๑๐,๐๐๐	๓๑๐,๐๐๐	๓๑๐,๐๐๐	๑,๓๗๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๓.๑	๑๐๙. การอนุรักษ์พัฒนา ที่ดินในพื้นที่เขตพัฒนาที่ดิน ลุ่มน้ำ	กระทรวง	๒๘๐,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๓,๗๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๓.๑	๑๑๐. ตรวจสอบที่ดินในเขต ปฏิรูปที่ดิน	กระทรวง	๕๓๗,๖๗๕					๕๓๗,๖๗๕	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพัทลุง	
๓.๓.๑	๑๑๑. บริหารจัดการ ทรัพยากรดินระดับตำบล	กระทรวง	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๓.๑	๑๑๒. ปรับปรุงคุณภาพดิน	กระทรวง	๑๘๐,๐๐๐	๒,๓๔๐,๐๐๐	๒,๓๔๐,๐๐๐	๒,๔๖๐,๐๐๐	๒,๕๘๐,๐๐๐	๙,๙๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๓.๑	๑๑๓. ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ การพัฒนาที่ดินในสถานี พัฒนาที่ดิน	กระทรวง	๑๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๓.๑	๑๑๔. พัฒนาพื้นที่เฉพาะ	กระทรวง	๒,๔๔๐,๐๐๐	๓,๗๖๐,๐๐๐	๔,๘๕๐,๐๐๐	๕,๙๓๐,๐๐๐	๘,๕๖๐,๐๐๐	๒๕,๕๔๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๓.๑	๑๑๕. พื้นฟูและป้องกันการ ชะล้างพังทลายของดิน	กระทรวง	๒,๗๓๐,๐๐๐	๙,๖๒๐,๐๐๐	๙,๙๒๐,๐๐๐	๑๐,๒๙๐,๐๐๐	๑๑,๘๖๐,๐๐๐	๔๔,๔๒๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๓.๑	๑๑๖. สร้างความตระหนักใน การรักษาทรัพยากรดิน	กระทรวง	๓๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๔๓๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๓.๒	๑๑๗. ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทาน	จังหวัด	๒๓๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๙๓๐,๐๐๐	๙๓๐,๐๐๐	๒,๗๓๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๓.๒	๑๑๘. เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ	กระทรวง	๔๒๑,๙๐๐					๔๒๑,๙๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงน้ำจืดพัทลุง	
๓.๓.๒	๑๑๙. เพิ่มศักยภาพการเก็บ กักน้ำ อ่างเก็บน้ำคลองหัว ช้าง อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	กระทรวง		๑๘,๓๑๐,๐๐๐	๗๔,๘๐,๐๐๐			๙๓,๑๑๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๒๐. ปรับปรุงเพิ่ม ประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ ฝายท่าเขียด โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาท่าเขียด	กระทรวง		๒๘,๔๙๐,๐๐๐	๑๑๓,๙๖๐,๐๐๐			๑๔๒,๔๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๒๑. ปรับปรุงคลองส่งน้ำ สาย ๒L-RMC๑ พร้อมอาหาร ประกอบโครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาท่าเขียด	กระทรวง		๒๖,๐๐๐,๐๐๐				๒๖,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๓.๒	๑๒๒. ปรับปรุงคลองส่งน้ำ สาย ๑ R-๑L-RMC๑ พร้อม อาหารประกอบโครงการส่ง น้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด	กระทรวง		๔๕,๐๐๐,๐๐๐				๔๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๒๓. ปรับปรุงอาคาร ประกอบฝาย (ท่ามะเดื่อน ท่าบัวแก้ว) พร้อมระบบส่งน้ำ ระยะที่ ๒ โครงการบ้าน อาฟัดอันเนื่องจาก พระราชดำริ โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาท่าเขียด	กระทรวง			๒๖,๐๐๐,๐๐๐			๒๖,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๒๔. ปรับปรุงระบบส่งน้ำ และกระจายน้ำพร้อมอาคาร ประกอบ (ฝายคลองบางแก้ว) ระยะที่ ๒ สนับสนุนเกษตร แปลงใหญ่ ศูนย์การเรียนรู้ แปลงใหญ่ปาล์ม โครงการ บ้านอาฟัดอันเนื่องจาก พระราชดำริ โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาท่าเขียด	กระทรวง		๕,๐๐๐,๐๐๐				๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๒๕. ปรับปรุงรั้วบริเวณอ่าง เก็บน้ำคลองหัวช้างอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ	กระทรวง			๒,๓๐๐,๐๐๐			๒,๓๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๒๖. ปรับปรุงคลองส่งน้ำ สาย ๑L-RMC๒ ความยาว ๖.๕๐๐ กิโลเมตร โครงการ ส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด	กระทรวง		๔๘,๐๐๐,๐๐๐				๔๘,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๓.๒	๑๒๗. ปรับปรุงระบบ ชลประทานและอาคาร ประกอบ โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาท่าเขียด	กระทรวง		๑๑๙,๐๐๐,๐๐๐				๑๑๙,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๒๘. ปรับปรุงอาคารป้องกัน การกัดเซาะตลิ่งคลองอ้ายโต	กระทรวง			๒๐,๐๐๐,๐๐๐			๒๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๒๙. ปรับปรุงอาคารป้องกัน การกัดเซาะตลิ่งคลองแม่ขรี	กระทรวง				๑๕,๐๐๐,๐๐๐		๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๓๐. ปรับปรุงอาคารระบาย น้ำฉุกเฉินหลังโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาท่าเขียด ๑ แห่ง	กระทรวง			๒,๐๐๐,๐๐๐			๒,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๓๑. ปรับปรุงคลองส่งน้ำ สาย RMC๑ พร้อมอาคาร ประกอบ โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาท่าเขียด	กระทรวง			๒๔,๔๒๐,๐๐๐			๒๔,๔๒๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๓๒. ปรับปรุงอาคารป้องกัน การกัดเซาะตลิ่งคลองท่าเขียด เหนือไซพอนวังไผ่น้ำ ๑ แห่ง	กระทรวง				๒๒,๔๐๐,๐๐๐		๒๒,๔๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๓๓. ปรับปรุงคลองส่งน้ำ สาย RMC๒ พร้อมอาคาร ประกอบ โครงการส่งน้ำ	กระทรวง			๒๗,๒๖๙,๐๐๐	๕๔,๕๓๘,๐๐๐	๕๔,๕๓๘,๐๐๐	๑๓๖,๓๔๕,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๓๔. ปรับปรุงอาคาร ประกอบ พร้อมระบบส่งน้ำ (ทรบ.โคกขาม) โครงการบ้าน อา파트ันเนื่องมาจาก พระราชดำริ โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาท่าเขียด	กระทรวง			๒๔,๐๐๐,๐๐๐			๒๔,๐๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๓.๒	๑๓๕. ปรับปรุงคลองส่งน้ำ สาย ๑R-RMC๑ พร้อมอาคาร ประกอบ โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	กระทรวง			๒๐,๓๕๐,๐๐๐	๘๑,๔๐๐,๐๐๐		๑๐๑,๗๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๓๖. ปรับปรุงคลองส่งน้ำ สาย ๑L-RMC๑ พร้อมอาคาร ประกอบ โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	กระทรวง			๒๐,๓๕๐,๐๐๐	๘๑,๔๐๐,๐๐๐		๑๐๑,๗๕๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๓๗. ปรับปรุงคันกันน้ำ คลองท่ามะเดื่อ บริเวณบ้าน หนองน้ำขาว	กระทรวง			๑๒,๗๐๐,๐๐๐			๑๒,๗๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๓๘. ปรับปรุงคันกันน้ำ คลองท่ามะเดื่อ บริเวณ บ้านสังเขย้า	กระทรวง			๖,๖๐๐,๐๐๐			๖,๖๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๓๙. ปรับปรุงคันกันน้ำ คลองท่ามะเดื่อ บริเวณโค้งจ้ง คำสี	กระทรวง			๘,๓๐๐,๐๐๐			๘,๓๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๔๐. ปรับปรุงคันกันน้ำ คลองท่ามะเดื่อ บริเวณบ้าน เกาะประตู	กระทรวง			๑๖,๔๐๐,๐๐๐			๑๖,๔๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๔๑.ปรับปรุงคลอง ๑R-๑L- RMC๑ กม.๐+๐๐๐ - กม. ๕+๐๐๐ พร้อมอาคาร ประกอบ โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	กระทรวง				๑๙,๘๒๐,๐๐๐		๑๙,๘๒๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๓.๒	๑๔๒. ปรับปรุงคันกั้นน้ำ คลองท่ามะเดื่อ บริเวณบ้าน หม้อปู	กระทรวง				๒๘,๕๐๐,๐๐๐		๒๘,๕๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๔๓. ปรับปรุงคันกั้นน้ำคลอง ท่ามะเดื่อ บริเวณบ้านท่า มะเดื่อ	กระทรวง					๘,๓๐๐,๐๐๐	๘,๓๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาน้ำท่าเขียด	
๓.๓.๒	๑๔๔. ปรับปรุงคันกั้นน้ำ	กระทรวง	๖๘๖,๗๕๐,๐๐๐					๖๘๖,๗๕๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน พัทลุง	
๓.๓.๒	๑๔๕. ขุดลอกคลอง	กระทรวง	๑๕๓,๑๓๔,๐๐๐					๑๕๓,๑๓๔,๐๐๐	โครงการชลประทาน พัทลุง	
๓.๓.๒	๑๔๖. จัดระบบน้ำ	กระทรวง	๓๙,๓๕๘,๖๑๗					๓๙,๓๕๘,๖๑๗	สนง.จัดรูปที่ดินฯ ที่ ๓๓	
๓.๓.๒	๑๔๗. ส่งเสริมการเพิ่ม ประสิทธิภาพการใช้น้ำใน ระดับไร่นา	กระทรวง	๔๔,๐๐๐					๔๔,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๓.๒	๑๔๘. สถานีสูบน้ำ	กระทรวง	๑๗๑,๐๐๐,๐๐๐					๑๗๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน พัทลุง	
๓.๓.๓	๑๔๙. เก็บรวบรวมข้อมูลการ ประเมินผลจับสัตว์น้ำใน แหล่งน้ำขนาดใหญ่ (MSY) (Logbook)	กระทรวง	๓๙,๗๕๐					๓๙,๗๕๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงน้ำจืดพัทลุง	
๓.๓.๓	๑๕๐. ควบคุมการทำประมง ในทะเลสาบสงขลา	กระทรวง	๘๒,๐๐๐					๘๒,๐๐๐	หน่วยป้องกันและ ปราบปรามประมงน้ำจืด พัทลุง	
๓.๓.๓	๑๕๑. บริหารจัดการ ทรัพยากรประมง	กระทรวง	๗๕,๐๐๐					๗๕,๐๐๐	หน่วยป้องกันและ ปราบปรามประมงน้ำจืด พัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๓.๓	๑๕๒. ติดตามประเมินผล มาตรการสืบเนื่องจากการ ออกประกาศกรมประมง (GSI)	กระทรวง	๑๙,๘๐๐					๑๙,๘๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงน้ำจืดพัทลุง	
๓.๓.๓	๑๕๓. สำรวจและประเมินผล สภาวะทรัพยากรประมง กิจกรรมย่อย การประเมินผล การเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำต่อ หน่วยงานประมง (CPUE)	กระทรวง	๑๕,๗๐๐					๑๕,๗๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงน้ำจืดพัทลุง	
๓.๓.๓	๑๕๔. พื้นฟูและบริหาร จัดการทรัพยากรประมงใน ทะเลสาบสงขลา	กระทรวง	๒๖๓,๒๐๐					๒๖๓,๒๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงน้ำจืดพัทลุง	
๓.๓.๓	๑๕๕. พื้นฟูทรัพยากรพันธุ์ ปลาและสัตว์น้ำจืดของไทย	กระทรวง	๔๑,๑๐๐					๔๑,๑๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงน้ำจืดพัทลุง	
๓.๓.๓	๑๕๖. ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำ กินของเกษตรกร	กระทรวง	๖๙,๙๐๐					๖๙,๙๐๐	สนง.ประมงจังหวัดพัทลุง	
๓.๓.๓	๑๕๗. พื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ คินสือพัทลุง	จังหวัด				๓,๘๖๒,๐๐๐	๓,๘๖๒,๐๐๐	๗,๗๒๔,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด พัทลุง	
๓.๓.๓	๑๕๘. ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อ อนุรักษ์ควายปลักทะเลน้อย GIHAS ให้มีความมั่นคงและ ยั่งยืน	จังหวัด			๑,๑๙๐,๖๐๐	๑,๑๙๐,๖๐๐	๑,๑๙๐,๖๐๐	๓,๕๗๑,๘๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด พัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๓.๓	๑๕๙. ส่งเสริม พัฒนา พื้นฟู อนุรักษ์พื้นที่มรดกทาง การเกษตรโลก "การเลี้ยง ควายปลักและระบบนิเวศใน พื้นที่ชุ่มน้ำโลก"	จังหวัด			๖,๕๕๓,๘๐๐	๖,๕๕๓,๘๐๐	๖,๕๕๓,๘๐๐	๑๙,๖๖๑,๔๐๐	สนง.ประมงจังหวัด พัทลุง/นครศรีธรรมราช/ สงขลา, สนง.ปศุสัตว์ จังหวัดพัทลุง/ นครศรีธรรมราช/สงขลา , ศูนย์วิจัยผสมเทียม (สงขลา/สุราษฎร์ธานี)	
๓.๓.๓	๑๖๐. สร้างความเข้มแข็ง ชุมชนประมงและเสริมสร้าง เครือข่ายอาสาสมัครประมง ในการเฝ้าระวังการทำประมง ลดผลกระทบต่อโลมาอิรวดี	world bank			๔,๖๕๐,๐๐๐	๔,๖๕๐,๐๐๐	๔,๖๕๐,๐๐๐	๑๓,๙๕๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด พัทลุง	
๓.๔.๑	๑๖๑. เปิดโลกเมืองลุงสู่ "โลก แห่งนวัตกรรมและเทคโนโลยี ดิจิทัล"	จังหวัด			๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๓๖,๐๐๐,๐๐๐	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด พัทลุง	สภาอุตสาหกรรม จังหวัดพัทลุง
๓.๔.๑	๑๖๒. ยกระดับผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ท้องถิ่น ด้วยนวัตกรรม สร้างสรรค์ (Value Creation and Innovation) สู่ตลาดสากล	จังหวัด			๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด พัทลุง	ม.ทักษิณพัทลุง/ สถาบันอาหาร
๓.๔.๑	๑๖๓. แปรรูปสับปะรดโดย การใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรม	จังหวัด			๑,๔๖๑,๓๐๐	๑,๔๖๑,๓๐๐	๑,๔๖๑,๓๐๐	๔,๓๘๓,๙๐๐	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด พัทลุง	
๓.๔.๑	๑๖๔. ส่งเสริมตลาด สร้าง ภาพลักษณ์สินค้าอาหารทะเล และของดีจังหวัดพัทลุง	จังหวัด			๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	สนง.พาณิชย์จังหวัด พัทลุง	
๓.๔.๑	๑๖๕. พัฒนาศักยภาพด้าน การตลาดกล้วยหอมทอง คุณภาพ	จังหวัด	๒๔,๓๐๐					๒๔,๓๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๔.๑	๑๖๖. เพิ่มศักยภาพการแปรรูปไม้ผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	จังหวัด	๑,๒๗๕,๘๐๐					๑,๒๗๕,๘๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	
๓.๔.๑	๑๖๗. พัฒนาด้านการตลาดปศุสัตว์ปลอดภัย	จังหวัด	๒๒๕,๗๐๐					๒๒๕,๗๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง	
๓.๔.๑	๑๖๘. พัฒนาศักยภาพการตลาดเศรษฐกิจดิจิทัล - พัฒนาทักษะการค้า การตลาดระบบออนไลน์ - เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP SMEs	จังหวัด	๓๕๓,๓๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๒,๗๕๓,๓๐๐	สนง.พาณิชย์จังหวัดพัทลุง	สนง.พัฒนาชุมชน จังหวัดพัทลุง
๓.๔.๑	๑๖๙. การทดสอบตลาด และการเชื่อมโยงธุรกิจข้าวสังข์หยด	จังหวัด	๑๐๐,๐๐๐					๑๐๐,๐๐๐	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง	
๓.๔.๑	๑๗๐. พัฒนาการแปรรูปผลผลิตสัตว์น้ำและช่องทางตลาดสินค้าประมงให้เกิดความยั่งยืน - การสร้างขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปสินค้าประมงที่พร้อมบริโภค - การสร้างช่องทางตลาดที่มากขึ้นโดยเน้นเกษตรกรเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง	จังหวัด		๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๖,๘๐๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัดพัทลุง	สนง.พาณิชย์ จังหวัดพัทลุง สนง.อุตสาหกรรม จังหวัดพัทลุง
๓.๔.๑	๑๗๑. มหกรรมไม้ผลและของดีอำเภอตะโหมด	จังหวัด		๓๗๙,๘๐๐		๓๗๙,๘๐๐	๓๗๙,๘๐๐	๑,๑๓๙,๔๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	สนง.เกษตรอำเภอ ตะโหมด
๓.๔.๒	๑๗๒. พัฒนาระบบเตือนภัยธรรมชาติและการระบาคัดรู้ข่าว	กระทรวง	๒๑,๐๐๐					๒๑,๐๐๐	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒,๕๖๖	๒,๕๖๗	๒,๕๖๘	๒,๕๖๙	๒,๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓.๔.๒	๑๗๓. ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตร	กระทรวง	๕๐๒,๙๐๕					๕๐๒,๙๐๕	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดพัทลุง	
๓.๔.๒	๑๗๔. พัฒนาเทคโนโลยีการ พัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร	กระทรวง	๙๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๓.๔.๒	๑๗๕. วิจัยและพัฒนาข้าว	กระทรวง	๔,๑๔๐,๔๖๘					๔,๑๔๐,๔๖๘	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง	
๓.๔.๒	๑๗๖. เพิ่มมูลค่าข้าวสังข์หยด ด้วยการแปรรูปข้าวสังข์หยด โดยใช้นวัตกรรม	จังหวัด	๙๙,๒๐๐					๙๙,๒๐๐	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด พัทลุง	
๓.๔.๒	๑๗๗. การให้คำปรึกษา แนะนำการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากข้าวการวิเคราะห์อาหาร	จังหวัด	๖๕๐,๐๐๐					๖๕๐,๐๐๐	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด พัทลุง	

ส่วนที่ ๕

สรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนา ๑ เพิ่มศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	เพิ่มศักยภาพเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยี
๒. แนวทางการพัฒนา	๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ๒. สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๓. การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร ๔. การบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน ๕. พัฒนาศักยภาพในกลุ่มผู้เปราะบางด้วยองค์ความรู้ด้านการประมง ๖. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่ทำการเกษตรและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร ๗. การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความยั่งยืนในอาชีพ ๘. การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	รัฐบาลกำหนดนโยบายเพื่อสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน พัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ให้เป็นประเทศที่มีการพัฒนาแล้ว การพัฒนาเศรษฐกิจในระดับฐานราก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร ยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตร สร้างความสามารถในการแข่งขันแก้ไขปัญหาผลผลิตตกต่ำ เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งเป็นพื้นฐานเศรษฐกิจของประเทศ และจากความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หน่วยธุรกิจทุกภาคส่วนต่างก็มุ่งมั่นในการพัฒนาศักยภาพ และความเข้มแข็งเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม คลัสเตอร์ และเครือข่าย ซึ่ง การรวมกลุ่มนี้ช่วยลดต้นทุนการดำเนินธุรกิจ เพิ่มอำนาจการต่อรองในตลาด เพิ่มปริมาณธุรกิจและความมั่นคง แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และการเรียนรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ในขณะที่ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของโลกและประเทศไทยมีแนวโน้มชะลอตัวลง ความร่วมมือในรูปแบบเครือข่าย จะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ระบบเศรษฐกิจโดยรวมอยู่รอดได้ โดยได้รับผลกระทบน้อยที่สุด ที่ผ่านมาระบบเกษตรและสหกรณ์ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมเครือข่ายสถาบันเกษตรกรให้รวมตัวและเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย ส่งผลให้มีการเชื่อมโยงธุรกิจและเพิ่มปริมาณธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายสถาบันเกษตรกร ให้มีความเชื่อมโยงกันเองด้วย เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรและเครือข่าย ทั้งนี้ เครือข่ายดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับการฝากเงิน การให้สินเชื่อ จัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้สมาชิก การจัดหาปัจจัย การผลิต เครือข่ายความรู้และวิชาการ โดยเน้นให้สถาบันเกษตรกรสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเครือข่าย เพิ่มปริมาณธุรกิจ บรรเทา ความเดือดร้อนและช่วยสร้างอาชีพ สร้างรายได้ แก่สมาชิกและคนในชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ กิจกรรมหลักที่ ๑ กิจกรรมหลักที่ ๒ กิจกรรมหลักที่ ๓ กิจกรรมหลักที่ ๔	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรในจังหวัดพัทลุง ให้มีความเข้มแข็ง ๒. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสริมสร้างเครือข่ายการผลิต และเกิดการบูรณาการร่วมกันระหว่างสถาบันเกษตรกรในจังหวัดพัทลุง ๓. เพื่อส่งเสริมแนวทางการสร้างอาชีพ นำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้เกษตรกร ๔. เพื่อให้เกษตรกรประมามีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพ มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ๕. เพื่อให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบตั้งแต่ด้านการผลิต การตลาด ๖. เพื่อส่งเสริมแนวทางการสร้างอาชีพ นำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้กลุ่มผู้เปราะบาง ๗. เพื่อให้กลุ่มผู้เปราะบางมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพ ๘. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครัวเรือนในชุมชนเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ และรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน ที่ก่อให้เกิดประโยชน์และรายได้ให้กับชุมชน ๙. เพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุน เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพ
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กิจกรรมหลักที่ ๑ กิจกรรมหลักที่ ๒ กิจกรรมหลักที่ ๓ กิจกรรมหลักที่ ๔	๑. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดพัทลุงมีความเข้มแข็งระดับ ๑ และระดับ ๒ เพิ่มขึ้น ๒. กลุ่มเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑๐ % ๓. กลุ่มเกษตรกรสามารถพัฒนาต่อยอดสินค้าประมงที่พร้อมบริโภค อย่างน้อย ๑ กลุ่ม ๔. กลุ่มผู้เปราะบางมีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๕ % ๕. กลุ่มผู้เปราะบางมีความรู้สามารถพัฒนาต่อยอดสินค้าประมงแปรรูปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ๖. มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเดียวกันหรือประเภทเดียวกันได้รับการเพิ่มทักษะและรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพ จำนวน ๒๘ กลุ่ม
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- สร้างความเข้มแข็งให้องค์กรเศรษฐกิจและสังคม ระดับชุมชนด้วยระบบเครือข่าย ๑,๔๓๖,๒๐๐.- บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาศักยภาพกลุ่มองค์กรประมงหรือสถาบันเกษตรกรเพื่อยกระดับผลผลิตสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง ๑,๐๓๒,๓๐๐.- บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เสริมสร้างอาชีพด้านประมงเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนผู้เปราะบาง ๔,๑๒๑,๗๐๐.- บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุง
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน สร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืน ๑,๐๓๐,๔๐๐.- บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง -
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ต.ค. ๖๗ – ๓๐ ก.ย. ๖๘
๙. งบประมาณ	๗,๖๒๐,๖๐๐.- บาท
๑๐. ผลผลิต (Output) กิจกรรมหลักที่ ๑ กิจกรรมหลักที่ ๒ กิจกรรมหลักที่ ๓ กิจกรรมหลักที่ ๔	๑. สถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจให้มีความเข้มแข็ง เป็นที่พึ่งของสมาชิกและชุมชน และเป็นองค์กรหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน ๒. เพิ่มความรู้ตามหลักวิชาการให้เกษตรกรได้เข้าใจแนวทางการเลี้ยงสัตว์น้ำให้ประสบความสำเร็จ นำไปสู่การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ พร้อมทั้งแนวทางการเพิ่มมูลค่าสินค้าประมงให้ตรงต่อความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งเชื่อมโยงการตลาดได้มากขึ้น ๓. ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำพื้นถิ่นในจังหวัดพัทลุงเพิ่มขึ้น ๔. เพิ่มความรู้ตามหลักวิชาการให้กลุ่มผู้เปราะบางได้เข้าใจแนวทางการเลี้ยงสัตว์น้ำให้ประสบความสำเร็จ นำไปสู่การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ พร้อมทั้งแนวทางการเพิ่มมูลค่าสินค้าประมงให้ตรงต่อความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งเชื่อมโยงการตลาดได้มากขึ้น ๕. ครัวเรือนได้รับการเพิ่มทักษะอาชีพและจัดตั้งกลุ่มอาชีพ จำนวน ๒๘ กลุ่ม ๖. ผลิตภัณฑ์ที่เข้าสู่ระบบการลงทะเบียน OTOP จำนวน ๒๘ ผลิตภัณฑ์
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome) กิจกรรมหลักที่ ๑ กิจกรรมหลักที่ ๒	๑. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งระดับ ๑ และระดับ ๒ เพิ่มขึ้น ๒. สถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้น ๓. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปสร้างอาชีพได้ในอนาคต สามารถพัฒนาต่อยอดสินค้าแปรรูปให้มีคุณภาพได้ ๔. ชุมชนประมงสามารถสร้างรายได้อย่างมั่นคง ลดสภาวะความยากจนลง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นพึ่งพาตนเองได้

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมหลักที่ ๓	๕. กลุ่มผู้เปราะบางมีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปสร้างอาชีพได้ในอนาคต สามารถพัฒนาต่อยอดสินค้าแปรรูปให้มีคุณภาพได้ ๖. สร้างรายได้อย่างมั่นคง ลดสภาวะความยากจนลดลง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พึ่งพาตนเองได้
กิจกรรมหลักที่ ๔	๗. ครุว์เรือนได้รับการเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ ๘. มีกลุ่มอาชีพที่มีผลิตภัณฑ์เข้าสู่ระบบการลงทะเบียน OTOP ๙. กลุ่มอาชีพมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนในการประกอบอาชีพได้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	สืบสานทายาทเกษตรและเยาวชนรุ่นใหม่
๒. แนวทางการพัฒนา	สนับสนุนเกษตรกรและเยาวชนรุ่นใหม่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และอาชีพต่อเนื่องจากการเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	เนื่องด้วยปัจจุบันเศรษฐกิจจังหวัดพัทลุงมีการขับเคลื่อนโดยสินค้าภาคเกษตรเป็นหลักแต่บุคลากรในภาคการเกษตรกับลดลงเยาวชนยุคใหม่ไม่สนใจประกอบอาชีพในการเกษตรทายาทเกษตรกรไม่สนใจสืบทอดอาชีพ ดังนั้นเพื่อให้จังหวัดพัทลุงมีการพัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรที่ยั่งยืน และมั่นคงจึงควรมีการสนับสนุนส่งเสริมให้เยาวชนยุครุ่นใหม่ทายาทเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลในการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เยาวชนรุ่นใหม่และทายาทเกษตรมีความรู้ความเข้าใจเพื่อเพิ่มความสนใจในการประกอบอาชีพเกษตร ๒. เพื่อให้มีการสืบทอดองค์ความรู้ประสบการณ์ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพทางการเกษตรสู่คนรุ่นใหม่ ๓. เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพทางการเกษตรให้มีเพิ่มมากขึ้นในจังหวัดพัทลุง
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เยาวชนรุ่นใหม่และทายาทเกษตรเข้าใจสนใจในการประกอบอาชีพเกษตรเพิ่มมากขึ้น
๖. พื้นที่เป้าหมาย	เยาวชนและทายาทเกษตร ทั้ง ๑๑ อำเภอในจังหวัดพัทลุง จำนวน ๔๐ คน
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- จัดอบรมศึกษาดูงานให้ความรู้แก่เยาวชนและทายาทเกษตรในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๔๔,๐๐๐.- บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์พัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๔๔,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	เยาวชนและทายาทเกษตรมีความรู้ความเข้าใจความสนใจในการประกอบอาชีพเกษตรที่ประสบความสำเร็จเพิ่มมากขึ้น
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เยาวชนและทายาทเกษตรกรความคิดที่จะประกอบอาชีพทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาทักษะและเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตร
๒. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
๓. หลักการและเหตุผล	ตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ประเทศไทยมีมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน เพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนไทย และสังคมไทย เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนี้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี โดยมุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมีค้ำ ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย อาทิ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า หรือบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน อาสาสมัครเกษตรถือเป็นบุคคลที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งปัจจุบันทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ร่วมตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในกิจกรรมการเกษตรในท้องถิ่น ประสานงานระหว่างเกษตรกรกับภาครัฐ (เจ้าหน้าที่) ตลอดจนเป็นศูนย์รวมของเกษตรกรเพื่อสนับสนุนงานของภาครัฐ โดยการทำงานของอาสาสมัครเกษตรไม่ได้รับค่าตอบแทน การพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีหรือด้านอื่น ๆ มีค่อนข้างน้อย ซึ่งสวนทางกับภารกิจที่เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานด้านการเกษตรที่มากขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการยกระดับความรู้วางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้อาสาสมัครเกษตรเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความทันสมัยกับการใช้เทคโนโลยี แอปพลิเคชัน เพื่อเชื่อมโยงช่วยเหลือเกษตรกรในท้องถิ่นที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันจังหวัดพัทลุง มีอาสาสมัครเกษตร แบ่งตามลักษณะการให้บริการทางการเกษตร มีจำนวน ๑๔ สาขา ได้แก่ เกษตรหมู่บ้าน ๗๙๗ คน อาสาปศุสัตว์ ๕๔๕ คน หมอดินอาสา ๕๔๔ คน ครูยาง ๑๙๓ คน ประมงอาสา ๑๐๙ คน สาสมัครชลประทาน ๙๐ คน สารวัตรเกษตรอาสา ๗๑ คน ครูบัญชี ๕๓ คน อาสาสหกรณ์ ๔๖ คน อาสาสมัครฝนหลวง ๔๕ คน Q อาสา ๔๑ คน อาสาสมัคร สปก.๓๐ คน เศรษฐกิจอาสา ๑๓ คน และชาวนาอาสา ๑ คน รวมสาขา(นับซ้ำ) ๒,๕๗๘ คน รวมบุคคล (ไม่นับซ้ำ) ๒,๑๐๑ คน (กลุ่มเป้าหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะคัดเลือกอาสาสมัครรวมแล้ว ไม่เกิน ๕๐๐ คน และเป็นผู้ที่สามารถใช้ สมาร์ทโฟนได้) ดังนั้น โครงการพัฒนาทักษะและเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตร จะทำให้เกิดอาสาสมัครที่ก้าวสู่ ๔.๐ เป็นผู้ช่วยเหลือเข้ามาทำหน้าที่ประสานเชื่อมโยงข้อมูล การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ สิ่งสำคัญอย่างยิ่งของอาสาสมัครเกษตร คือ ความเสียสละ พุฒเทร่างกาย ทำงานด้วยจิตอาสา ดังคำกล่าวที่ว่า “รวดเร็ว ท้วถึง แม่นยำ นำความรู้ สู่บริการ ประสานความช่วยเหลือ เพื่อเกษตรกร”

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้อาสาสมัครเกษตรได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจ ทักษะ ในการใช้ แอปพลิเคชันด้านการเกษตร ๒. เพื่อให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรในพื้นที่
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	จำนวนอาสาสมัครเกษตรใช้แอปพลิเคชันด้านการเกษตรได้ไม่น้อยกว่า ๓๕๐ คน
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อาสาสมัครเกษตร ๑๑ อำเภอ ของจังหวัดพัทลุง จำนวน ๕๐๐ คน
๗. กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาทักษะและเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตรกร“การใช้แอปพลิเคชันด้านการเกษตร” ๖๕๒,๕๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง/ หน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ : หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๖๕๒,๕๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	อาสาสมัครเกษตรได้รับการฝึกอบรมการใช้แอปพลิเคชันด้านการเกษตร
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	- อาสาสมัครเกษตรของจังหวัดพัทลุง ที่ได้รับการฝึกอบรมการใช้แอปพลิเคชันด้านการเกษตรเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้แอปพลิเคชันด้านการเกษตรด้านการผลิต การบริหารจัดการ การตลาดด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรม อย่างมีอาชีพ - อาสาสมัครเกษตรสามารถเชื่อมโยงเกษตรกรในพื้นที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น ลดภาระในการเดินทางมาติดต่อด้วยตนเอง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อสร้างความสามารถทางการแข่งขัน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยรูปแบบ BCG Model
๒. แนวทางการพัฒนา	สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน
๓. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญต่อการสร้างความสามารถทางการแข่งขันด้วยการเกษตรสร้างมูลค่า สินค้าเกษตรจะต้องได้มาตรฐานสินค้าที่ปลอดภัย โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓ ประเด็น การเกษตร) มีเป้าหมายการพัฒนาในการเพิ่มผลิตภาพและผลิตภัณท์มวลรวมสาขาเกษตรด้วยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศเกษตร เพื่อการสร้างความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและรายได้ของเกษตรกรอย่างยั่งยืน จากการใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยและการปลดปล่อยสารพิษสู่สิ่งแวดล้อมมากขึ้นและต่อเนื่อง ทำให้เกิดภัยพิบัติที่มีความถี่และความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการทำเกษตรกรรมและการดำรงชีวิต ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่ไม่ต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินกิจกรรมตามแนวทาง BCG Model เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ ๓ มิติไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ(Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) โดยการเปลี่ยนข้อได้เปรียบจากความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เป็นความสามารถในการแข่งขัน และสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับจังหวัดพัทลุงที่มีศักยภาพทางด้านการเกษตร โดยมีโครงสร้างการผลิตทางด้านการเกษตรร้อยละ ๓๑.มีสิน ๘๗ค่าเกษตรที่หลากหลาย เช่น ยางพารา ข้าว ปาล์มน้ำมัน ผลไม้ ปลาน้ำจืด และปศุสัตว์ ที่สามารถเป็นคลังอาหารที่สำคัญของภาคใต้ จังหวัดพัทลุงจึงได้สนับสนุนให้เกษตรกรผลิตอาหารที่มีความปลอดภัย โดยกำหนดให้จังหวัดเป็นเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน ดังนั้น โครงการยกระดับสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยรูปแบบ BCG Model จะทำให้เกิดความสมดุลของระบบนิเวศน์ เกิดความมั่นคงทางด้านอาหารและรายได้อย่างยั่งยืน และการขับเคลื่อนงานเกษตรกรรมยั่งยืนประสบความสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรม
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อยกระดับมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและมาตรฐานสินค้า สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคมั่นใจในการบริโภคสินค้าปลอดภัย ๒. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าปลอดภัยและสร้างรายได้เพิ่มให้กับเกษตรกร ๓. เพื่อส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกรผู้สนใจทำให้มีรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืน ๔. เพื่อเพิ่มสุขุรชีวภาพที่มีคุณภาพให้มากและเพียงพอต่อการทำตลาดที่ยั่งยืน ๕. เพื่อสร้างสินค้าปลอดภัยให้ประชาชนได้บริโภคมากขึ้น ๖. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าปลอดภัย (สุขุรชีวภาพ) โดยการแปรรูปสินค้า ๗. เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดสุขุรชีวภาพให้ประชาชนในจังหวัดพัทลุงและใกล้เคียง ๘. เพื่อใช้แนวทางเกษตรธรรมชาติมาจัดการฟาร์ม,ผลิตอาหารลดต้นทุนสำหรับการทำฟาร์มสุขุรชีวภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรรับรู้มาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จีเอพี มกษ. และการรับรองตราสัญลักษณ์ประมงธงเขียวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐ ๒. รายได้จากการแปรรูปสินค้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๐.๕ ๓. เกษตรกรมีความรู้ในการเลี้ยงสุกรชีวภาพมากขึ้น,รู้วิธีการผลิตอาหารลดต้นทุนตามแนวทางเกษตรธรรมชาติ ๔. มีปริมาณการผลิตสุกรชีวภาพเพิ่มมากขึ้น อย่างน้อย ๒๐ % ๕. มีสถานที่จำหน่ายสุกรชีวภาพเพิ่มขึ้น ๖. มีการแปรรูปสุกรชีวภาพเป็นผลิตภัณฑ์ที่พร้อมปรุง,พร้อมบริโภค
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ในจังหวัดพัทลุง
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปปลาตก ๑. สร้างการรับรู้การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการบริโภค มาตรฐาน GAP มกษ.๗๔๓๖-๒๕๖๓ และสัญลักษณ์ประมงธงเขียว (๖๓,๐๐๐ บาท) ๒. แปรรูปสัตว์น้ำ และพัฒนาผลิตภัณฑ์พร้อมการบรรจุภัณฑ์ (๗๕,๐๐๐ บาท) ๑๓๘,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการผลิตสุกรชีวภาพ (หมูหลุม) ๑. อบรมเกษตรกรผู้สนใจให้รู้และเข้าใจในการทำฟาร์มสุกรชีวภาพ (หมูหลุม) ตามหลักเกษตรธรรมชาติ (๑๘๔,๘๐๐ บาท) ๒. อบรมเกษตรกรให้มีความรู้ในการแปรรูปสินค้าสุกรชีวภาพและทำการตลาดเพื่อเพิ่มมูลค่า (๑๓๘,๙๒๐ บาท) ๓. จัดตั้งฟาร์มต้นแบบสุกรชีวภาพ ๑๑ แห่ง (อำเภอละ ๑ แห่ง) (๑๔๔,๔๑๐ บาท) ๔๖๘,๑๓๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง -
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๖๐๖,๑๓๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการบริโภค และการรับรองตราสัญลักษณ์ประมงธงเขียว ๒. เกษตรกรสามารถสร้างรายได้เพิ่มจากการแปรรูปสินค้าประมง ๓. มีเกษตรกรทำฟาร์มสุกรชีวภาพเพิ่มขึ้น ๒๐% ๔. มีการผลิตสุกรชีวภาพเพิ่มขึ้น ๑๓๒ ตัน/ปี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในฟาร์ม และพัฒนาการเลี้ยงสัตว์น้ำให้ได้ตามระบบการผลิตสัตว์น้ำตามมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สามารถสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค และเพิ่มมูลค่าของสินค้าโดยการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์สินค้าแปรรูป สินค้าประมงได้รับการยอมรับ ความเชื่อมั่น และความเชื่อถือ ว่ามีความสด สะอาด ได้มาตรฐาน ปลอดภัย และใส่ใจ สิ่งแวดล้อม ตลอดไปถึงตรงต่อความต้องการของตลาด ๒. ประชาชนมีการบริโภคสินค้าจากสุกรชีวภาพเพิ่มขึ้น ๓. มีการสร้างงานเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรเพิ่มขึ้นครอบครัวละ ๒๔๐,๐๐๐ บาท/ปี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	เสริมสร้างอาชีพ และพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าประมงสู่ผลิตภัณฑ์แปรรูปมูลค่าสูงแบบครบวงจร
๒. แนวทางการพัฒนา	การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	ตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประเทศไทยมีมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน เพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนไทย และสังคมไทย เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และ การกระจายรายได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ความเท่าเทียม และความเสมอภาคของสังคม ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนี้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี โดยมุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย อาทิ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าหรือบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปด้านประมง เช่น ปลาตุ๋น ปลาตากแดดเดียว และผลิตภัณฑ์แปรรูปด้านประมงอื่นๆ ของจังหวัดพัทลุงเป็นที่นิยมของผู้บริโภคทั้งภายใน และนอกจังหวัด แต่ปัจจุบันผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค เนื่องจากเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์น้ำ และแปรรูปยังมีจำนวนน้อยและยังรวมกลุ่มที่ไม่เข้มแข็งพอ ควรจะมีการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการพัฒนาให้มากขึ้น ด้วยสภาวะภูมิประเทศจังหวัดที่มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับการเกษตร ซึ่งเกษตรกรมีองค์ความรู้ในการทำ การเกษตรอยู่บางส่วน รวมทั้งได้รับการสนับสนุนให้มีแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการทำการเกษตรโดยการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อการเกษตรของกรมพัฒนาที่ดินหลายแห่ง ซึ่งเป็นต้นทุนพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ซึ่งจากข้อมูลของกรมพัฒนาที่ดินพบว่าเกษตรกรมีความพร้อมในการพัฒนาอาชีพอีกหลายๆ ด้าน แต่ยังขาดการส่งเสริมอย่างทั่วถึงของหน่วยงาน เนื่องจากสภาวะงบประมาณของหน่วยงานมีความจำกัด จากการบูรณาการร่วมจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุงด้านการเกษตรที่มีหน่วยงานหลายภาคส่วน เช่น สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานพลังงานจังหวัด สำนักงานพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานอุตสาหกรรม สำนักงานพาณิชย์จังหวัด และผู้แทนภาคประชาชน ร่วมจัดทำแผนเพื่อการพัฒนาเกษตรแบบครบวงจร เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ทรัพยากรแหล่งน้ำที่เป็นต้นทุนพื้นฐานมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์น้ำ แปรรูปโดยใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอต่อตลาด สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง พร้อมหน่วยงานภาคีมีความพร้อมในองค์ความรู้ในการขับเคลื่อนโครงการเสริมสร้างอาชีพ และพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าประมงสู่ผลิตภัณฑ์แปรรูปมูลค่าสูงแบบครบวงจร เพื่อสร้างอาชีพและพัฒนาให้เกษตรกรสามารถมีรายได้ พร้อมพึ่งพาตนเอง มีคุณภาพชีวิตความอยู่ที่ดี และสามารถต่อยอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็น

หัวข้อ	รายละเอียด
	ต้นแบบให้กลุ่มอื่นๆ และสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ให้กับจังหวัดพัทลุงอีกทางหนึ่ง
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมแนวทางการสร้างอาชีพ นำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้เกษตรกร ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพ มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ๓. เพื่อให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบตั้งแต่ด้านการผลิต การแปรรูป การตลาด
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๑๑๐ ราย มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑๐ % ๒. กลุ่มเกษตรกรที่สามารถพัฒนาต่อยอดสินค้าประมงที่พร้อมบริโภคอย่างน้อย ๑๑ กลุ่ม ๓. กลุ่มเกษตรกรมีองค์ความรู้ในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ประมงระดับอุตสาหกรรมและการตลาด อย่างน้อย ๑๑ กลุ่ม
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรที่มีบ่อน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน ๑๑ อำเภอในพื้นที่ในจังหวัดพัทลุง
๘. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงปลาตู้ลูกผสม ๔๗๘,๐๘๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปสินค้าประมงที่พร้อมบริโภค ๖๐๒,๙๖๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุง
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมความรู้ให้กลุ่มเกษตรกรพัฒนาการผลิตสินค้าสู่ผลิตภัณฑ์ด้านอุตสาหกรรม และการตลาด ๑๒๑,๑๖๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมตลาดผู้ผลิตพบผู้บริโภค และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ๕๓๑,๘๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. งบประมาณ	๑,๗๓๔,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๑๑๐ ราย มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑๐ % ๒. เกิดกลุ่มเกษตรกรที่สามารถพัฒนาต่อยอดสินค้าประมงที่พร้อมบริโภค จำนวน ๑๑ กลุ่ม ๓. เกิดกลุ่มเกษตรกรที่สามารถพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ประมงระดับอุตสาหกรรม จำนวน ๑๑ กลุ่ม
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรเข้าใจแนวทางการเลี้ยงสัตว์น้ำให้ประสบความสำเร็จ นำไปสู่การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ พร้อมทั้งแนวทางการเพิ่มมูลค่าสินค้าประมงให้ตรงต่อความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งเชื่อมโยงการตลาดได้มากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อสร้างความสามารถทางการแข่งขัน
๒. แนวทางการพัฒนา	การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	ตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ได้วางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาวและกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนในทิศทางเดียวกัน โดยในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์และบรรลุนิยามทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูง อยู่ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุขอยู่ดีกินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องยกระดับการผลิตโดยการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งในอุตสาหกรรม การเกษตร และการบริการ รวมทั้งการสร้างความปลอดภัยในด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถด้านการค้าและการเป็นผู้ประกอบการที่มีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้น และการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคตตามยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า และแผนแม่บทประเด็นที่ ๓ การเกษตร โดยนํานงานวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการผลิต ไปพัฒนา ต่อยอด ส่งเสริมเกษตรกรให้นำไปปฏิบัติ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรมีการปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง เพิ่มศักยภาพสถาบันเกษตรกร ให้สามารถเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า สร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับครัวเรือนเกษตรกร สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดพัทลุงที่ต้องการพัฒนาเศรษฐกิจฐานการเกษตรให้มีความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการผลิตสินค้าเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงบนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรจังหวัดพัทลุง อีกทั้งเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบการทบทวนยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา คือ “พัฒนาปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม ไปสู่อุตสาหกรรม โอเลโอเคมีคอลเพื่อการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจในอาเซียน” มีกรอบระยะเวลาเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะสั้น ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ระยะกลาง ตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ และระยะยาว ตั้งแต่ปี ๒๕๗๑-๒๕๘๐ รวมระยะเวลาการปฏิรูป ๒๐ ปี ดำเนินการใน ๖ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านการผลิต ๒) ด้านนวัตกรรม ๓) ด้านมาตรฐานปาล์มน้ำมัน ๔) ด้านพลังงาน ๕) ด้านการตลาด ๖) ด้านการบริหารจัดการ พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายในการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน เพื่อตอบสนองความต้องการภายในประเทศ อุปโภค บริโภค พลังงานทดแทน และการส่งออก ปาล์มน้ำมันและไม้ผลเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอีกหนึ่งของจังหวัดพัทลุง จากข้อมูลพืชเศรษฐกิจของสำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุงพบว่า พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันจังหวัดพัทลุงตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ มีการขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น สำหรับปี ๒๕๖๕

หัวข้อ	รายละเอียด
	มีพื้นที่ปลูกปาล์ม ๑๐๖,๘๒๕ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๔,๔๘๕ ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๓๘ ในส่วนของไม้ผลโดยเฉพาะทุเรียน พื้นที่ปลูกทุเรียนจังหวัดพัทลุง ในปี ๒๕๖๕ มีพื้นที่ปลูก ๖,๘๙๑ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๓๐๐ ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๕๕ เกษตรกรให้ความสนใจและปลูกเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากราคาขายในช่วงที่ผ่านมามีแนวโน้มสูงขึ้น เกษตรกรส่วนใหญ่ที่เริ่มปลูกจะเป็นเกษตรกรรายใหม่ที่มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าว และโค่นยางที่อายุมากได้ผลผลิตน้อยมาเป็นปาล์มน้ำมันและไม้ผล ทำให้ยังขาดองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการแปลง ประกอบกับต้นทุนการผลิตสูงขึ้นจากราคาปุ๋ยเคมีที่ปรับราคาสูงขึ้น และความไม่แน่นอนของราคาดผลผลิตในอนาคต เกษตรกรอาจประสบปัญหาขาดทุน ดังนั้น จำเป็นที่เกษตรกรต้องมีการปรับตัวให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของประเทศ และแข่งขันได้ภายใต้กรอบการค้าเสรี สำนักงานเกษตรจังหวัดในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อความมั่นคงของอาชีพเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพผลผลิตเพิ่มผลผลิต เพื่อให้เกษตรกรมีความยั่งยืนในอาชีพการเกษตรต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบครบวงจร การลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๒. เพื่อเพิ่มโอกาสและช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่เกษตรกรมืออาชีพเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๒. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๓. มีแปลงเรียนรู้การลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ๖ แปลง ๔. เกษตรกรมีความรู้การผลิตทุเรียนและเงาะนอกฤดูและสามารถนำไปปฏิบัติได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ๕. มีการประชาสัมพันธ์ไม้ผลจังหวัดพัทลุงอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๑. แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๖ กลุ่ม ในจังหวัดพัทลุง ๒. เกษตรกรปลูกทุเรียนในจังหวัดพัทลุง จำนวน ๑๑๐ ราย และเกษตรกรปลูกเงาะในอำเภอเมืองพัทลุง ควนขนุน บางแก้ว ป่าพะยอม และศรีนครินทร์ จำนวน ๓๐ ราย
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันครบวงจร ๑,๒๑๖,๖๘๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ ๔๕๐,๓๒๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๑,๖๖๗,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ๑๘๐ คน จาก ๖ กลุ่มแปลงใหญ่ ได้รับการอบรม เรื่อง เทคโนโลยีการใช้อยู่ตามค่าวิเคราะห์ดิน ๒. เกษตรกร ๖ กลุ่มแปลงใหญ่ ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อการลดต้นทุน ๓. มีแปลงเรียนรู้การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ๖ แปลง พื้นที่ ๑๘ ไร่ ๔. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ๑๔๐ คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการผลิตไม้ผลนอกฤดู ๕. มีการจัดงานมหกรรมไม้ผล จำนวน ๑ ครั้ง
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีองค์ความรู้ในการผลิต สามารถลดต้นทุน ผลผลิตเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด ๒. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ ๓. แปลงเรียนรู้ ๖ แปลง สามารถเป็นศูนย์กลางในการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ๔. เกิดงานมหกรรมไม้ผลประจำปีเพื่อประชาสัมพันธ์ไม้ผลของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร
๒. ชื่อแผนงาน	การใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๕.) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๕.๓ การพัฒนาและการใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของกระทรวงพลังงาน ตามแผนพลังงานชาติการสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานส่งเสริมการลงทุนเทคโนโลยีสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างความยั่งยืนและเข้าถึงประชาชนเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ส่งเสริมพลังงานทดแทน ทั้งผู้ผลิตผู้ใช้สูงสุด สนับสนุนเศรษฐกิจฐานรากด้วยเทคโนโลยีพลังงาน แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง ๕ ปี (๒๕๖๖-๒๕๗๐) พัทลุงเป็นเมืองอากาศบริสุทธิ์ ไม่มีมลพิษทางสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะมีมาตรฐานเมืองสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็นเมืองพลังงานสะอาด เศรษฐกิจจังหวัดเติบโตอย่างต่อเนื่องจากการเกษตร ยึดหลักการผลิตการแปรรูป การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าที่เหมาะสมกับระบบนิเวศน์ ตลอดจนผลการผลิตทางการเกษตรมีความปลอดภัยต่อสุขภาพและพละนาถัย นำไปสู่การพึ่งพาตนเองของเกษตรกร ผลผลิตมีหลากหลายเพียงพอต่อการดำรงชีวิตมั่นคงทางอาหาร เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดพัทลุงดำเนินไปในทิศทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อพัฒนาความมั่นคงทางน้ำ พลังงาน และเกษตรกรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) กระทรวงพลังงาน และแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) และสอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG ด้านเศรษฐกิจชีวภาพ นำความรู้และเทคโนโลยี และนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดจากฐานความเข้มแข็งเดิม ในด้านทรัพยากรชีวภาพและผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า จึงจัดทำโครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมหลักที่ ๑ ส่งเสริมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่ออุตสาหกรรมการเกษตร ซึ่งมีกิจกรรมย่อย ๒ กิจกรรมดังนี้ กิจกรรมย่อย ๑.๑ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรในการบริหารจัดการน้ำด้วยระบบโซลาร์เซลล์สูบน้ำแบบเคลื่อนที่ ขนาด ๕๕๐ วัตต์ เนื่องจากในปี ๒๕๖๖ จังหวัดพัทลุง มีเกษตรกรหลายรายที่ประสบปัญหาในการบริหารจัดการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร ต้องแบกภาระต้นทุนด้านพลังงานไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง ในการจัดหาน้ำเข้าแปลงเกษตรจำนวนมาก สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุงได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงจะดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์ ให้กับกลุ่มเกษตรกร ที่มีความพร้อมและสนใจศึกษาเรียนรู้การติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์แบบเคลื่อนที่ได้ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการน้ำ ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง จำนวน ๑๕ กลุ่มๆละ ๕๐ คน เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับกลุ่มเกษตรกร กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒ เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร ด้วยระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยจังหวัดพัทลุงมีกลุ่มเกษตรกรด้านการเกษตร ดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์ทางอาหาร เช่น กลัวยกรอบแก้ว ปลาคุกกี้ ข้าวเกรียบตากแห้ง ปลาอบสมุนไพร ปลาสวรรค์ เครื่องแกงต่างๆ และอื่นๆ อีกมากมาย ปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรที่มีผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการตากแห้งด้วยวิธี

หัวข้อ	รายละเอียด
	ธรรมชาติประสบปัญหาเกี่ยวกับสิ่งเจือปนของฝุ่นละออง กรวด ทราย และในบางครั้งการตากแห้งด้วยวิธีธรรมชาติจะทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่มีคุณภาพ เช่น การเน่าเสีย การขึ้นรา มีแมลงปนเปื้อน เป็นต้น สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุง จึงจะจัดทำตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ขนาด ๐.๘x๒.๔๐ เมตร จำนวน ๒๔ ตู้ เพื่อจะช่วยเพิ่มมูลค่า และคุณค่าของสินค้าเกษตรตากแห้ง ให้สะอาด ปลอดภัย ช่วยลดความสูญเสียของผลิตภัณฑ์ และสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ลดต้นทุน พร้อมทั้งจัดอบรมให้ความรู้การนำพลังงานทดแทนมาใช้ประโยชน์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การบำรุงดูแลรักษาระบบอบแห้ง และการบริหารจัดการตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน ๖ ครั้งๆละ ๒๐ คน และกิจกรรมหลักที่ ๒ การใช้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ในแปลงสละตามแนวทาง BCG Model พัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ปลูกสละในการบริหารจัดการน้ำด้วยระบบโซล่าเซลล์ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการติดตั้งระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๑.๕ กิโลวัตต์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการน้ำในแปลงสละ เนื่องจากกลุ่มผู้ปลูกสละ ในพื้นที่ ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง มีสมาชิก ๕๒ ราย พื้นที่ปลูกสละ ๒๔๕ ไร่ ผลผลิต ๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี และสามารถจำหน่ายผลผลิตได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๕๐-๖๐ บาท กลุ่มผู้ปลูกสละประสบปัญหาในการบริหารจัดการน้ำเพื่อใช้ในแปลงสละ ทำให้การรดน้ำแปลงสละไม่มีความต่อเนื่อง จึงทำให้คุณภาพของผลผลิตไม่มีคุณภาพ ผิวของเปลือกสละแห้งกร้าน และกลุ่มผู้ปลูกสละยังต้องแบกรับภาระต้นทุนด้านพลังงานไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ย ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุงได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงจะดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ปลูกสละในการบริหารจัดการน้ำด้วยระบบโซล่าเซลล์โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการติดตั้งระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๑.๕ กิโลวัตต์ เพื่อเป็นตัวอย่างให้กลุ่มผู้ปลูกสละจำนวน ๒ แปลงๆละ ๑ ระบบ ในพื้นที่กลุ่มผู้ปลูกสละ ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง จำนวน ๕๐ คน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในพื้นที่ ๒. เพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านพลังงานในการผลิตหรือแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๓. เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับกลุ่มเกษตรกร ในการนำพลังงานทดแทนมาใช้ในชีวิตประจำวัน ๔. เพื่อสร้างรายได้ และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย โดยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีพลังงานทดแทน ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เพื่อลดต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒. เพื่อลดระยะเวลาในการตากแห้งผลผลิตของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กิจกรรมหลักที่ ๑ ๑. กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒. กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๓. กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ แบบผสมผสานในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๔. กลุ่มประมงในพื้นที่จังหวัดพัทลุง กิจกรรมหลักที่ ๒ กลุ่มผู้ปลูกสละในพื้นที่ ต.หนองธง อ.ป่าบอน จ.พัทลุง
๘. กิจกรรมหลัก	๑. ส่งเสริมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่ออุตสาหกรรมเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒.การใช้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ในแปลงสละตามแนวทาง BCG Model
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ๑,๒๒๓,๔๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สนง.พลังงาน จ.พัทลุง	กิจกรรมหลักที่ ๑ ส่งเสริมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่ออุตสาหกรรมการเกษตร กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรในการบริหารจัดการน้ำด้วยระบบโซล่าเซลล์ สูบน้ำแบบเคลื่อนที่ขนาด ๕๕๐ วัตต์ (งบประมาณ ๖๙๙,๐๐๐) รายละเอียดดังนี้ งบดำเนินงาน ๑.ค่าตอบแทนวิทยากร เป็นเงิน ๕๔,๐๐๐ บาท ๒.ค่าใช้สอย เป็นเงิน ๑๔๒,๕๐๐ บาท ๓.ค่าวัสดุฝึกอบรม เป็นเงิน ๔๙๕,๐๐๐ บาท ๔.ค่าวัสดุสำนักงานในการจัดอบรม ๗,๕๐๐ บาท กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒ เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร ด้วยระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมซึ่งดำเนินการจัดทำตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ขนาด ๐.๘x๒.๔๐ เมตรจำนวน ๒๔ ตู้ และอบรมให้ความรู้การนำพลังงานทดแทนมาใช้ประโยชน์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การบำรุงดูแลรักษาระบบอบแห้ง และการบริหารจัดการตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน ๖ ครั้งๆละ ๒๐ คน (งบประมาณ ๕๒๔,๔๐๐ บาท) รายละเอียดดังนี้ งบดำเนินงานเป็นเงิน ๔๔,๔๐๐ บาท ๑.ค่าตอบแทนวิทยากร เป็นเงิน ๒๑,๖๐๐ บาท ๒.ค่าใช้สอย เป็นเงิน ๒๒,๘๐๐ บาท งบลงทุนครุภัณฑ์ เป็นเงิน ๔๘๐,๐๐๐ บาท จัดทำตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๐.๘X ๒.๔ เมตร จำนวน ๒๔ ตู้ เป็นเงิน ๔๘๐,๐๐๐ บาท
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ๑๔๗,๒๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สนง.พลังงาน จ.พัทลุง	กิจกรรมการใช้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ในแปลงสละตามแนวทาง BCG Model พัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ปลูกสละในการบริหารจัดการน้ำด้วยระบบโซล่าเซลล์ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการติดตั้งระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๑.๕ กิโลวัตต์ (งบประมาณ ๑๔๗,๒๐๐ บาท) รายละเอียดดังนี้ งบดำเนินงาน เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๗,๒๐๐ บาท ๑.ค่าตอบแทนวิทยากร เป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท ๒.ค่าใช้สอย เป็นเงิน ๑๙,๐๐๐ บาท ๓.ค่าวัสดุสำนักงานในการจัดอบรม เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท ๔.ค่าวัสดุฝึกอบรม ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๑.๕ กิโลวัตต์ จำนวน ๒ ระบบ เป็นเงิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	๑,๓๗๐,๖๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	กิจกรรมหลักที่ ๑ ๑.กลุ่มเกษตรกรที่ต้องการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน ๑๕ กลุ่มๆละ ๕๐ คน สามารถติดตั้งระบบโซล่าเซลล์สูบน้ำเพื่อนำไปใช้ในการจัดการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรด้วยตนเอง ๒.กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน ๑๕ ระบบ เพื่อสูบน้ำมาใช้ในการด้านการเกษตรสามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตได้

หัวข้อ	รายละเอียด
	๓.กลุ่มเกษตรกรมีตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๐.๘x๒.๔๐ เมตร จำนวน ๒๔ แห่ง ๔.กลุ่มเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้งานตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการต่อยอดผลิตภัณฑ์ได้ กิจกรรมหลักที่ ๒ ๑.กลุ่มผู้ปลูกสละในพื้นที่ ตำบลหนองธง อำเภอบ้านนา จังหวัดพิจิตร จำนวน ๕๐ คนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการบริหารจัดการน้ำในแปลงสละด้วยตนเอง ๒.กลุ่มผู้ปลูกสละ ในพื้นที่ ต.หนองธง อ.บ้านนา จ.พิจิตร จำนวน ๕๐ คน มีความรู้ความเข้าใจในการใช้งานระบบสูบน้ำแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการต่อยอดผลผลิตได้ ๓.กลุ่มผู้ปลูกสละ ในพื้นที่ ต.หนองธง อ.บ้านนา จ.พิจิตร มีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน ๒ แปลงละ ๑ ระบบ เพื่อสูบน้ำมาใช้ในแปลงสละ สามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	กิจกรรมหลักที่ ๑ ๑.กลุ่มเกษตรกร มีความรู้ความเข้าใจการติดตั้งระบบโซล่าเซลล์ในการจัดการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐ ๒.ลดต้นทุนด้านการบริหารจัดการน้ำได้ไม่น้อยกว่า ๒๑๖,๐๐๐ บาท/ปี ๓.เมื่อทำการอบแห้งผลิตภัณฑ์ด้วยระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์สามารถเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์อบแห้งได้ไม่น้อยกว่า ๒ เท่า ของผลิตภัณฑ์ที่ทำการอบแห้งด้วยวิธีธรรมชาติ กิจกรรมหลักที่ ๒ ๑.กลุ่มผู้ปลูกสละ ในพื้นที่ ต.หนองธง อ.บ้านนา จ.พิจิตร มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการน้ำเพื่อใช้ในแปลงสละ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐ ๒.ลดต้นทุนด้านการบริหารจัดการน้ำได้ไม่น้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. แนวทางการพัฒนา	การขับเคลื่อนพลังตามแนวทางศาสตร์พระราชา
๓. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้วางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนในทิศทางเดียวกัน โดยในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการพัฒนาและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์และบรรลุนิติสัมพันธ์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” โดยเน้นการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน มุ่งเน้นให้ประเทศไทยเป็นมหาอำนาจทางการเกษตร ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคำนวณใหม่ และจากแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคเกษตรในระยะยาวเพื่อบรรลุนิติสัมพันธ์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ประกอบกับนโยบายรัฐบาลปัจจุบันให้ความสำคัญในการดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม สามารถลดต้นทุนการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มในตัวสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าให้มีคุณภาพปลอดภัย ได้มาตรฐานสากล และตรงกับความต้องการของตลาด ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแปรรูปสินค้าเกษตรในรูปแบบและวิธีการต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และองค์ความรู้ที่เหมาะสม ซึ่งปัจจุบันความต้องการการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง กระแสการเอาใจใส่ต่อสุขอนามัย เป็นสิ่งช่วยกระตุ้นให้ความต้องการบริโภคสินค้าเกษตร ที่ปลอดภัยมีคุณภาพ และได้มาตรฐานเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ กระทรวงมหาดไทยกำหนดแนวทางให้ทุกจังหวัดนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนน้อมนำไปปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต ๔ ขั้นตอน คือ ๑) การค้นหาและเตรียมครูฝึก ๒) การฝึกสอนหรือถ่ายทอดความรู้ ๓) การนำไปปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต และ ๔) หมู่บ้าน/ชุมชนน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นที่จะสืบสาน “ศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ด้วยการพัฒนาระดับเศรษฐกิจฐานราก เพื่อพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง ดังนั้น การพัฒนาด้านอาชีพและรายได้ของประชาชนภาคการเกษตรมีความสำคัญเนื่องจากเป็นพื้นฐานของสังคมคุณภาพ ประกอบกับมีปราชญ์ชุมชนด้านอาชีพที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ด้านต่างๆ อยู่ในชุมชน และสามารถถ่ายทอดความรู้

หัวข้อ	รายละเอียด
	ให้กับครัวเรือนต้นแบบในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อขยายผลการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วงกว้างต่อไป แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ มีเป้าหมาย “เมืองแห่งความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ” โดยเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่ยั่งยืนจากฐานการเกษตรอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความเป็นเลิศของจังหวัดในการเป็นเมืองเศรษฐกิจสร้างคุณค่าจากการเกษตรของประเทศ ที่มีผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรต้นแบบ และพัฒนาศักยภาพศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ๒. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานเกษตรกรดีเด่นต้นแบบให้ปรากฏต่อสาธารณชนตลอดจนเป็นแบบอย่าง และแนวทางในการปฏิบัติงานของเกษตรกรอื่น ๓. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ ในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง ๔. เพื่อให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีส่วนร่วมในการพัฒนาและขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรในระดับพื้นที่
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการถ่ายทอดความรู้และประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ๓. ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ที่เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๔. ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการใน ๑๑ อำเภอ ของจังหวัดพัทลุง - เกษตรกรดีเด่นต้นแบบ ๑๑ ราย ๑๑ จุดเรียนรู้ จาก ๑๑ อำเภอ ในจังหวัดพัทลุง - ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดพัทลุง ๑๓ ศูนย์ - อาสาสมัครเกษตร ๖๕ ตำบล ในพื้นที่ ๑๑ อำเภอ
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาอาสาสมัครเกษตรกร ๓๖๕,๕๓๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ	พัฒนาเกษตรกรดีเด่นต้นแบบ ๓๓๐,๐๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ๒๗๖,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๙๗๑,๕๓๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรต้นแบบได้รับการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ที่พร้อมถ่ายทอดองค์ความรู้ ๒. เกษตรกรต้นแบบ และศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ได้รับการประชาสัมพันธ์ผลงาน/องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ ในชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียง ๓. ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ๑๓ ศูนย์ ได้รับการพัฒนาศักยภาพความรู้เรื่องการผลิตปุ๋ยหมักและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ ๔. อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน จำนวน ๖๕ คน ได้รับการพัฒนาเป็นแปลงต้นแบบการทำเกษตรแบบพอเพียง
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรต้นแบบ อาสาสมัครเกษตรกร และศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ สามารถเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้/แหล่งเรียนรู้ในด้านต่างๆให้เกษตรกรหรือบุคคลที่สนใจได้ ๒. มีการต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้รับจากเกษตรกรต้นแบบ อาสาสมัครเกษตรกร และศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ สู่การสร้างทายาทเกษตรกรต่อไป ๓. ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ สามารถลดต้นทุนการผลิตเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	พัทลุงเมืองเกษตรปลอดภัย
๒. แนวทางการพัฒนา	สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน
๓. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) มีสาระสำคัญในการพัฒนาเกษตรสร้างมูลค่าโดยการทำเกษตรอินทรีย์ด้วยการสร้างความตระหนักแก่ผู้บริโภค ให้ความสำคัญมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยด้านอาหาร การถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรปลอดภัยเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภูมิปัญญา การสร้างความแตกต่าง การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ส่งเสริมการสร้างแบรนด์และขยายช่องทาง การตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การต่อยอดจากภาคเกษตรไทยและมุ่งสู่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐาน เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก การสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและฐานข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ รวมทั้ง การสร้างความหลากหลายการท่องเที่ยวโดยการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งนโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร โดยการลด เลิกใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชโดยเร็ว เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ และเกษตรปลอดภัย เป็นต้น การแปรรูปเพื่อต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรม รวมทั้งการพัฒนา นวัตกรรมเพื่อหาสิ่งทดแทนสารเคมีที่มีประสิทธิภาพและได้รับการยอมรับจากเกษตรกร แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ มีเป้าหมาย “เมืองแห่งความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ” โดยเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่ยั่งยืนจากฐาน การเกษตรอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความเป็นเลิศของจังหวัดในการเป็นเมืองเศรษฐกิจสร้างคุณค่าจากการเกษตรของประเทศ ที่มีผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย ศัตรูพืช เป็นปัญหาสำคัญในกระบวนการผลิตพืชอาหารของเกษตรกร ภาระ ระบาดของศัตรูพืชนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น การจัดการศัตรูพืชใน กระบวนการผลิตเพื่อไม่ให้ผลผลิตเสียหายนั้น เกษตรกรผู้ผลิตจะต้องสามารถ ดำเนินการป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้ทันก่อนที่จะเกิดการระบาดและสร้างความเสียหายให้กับผลผลิต ซึ่งเกษตรกรจะต้องมีความรู้ในเรื่องศัตรูพืชและการ จัดการศัตรูพืชที่ถูกต้องและปลอดภัย เพื่อให้สามารถจัดการแก้ไขปัญหาศัตรูพืช ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ นอกจากศัตรูพืชที่เป็นปัญหาก่อ ความเสียหายต่อผลผลิตเกษตร ยังก่อปัญหาต่อสุขภาพความเจ็บป่วยทั้งใน ผู้ผลิตเองและผู้บริโภคหากมีการป้องกันกำจัดโดยใช้สารเคมีอันตรายและ ตกค้างในผลผลิตที่ได้จำเป็นที่ต้องส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ ทักษะ และความชำนาญให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรให้มีความปลอดภัย ได้ มาตรฐาน และตรงตามความต้องการของตลาด และหากกระบวนการผลิตไม่มี การใช้สารเคมีหรือป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีในทุกกระบวนการผลิตได้ ก็จะเป็นสินค้าที่เข้าถึงผู้บริโภคกลุ่มที่ใส่ใจสุขภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงปัญหาด้านทุนการผลิตสูงจากการที่เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีมากขึ้น และราคาปุ๋ยเคมีในท้องตลาดมีราคาสูงขึ้น เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาด

หัวข้อ	รายละเอียด
	ความรู้เรื่องการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง (ถูกสูตร ถูกอัตรา ถูกเวลา และถูกวิธี) ทำให้ต้นทุนการผลิตในส่วนของปุ๋ยเคมีสูง ในขณะที่อินทรีย์วัตถุในดินมีความสำคัญในการช่วยปรับปรุงโครงสร้างดินและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยกลับลดลง ดินที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกควรมีอินทรีย์วัตถุประมาณ ๕% โดยปริมาตร แต่ในปัจจุบันดินของเกษตรกรมีอินทรีย์วัตถุต่ำกว่า ๑.๕% ปัญหาเรื่องสุขภาพที่เสื่อมโทรมจากพิษของสารเคมีทางการเกษตรที่มีมากในปัจจุบัน ควรให้ความสำคัญในการหาวิธีการในการลดความเสี่ยงลง การลด ละ เลิก การใช้สารเคมีทางการเกษตร เป็นวิธีการสำคัญในการลดความเสี่ยงนี้ การเกษตรกรทำการผลิตสินค้าเกษตร ด้วยวิธีการผลิตที่ปลอดภัย ไม่มีสารตกค้างในผลผลิต ก็สามารถลดความเสี่ยงต่อโรคร้ายและความเสื่อมโทรมของร่างกายเกษตรกรรวมถึงผู้บริโภค อีกทั้งในสถานการณ์ที่สารเคมีทางการเกษตรมีราคาสูงมากในปัจจุบัน การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีก็เป็นการลดต้นทุนการผลิตได้มากและใช้การป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีที่ปลอดภัยไร้สารเคมีทดแทน การผลิตสินค้าเกษตรก็มีความปลอดภัย ผู้ผลิต ผู้บริโภคก็มีความปลอดภัย ส่งผลดีทั้งต่อสุขภาพและเศรษฐกิจสามารถทำการผลิตได้อย่างยั่งยืนต่อไป จึงเห็นควรจัดทำโครงการพัทลุงเมืองเกษตรปลอดภัย
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อพัฒนาเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศัตรูพืชอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ๒) เพื่อพัฒนาเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสินค้าเกษตรในระดับที่ปลอดภัย ลดการใช้สารเคมี และระดับที่ไม่มีสารเคมีปนเปื้อน ๓) เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการพัฒนาการผลิต การตลาด สินค้าเกษตรจังหวัดพัทลุงที่ปลอดภัย สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตสินค้าเกษตรได้มากขึ้น ๔) พัฒนาแปลงผลิตเป็นตัวอย่าง การผลิตพืชที่ปลอดภัยของชุมชน ๕) เพื่อยกระดับความรู้ด้านดินและปุ๋ยให้แก่เกษตรกร โดยผ่านกลไกศูนย์จัดการดินปุ๋ยในชุมชน ๖) เพื่อให้ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้การจัดการดินปุ๋ยในชุมชน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. สมาชิกตลาดเกษตรกรจังหวัดพัทลุง จำนวน ๓๐ ราย ได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการจัดการศัตรูพืชอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ สามารถผลิตขายและใช้จุลินทรีย์เพื่อควบคุมศัตรูพืชแทนการใช้สารเคมี ๒. เกษตรกร ๑๕ ชุมชน ได้รับการอบรมในหลักการผลิตพืชปลอดภัย ๓. แปลงตัวอย่าง ๑๕ แปลง ได้รับการพัฒนาเป็นแบบอย่างการผลิตพืชที่ปลอดภัย ๔. มี Road Map เส้นทางนำสู่แปลงตัวอย่างการผลิตพืชปลอดภัยทั้ง ๑๑ อำเภอ ๕. สมาชิก ศดปช. จำนวน ๓๓๐ ราย ได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการจัดการดินปุ๋ยอย่างถูกต้อง ๖. สมาชิก ศดปช. ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดินและปุ๋ยอย่างถูกต้องและสามารถลดต้นทุนการผลิตได้
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๑๑ อำเภอ ของจังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าตลาดเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยจังหวัดพัทลุง ๔๘๒,๗๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต ๒๑๖,๗๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๗๔๙,๔๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรสมาชิกตลาดเกษตรกรจังหวัดพัทลุง จำนวน ๓๐ คน มีความรู้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชในการผลิตพืช ๒) เกษตรกร ๑๕ ชุมชน ได้รับการอบรมในหลักการผลิตพืชปลอดภัย ๓) แปลงตัวอย่าง ๑๕ แปลง ได้รับการพัฒนาเป็นแบบอย่างการผลิตพืชที่ปลอดภัย ๔) เครือข่ายพัทลุงเมืองเกษตรปลอดภัยระดับอำเภอ ๑๑ คณะ และระดับจังหวัด ๑ คณะ ได้รับการพัฒนาเชื่อมโยงการผลิต และประสานความร่วมมือทุกด้าน ๕) เกิด Road Map ๑๑ เส้นทาง ๑๒ ป้าย นำสู่แปลงตัวอย่างการผลิตพืชปลอดภัยทั้ง ๑๑ อำเภอ ๖) มี ศตปช. จำนวน ๑๑ ศูนย์ สมาชิกรวม ๓๓๐ ราย ได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการดินและปุ๋ย ๗) มีแปลงเรียนรู้การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน จำนวน ๑๑ แปลง
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรสมาชิกตลาดเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ๓๐ คน สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการศัตรูพืช อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ๒) เกษตรกร ๒๔ ชุมชน สามารถนำความรู้ไปใช้ในการผลิตพืชปลอดภัย ๓) แปลงตัวอย่าง ๑๔ แปลง เป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตพืชที่ปลอดภัยของชุมชน ๔) มีเครือข่ายพัทลุงเมืองเกษตรปลอดภัยระดับอำเภอ ๑๑ คณะ และระดับจังหวัด ๑ คณะ มีการประสานการพัฒนาและเชื่อมโยงการผลิตการตลาดอย่างต่อเนื่อง ๕) เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการดินและปุ๋ย อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิต ๖) มีแปลงเรียนรู้การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อขยายผลให้แก่เกษตรกรในชุมชน จำนวน ๑๑ แปลง ๗) เกิดเครือข่ายการจัดการดินและปุ๋ย ในระดับชุมชน ทุกตำบล

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การประยุกต์ใช้ชุดเทคโนโลยีของกรมการข้าวในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมูลค่าข้าวไร่จังหวัดพัทลุง ภายใต้ BCG Model
๒. แนวทางการพัฒนา	การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	พื้นที่ปลูกข้าวนาสวนของพัทลุงลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเกษตรกรบางส่วนปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกปาล์มน้ำมัน และยางพารา ซึ่งให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เนื่องจากปลูกแล้วสามารถให้ผลผลิตได้หลายปี ในปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕ ฤดูนาปีพัทลุงมีพื้นที่นาสวนรวม ๑๓๗๒๕๔ ไร่ ได้ผลผลิตประมาณ ๖๐,๒๓๗ ตันข้าวข้าวเปลือก (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๖๖) คิดเป็น ๓๖,๑๔๒ ตันข้าวสาร แต่ไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคของประชากรในจังหวัดพัทลุง ซึ่งมีประชากรรวม ๕.๒๓ แสนคน โดยเฉลี่ยแล้วประชากรในภาคใต้จะบริโภคข้าวสารปีละ ๑๒๐ กิโลกรัมต่อคน คิดเป็น ๖๒,๗๖๐ ตันข้าวสารต่อปี ดังนั้นในพื้นที่จังหวัดพัทลุงจะต้องสั่งซื้อข้าวสารจากแหล่งอื่นเพื่อการบริโภคในมูลค่าสูง พัทลุงมีพื้นที่ปลูกยางพารา ในปี ๒๕๖๖ ทั้งหมด ๔๙,๖๘๐.๓๒ ไร่ ตันยางพาราที่มีอายุกรีดเกิน ๒๕ ปี จะให้ผลผลิตน้ำยางน้อย เกษตรกรจะทำการโค่นยางเก่าแล้วปลูกใหม่ทดแทน ซึ่งยางพาราในช่วงอายุ ๑-๓ ปีแรกหลังปลูกจะมีพื้นที่ว่างระหว่างแถวร้อยละ ๖๐-๗๕ ของพื้นที่ ซึ่งในปี ๒๕๖๖ มียางพาราที่อายุ ๑-๓ ปี ทั้งหมด ๕๔๒ ไร่ ส่วนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในปี ๒๕๖๖ มีทั้งหมด ๑๓,๑๒๗ ไร่ ปาล์มน้ำมันมีอายุเก็บเกี่ยว ๒๕ ปีเช่นกัน จะทำการโค่นเพื่อปลูกใหม่เนื่องจากผลผลิตลดลงและลำต้นสูงมากทำให้เกิดความยากลำบากในการเก็บเกี่ยว ปี ๒๕๖๖ มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่อายุปาล์มไม่เกิน ๓ ปี เนื้อที่ ๒,๖๖๒ ไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๖) ซึ่งปาล์มน้ำมันในช่วงอายุ ๑-๒ ปีแรกหลังปลูกนั้น มีพื้นที่ว่างระหว่างแถวร้อยละ ๖๕-๗๑ ของพื้นที่ พื้นที่ว่างดังกล่าวสามารถปลูกพืชแซมได้หลายชนิด กรมวิชาการเกษตรได้ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในการปลูกพืชล้มลุกอายุสั้น แซมยางพาราและปาล์มน้ำมัน เพื่อบริโภคในครัวเรือนหรือจำหน่ายเป็นรายได้เสริมในระหว่างรอเก็บเกี่ยวผลผลิตยางพารา ซึ่งสามารถกรีดได้เมื่อยางพาราอายุ ๖-๗ ปีหลังปลูก และปาล์มน้ำมันสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ประมาณ ๒.๕-๓ ปีหลังปลูก ข้าวไร่เป็นทางเลือกหนึ่งในการปลูกแซมในพื้นที่ว่างระหว่างแถวยางพาราและปาล์มน้ำมัน เนื่องจากข้าวสามารถเจริญเติบโตได้ดีในสภาพที่ไม่มีน้ำขัง อาศัยเพียงความชื้นในดิน ปลูกโดยใช้เมล็ดข้าวแห้งหยอดเป็นหลุม หว่านเมล็ดและโรยเป็นแถว โดยเกษตรกรในพื้นที่มีการปลูกข้าวไร่แซมในสวนยางพารามาตั้งแต่ในอดีต และให้ความสำคัญน้อยลงไปช่วงหนึ่ง แต่ปัจจุบันกระแสเรื่องการบริโภคอาหารปลอดภัยมีผลทำให้เกษตรกรมีความตื่นตัวและปลูกข้าวไร่แซมยางพาราและปาล์มน้ำมันมากขึ้น เนื่องจากการปลูกข้าวไร่มีการใช้ปัจจัยการผลิตในปริมาณน้อย เช่น ปุ๋ยเคมีและสารเคมี เป็นต้น ข้าวดอกพะยอม เป็นพันธุ์ที่แนะนำพื้นที่ข้าวไร่ในภาคใต้ เป็นพันธุ์ข้าวไร่ ข้าวเจ้าพื้นเมือง สูงประมาณ ๑๕๐ เซนติเมตร ไวต่อช่วงแสงอย่างอ่อน อายุเก็บเกี่ยว ถ้าปลูกต้นเดือนมิถุนายน เก็บเกี่ยวปลายเดือนตุลาคม ถ้าปลูกปลายเดือนสิงหาคม เก็บเกี่ยวปลายเดือนมกราคม (อายุประมาณ

หัวข้อ	รายละเอียด
	๑๔๕ – ๑๕๐ วัน) ลำต้นเขียว ใบยาว ค่อนข้างแคบ ชูรวงดี เมล็ดเรียวยาว ข้าวเปลือกสีฟางกันจุด ระยะพักตัวของเมล็ดประมาณ ๒ สัปดาห์ ปริมาณมิโลส ๒๔ % คุณภาพข้าวสุก ร่วน นุ่ม มีกลิ่นหอม ผลผลิตประมาณ ๒๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ คอรวงยาว เหมาะสำหรับเกี่ยวด้วยแกระ ปลุกเป็นพืชแซมได้ดี ด้านทานโรคไหม้ โรคใบจุดสีน้ำตาล และโรคใบขีดสีน้ำตาล ไม่ด้านทานโรคขอบใบแห้ง และโรคใบวงสีน้ำตาล ข้าวเหนียวดำหมอ ๓๗ เป็นข้าวเหนียวที่ส่งเสริมให้ปลูกในสภาพนาสวนน่าน้ำฝนภาคใต้ สภาพพื้นที่นาดอน โดยวิธีปักดำ และปลูกในสภาพไร่ โดยวิธีหยอดเมล็ด เป็นข้าวพื้นเมืองไวต่อช่วงแสง ออกดอกต้นเดือนกุมภาพันธ์ ผลผลิตเฉลี่ย ๓๗๘ กิโลกรัมต่อไร่ ความสูงประมาณ ๑๓๙ เซนติเมตร เป็นข้าวที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง ซึ่งพบว่าข้าวกล้องและข้าวกล้องงอกมีสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ โดยมีธาตุแคลเซียม ธาตุเหล็ก ธาตุสังกะสีและสารในกลุ่มวิตามินอีแอลฟาโทโคฟีรอลสูง มีวิตามินบี ๑ วิตามินบี ๓ และวิตามินบี ๖ รวมทั้งความสามารถในการต้านอนุมูลอิสระสูง เป็นข้าวเหนียวดำพื้นเมือง เมื่อนึ่งสุกมีลักษณะอ่อนนุ่มที่ผู้บริโภคในพื้นที่ภาคใต้นิยม นำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เป็นอาหารเสริมหรืออาหารว่างใช้ในงานบุญประเพณีและพิธีกรรมต่างๆ ทำให้มีราคาจำหน่ายสูงกว่าข้าวทั่วไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อใช้ประโยชน์ข้าวไร้โดยสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไร้ในพื้นที่และยกระดับศักยภาพการผลิตโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีข้าวไร้ผ่านการวิจัยโดยกรมการข้าวตามหลัก BCG Model ๒. เพื่อใช้ประโยชน์พันธุ์กรรมข้าวไร้ภาคใต้สู่การขยายผลและเพิ่มมูลค่า
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวไร้แซมการปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ไร่ ๒. เกษตรกรไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย ได้รับความรู้เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าว
๖. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไร้ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ได้แก่ อำเภอศรีนครินทร์ อำเภอกงหรา อำเภอเขาชัยสน อำเภอป่าพะยอม และอำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
๗. กิจกรรมหลัก	๑.อบรมพัฒนาและให้ความรู้แก่เกษตรกรจำนวน ๒๐๐ คน (อบรม ๔ วัน) พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ เมล็ดข้าวดอกพะยอม เมล็ดข้าวเหนียวดำหมอ ๓๗ และปุ๋ยเคมี ๒. จัดซื้อครุภัณฑ์ ดังนี้ ๒.๑ เครื่องสีข้าวขนาดเล็ก จำนวน ๑๐ เครื่อง (สนับสนุนให้เกษตรกรจำนวน ๑๐ กลุ่ม กลุ่มละ ๑ เครื่อง)
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑,๑๗๑,๒๐๐ บาท ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง
๘. หน่วยงานดำเนินการ	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙
๑๐. งบประมาณ	๑,๑๗๑,๒๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้ผลผลิตเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๔๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒. สร้างมูลค่าให้แก่เกษตรกรไม่น้อยกว่า ๒,๘๘๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรสามารถผลิตข้าวไร่ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยประยุกต์ใช้ชุดเทคโนโลยีของกรมการข้าวในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมูลค่าข้าวไร่ และถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรรายอื่นได้ สร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ ๒. ยกระดับความระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการทำนาข้าวริมเลสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว
๓. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพัทลุง ประเด็นการพัฒนาด้านที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่ยั่งยืนจากฐานการเกษตรการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตรผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่เชื่อมโยงมาจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งตั้งตัวชี้วัดเป้าหมายไว้ที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่เศรษฐกิจเติบโตได้อย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เป็นมหาอำนาจทางการเกษตร เพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตรเพื่อรักษาฐานรายได้เดิม และสร้างฐานรายได้ใหม่ มีความสามารถในการแข่งขันที่มีอัตลักษณ์ชัดเจน มีนวัตกรรมในการสร้างโมเดลธุรกิจและบริหารและกระบวนการผลิต และแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง มุ่งปรับเปลี่ยนเป็นจังหวัดที่พัฒนาอย่างยั่งยืน มีนิเวศการเกษตรที่เข้มแข็ง และการท่องเที่ยวชุมชนที่โดดเด่นระดับประเทศและนานาชาติ เป็นเมืองน่าอยู่ น่าอาศัย ความเป็นเลิศด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะมีเป้าประสงค์การพัฒนาเกษตรกรคุณภาพชีวิตที่ดี องค์กรเกษตรกรที่เข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งยกระดับผลผลิตที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ มาตรฐาน สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดนั้น การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรถือเป็นส่วนหนึ่งในแนวทางการพัฒนาจังหวัดที่มีการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรหรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว มีกิจกรรมด้านการเกษตรที่พัฒนาให้เป็น กิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ที่มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญาและสินค้าของชุมชน ยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และลดความเหลื่อมล้ำของชุมชน วิธีทำนาในทะเลสาบหนึ่งเดียวของประเทศไทย อาชีพหลักคือการออกเรือหาปลา มีพื้นที่เพาะปลูกเพียงเล็กน้อย จึงได้คิดทำนาข้าวในทะเลสาบซึ่งก่อนที่จะถึงฤดูมรสุมของภาคใต้ฝั่งตะวันออกในช่วงปลายปี โดยใช้เวลาประมาณ ๓ เดือนครึ่ง เหตุผลที่เลือกทำนาในช่วงเวลานี้ เพราะน้ำในทะเลสาบจะเป็นน้ำกร่อย และเป็นช่วงน้ำลงมากที่สุด ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ประสบภัยแล้งทำให้พื้นที่ริมทะเลสาบลำปำ ได้รับผลกระทบจากน้ำเค็มรุกล้ำ และมีศัตรูนาข้าวเข้าทำลาย ทำให้ผลผลิตลดลง ต้นข้าวเน่า เมล็ดลีบ เก็บเกี่ยวผลผลิตได้น้อย เกษตรกรจึงทำนาข้าวริมเลลดน้อยลง เพื่อเป็นการส่งเสริมการทำนาข้าวริมเลให้มีคุณภาพ และพัฒนาสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ลดรายจ่ายของเกษตรกรในการต้องซื้อข้าวสารบริโภค ตลอดจนดูแลคุณภาพชีวิตของเกษตรกร จึงจัดทำโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกข้าวริมเลสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรซึ่งจะเป็นอนุรักษ์วิถีทำนาในทะเลสาบหนึ่งเดียวของประเทศไทยให้คงอยู่ต่อไป

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการทำนาข้าวริมเลเพื่อไว้บริโภค ๒. เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์การทำนาข้าวริมเลให้คงอยู่ ๓. เพื่อส่งเสริมการทำนาข้าวริมเลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเป็นการขยายผลต่อยอดอาชีพการเกษตร โดยเพิ่มมูลค่าจากพื้นที่การเกษตรที่มีอยู่เดิมเกิดรายได้เสริมให้กับเกษตรกร ๔. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ข้าวพันธุ์ใหม่ๆ เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับการปลูกในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งน้ำเค็มรุกซ้ำ
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย มีการรวมกลุ่มการทำนาข้าวริมเลเพื่อไว้บริโภค ๒. เกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย ได้รับความรู้การผลิตเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๓. ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำนาข้าวริมเล
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒๖๑,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๒๖๑,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย มีการรวมกลุ่มการทำนาข้าวริมเลเพื่อไว้บริโภค ๒. การทำนาข้าวริมเลเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๓. เกษตรกรมีพันธุ์ข้าวสำหรับปลูกในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งน้ำเค็มรุกซ้ำ ๔. มีการประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำนาข้าวริมเล
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย ลดรายจ่ายจากการซื้อข้าวสารบริโภคได้มากกว่าร้อยละ ๒๐ ๒. อนุรักษ์การทำนาข้าวริมเล

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับไม้ผลเศรษฐกิจที่มีคุณภาพและปลอดภัย เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๒. แนวทางการพัฒนา	การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้วางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนในทิศทางเดียวกัน โดยในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์และบรรลุนิยามที่ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” โดยเน้นการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาภาคการเกษตรให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตร ส่งเสริมและเร่งขยายผล แนวคิดการทำการเกษตรและพัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคการเกษตร การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ มุ่งเน้นการสร้างเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริหาร และการค้าการลงทุน เพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ โดยยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐาน การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม ประกอบกับนโยบายรัฐบาลปัจจุบันให้ความสำคัญในการดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม สามารถลดต้นทุนการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากล และตรงกับความต้องการของตลาด ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และองค์ความรู้ที่เหมาะสม ซึ่งปัจจุบันความต้องการการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง กระแสการเอาใจใส่ต่อสุขภาพอนามัยเป็นสิ่งช่วยกระตุ้นให้ความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยมีคุณภาพ และได้มาตรฐานเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ มีเป้าหมาย “เมืองแห่งความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ” โดยเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่ยั่งยืนจากฐานการเกษตรอุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างความเป็นเลิศของจังหวัดในการเป็นเมืองเศรษฐกิจสร้างคุณค่าจากการเกษตรของประเทศ ที่มีศักยภาพในระดับนานาชาติ ที่มีผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตร (Zoning) และเป็นแหล่งผลิตผลทางการเกษตรที่มีความหลากหลาย สามารถสร้างงาน สร้างรายได้แก่จังหวัด โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรรวมทั้งสิ้นกว่า ๑.๕ ล้านไร่ เช่น ยางพารา ข้าว ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล การประมง และการปศุสัตว์ โดยเฉพาะไม้ผลในปี ๒๕๖๓ จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ปลูกไม้ผล ๓๘,๑๑๕ ไร่ ไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น มังคุด คราวเรือนที่ปลูก ๖,๑๓๙ คราวเรือน พื้นที่ปลูก ๑๒,๕๘๖ ไร่ ผลผลิตรวม ๓,๓๗๕.๙๔ ตัน สร้างมูลค่ากว่า ๑๐๙.๓๕ ล้านบาท ทุเรียน คราวเรือนที่ปลูก ๒,๙๒๒ คราวเรือน พื้นที่ปลูก ๕,๙๒๗ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๖๕๐.๘๓ ตัน สร้างมูลค่ากว่า ๑๓๒.๐๓ ล้านบาท และ สละ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ครัวเรือนที่ปลูก ๗๓๓ ครัวเรือน พื้นที่ปลูก ๓,๑๔๐ ไร่ ผลผลิตรวม ๔,๘๗๗.๓๗ ตัน สร้างมูลค่ากว่า ๒๕๘.๐๗ ล้านบาท กล้วยหอมทอง ครัวเรือนที่ปลูก ๑๔๖ ครัวเรือน พื้นที่ปลูก ๒๔๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๑๕๕.๑๓ ตัน ซึ่งสามารถสร้างมูลค่ากว่า ๑.๙๓ ล้านบาท ปัจจุบันเกษตรกรในฐานะผู้ผลิตไม่ผลยังขาดความรู้ทักษะและความชำนาญ การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตผลไม้ให้มีคุณภาพดี นอกจากนี้ยังประสบปัญหาราคาผลไม้ตกต่ำในช่วงฤดูกาลผลิต และจากการประกอบอาชีพของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรร้อยละ ๖๐ มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักข้างต้น ในลักษณะเชิงเดี่ยว โดยเกษตรกรปลูกยางพาราในปี ๒๕๖๓ มีครัวเรือนที่ทำอาชีพสวนยางพารา จำนวน ๖๔,๙๘๑ ครัวเรือน พื้นที่ปลูก ๙๓๓,๔๕๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๐๔,๗๔.๔๘ ตัน สร้างมูลค่ากว่า ๘,๓๑๓.๕๙ ล้านบาท และสถานการณ์ผลผลิตยางพาราในปัจจุบัน จำนวนวันในการกรีดยอดน้อย ผลผลิตต่อไร่ก็น้อย เนื่องจากปลูกในพื้นที่ไม่เหมาะสมและพึ่งพาตนเองได้น้อยลง ทำหารรายได้ของเกษตรกรลดลงหรือรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการยกระดับการผลิตการเกษตรที่มีคุณภาพและปลอดภัย เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพการผลิตผลไม้ที่เปรียบเสมือนต้นน้ำที่มีความสำคัญ ในการแก้ไขปัญหาผลไม้จากต้นทางอย่างแท้จริง ส่งเสริมการรักษาคุณภาพ ไม้ผล ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ การเสริมสร้างรายได้แก่เกษตรกรเพื่อสร้างความมั่นคง ด้านรายได้ เกษตรกรเกิดการพึ่งพาตนเอง สามารถใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า มีเทคโนโลยีการผลิตที่ปลอดภัย นอกจากนี้ ส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างอาชีพเสริมโดยการสร้างเครือข่ายของเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทอง วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรปลูกกล้วยหอมทองและไม้ผลปลอดภัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุงเพื่อพัฒนาการผลิตภัณฑ์
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรในการลดต้นทุนการผลิต และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรที่มีคุณภาพ ๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ในการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ สร้างมูลค่าเพิ่มและการตลาด ๓. เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เป็นต้นแบบด้านไม้ผล ๔. เพื่อพัฒนาศักยภาพจุดเรียนรู้/แปลงเรียนรู้ต้นแบบด้านการผลิต การเกษตรที่มีคุณภาพและปลอดภัย
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการเกษตรที่มีคุณภาพได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ๒. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ที่เข้าร่วมกิจกรรม มีศักยภาพในการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ๓. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ที่เข้าร่วมกิจกรรม มีการพัฒนาศักยภาพเป็นเกษตรกรมืออาชีพด้านการทำเกษตรไม้ผล เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๔. มีจุดเรียนรู้ต้นแบบ การรักษา คุณภาพผลิตภัณฑ์ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเกษตรที่มีคุณภาพและปลอดภัย จำนวน ๑ แห่ง
๖. พื้นที่เป้าหมาย	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกกล้วยหอมทอง และไม้ผลปลอดภัย อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ยกระดับการรักษาคุณภาพผลิตไม้ผลให้มีคุณภาพและปลอดภัย ๑,๓๒๒,๕๒๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งานติดตั้งหม้อแปลง ขนาด ๓๐ KVA๑PH.๕๐Hz ๔๔๕,๖๒๕ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๑,๗๖๘,๑๔๕ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	เกษตรกร จำนวน ๘๙ คน ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการลดต้นทุน
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และผลิตไม้ผลที่มีคุณภาพ ๒. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร มีศักยภาพในการรักษา คุณภาพผลิตภัณฑ์ สร้างมูลค่าเพิ่มและการตลาด ๓. จังหวัดพัทลุงสามารถแก้ไขปัญหาไม้ผลที่ล้นตลาด และราคาตกต่ำของเกษตรกร และสามารถสร้างเครือข่ายการตลาดไม้ผลที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง ๔. จัดเรียนรู้/แปลงเรียนรู้ต้นแบบ สามารถเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตไม้ผลที่มีคุณภาพและปลอดภัย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดิน น้ำ และประมงอย่างเป็นระบบครบวงจร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการอนุรักษ์ควายปลักทะเลน้อย GIAHS ให้มีความมั่นคงและยั่งยืน
๒. แนวทางการพัฒนา	การบริหารจัดการทรัพยากรดิน น้ำ และประมงอย่างยั่งยืน
๓. หลักการและเหตุผล	ระบบมรดกทางการเกษตรโลก จัดตั้งโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติหรือ FAO ซึ่งขณะนี้มีพื้นที่ระบบมรดกทางการเกษตรโลกทั่วโลกแล้วจำนวน ๗๒ แห่งใน ๒๔ ประเทศ และล่าสุดเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ทางองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ได้ประกาศให้”การเลี้ยงควายปลักและระบบนิเวศในพื้นที่ชุ่มทะเลน้อย”เป็นพื้นที่มรดกทางการเกษตรโลก (Globally Important Agricultural Heritage Systems : GIAHS) ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวครอบคลุมใน ๓ จังหวัด ๔ อำเภอ ๖ ตำบล ได้แก่ตำบลทะเลน้อย,ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง , ตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด, ตำบลแหลม ตำบลควนชะลิก อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราชและตำบลบ้านขาว อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา การได้รับขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ระบบมรดกทางการเกษตรโลกเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ โดยพื้นที่ดังกล่าวต้องมีคุณลักษณะในภาพรวมของระบบเกษตรที่มีมาแต่ดั้งเดิม มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น มีประวัติศาสตร์ซึ่งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน สำหรับประโยชน์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ระบบมรดกทางการเกษตรโลก (GIAHS) นั้นจะทำให้เกิดการอนุรักษ์เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม การเกษตร เพื่อความมั่นคงทางอาหารและการพัฒนาที่ยั่งยืนและการกินดีอยู่ดีของชุมชนเกษตรกรนั้นจะสร้างประโยชน์ต่อการเสริมสร้างสมรรถนะของท้องถิ่นและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศอย่างยั่งยืนได้ โดยเฉพาะในประเด็นของการเชื่อมโยงเข้ากับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพจากทั่วโลกให้เข้ามาในพื้นที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น. ดังนั้นเมื่อการเลี้ยงควายปลักและระบบนิเวศในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย ที่ได้รับเป็นพื้นที่มรดกทางการเกษตรโลกแล้วนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญขั้นต่อไปคือการรักษาสถานะพื้นที่มรดกทางการเกษตรโลก (GIAHS) ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก ๕ ข้อ คือ ๑ ความมั่นคงด้านอาหารและการดำรงชีวิต ๒ ความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร ๓ ระบบความรู้ที่มีมาแต่ดั้งเดิมและความรู้ของท้องถิ่น ๔ วัฒนธรรมและระบบคุณค่าและองค์กรทางสังคม และ ๕ ลักษณะภูมิทัศน์ที่มีลักษณะโดดเด่น ให้ดำรงอยู่ต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้มีการอนุรักษ์และพัฒนา GIAHS ให้มีความยั่งยืนและมั่นคง สมกับเป็นพื้นที่มรดกทางการเกษตรโลกเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญ ๒. เพื่อพัฒนาการเลี้ยงควายปลักเกิดความสมดุลกับระบบนิเวศเหมาะสมกับปริมาณพืชอาหารสัตว์ที่มี ๓. เพื่อให้ควายปลักให้มีสุขภาพที่ดี ๔. เพื่อมีควายปลักพันธุ์ดีเพิ่มมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
	๕.เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น
๕.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑ เกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลักมีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงการจัดการฟาร์มที่ดีและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ๒.ควายปลักในทะเลน้อยมีสุขภาพที่ดีขึ้นจากโปรแกรมการจัดการการป้องกันการรักษาที่ดี ๓. การใช้พื้นที่เลี้ยงควายปลักในพื้นที่เกิดความสมดุลทั้งปริมาณและคุณภาพโดยมีการคัดเลือกปรับปรุงพันธุ์ให้เหมาะสม
๖. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดพัทลุง
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมเกษตรกรในการเลี้ยงการจัดการควายปลัก ๔๓,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง -
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมอาสาปศุสัตว์ ๓๗,๖๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง -
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงพันธุ์ควายปลักโดยเทคโนโลยีการผสมเทียม ๖๑๐,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง -
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สร้างเสปียงอาหารสัตว์อย่างยั่งยืน จำนวน ๕๐ ตัน ๕๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง -
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	๑,๑๙๐,๖๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลักมีความรู้ในการเลี้ยงการจัดการฟาร์มเพิ่มมากขึ้น ๒. มีอาสาปศุสัตว์ที่ดูแลสุขภาพควายปลัก ๓. มีการปรับปรุงพันธุ์ควายปลักให้เหมาะสมกับพื้นที่
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลักมีความรู้ในการดูแลการจัดการฟาร์มเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๐๐ คน ๒. มีอาสาปศุสัตว์ที่ช่วยดูแลสุขภาพควายปลักในพื้นที่อย่างทั่วถึง จำนวน ๑๐ คน ๓. มีการปรับปรุงพันธุ์ควายปลักโดยการผสมเทียมจำนวน ๕๐ ตัว ๔. มีการทำทะเบียนประวัติควายปลัก และดูแลสุขภาพให้สมบูรณ์ จำนวน ๑๐๐ ตัว

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริม พัฒนา พื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่มรดกทางการเกษตรโลก “การเลี้ยงควายปลักและระบบนิเวศในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย”
๒. แนวทางการพัฒนา	การบริหารจัดการทรัพยากรดิน น้ำ และประมงอย่างยั่งยืน
๓. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) มีวิสัยทัศน์ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาภาคการเกษตรให้มีศักยภาพและขีดความสามารถทางการแข่งขัน ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมาย โดยการกระจายรายได้สู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว มุ่งเน้นการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจให้เติบโตและมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยเศรษฐกิจฐานชีวภาพ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต ลดความเสี่ยงของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและลดปัญหาความขาดแคลนของทรัพยากร โดยมีเป้าหมายสู่สังคมที่มีระดับคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้นแต่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำลง ผ่านแนวทางและมาตรการต่าง ๆ โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด โดยเฉพาะสัตว์ป่า พันธุ์พืช รวมไปถึงพันธุ์สัตว์น้ำต่างๆ โดยเฉพาะชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่นของแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ตลอดจนการควบคุม และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายความว่า ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง มุ่งเน้น พัฒนาระบบการจัดการเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร ขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของเกษตรกร ส่วนประเด็นการพัฒนาการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยซึ่งมีประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตร ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ สมุนไพร และไม้เศรษฐกิจ โดยการเพิ่มปริมาณผลผลิต เพิ่มรายได้ ตลอดถึงการบริหารจัดการดิน และน้ำ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) ได้ประกาศขึ้นทะเบียน “การเลี้ยงควายปลักและระบบนิเวศในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย” (Thale Noi Wetland Buffalo Pastoral Agro-Eco-System) เป็นพื้นที่มรดกทางการเกษตรโลก (Globally Important Agricultural Heritage Systems; GIAHS) ที่มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของ GIAHS ๕ ข้อดังนี้ ๑) บทบาทต่อความมั่นคงด้านอาหารและการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่น และความหลากหลายของรูปแบบการทำเกษตร ที่สนับสนุนเศรษฐกิจในชุมชนหรือท้องถิ่น (Food and Livelihood Security) ๒) ความหลากหลาย

หัวข้อ	รายละเอียด
	ทางชีวภาพการเกษตร (Agro-biodiversity and ecologysystem function ๓) ระบบความรู้ที่มีมาแต่ดั้งเดิมและความรู้ของท้องถิ่น (Local and traditional knowledge systems ๔) วัฒนธรรม ระบบคุณค่า และองค์กรทางสังคม (Cultures, value systems and social organizations) ๕) ภูมิประเทศหรือภูมิทัศน์ที่โดดเด่น (Landscapes and seascapes features) โดย FAO ได้ประกาศรับรอง “การเลี้ยงควายปลักและระบบนิเวศในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย” เป็นมรดกทางการเกษตรโลก ทั้งนี้ได้ขอให้ประเทศไทยส่งเสริมดำเนินการกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการ (action plan) ที่ระบุไว้ในข้อเสนออย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถอนุรักษ์ รักษา และเกิดการใช้ประโยชน์ของชุมชน การสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและการดำรงชีพ โดยการประกอบอาชีพประมง เป็นการสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงชีพให้แก่ชาวประมงและชุมชน ซึ่งปัจจุบันจำนวนสัตว์น้ำลดลง คุณภาพของสัตว์น้ำต่ำ (ขนาดเล็ก) ทำให้ชาวประมงหันมาใช้เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมายและลักลอบจับสัตว์น้ำ ดังนั้นจำเป็นต้องมีการสร้างการรับรู้ การมีส่วนร่วมของประชาชน ชาวประมง และผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่มรดกทางการเกษตรโลกให้มีความรู้ความเข้าใจในการทำประมงอย่างถูกต้อง และถูกกฎหมายตาม พรก. การประมง รวมถึงการเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ นำไปสู่การเกิดความสมดุลทางธรรมชาติ ให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำ การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับชาวประมงในพื้นที่ และการบริหารจัดการทรัพยากรประมง ได้อย่างยั่งยืน อีกทั้ง วิธีการเลี้ยงควายปลักในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย ถือเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมากกว่า ๒๐๐ ปี มีเอกลักษณ์พิเศษเฉพาะตัว ระบบการปล่อยเลี้ยงจะปล่อยให้ควายหากินอย่างอิสระ จากสภาพอากาศที่ไม่แน่นอน ทำให้ควายปลักขาดการดูแลสุขภาพที่ดี อาหารไม่เพียงพอไม่สมดุลกับจำนวนควายที่มี รวมทั้งที่ผ่านมาการปรับปรุงพันธุ์กรรมน้อย เกิดปัญหาการผสมเลือดชิด (Inbreeding) จึงต้องปรับวิธีการเลี้ยงเพื่อให้ควายมีสุขภาพที่ดี และพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ การดูแลระบบนิเวศอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว ตลอดจนการรักษาระบบนิเวศเชิงเกษตรให้ยั่งยืน เป็นแหล่งวัตถุดิบสำคัญของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจในท้องถิ่น สร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้คนในชุมชนให้มีความอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องส่งเสริม พัฒนา พันธุ์ อนุรักษ์ พื้นที่มรดกทางการเกษตรโลก “การเลี้ยงควายปลักและระบบนิเวศในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย” เพื่อรักษาความสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพ วิถีเกษตรซึ่งเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของพื้นที่มรดกทางการเกษตรโลกให้คงอยู่และสืบทอดรุ่นต่อรุ่น
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเสริมสร้างการรับรู้ให้กับชาวประมง ในวิถีควายปลักสอดคล้องกับวิถีประมง ๒. เพื่อปริมาณสัตว์น้ำในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย ๓. เพื่อสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับชาวประมง ๔. เพื่อให้มีการอนุรักษ์และพัฒนา GIAHS ให้มีความยั่งยืนและมั่นคงสมกับเป็นพื้นที่มรดกทางการเกษตรโลกเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญ ๕. เพื่อพัฒนาการเลี้ยงควายปลักเกิดความสมดุลกับระบบนิเวศเหมาะสมกับปริมาณพืชอาหารสัตว์ที่มี ๖. เพื่อให้ควายปลักให้มีสุขภาพที่ดี ๗. เพื่อมีควายปลักพันธุ์ดีเพิ่มมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
	๘. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ชาวประมงได้รับการความรู้ด้านกฎหมายประมงที่เกี่ยวข้องในทะเลสาบสงขลา และการดำเนินการตามวิถีควายปลัก เพิ่มขึ้น ๒๔๐ คน ๒. ชาวประมงมีรายได้จากการทำประมงเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ๓. จำนวนครั้งที่ออกปฏิบัติการควบคุมการทำประมงที่ผิดกฎหมายประมง ๔. เกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลักมีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ๕. ควายปลักในทะเลน้อยมีสุขภาพที่ดีขึ้นจากโปรแกรมการจัดการการป้องกันการรักษาที่ดี ๖. การใช้พื้นที่เลี้ยงควายปลักในพื้นที่เกิดความสมดุลทั้งปริมาณและคุณภาพโดยมีการคัดเลือกปรับปรุงพันธุ์ให้เหมาะสม
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๑. จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย ๑ อำเภอ ๒ ตำบล ได้แก่ ตำบลพนาสูง และตำบลทะเลน้อย ๒. จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย ๑ อำเภอ ๑ ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านขาว ๓. จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย ๒ อำเภอ ๓ ตำบล ได้แก่ อำเภอชะอวด ตำบลเคร็ง และอำเภอหัวไทร ได้แก่ ตำบลแหลม และตำบลควนชะลิก"
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย ๑.๑ อบรมสร้างการรับรู้ชาวประมงวิถีควายปลักสอดคล้องกับวิถีประมง (๒๗๗,๕๖๐ บาท) ๑.๒ พื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ (๒,๑๙๖,๐๐๐ บาท) ๑.๓ ป้องกัน และควบคุมการทำประมงผิดกฎหมาย เพื่อรักษาความสมดุลของธรรมชาติ (๖๕๘,๔๔๐ บาท) ๓,๑๓๒,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืดพัทลุง
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาการเลี้ยงควายปลักให้มั่นคงและยั่งยืน - อบรมเกษตรกรด้านการเลี้ยงการจัดการควายปลักให้สุขภาพดีเพื่อรองรับการท่องเที่ยว - อบรมเกษตรกรเชิงปฏิบัติการเรื่องการผลิตอาหารTMRเพื่อเป็นเสบียงอาหารให้ควายปลัก ๑,๒๙๘,๔๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลัก ๕๗,๖๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา/สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างและพัฒนาความรู้ด้านอาชีพสู่ครัวเรือน ๑๙๐,๘๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช
๗.๖ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาและปรับปรุงสายพันธุ์ควายปลักให้สอดคล้องกับระบบนิเวศน์ ๑,๘๗๕,๐๐๐ บาท ศูนย์พัฒนาผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสงขลา ศูนย์พัฒนาผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสุราษฎร์ธานี
๘. หน่วยงานดำเนินการและ เบิกจ่ายงบประมาณ	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช ศูนย์พัฒนาผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสงขลา ศูนย์พัฒนาผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสุราษฎร์ธานี
๙. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๖,๕๕๓,๘๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. ชาวประมงได้รับการความรู้ด้านกฎหมายประมงที่เกี่ยวข้องในทะเลสาบสงขลา และวิถีควายปลัก ๒. ชาวประมงมีอาชีพ และสร้างรายได้จากการทำประมงเพิ่มขึ้น ๓. ผลผลิตปลาตุกอย ปลาตกเหลือง และปลาชะโอน ในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย เพิ่มขึ้น ๔. เกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลักมีความรู้ในการเลี้ยงการจัดการเพิ่มมากขึ้น ๕. มีการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มผู้เลี้ยงควายปลักและมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ๖. มีอาสาปศุสัตว์ดูแลสุขภาพควายปลักที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ ๗. มีการเตรียมเสบียงอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพ ปริมาณเพียงพอ ๘. มีการปรับปรุงพันธุ์ควายปลักให้เหมาะสมกับพื้นที่
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. ชาวประมงสามารถจับสัตว์น้ำได้เพิ่มมากขึ้น มีรายได้เพิ่มให้กับครัวเรือน ๒. ชาวประมงมีความรู้ความเข้าใจในวิถีของควายปลัก และสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน นำไปสู่ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายหรือผิดวิธี ลดลง ๓. ทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย แพร่ขยายพันธุ์เพิ่มขึ้นเกิดความหลากหลายทางชีวภาพการประมง ๔. เกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลักมีความรู้ในการดูแลการจัดการเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๐๐ คน ๕. มีการเชื่อมโยงเกษตรกร ๓ จังหวัด จำนวน ๙๐ คน ๖. มีอาสาปศุสัตว์ที่ช่วยดูแลสุขภาพควายปลักในพื้นที่อย่างทั่วถึงจำนวน ๓๐ คน ๗. มีการปรับปรุงพันธุ์ควายปลักโดยการผสมเทียมจำนวน ๑๕๐ ตัว ๘. มีการทำทะเบียนประวัติควายปลัก และดูแลสุขภาพให้สมบูรณ์จำนวน ๓๐๐ ตัว

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำคืนสู่พัทลุง
๒. แนวทางการพัฒนา	การบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน
๓. หลักการและเหตุผล	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุงเป็นหน่วยงานช่วยเหลือประชาชน ภาคการเกษตร ด้านประมง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในแหล่งน้ำให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน เพื่อให้ได้ประโยชน์ในระยะยาว ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่มีความเหมาะสมกับการเกษตรโดยเฉพาะการทำประมง เนื่องจากมีแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ ที่มีความเหมาะสมในการเลี้ยงตัวและเติบโตของสัตว์น้ำ ประกอบกับปัจจุบันทรัพยากรในธรรมชาติได้ลดน้อยลง เพื่อเป็นการสนับสนุนการบริโภค เพิ่มอาชีพ สร้างรายได้ให้ชาวประมง จึงมีความจำเป็นที่จะเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ทั้งพันธุ์กึ่งก้ามกรามและพันธุ์ปลาถูกอุยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์น้ำ รวมทั้งการสร้างแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำ โดยมีการบริหารจัดการที่ดีให้สัตว์น้ำเติบโตและจับสัตว์น้ำอย่างถูกต้อง เพื่อความยั่งยืนโดยกลุ่มชาวประมงก็จะเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถบริโภคในครัวเรือน สร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กับเกษตรกรประมงได้ นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนรักบ้านเกิด หวงแหนพื้นที่ทำกิน สร้างรายได้ให้กับครอบครัว สามารถทำการประมงด้านสัตว์น้ำจืดและสัตว์น้ำชายฝั่งได้เป็นอย่างดี สร้างเสริมเป็นอาชีพได้ด้วย และในช่วงภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ประชาชนต้องหันมาพึ่งตนเองมากยิ่งขึ้น อาชีพทำการประมงก็สามารถช่วยบรรเทาให้หลายคน สามารถดำรงชีวิต อยู่ได้อย่างมีความสุขก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่รัฐสามารถช่วยเหลือเกษตรกร และประชาชนในเรื่อง การกินดีอยู่ดี และการสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้สนับสนุนการท่องเที่ยวให้บังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อหาแนวทางการเพิ่มผลผลิตพันธุ์สัตว์น้ำในทะเลสาบสงขลา ๒. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำที่มีอยู่ในพื้นที่ ๓. สร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่ ๑๑ อำเภอ ของจังหวัดพัทลุง (อำเภอเมืองพัทลุง ศรีนครินทร์ ควนขนุน ศรีบรรพต ป่าพะยอม เขาชัยสน ป่าบอน บางแก้ว ตะโหมด กงหรา และอำเภอปากพะยูน
๗. กิจกรรมหลัก	โครงการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำคืนสู่พัทลุง
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในเขตรักษาพันธุ์สัตว์น้ำ ๑,๑๖๓,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงอำเภอในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ๑,๔๕๗,๕๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงอำเภอในพื้นที่
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การเพิ่มศักยภาพการควบคุมเครื่องมือประมงผิดกฎหมาย และลดความขัดแย้งการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำของกลุ่มอาชีพประมง ๑๘๐,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืดพัทลุง
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การสร้างแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำ (บ้านปลา) ๑,๐๖๑,๕๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงอำเภอในพื้นที่
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ/หน่วยป้องกันและ ปราบปรามประมงน้ำจืดพัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ปีงบประมาณ ต.ค.๒๕๖๘ – ๒๕๖๙
๑๐. งบประมาณ	๓,๘๖๒,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑.เกษตรกรผู้ประกอบอาชีพทำการประมง สามารถจับสัตว์น้ำได้เพิ่มมากขึ้น ๒. ปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำในธรรมชาติเพิ่มขึ้น ๑๐ % ๓. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างเหมาะสม
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	แหล่งอนุรักษพันธุ์สัตว์น้ำจืดในแม่น้ำลำคลองสายสำคัญๆ ของจังหวัดพัทลุง เพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถใช้เป็นแหล่งพ่อแม่พันธุ์เพื่อขยายและแพร่ พันธุ์สัตว์น้ำ อันจะนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตทางการประมงในอนาคต

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	สร้างความเข้มแข็งชุมชนประมงและเสริมสร้างเครือข่ายอาสาสมัครประมงในการเฝ้าระวังการทำประมงลดผลกระทบต่อโลมาอิรวดี
๒. แนวทางการพัฒนา	๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ๒. การบริการจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน
๓. หลักการและเหตุผล	ตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประเทศไทยมีมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน เพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนไทย และสังคมไทย เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี โดยมุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย อาทิ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า หรือบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแหล่งน้ำที่สำคัญหลายแห่ง ซึ่งมีสภาพทางระบบนิเวศวิทยาที่ดี มีทรัพยากรสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์หลากหลายชนิด เป็นแหล่งอาหารโปรตีนที่หล่อเลี้ยงชีวิตคนในพื้นที่จังหวัดพัทลุง แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้าน อาทิ ด้านประชากรที่เพิ่มขึ้น เกิดปัญหาการว่างงาน มีความต้องการบริโภคที่มากขึ้น ที่สำคัญกุ้งก้ามกรามเป็นสัตว์น้ำที่มีคุณภาพที่มีอยู่เพียงไม่กี่แห่งในประเทศไทย กุ้งก้ามกรามในจังหวัดพัทลุงเป็นกุ้งที่ต้องการบริโภคในปัจจุบัน ส่งผลให้ความต้องการของตลาดในและต่างจังหวัดสูงขึ้น และหากมีการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำจากธรรมชาติมากเกินไปถึงผลิต ทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำลดลง ก็ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ จากสภาวะโควิด ๑๙ ที่ผ่านมามีคนที่ย้ายมาอยู่ในพื้นที่เพิ่มขึ้นจำนวนมากและบางคนที่หันมาทำมาหากินในพื้นที่บ้านเกิด ซึ่งพบว่าทำการประมงของชาวบ้านจังหวัดพัทลุงในทะเลสาบสงขลาเพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีเพียงผู้เฒ่าผู้แก่ ปัจจุบันมีคนหนุ่มสาวที่เข้ามาทำการประมงเช่นกัน มียอดผู้จดทะเบียนชาวประมงที่ติดทะเลสาบสงขลา ๑,๗๒๙ คน ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอควนขนุน อำเภอเขาชัยสน อำเภอบางแก้ว และอำเภอปากพะยูน มีองค์กรชุมชนประมงที่ขึ้นทะเบียนแล้ว ๑๕ ชุมชน จากการเก็บข้อมูลของศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสัตว์ชายฝั่งเก็บข้อมูลจากแฟ้มชื่อสัตว์น้ำจากชาวประมงจังหวัดพัทลุง พบว่ามีสัตว์น้ำขึ้นท่า ๕๒ ชนิด มีสัตว์น้ำเศรษฐกิจหลักที่มีปริมาณมาก กุ้งก้ามกราม กุ้งหัวมัน ปลาหัวแข็งหนวดอ่อน ปลาหัวอ่อนหนวดแข็ง ปลาไหลนา ปลานิลดำ ปลากดเหลือง ปลาดุกทะเล ปลาดุกทะเล ปลากะรุบ เป็นต้น ปริมาณปีละไม่น้อยกว่า ๑.๒ ล้านตันต่อปี รายได้โดยเฉลี่ย ๔๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๕ ชาวประมงจับกุ้งก้ามกรายขายได้มากที่สุดในรอบ ๕ ปี ด้วยปริมาณ ๓ แสนกว่าตัน มูลค่าไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ล้านบาท ซึ่งสัตว์บางตัวยังเป็นอาหารหลักของโลมาอิรวดี ที่อาศัยอยู่ในทะเลสาบสงขลา หากการทำประมงมากเกินไปก็จะส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของโลมาอิรวดี ทางกรมประมงก็ตระหนักในส่วนนี้จัดสรร

หัวข้อ	รายละเอียด
	งบประมาณในการผลิตสัตว์น้ำเพื่อฟื้นฟูทะเลสาบสงขลา และตรวจติดตามเฝ้าระวังการทำประมง เพียงลำพังกรมประมงเองซึ่งมีงบประมาณจำกัดไม่สามารถสร้างสมดุลได้เพียงพอ บวกกับสภาพแวดล้อมในทะเลสาบสงขลาที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งโดยธรรมชาติเอง หรือเกิดจากสังคมเมืองขยายพื้นที่เพิ่มเกิดสถานะตะกอนดินทับถม น้ำทิ้งที่มากขึ้น ความจำเป็นทางภาคการเกษตรเช่นการจำกัดการเข้ามาของน้ำเค็ม ตัวอย่างเช่นกึ่งก้ามกรามเป็นสัตว์น้ำจืดที่มีวงจรชีวิตส่วนหนึ่งที่ต้องอาศัยน้ำทะเลเค็มในการออกลูก จากนั้นถึงจะมาหากินในน้ำกร่อยและสมบูรณ์พันธุ์ในพื้นที่น้ำจืด เป็นที่มาของกึ่งสามน้ำ แต่ปัจจุบันทะเลสาบสงขลา มีการปิดกั้นการเข้ามาของน้ำเค็มส่งผลให้ปริมาณกึ่งก้ามกรามลดลงอย่างรวดเร็ว ทำให้กรมประมงผลิตกึ่งก้ามกรามเข้ามาปล่อยเสริมในทะเลสาบสงขลา ปลาบางชนิดที่เคยมีมากเช่น ปลากระบอก ปัจจุบันจะพบน้อยลงเป็นต้น ดังนั้น การให้ความสำคัญกับทะเลสาบเป็นเรื่องสำคัญของพื้นที่ โดยมีท้องที่ ท้องถิ่น และประชาชน ที่จะต้องให้ความร่วมมือเพื่อให้ทะเลสาบสงขลา กลับมาสมบูรณ์และเป็นแหล่งอาหารสัตว์น้ำจืดหลักของภาคใต้ และประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง สร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในชุมชน เป็นอีกแนวทางหนึ่งเพื่อการสร้างกติกาในการทำประมง ควบคู่กับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นสำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง เห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องขับเคลื่อนสร้างความเข้มแข็งของชุมชนประมงที่อยู่รอบทะเลสาบหันมารักษะทะเลมากขึ้น ทั้งนี้ภาครัฐควรหนุนเสริมเรื่องวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่นวัสดุการทำขังหรือที่อยู่ของสัตว์น้ำ ชนิดสัตว์น้ำ เช่นพันธุ์กึ่งก้ามกราม พันธุ์สัตว์น้ำอื่นๆ ที่สำคัญ การสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นกับชุมชนจะเป็นการสร้างควมอย่างยั่งยืนให้กับแหล่งอาหารซึ่งถือได้ว่าเป็นครัวน้ำจืดโลกที่ใหญ่อีกที่หนึ่ง หากทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ความเป็นอยู่ของโลมาอิรวดีก็就不用ห่วงวอน ทั้งนี้ยังเป็นแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาากิน เทียว นอน ในจังหวัดพัทลุง มากขึ้น ส่งผลให้เม็ดเงินเข้ามาสู่จังหวัดพัทลุงมากยิ่งขึ้น และเป็นแรงขับเคลื่อนให้มีการพัฒนาระบบโลจิสติกที่สมบูรณ์มากขึ้น สร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้กับชาวจังหวัดพัทลุง
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนประมงโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ๒. เพื่อให้มีเขตคุ้มครองสัตว์น้ำภายใต้กติกาชุมชนเพิ่มมากขึ้นลดการขัดแย้งในการทำประมง ๓. เพื่อให้ทรัพยากรสัตว์น้ำจืดมีความสมดุล ลดผลกระทบต่อโลมาอิรวดี สร้างชื่อเสียงในทิศทางที่ดีให้จังหวัดพัทลุง และประเทศชาติ
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ชุมชนประมงมีเขตคุ้มครองสัตว์น้ำภายใต้กติกาชุมชนเพิ่ม อย่างน้อย ๑๐ กลุ่ม ๒. มีประมงอาสาและเครือข่ายประมงอาสาสามารถปฏิบัติงานช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ได้ อย่างน้อย ๑๐ กลุ่ม
๖. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกร ๕ อำเภอทะเลสาบ ได้แก่ อำเภอเมืองพัทลุง อำเภอเขาชัยสน อำเภอบางแก้ว อำเภอกวนขนุน อำเภอปากพะยูน และ ๖ อำเภอที่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ จังหวัดพัทลุง
๗. กิจกรรมหลัก	พัฒนาเขตคุ้มครองสัตว์น้ำภายใต้กติกาชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มเขตคุ่มครองสัตว์น้ำภายใต้กติกาชุมชน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ -
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาเพิ่มขีดความสามารถประมงอาสาและเครือข่ายประมงอาสา ๒,๑๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ -
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๔,๖๕๐,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑.อบรมให้ความรู้ชุมชนประมงมีความรู้ความชำนาญ พัฒนาเพิ่มขีดความสามารถประมงอาสาและเครือข่ายประมงอาสา มีการเพิ่มพื้นที่เผ่าระวังคุ่มครองสัตว์น้ำเพิ่ม และเพิ่มเขตคุ่มครองสัตว์น้ำภายใต้กติกาชุมชนและเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในเขตฯ
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. พื้นที่คุ่มครองสัตว์น้ำเพิ่ม สัตว์น้ำอุดมสมบูรณ์ สัตว์น้ำที่เป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุงเพิ่ม สร้างความยั่งยืนด้านอาหารสัตว์น้ำจิต ๒. ชาวประมงสามารถสร้างรายได้อย่างมั่นคง ลดสถานะความยากจนลดลง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พึ่งพาตนเองได้ ลดความขัดแย้ง ลดการทำประมงที่เกินกำลัง ๓. โลมาอิรวดีอยู่อย่างปลอดภัย มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นสถานประกอบการมีรายได้เพิ่ม ระบบโลจิสติกส์พัฒนาครบทุกเส้นทาง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการตลาด สร้างภาพลักษณ์สินค้าอาหารทะเล และของดีจังหวัดพัทลุง
๒. แนวทางการพัฒนา	การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ รวมทั้งกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศทุกระดับ ซึ่งจากการรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปี ๒๕๖๕ โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า ผลการประเมินการพัฒนารายยุทธศาสตร์ชาติ ในภาพรวมการพัฒนาในห้วง ๕ ปีแรก (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ของยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมลดลง โดยส่วนหนึ่งเกิดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การจ้างงาน และวิถีชีวิตของคนไทยจำนวนมาก ส่วนการประเมินผลของแผนแม่บทประเด็น ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก ในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ภาพรวมผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและยังคงบรรลุเป้าหมายใน พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งนี้ ยังมีประเด็นท้าทายที่จำเป็นต้องเร่งให้ความสำคัญ อาทิ การเสริมสร้างทักษะและองค์ความรู้ที่จำเป็นที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ให้การสนับสนุนการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ชุมชน ตลอดจนส่งเสริมช่องทางตลาดเพื่อการจำหน่ายและกระจายสินค้าให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งอ่าวไทย เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่หลากหลาย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มและผืนน้ำขนาดใหญ่ ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ ประชาชนประกอบอาชีพการเกษตร การประมง ทำให้มีผลิตภัณฑ์อาหารทะเลและอาหารแปรรูป สินค้าทางการเกษตรที่มีศักยภาพเพื่อจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ แต่ยังขาดการพัฒนาต่อยอดทางการตลาด ประกอบกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างซบเซา ส่งผลให้การประกอบอาชีพประมง และธุรกิจที่เกี่ยวข้องได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าอาหารทะเล และของดีจังหวัดพัทลุง เพื่อส่งเสริมช่องทางการตลาดสินค้าอาหารทะเลและของดีจังหวัดพัทลุง โดยเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้และมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดให้เกิดการขยายตัว รวมทั้งการสร้างเครือข่ายธุรกิจ กระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและเศรษฐกิจฐานราก

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมช่องทางตลาด กระจายสินค้าให้เป็นที่ยอมรับและได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น ๒. เพื่อประชาสัมพันธ์ และสร้างโอกาสทางการตลาดแก่สินค้าอาหารทะเลและของดีจังหวัดพัทลุง รวมทั้งกระตุ้นเศรษฐกิจจังหวัด พัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขัน และสร้างพันธมิตรทางการค้า
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. มีผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย ๒. สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๑ ล้านบาท ๓. ผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการได้รับความพึงพอใจไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดพัทลุงหรือจังหวัดอื่นในภูมิภาคเดียวกัน
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าอาหารทะเล และของดีจังหวัดพัทลุง จำนวน ๑ ครั้ง ๕๐ คูหา ๓ วัน ๕๐๐,๐๐๐ บาท นายกอบ ทวนดำ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง
๘. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง สำนักงานอื่นที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง สำนักงานการประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพัทลุง สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปี ๒๕๖๘ เริ่มต้นปี ตุลาคม ๒๕๖๗ สิ้นสุดปี กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	สินค้าอาหารทะเลและของดีจังหวัดพัทลุงเป็นที่ยอมรับและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการตลาดเพิ่มมากขึ้น สามารถเชื่อมโยงตลาดกับคู่ค้าในพื้นที่ต่างๆ มีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ เศรษฐกิจเกิดการขยายตัว

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาการรูปแบบผลผลิตสัตว์น้ำและช่องทางตลาดสินค้าประมงให้เกิดความยั่งยืน
๒. แนวทางการพัฒนา	การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	จังหวัดพัทลุง มีทรัพยากรสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแหล่งน้ำจืดที่สำคัญ ทะเลน้อย ทะเลหลวง และแม่น้ำลำคลองหลายสาย อาชีพประมงถือว่าเป็นอีกหนึ่งอาชีพ ที่หล่อเลี้ยงคนพัทลุงมาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน พบว่าสินค้าประมงพื้นบ้านของคนพัทลุงเป็นที่รู้จักของคนภาคใต้ และนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เช่น ปลาตุกร้าทะเลน้อย ที่ได้รับการรับรองสินค้าอัตลักษณ์ (GI) และผลิตภัณฑ์อื่นๆ อีกมากมาย แต่ด้วยข้อจำกัดหลายปัจจัยที่ทำให้สินค้าพื้นถิ่นที่มีความนิยมไม่สามารถจัดจำหน่ายได้แพร่หลาย เพราะการแปรรูปของเกษตรกรเป็นเพียงการแปรรูปเบื้องต้น ขาดการต่อยอด และกรรมวิธีในการเก็บรักษา การบรรจุหีบห่อที่ไม่เป็นที่สะดุดตาของผู้บริโภคมากนัก รวมทั้งตลาดหรือช่องทางการจำหน่ายที่เป็นแค่เพียงในพื้นที่ชุมชนของตนเอง จากข้อจำกัดข้างต้น การที่จะสร้างมูลค่าให้กับสินค้าประมงพื้นบ้านต้องมีการพัฒนาให้มีคุณภาพ และเป็นที่น่าสนใจของผู้บริโภค พร้อมทั้งจัดตั้งจุดจำหน่ายให้เกิดความชัดเจน เช่น มีแหล่งจำหน่าย เช่น ตลาดของชาวประมงเอง (Fisherman Market) แหล่งรวบรวมที่เป็นจุดจำหน่ายที่แน่นอน (Fisherman Shop) และการสร้างเกษตรกรให้เป็นนักขายผ่านโลกโซเชียลอย่างมืออาชีพ
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปสินค้าประมงที่พร้อมบริโภค ๒. เพื่อสร้างช่องทางตลาดที่มากขึ้นโดยเน้นเกษตรกรเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. กลุ่มเกษตรกรสามารถพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ประมง ที่พร้อมบริโภค อย่างน้อย ๑๑ กลุ่ม ๒. มีตลาดหรือแหล่งรวบรวมผลผลิตด้านประมงและการแปรรูปเพื่อการจำหน่าย ไม่น้อยกว่า ๑ จุด
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๑๑ อำเภอในจังหวัดพัทลุง
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การสร้างขีดความสามารถการแข่งขันผลิตภัณฑ์แปรรูปด้านประมง ๗๒๓,๖๔๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การสร้างช่องทางตลาดที่มากขึ้นโดยเน้นเกษตรกรเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง ๑๒๗,๑๖๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุง
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๘๕๐,๘๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๑๑๐ ราย มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑๐ % ๒. เกิดกลุ่มเกษตรกรที่สามารถพัฒนาต่อยอดสินค้าประมงที่พร้อมบริโภค จำนวน ๑๑ กลุ่ม ๓. เกิดกลุ่มเกษตรกรที่สามารถพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ประมงระดับอุตสาหกรรม จำนวน ๑๑ กลุ่ม
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรเข้าใจแนวทางการเลี้ยงสัตว์น้ำให้ประสบความสำเร็จ นำไปสู่การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ พร้อมทั้งแนวทางการเพิ่มมูลค่าสินค้าประมงให้ตรงต่อความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งเชื่อมโยงการตลาดได้มากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	เปิดโลกเมืองลู่สู่ "โลกแห่งนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล"
๒. แนวทางการพัฒนา	การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร
๓. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	รัฐบาลให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมในระดับนโยบาย และการนำไปสู่การปฏิบัติ การส่งเสริมให้เกิดการลงทุนภาคอุตสาหกรรม ที่สอดคล้องกับบริบทสังคมและเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงทันกับสถานการณ์ เป็นสิ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดพัทลุง มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ร้อยละ ๑๓ ของจีดีพีทั้งหมดในจังหวัด ผู้ประกอบการในจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายเล็ก และเป็นกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน OTOP SMEs ที่มีโอกาสเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมได้น้อย การส่งเสริมให้เกิดการลงทุนภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวม ได้อย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เกิดการกระจายรายได้ สร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน กิจกรรมด้านการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการได้เรียนรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และการเชื่อมโยงผู้ประกอบการกับภาคการค้าการลงทุนทั่วประเทศ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จังหวัดพัทลุง ต้องดำเนินการ เพื่อการขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรม วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ SMEs OTOP ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแปรรูปทางการเกษตร ที่ใช้ผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ ถือเป็นการส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ อีกทั้งยังเป็นการเปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษาในพื้นที่ ได้มีโอกาสเรียนรู้เทคโนโลยีสมัย สร้างแรงบันดาลใจ ในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่ออนาคตที่ดีต่อไป จังหวัดพัทลุง จึงมอบหมายให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง ร่วมกับสภาอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง จัดทำโครงการเปิดโลกเมืองลู่สู่ เพื่อพัฒนาศักยภาพของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ โดยการจัดกิจกรรมในลักษณะการแสดงนิทรรศการเครื่องจักร เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การเปิดเวทีเสวนาทิศทางการเติบโตของภาคอุตสาหกรรม การสัมมนาทางวิชาการการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่สำหรับการผลิต การจำหน่ายสินค้า อุตสาหกรรม สินค้าชุมชน จากทุกภาคส่วน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดพัทลุง ๒. เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในจังหวัดพัทลุง ๓. เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าอุตสาหกรรม สินค้า OTOP สินค้าชุมชนในจังหวัดพัทลุง
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม สินค้าชุมชน OTOP วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๕๐ ราย ได้จำหน่ายสินค้าภายในงาน สามารถสร้างรายได้เพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ จากรายได้เดิม ๒. ผู้ประกอบการจำนวน ๑,๐๐๐ ราย ได้รับความรู้ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ๓. เกิดมูลค่าทางการค้า จำนวน ๓ ล้านบาท
๖. เป้าหมาย	ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ผู้ผลิตสินค้าชุมชน วิสาหกิจชุมชน OTOP SMEs
๗. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. การจ้างเหมา จัดกิจกรรม “เปิดโลกเมืองลุง” ประกอบไปด้วย - การจัดนิทรรศการแสดงเครื่องจักร เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย - การจัดเวที เสวนา ทิศทางการเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดพัทลุง - การสัมมนาทางวิชาการการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่สำหรับการผลิต - การจำหน่ายสินค้า อุตสาหกรรม สินค้าชุมชน จากทุกภาคส่วน - การเชื่อมโยงการตลาดระหว่างผู้ผลิตและผู้จำหน่าย
๙. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง ร่วมกับสภาอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๑๐ ๒. ผู้ประกอบการจำนวน ๑,๐๐๐ ราย ได้รับความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และสามารถนำไปใช้ในการประกอบกิจการ ๓. เกิดการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. การเติบโตของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดพัทลุง ๒. ผลผลิตทางการเกษตรสามารถจำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น เมื่อมีการแปรรูปมากขึ้น ๓. การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้แก่ผู้ประกอบการ สร้างการรับรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาศักยภาพการตลาดเศรษฐกิจดิจิทัล
๒. แนวทางการพัฒนา	การการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมาย การพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐาน แนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติ ที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมา ประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับ รูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภูมิปัญญา ส่งเสริมการสร้างแบรนด์และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การต่อยอดจากภาคเกษตรไทยสู่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างควมหลากหลายการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดพัทลุง เป็นเมืองเกษตรโดดเด่นในเรื่องเกษตรผสมผสาน มีสินค้าเกษตรที่สำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา และผลไม้ มีความโดดเด่นของทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่มีมาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าที่มีโอกาสทางการค้า นอกจากนี้จังหวัดพัทลุงยังมีสินค้าที่ขึ้นทะเบียนเป็น GI จำนวน ๒ สินค้า คือ ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง และ ปลาตุ๋นทะเลน้อย ซึ่งเมื่อเทียบกับศักยภาพของของจังหวัดพัทลุงที่มีความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายทางด้านสภาพภูมิศาสตร์ทำให้เกิดสินค้าเกษตรเฉพาะถิ่น และวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตที่หล่อหลอมจากรุ่นสู่รุ่น ถ่ายทอดไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งกำเนิด ซึ่งจังหวัดพัทลุงยังมีสินค้าอีกหลากหลายที่มีโอกาสขึ้นทะเบียนเป็น GI สามารถต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มสร้างรายได้ให้จังหวัดได้อีกหลายชนิด ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายให้ความสำคัญกับการพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานรากเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ และแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง มียุทธศาสตร์ที่สำคัญในการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรขึ้นทะเบียนสินค้า GI คุณภาพและชื่อเสียงของสินค้าจะเชื่อมโยงกับแหล่งภูมิศาสตร์ที่ผลิตสินค้านั้น ทำให้สินค้ามีความแตกต่าง สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า GI ของชุมชนต่างๆ ด้วยสถานการณ์และแนวโน้มทางการตลาดปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนเป็นระบบดิจิทัลมากขึ้น จึงเป็นโอกาสที่ดีที่ในการเพิ่มโอกาสและช่องทางการตลาดให้กับสินค้าในจังหวัดพัทลุงให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น เพื่อสร้างรายได้และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยนวัตกรรมตามหลักการอุปสงค์นำการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้าผ่านระบบออนไลน์ซึ่งจะเป็นช่องทางการตลาดสำคัญที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการค้าการตลาดออนไลน์ ให้แก่ เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ๒. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า ขยายโอกาสและช่องทางการตลาด รวมทั้งสร้าง ภาพลักษณ์สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ๓. ขยายโอกาสและเพิ่มการจำหน่ายสินค้าอัตลักษณ์ สินค้าเกษตร สินค้าสิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์ (GI) ผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP SMEs รวมถึงสินค้าและบริการด้านการ ท่องเที่ยว แสวงหาพันธมิตรธุรกิจทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ เข้าร่วม การฝึกอบรม จำนวน ไม่น้อยกว่า ๕๐ คน ๒. สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ที่เข้าร่วม โครงการ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๓. สินค้าได้รับการยื่นขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จำนวนอย่างน้อย ๑ สินค้า ๓. ระดับความพึงพอใจของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ประกอบการที่เข้าร่วม โครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดพัทลุง
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ กิจกรรมพัฒนาทักษะการค้า การตลาด ออนไลน์ งบประมาณ ๑๖๐,๐๐๐ บาท	จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการค้าการตลาดออนไลน์ จำนวน ๑ ครั้ง ๕๐ คน ๒ วัน
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ กิจกรรมเชื่อมโยงตลาด สินค้าอัต ลักษณ์ สินค้าเกษตร สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP SMEs รวมถึงสินค้าและบริการด้านการ ท่องเที่ยว งบประมาณ ๒,๙๐๐,๐๐๐ บาท	๑. จัดการเจรจาธุรกิจ (Business Matching) ทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ จำนวน ๑ ครั้ง จำนวน ๑ วัน ๒. จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า การเจรจาธุรกิจ (Business Matching) สินค้าอัต ลักษณ์ สินค้าเกษตร สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP SMEs รวมถึงสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง จำนวน ๑ ครั้ง ๕ วัน ๑๐๐ คูหา
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ กิจกรรมส่งเสริมการใช้สิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์ในเชิงพาณิชย์ งบประมาณ ๓๘๐,๐๐๐ บาท	จัดทำคำขอสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย ด้านสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในจังหวัด พัทลุง เพื่อรองรับการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์ GI
๘. หน่วยงานดำเนินการ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
	สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพัทลุง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๓,๔๔๐,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ได้รับพัฒนาศักยภาพด้านการค้าการตลาดออนไลน์ สามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายทั้งสินค้า อัตลักษณ์สินค้าเกษตร สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP SMEs รวมถึงสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ มีความรู้ทักษะ ด้านการค้าการตลาดออนไลน์ นำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ที่มั่นคง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	“ยกระดับผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ท้องถิ่น ด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์ (Value Creation and Innovation) สู่ตลาดสากล”
๒. แนวทางพัฒนา	การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร
๓. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันที่เน้นการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณ มูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษารายได้เดิม และสร้างรายได้อีกใหม่ และการสร้างนวัตกรรมเศรษฐกิจยุคใหม่ โดยเน้นสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการที่มีทักษะและความสามารถในการแข่งขันที่มีอัตลักษณ์ท้องถิ่นชัดเจน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ด้านการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมุ่งยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ท้องถิ่นและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบัน เพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง แผนพัฒนาภาค ทิศทางการพัฒนาภาคใต้ ยกระดับการผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาคเช่น ข้าว (ข้าวสังข์หยด GI ข้าวหอมกระดังงา ข้าวเล็บนก) ไม้ผล (กล้วยหอมทอง มะพร้าว ทุเรียน มังคุด ส้มโอ) กาแฟ (กาแฟโรบัสตา) พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ (ปลาตุกร้า GI) เพื่อให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้รับการรับรองมาตรฐานส่งออก อาทิ เวชสำอาง ยาสมุนไพร เป็นต้น โดยการส่งเสริมความรู้ด้านกระบวนการผลิตที่ ปลอดภัยและสนับสนุน การใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุงการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและ บรรจุภัณฑ์ การพัฒนาระบบตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ นโยบายรัฐบาลด้านอุตสาหกรรม สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมในท้องถิ่น ชุมชน และภูมิภาค ให้เกิดธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีระบบการจัดการ ที่ดี เข้มแข็ง และนำไปสู่การพัฒนาตามระบบบริหารคุณภาพที่ยั่งยืน โดยพัฒนากลุ่มอาชีพในท้องถิ่น ส่งเสริมการผลิตสินค้า ไทย สร้างเครื่องหมายสินค้าท้องถิ่น หลักการและเหตุผล จังหวัดพัทลุงมุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเคยทำเศรษฐกิจอัตลักษณ์ และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสอดรับกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และ “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการพัฒนากลุ่มผู้ประกอบการในจังหวัดพัทลุง ถือเป็นพื้นที่ที่มีอัตลักษณ์ และจุดเด่นด้านความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยว ตลอดจนมีผลผลิตทางการเกษตรและเกษตรแปรรูปสินค้า/ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจำนวนมากและความหลากหลาย ตลอดจนสินค้าอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดพัทลุงมีสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ได้แก่ ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงและปลาตุกร้าทะเลน้อยพัทลุง ซึ่งเป็นที่รู้จักและยอมรับจากผู้บริโภคในประเทศ นอกจากนี้ พฤติกรรมการบริโภคที่ปรับเปลี่ยนไปสู่ยุค New normal ต่างให้ความสำคัญและใส่ใจดูแลสุขภาพมากขึ้นเพื่อให้ตนเองปลอดภัยมากที่สุด โดยประเภทสินค้าที่ผู้บริโภคเลือกจับจ่ายจะเป็นการดูแลสุขภาพมากขึ้น (Health and

หัวข้อ	รายละเอียด
	Wellness) เช่น อาหารที่มีสรรพคุณทางยา (Medical food) อาหารเพื่อสุขภาพ (Health food) อาหารอินทรีย์ (Organics Food) อาหารปลอดภัย และอาหารทางเลือกเพื่อสุขภาพ (Healthier Choice : ลดหวาน มัน เค็ม) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้ร่างกาย ลดความเสี่ยงและช่วยป้องกันการเกิดโรคร้ายต่างๆ ในขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสินค้า/บริการที่เป็นอัตลักษณ์ชุมชนมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัญหาหลักของผู้ประกอบการเกษตรแปรรูปยังไม่สามารถผลิตและให้บริการด้านอาหารสุขภาพ คือขาดการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ บนพื้นฐานนวัตกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้าให้สามารถกล่าวอ้างในเชิงสุขภาพได้ และขาดการสร้างเรื่องราวเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่นให้เป็นที่ยอมรับ ส่งผลกระทบต่อความสามารถของวิสาหกิจชุมชน สูญเสียโอกาสทางการตลาด ส่งผลกระทบต่อรายได้ชุมชน และความเป็นอยู่ของประชาชนบริโภคในประเทศ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง มีความต้องการที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดประโยชน์และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์อาหารอันเป็นอัตลักษณ์ ให้เป็นที่ยอมรับ ทั้งตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อนำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดและเสริมสร้างโอกาสในการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์วัตถุดิบอาหารท้องถิ่นในจังหวัดพัทลุงให้เกิดมูลค่าเพิ่มและเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ๒. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบอาหารท้องถิ่นในจังหวัดพัทลุงให้มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์พร้อมบรรจุภัณฑ์ ๓. ส่งเสริมการผลิตให้ปลอดภัยและได้มาตรฐาน ขยายโอกาสทางการตลาดสู่ประชาคมโลก
๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑. บุคลากรในสถานประกอบการและชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ได้รับการพัฒนาและยกระดับองค์ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์วัตถุดิบจำนวน ๖๐ คน ๒. เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ จากวัตถุดิบท้องถิ่นด้วยเทคโนโลยีเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม จำนวน ๑๕ ผลิตภัณฑ์
๖. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	๑. เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่จากวัตถุดิบอาหารท้องถิ่นจังหวัดพัทลุงที่ได้รับการพัฒนาโดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ จำนวน ๑๕ ผลิตภัณฑ์ ๒. ผลิตภัณฑ์ใหม่มีฐานข้อมูลเปรียบเทียบของผลิตภัณฑ์ก่อนการดำเนินงานและหลังจากได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
๗. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์/ความพร้อมของโครงการ	๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒. ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี ๓. ยุทธศาสตร์จังหวัดพัทลุง ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มขีดความสามารถภาคเกษตร อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน
๘. ระยะเวลา	ระบุระยะเวลาดำเนินโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘)
๙. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ/งบประมาณ/พื้นที่ดำเนินการ	กิจกรรมที่ ๑ การพัฒนาองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้ประกอบการเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การผลิตแปรรูปให้มีความปลอดภัยและมีมาตรฐาน (กลุ่มเป้าหมาย ๖๐ คน) งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
	กิจกรรมที่ ๒ การให้คำปรึกษาด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ๒.๑ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และออกแบบบรรจุภัณฑ์ พร้อมทดสอบตลาด งบประมาณ ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท ๒.๒ การจัดทำผลิตภัณฑ์พร้อมบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ งบประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง กิจกรรมที่ ๓ การเตรียมความพร้อมสำหรับด้านการผลิตสินค้าให้ปลอดภัยภายใต้ระบบมาตรฐาน งบประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง
๑๐. งบประมาณทั้งสิ้น	งบประมาณ ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๑. หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง
๑๒. หน่วยงานร่วมที่เกี่ยวข้อง	สถาบันอาหาร/ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	แปรรูปสับปะรดโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
๒. แนวทางพัฒนา	การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร
๓. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ให้ความสำคัญต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการเกษตรสร้างมูลค่า การแปรรูปสินค้าทางการเกษตร แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร มีเป้าหมายการพัฒนาในการเพิ่มผลิตภาพและผลิตภัณท์มวลรวมสาขาเกษตรด้วยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรแปรรูป เกษตรชีวภาพ จังหวัดพิจิตร มีพื้นที่ที่เหมาะสมกับการทำเกษตรกรรม มีประชากรส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม ประชาชนมีรายได้ต่อหัวต่อคนน้อย ภาคเกษตรยังประสบปัญหาสินค้าราคาตกต่ำ การส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลผลิตทางการเกษตรจะสามารถช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่ม ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จากข้อมูลทางการเกษตร พบว่าในจังหวัดพิจิตร มีพื้นที่ปลูกสับปะรด ซึ่งอยู่ในอำเภอป่าบอน และกระจายอยู่ในอำเภออื่น ๆ จำนวน ๓,๒๙๗ ไร่ ผลผลิตจำนวน ๑๑,๖๖๔ ตัน ต่อปี มีราคาขายเฉลี่ยอยู่ที่ กิโลกรัมละ ๑๓ บาท ราคาขึ้นอยู่กับช่วงฤดูกาล ทำให้เกษตรกรมีรายได้ไม่แน่นอน จากปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่ ภาครัฐสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกร ได้แปรรูปสินค้า เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่ผลผลิตทางการเกษตร ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภค จังหวัดพิจิตรจึงมอบหมายให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพิจิตร จัดทำโครงการแปรรูปสับปะรดด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อต่อยอดผลผลิตทางเกษตร พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ให้เกิดมูลค่าเพิ่ม สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เกษตรกร และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน เพื่อความยั่งยืนต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาสับปะรดเป็นผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สับปะรด ๒. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์อาหารแปรรูปจากสับปะรด ๓. เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านการแปรรูปสับปะรดด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการเอสเอ็มอี ที่เข้าร่วมโครงการได้รับองค์ความรู้ในการแปรรูปสับปะรดโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวน ๑๐๐ ราย ๒. ผลิตภัณฑ์ใหม่และบรรจุภัณฑ์ใหม่ จำนวน ๑๕ ผลิตภัณฑ์ ๓. ผู้ประกอบการเกิดการเชื่อมโยงทางการตลาด จำนวน ๑ ครั้ง
๖. เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการเอสเอ็มอี จำนวน ๑๐๐ ราย
๗. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอป่าบอน จังหวัดพิจิตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. การจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาองค์ความรู้และทักษะแนวทางในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ในการแปรรูปพืชผลทางการเกษตรจากสับปะรด ๒. กิจกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากสับปะรดและการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๓. กิจกรรมการตลาดและการเชื่อมโยงธุรกิจ
๙. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๑๑. งบประมาณ	๑,๔๖๑,๓๐๐.๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. มูลค่าทางการจำหน่ายผลผลิตผลิตภัณฑ์สับปะรด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ๒. กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ความเข้าใจสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการแปรรูปสับปะรด ตรงตามความต้องการของตลาด
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ ด้วยการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่พร้อมบรรจุภัณฑ์จากสับปะรด ๒. สร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์จากสับปะรด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐